

INFORME D'AUTOAVALUACIÓ INSTITUCIONAL DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA (UB)

ÍNDIX

INTRODUCCIÓ	4
1 CONTEXT INSTITUCIONAL	
Breu presentació de la Universitat	5
2 NORMES I VALORS: QUÈ ÉS EL QUE PRETÉN FER LA INSTITUCIÓ?	
2.1 Missió i objectius com a universitat pública del segle XXI	6
2.2 Gestió	
2.2.1 Què pretén assolir la institució en termes del seu posicionament local, autonòmic, nacional i internacional?	7
2.2.2 Quines són les polítiques i les propostes respecte a les relacions internacionals en general?	8
2.2.3 Quins són els graus de centralització i de descentralització que la institució vol dur a terme?	9
2.3 Activitats acadèmiques	
2.3.1 Què pretén assolir la institució en termes del seu professorat, de recerca i d'altres serveis?	10
2.3.2 Quines són les prioritats acadèmiques?	10
2.3.3 Quins són els enfocaments didàctics preferents per a la institució?	12
2.3.4 Té la institució una política en termes de requeriments de llengües estrangeres per a estudiants i per a l' <i>staff</i> ?	13
2.4 Altres activitats	
2.4.1 Quina és la relació de la institució amb la societat i quins són els objectius en aquesta matèria?	14
2.5 Finances	
2.5.1 Quina ha de ser la relació de la institució amb els organismes de finançament?	15
2.6 Grau d'autonomia de la institució respecte a:	
2.6.1 Selecció, promoció i acomiadament del personal acadèmic i d'administració i serveis	16
2.6.2 Selecció d'estudiants	16
2.6.3 Ensenyança – aprenentatge Política acadèmica Política docent	17
2.6.4 Recerca	18
2.6.5 Desenvolupament d'activitats empresarials (<i>spin-off</i> , parcs científics i incubació d'empreses)	19
2.6.6 Finances	19
2.7 Situació del mercat laboral autonòmic i nacional	20
2.8 Infraestructures	21
2.9 Ràtio d'estudiants/ <i>staff</i>	22
2.10 Serveis de suport a l'estudiant	
Beques i ajuts	23
Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació (CRAI)	26
Feina UB	26
Allotjament	27
Serveis Lingüístics	27
Esports	27
Programa d'acollida de la UB	28
Assegurances	28
Antics alumnes	28
Atenció de l'alumnat amb discapacitat	29
Servei d'Atenció Psicològica	29
3 ORGANITZACIÓ I ACTIVITATS: COM HO PRETÉN FER LA INSTITUCIÓ?	
3.1 Gestió	
3.1.1 Anàlisi de les pràctiques de gestió: rol dels diferents òrgans de govern. Quina és la seva coordinació? Poder de decisió dels diferents òrgans (Rectorat, centres, departaments, etc.)	29
3.1.2 Com la institució implica els estudiants en el govern de la Universitat?	29
3.1.3 Com adequa la institució la seva política de recursos humans a les necessitats actuals i futures?	30
3.2 Activitats acadèmiques	
3.2.1 Anàlisi de l'activitat acadèmica	32
Estudis de grau	32
Estudis de màster	33
Estudis de doctorat	34
Formació continuada	34
Ensenyaments amb directrius de l'espai europeu d'educació superior	35

3.2.2 Anàlisi de la política docent	
Acció tutorial i orientació de l'estudiant	36
Metodologia, materials didàctics, avaluació dels aprenentatges i innovació docent	37
Avaluació de la docència i reconeixement dels mèrits docents	38
Suport a la docència	39
Formació, assessorament i fòrums d'intercanvi del professorat	39
Comunicació en l'àmbit de la política docent	40
3.3 Recerca i transferència de tecnologia	
3.3.1 Anàlisi de la recerca i transferència de tecnologia	40
3.4 Finances	
Sistema de finançament	41
Model de gestió	42
Gestió econòmica	42
Distribució interna de fons	43
Sistemes de costos	43
Contracte programa	44
4 QUALITAT: COM LA INSTITUCIÓ CONEIX EL QUE FA?	
4.1 Implicació actual de la Universitat en la garantia de la qualitat	45
4.2 Quins són els processos disponibles per a la qualitat interna?	47
4.3 L'aposta cap al futur	50
5 ESTRATÈGIES DE GESTIÓ I CAPACITAT DE RESPOSTA ALS POSSIBLES CANVIS: COM LA INSTITUCIÓ VA CANVIANT PER MILLORAR?	
5.1 Fins a quin punt la institució és receptiva a les exigències, amenaces i oportunitats presents en el seu entorn immediat?	51
5.2 Com s'involucra els representants de l'entorn immediat en la gestió estratègica de la institució?	52
5.3 Quins canvis cal esperar que es realitzin per aconseguir els objectius de la institució?	53
5.4 Com es pot aconseguir una millor equivalència entre les missions actuals i futures i els objectius i les activitats (programes d'estudi, recerca i serveis a la societat)?	54
5.5 Quin paper representa el seguiment i la gestió de la qualitat en aquest desenvolupament?	55
6 LA RECERCA I LA TRANSFERÈNCIA DE RESULTATS A LA UNIVERSITAT DE BARCELONA	56
6.1 Introducció	57
6.2 Estructures de recerca	58
6.2.1 Grups de recerca	60
6.2.2 Instituts de recerca	60
6.2.3 Instituts universitaris de recerca	62
6.2.4 Centres de recerca / centres especials de recerca	62
6.2.5 Altres estructures	63
6.3 Estructures de suport a la recerca	
6.3.1 Biblioteca	63
6.3.2 Serveis Científicotècnics	63
6.3.3 Servei d'Experimentació Animal	63
6.3.4 Plataformes tecnològiques	64
6.3.5 Altres serveis especialitzats	64
6.4 Estructures de transferència de coneixement i tecnologia	
6.4.1 Estructures del Grup UB	
a) Fundació Privada Bosch i Gimpera (FBG)	64
b) Fundació Privada Parc Científic de Barcelona (PCB)	65
c) Cultura innovadora i científica de la UB, SL	66
6.4.2 Sistemes de valorització i comercialització de la innovació del Grup UB	
a) Agència de Valorització i Comercialització dels Resultats de la Investigació (AVCRI)	66
b) Centre de Patents	67
c) Càtedra Empreneduria	67
6.4.3 Estructures externes generals de suport a la transferència	
a) Centre d'Innovació i Desenvolupament Empresarial (CIDEM)	67
b) Fundació BioRegió de Catalunya	67
c) Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació (FCRI)	68
d) Fundació Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats (ICREA)	68
e) Consorci de Transferència de Coneixement	68
f) Centre de Desenvolupament Tecnològic i Industrial (CDTI)	68
g) Fundació per a la Innovació per a la Innovació (COTEC)	68
6.4.4 Accions i instruments de política científica per a la innovació	

a) Quasiempreses	68
b) Trampolins tecnològics	69
c) Bioincubadora CIDEM-PCB	69
6.5 Anàlisi de la situació actual	70
6.6 Principals indicadors de recerca i transferència del coneixement	74
ANNEXOS	
Annex 1. Universitats públiques i privades a Catalunya	
Annex 2. Entitats relacionals de la Universitat	
Annex 3. Plànol dels campus de la Universitat i dades generals	
Annex 4. Pla d'actuacions estratègiques 2005–2009	
Annex 5. Objectius del Pla d'internacionalització	
Annex 6. Mapa de titulacions de primer i segon cicles de la Universitat de Barcelona	
Annex 7. Màsters oficials	
Annex 8. Programes de doctorat del curs 2006–07	
Annex 9. Projecte institucional de política docent	
Annex 10. Programa d'acolliment lingüístic	
Annex 11. Pressupost de la Universitat	
Annex 12. Model de sistema d'educació no universitari, model de sistema d'educació universitari actual i nou model de sistema d'educació universitari	
Annex 13. Directrius per a l'elaboració de plans d'estudis	
Annex 14. Pla de recerca	
Annex 15. Pla estratègic del Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació (CRAI)	
Annex 16. Governança i estructura institucional	
Annex 17. Comissions en les quals participen els estudiants i nombre de representats en cadascuna	
Annex 18. Contracte programa	

INTRODUCCIÓ

La iniciativa per realitzar l'avaluació de la Universitat de Barcelona, per part de l'Associació Europea d'Universitats (EUA), parteix d'un acord entre el conseller d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació i els rectors de les universitats catalanes.

Al llarg dels darrers anys ja s'han anat avaluant algunes de les universitats catalanes i aquest any 2007 la Universitat de Barcelona inicia aquest procés.

L'equip de govern considera que és un moment molt important per a la Universitat realitzar una avaluació de la institució per tots els canvis que s'han de dur a terme durant els propers anys; canvis com ara l'aplicació de les reformes de la Llei orgànica d'universitats (LOU, 2007), la implementació dels nous estudis de grau, màster i doctorat adaptats al procés de convergència europea (2007–2010), el setè programa marc europeu de recerca (2007–2013) i altres de caràcter més intern, com són la redacció d'un nou Pla estratègic Horitzó 2020 (ja iniciada el 2006) i les reestructuracions necessàries per a la posada en marxa del nou Estatut de la Universitat de Barcelona (2003), que ha representat un canvi molt important en el funcionament general de la Universitat.

D'altra banda, la voluntat històrica de la Universitat de Barcelona per a la innovació docent ha fet que desenvolupi una política decidida d'impuls per millorar la qualitat de la docència, entesa com un millor aprenentatge per part de l'alumnat. Conèixer l'opinió d'experts externs ens permetrà avançar encara més en aquesta millora tan important per a la Universitat de Barcelona.

Per dur a terme aquest informe d'autoavaluació i seguint les directrius de l'European University Association (EUA), es va constituir una Comissió, aprovada pel Consell de Govern de la Universitat i formada pels membres següents:

Presidenta:	Dra. Rosa Nonell, vicerectora de Política Acadèmica i Convergència Europea
Director:	Dr. Gaspar Rosselló, delegat del rector per a la promoció de l'Agència de Qualitat de la UB
Representants de l'equip rectoral:	Dr. Antoni Vallès, vicerector d'Estudiants Dr. Marçal Pastor, vicerector de Recerca
Representants del professorat:	Dr. Manel Viader, degà de la Facultat de Psicologia Dr. José Barbosa, degà de la Facultat de Química
Representants del personal d'administració i serveis:	Sr. Josep Margarit, Servei d'Aplicacions Informàtiques Dra. Carme Navarro, directora de la Unitat de Qualitat dels Serveis Científicotècnics
Representant dels estudiants:	Sr. Jaume Miquel Garriga
Secretari:	Sr. Valentí Llagostera, director de l'Àrea de Planificació i Serveis Acadèmics
Suport tècnic:	Sra. Dolors Baena, responsable de la Unitat d'Informació, Avaluació i Prospectiva

La Comissió va dissenyar un pla de treball i ha realitzat sis reunions per anar debatent els diferents esborranys i l'informe final.

S'han dut a terme reunions amb l'equip de govern, amb la conferència de degans i amb membres de la comunitat universitària (professorat, PAS, estudiants i Consell Social), i des de l'aprovació del document per la Comissió, es pot consular al web de la Universitat en un lloc destacat.

En l'informe s'ha procurat seguir al màxim les pautes marcades per l'EUA en el seu document de directrius; si bé en alguns punts, i per donar més coherència al mateix document, s'ha estructurat de manera que pogués ser més entenedor.

1 CONTEXT INSTITUCIONAL

Breu presentació de la Universitat

Els orígens de l'activitat universitària a Catalunya es remunten a l'any 1300, amb l'Estudi General de Lleida. En aquells temps, a Barcelona es desenvolupaven diferents estudis d'ensenyament superior des de finals del segle XIII. Tanmateix, l'inici comunament acceptat de la Universitat de Barcelona se situa l'any 1450, quan es va crear l'Estudi General de Barcelona, impulsat pel rei Alfons el Magnànim, el qual va incorporar les càtedres de Teologia, Dret Canònic i Civil, Medicina, i Filosofia i Arts.

Des de llavors, la Universitat de Barcelona (UB) ha desenvolupat una intensa activitat acadèmica i científica al servei del país. Com a part integrant de la societat catalana ha viscut i ha evolucionat en paral·lel als canvis i als esdeveniments històrics de Barcelona, de Catalunya i d'Espanya i constitueix, avui, un referent cabdal de la recerca i de l'educació superiors.

El primer Estatut d'autonomia de la Universitat de Barcelona, promulgat l'any 1933 i vigent, amb interrupcions, fins al 1939, va ser el primer que hi va haver d'una universitat espanyola. Aquest estatut introduïa innovacions molt destacades en aspectes tan importants com ara la selecció del professorat, la regulació del professorat no pertanyent als cossos estatals, la incorporació dels estudiants als òrgans de govern i la renovació de plans d'estudi.

Cal dir que fins a l'any 1968 en què es crea la Universitat Autònoma de Barcelona, la Universitat de Barcelona, era l'única universitat a Catalunya. Posteriorment, l'any 1971 es va crear la Universitat Politècnica de Catalunya, l'any 1990 la Universitat Pompeu Fabra i l'any 1992 es van crear les universitats de Lleida, Girona i Rovira i Virgili com una desagregació de la Universitat de Barcelona (Lleida i Rovira i Virgili) i la Universitat Autònoma de Barcelona (Girona) a més d'altres universitats públiques i privades que s'han anat creant posteriorment (**Annex 1. Universitats públiques i privades a Catalunya**).

Universitat urbana, estretament inserida en l'àrea metropolitana de Barcelona, desplega els seus campus al llarg del tram urbà. L'actual curs 2006-07 ha consolidat un nou campus al centre mateix de la ciutat amb el desplaçament de les facultats de Filosofia i de Geografia i Història a l'enclavament cultural que conformen el Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA), el Centre de Cultura Contemporània i els nombrosos equipaments històrics patrimonials del casc antic de la ciutat.

En els seus vint centres s'imparteix l'oferta formativa més extensa de Catalunya i més de vuitanta mil estudiants de grau i de postgrau cursen estudis a les seves aules o utilitzant mitjans no presencials. En el camí cap a l'adaptació a l'espai europeu d'educació superior (EEES), en el present curs lectiu s'imparteixen quaranta-un nous màsters oficials.

A més, la Universitat disposa de 105 departaments, 31 serveis especialitzats i científicotècnics, 65 unitats administratives i de suport, 2 agències: l'Agència de Postgraus, l'Agència de Valorització i Comercialització dels Resultats de la Investigació (AVCRI), a més d'altres ens.

En la seva dimensió investigadora, la Universitat de Barcelona se situa en els primers llocs entre les universitats espanyoles pel que fa als principals rànquings internacionals. És l'única universitat catalana i espanyola que figura entre les dues-centes millors universitats d'arreu del món segons l'Institut of Higher Education de Shanghai Jiao Tong University (any 2006) i les cent millors de l'àmbit europeu segons *The Times Higher Education Supplement*. Els seus investigadors són esmentats a les publicacions científiques internacionals més prestigioses, fet que la situa com la primera universitat espanyola pel que fa a les publicacions més citades en el període 1996–2002.

En els darrers anys, la Universitat de Barcelona ha creat un conjunt variat de fundacions i altres tipus d'entitats, en les quals participa com a patró o com a membre fundador i de les quals té la direcció o la gestió; també n'hi ha d'altres en què participa com a membre associat. Una de les entitats que cal destacar és el Grup Universitat de Barcelona, que es configura com un grup d'entitats amb autonomia jurídica patrimonial, el centre del qual és la mateixa Universitat. La Universitat de Barcelona és qui marca en darrer terme les línies polítiques i estratègiques de cada entitat i garanteix la col·laboració, coordinació i sinergia de les activitats de les diferents entitats del Grup, a través dels seus òrgans de govern. (**La relació de totes les entitats està inclosa a l'Annex 2. Entitats relacionals de la Universitat.**)

Tanmateix, més enllà de les xifres i de les grans tendències, cal emfatitzar el caràcter dinàmic i viu de la Universitat de Barcelona (UB), recolzada en la rica diversitat dels membres de la seva comunitat universitària.

(L'annex 3 inclou el plànol del campus de la Universitat i les dades generals que s'han esmentat en aquest apartat.)

2. NORMES I VALORS: QUÈ ÉS EL QUE PRETÉN FER LA INSTITUCIÓ?

2.1 Missió i objectius com a universitat pública del segle XXI

Missió

La missió de la Universitat de Barcelona, enfocada a una universitat estretament lligada a la història de Barcelona i Catalunya, però que també vol ser una universitat del segle XXI, és el següent:

Fer de la Universitat de Barcelona una de les institucions més reconegudes en l'àmbit europeu pel seu alt nivell científic, pel seu caràcter innovador i per uns ensenyaments de prestigi i qualitat que la converteixin, en definitiva, en una universitat de referència en l'àmbit global en l'horitzó 2020.

Visió

La visió de la nostra Universitat en l'horitzó 2020, entesa com una de les universitats europees públiques de referència i amb voluntat de lideratge global, és considerar-la de la manera següent:

- *Una institució pública, moderna, catalana, independent i fermament compromesa amb Catalunya.*
- *Valorada socialment i reconeguda internacionalment.*
- *Que prepara els seus estudiants perquè aprenguin al llarg de tota la vida i els orienta en les sortides professionals adaptades al seu currículum.*
- *Atractiva per la seva història i per la qualitat del seus ensenyaments de grau i de postgrau.*
- *Capdavantera en la recerca i capaç d'atraure-hi els millors estudiants.*
- *Una institució centrada en les persones, que valori com un dels seus valors més preuats tant el conjunt del seu personal acadèmic, d'administració i de serveis, com els seus estudiants.*
- *Innovadora, basada en el coneixement, que valori i encoratgi la transferència de coneixement a partir d'una metodologia de valoració efectiva encaminada a una moderna comercialització amb l'objectiu d'incidir en la millora de la competitivitat i en el desenvolupament econòmic de Catalunya.*
- *Emprenedora i compromesa amb el desenvolupament cultural, econòmic i social del nostre país.*

Valors

La Universitat de Barcelona promou els valors següents:

- *L'autonomia universitària en els àmbits institucional, acadèmic i financer.*
- *La llibertat acadèmica del professorat i del personal investigador en l'elecció dels centres d'interès.*
- *La total responsabilitat de la comunitat universitària en els valors de la tolerància i el diàleg com a punt de partida de l'enriquiment de la vida social i cultural.*
- *Una idea d'universitat en què la comunitat universitària se senti implicada i protagonista en els grans reptes d'obertura al nou espai europeu i reconeguda com una institució d'excel·lència, tant en l'educació superior i en la recerca, com en la transferència de coneixement i la tecnologia, en què els estudiants es puguin preparar per als nous reptes professionals.*
- *Fer de la Universitat un entorn de qualitat i promoure-hi un ambient de treball segur, on es pugui estendre la màxima utilització de les habilitats i potencialitats de tot el personal, amb criteris d'equitat i justícia.*
- *Tenir uns alts estàndards en valors ètics i de conducta de tots els membres en tot allò que fa referència a la recerca, a l'ensenyament, a l'organització i als diferents nivells d'administració.*
- *La valoració institucional de les iniciatives innovadores de risc encaminades a transformar el nou coneixement i la tecnologia en projectes emprenedors.*
- *El rendiment de comptes a la societat amb la qualitat i l'excel·lència pel que fa a la nostra tasca.*

Objectius del Pla d'actuacions estratègiques 2005–2009

- a) Configurar la UB com una institució d'excel·lència en la docència.
- b) Fer de la UB una institució líder en la recerca bàsica i competitiva en la recerca aplicada.
- c) Consolidar el paper internacional de la UB entre els centres d'ensenyament superior com a capdavanter en l'intercanvi d'estudiants, dels docents i dels investigadors i potenciar l'obtenció dels recursos necessaris.
- d) Desenvolupar les potencialitats de la UB com a institució que ofereix a la comunitat i a la societat instruments de formació mitjançant els seus serveis.
- e) Potenciar i consolidar la cultura catalana i la presència del català en la vida universitària com a llengua pròpia i oficial de la UB.
- f) Disposar d'una organització flexible i adequada a la missió i als objectius de la Universitat, capaç d'adaptar-se ràpidament a les demandes socials, i disposar d'un finançament adequat.
- g) Augmentar la implicació social de la Universitat i millorar-ne la imatge amb la finalitat que sigui entesa com una institució que combina els valors de la tradició amb la modernitat i que contribueix a millorar la qualitat de vida.
- h) Valorar la comunitat universitària: professors, estudiants i personal d'administració i serveis, fomentant els valors comuns i la seva implicació amb la institució.

(A l'annex 4 s'inclou el Pla d'actuacions estratègiques 2005–2009.)

2.2 Gestió

2.2.1 Què pretén assolir la institució en termes del seu posicionament local, autonòmic, nacional i internacional?

Històricament, la Universitat de Barcelona ha estat la institució capdavantera de l'educació superior al nostre país. Inicialment, perquè fins a mitjan el segle XX no hi havia cap altra universitat, però també posteriorment, o fins i tot en el moment actual, en què hi ha set universitats públiques i altres de privades, perquè la Universitat de Barcelona, per la seva massa crítica i per ser la mare formativa de bona part del personal acadèmic de les altres universitats, continua tenint un paper capdavanter. Convé, però, reforçar aquest lideratge des d'una perspectiva del sistema universitari català i actuar en clau de sistema. Aquest és el nostre objectiu.

A més, la Universitat té una intensa activitat relacional, de caràcter convencional o no, amb una pluralitat d'institucions, públiques i privades, que marquen la intensa implicació de la nostra Universitat en el seu entorn social. Això es fa palès de manera especial amb la relació institucional amb la ciutat i el govern de Barcelona, atesa la nostra disseminació territorial en diverses àrees de la ciutat.

En l'àmbit de l'Estat espanyol, a més d'estar estretament implicats en les institucions que agrupen les diferents universitats de l'Estat, tenim i volem continuar tenint una important xarxa de relació, per bé que amb diferent gradació, i concentrant-la en gran mesura a Catalunya.

Tot i les dificultats per veure clarament quin serà el futur en un món tan canviant com el nostre i amb les incerteses que genera la idea d'una Europa que cada vegada té més entitat com a tal, no tenim cap dubte que l'educació i la formació estan esdevenint avui dia un eix clau per fer possible aquesta nova Europa i per disminuir el gran risc d'exclusió de sectors de la població cada vegada més amplis.

La Universitat de Barcelona, com a institució universitària vol tenir, en aquest marc, un paper molt rellevant; l'ha d'assumir plenament i n'ha d'esdevenir referent per la seva qualitat formativa i docent.

Es per això que el Pla estratègic Horitzó 2020 (en fase d'elaboració) demana situar la Universitat de Barcelona com una universitat de caràcter europeu, oberta al món i impulsora d'iniciatives d'abast transnacional.

(Vegeu l'annex 2: entitats relacionals de la Universitat.)

2.2.2 Quines són les polítiques i les propostes respecte a les relacions internacionals en general?

La Universitat de Barcelona té una llarga tradició de relació i col·laboració amb universitats d'altres països. Aquesta col·laboració abraça tant l'intercanvi i la mobilitat dels professors, dels investigadors i dels estudiants, com la participació en programes universitaris en el marc de les xarxes i els projectes de docència i de recerca internacionals.

En particular en l'àmbit europeu, la construcció de l'*espai europeu d'educació superior* (EEES) i de l'*espai europeu de recerca* (EER) i també en l'àmbit iberoamericà, amb la creació de l'*espai iberoamericà d'educació superior* (EIES), fa que la relació amb l'entorn universitari sigui imprescindible. La Universitat de Barcelona (UB) és present de manera proactiva en les xarxes d'universitats europees, participa en diversos grups de treball i té la voluntat d'inserir-se plenament en el desenvolupament de les noves propostes de formació en els àmbits del grau i del postgrau, així com en les diverses iniciatives vinculades a la recerca en el marc del setè Programa marc de la Unió Europea (UE). Aquest objectiu s'estén també a les universitats i a les xarxes universitàries no europees que es distingeixen per la seva excel·lència.

Un element clau per millorar la qualitat dels ensenyaments i de la recerca a la Universitat de Barcelona ha de ser el fet de compartir informació i experiències amb les universitats estrangeres i ser presents en aquells nivells en els quals podem representar i defensar millor els nostres interessos.

La Universitat de Barcelona (UB) participa activament en les iniciatives educatives, de recerca i de transferència de tecnologia d'abast mundial següents: International Association of Universities (IAU), Hispanic Association of Colleges Universities (HACU), International Association of Science Parks (IASP); a més a més de les entitats d'abast europeu següents: European University Association (EUA), European Science Foundation (ESF), Coimbra Group; Eurolife, European Association for International Education (EAIE) i també en altres iniciatives: Euroregió Pirineus Mediterrània, Euromed Permanent University Forum, 4 Motors per a Europa, Grupo Tordesillas, Asociación Universitaria Iberoamericana de Posgrado (AUIP), Peace Programme, Universitat del Mediterráneo, Agència Universitaire de la Francophonie, UNIVERSIA. Totes aquestes entitats treballen en la internacionalització de l'educació superior, de la recerca i de la transferència i la innovació.

En l'àmbit docent, la UB participa en els principals programes d'intercanvi i mobilitat europeus i ha subscrit convenis bilaterals amb universitats d'arreu del món. Mitjançant aquests programes i aquests convenis prop de 800 estudiants de la UB cursen cada any part dels seus estudis a diferents universitats estrangeres, mentre que la UB rep anualment al voltant d'uns 1.800 estudiants procedents d'aquestes universitats. A més, la UB imparteix dues dobles titulacions en ensenyaments oficials que permeten obtenir la titulació oficial a l'Estat espanyol i la titulació oficial als Estats Units i la posterior incorporació a la professió en ambdós països, promou diversos estudis de doctorat que s'imparteixen de manera conjunta amb institucions estrangeres i disposa d'una oferta de programes de titulacions pròpies de la UB a l'estranger, tant de caràcter presencial com semipresencial o no presencial.

D'altra banda, la Universitat disposa del Centre Universitari d'Estudis Hispànics per a l'ensenyament de la llengua i la cultura espanyola per a estrangers, amb una tradició de més de 50 anys i amb una matrícula d'uns 4.000 alumnes/any.

També cal destacar la participació del personal docent en accions per desenvolupar nous ensenyaments relacionats amb l'estudi de la construcció europea, plans d'estudis internacionals amb els Estats Units i el Canadà, el Japó i la Xina, a més de les accions de cooperació que s'estan duent a terme amb països de l'Amèrica llatina i del Magrib per a la millora de la gestió universitària i la mobilitat dels estudiants i dels professors.

En l'àmbit de la recerca, és principalment en l'àmbit europeu en què es desenvolupa i es vol seguir desenvolupant una gran part de l'activitat investigadora dels membres de la nostra comunitat universitària, a través de la participació en xarxes i projectes en el marc del Programa Marc de la Unió Europea i de l'European Science Foundation.

Actualment la UB elabora el seu Pla d'internacionalització, del qual la primera fase, que comprèn la recollida d'informació i la creació d'una comissió externa d'assessorament, ha de finalitzar entre els mesos de desembre de 2006 i maig de 2007.

La Comissió Assessora del Pla d'internacionalització està presidida pel professor Eric Froment, expresident de l'EUA. En són membres la professora Suely Vilela, rectora de la Universitat de Sao Paulo; Richard Herman, *chancellor* de la Universitat d'Illinois; Lauritz B. Holm Nilsen, rector de l'Aarhus Universitet; Senén Florensa, director de l'Institut Europeu de la Mediterrània; Jesús Acebillo, Novartis i Isidre Fainé, director general de "La Caixa".

(Els grans objectius de la UB en l'àmbit internacional i les accions específiques estan incloses a l'annex 5: objectius del Pla d'internacionalització).

2.2.3 Quins són els graus de centralització i de descentralització que la institució vol dur a terme?

Des de l'any 1985, l'Estatut de la Universitat de Barcelona (Decret 217/1985, d'1 de juliol) establí una estructura i una organització interna que es basava en divisions, facultats i escoles universitàries, departaments, instituts i altres unitats tècniques i administratives.

Durant més de quinze anys, les divisions, com a "grans unitats descentralitzades de govern i de gestió administrativa, docent i de recerca" han estat l'element original i configurador del funcionament de la Universitat.

Aquestes divisions estaven constituïdes per afinitats acadèmiques i estaven formades per les diferents facultats i escoles universitàries, departaments, instituts i altres unitats que s'hi integraven. Formaven part d'aquesta estructura organitzativa les delegacions que la Universitat de Barcelona havia anat creant a Lleida i Tarragona, que van ser les divisions VI i VII (actualment, la Universitat de Lleida i la Universitat Rovira i Virgili). Les altres cinc divisions, que hi va haver fins a l'any 2003 van ser la Divisió de Ciències Humanes i Socials, la Divisió de Ciències Jurídiques, Econòmiques i Socials, la Divisió de Ciències Experimentals i Matemàtiques, la Divisió de Ciències de la Salut i la Divisió de Ciències de l'Educació.

L'actual Estatut de la Universitat de Barcelona (Decret 246/2003, de 8 d'octubre) va establir una nova estructura i una organització internes sense les divisions, en què les facultats i les escoles universitàries es configuren com els eixos vertebradors de l'activitat universitària i les estructures encarregades de l'organització dels ensenyaments i dels processos acadèmics, administratius i de gestió que condueixen a l'obtenció dels títols acadèmics, com també de la connexió amb els corresponents sectors professionals i laborals. Val a dir que les facultats i escoles universitàries també són unitats de representació a través de les quals s'elegeixen els òrgans col·legiats generals de govern de la Universitat de Barcelona.

Aquest important canvi organitzatiu, que es va iniciar amb nivells d'interlocució entre cinc divisions i que actualment té uns nivells d'interlocució amb vint facultats i escoles universitàries ha estat, sens dubte, l'element cabdal, encara que ha comportat una difícil gestió i una certa pèrdua de transversalitat. Una vegada van desaparèixer les divisions amb efectes de 31 de desembre de 2003, la Universitat, d'acord amb el nou Estatut, es va veure amb la necessitat d'establir nous paràmetres organitzatius, de representació i de gestió que, ineludiblement, precisen del transcurs d'un raonable període de temps perquè es vagin conformant i trobin el seu encaix.

En aquest sentit, hi ha un important grau de descentralització formal, però no real encara, ja que el procés no ha acabat. L'eix principal és la presència de les vint facultats i escoles universitàries. Cal tenir en compte que el procés durant els darrers tres anys ha resultat una mica complex i ha tingut algunes dificultats d'encaix. No obstant això, s'està consolidant i, en tot cas, convé reforçar-lo en la mesura de la immensa riquesa i gran heterogeneïtat presents en aquests centres. Els centres es converteixen en unitats bàsiques d'organització i han de veure reforçat el seu paper i les seves capacitats, completant i desenvolupant així un procés d'estructura organitzativa descentralitzada que tingui establerts els mecanismes adequats de validació, de rendiment de comptes i de control. Això ha de comportar una major coresponsabilització i implicació dels responsables acadèmics i administratius dels centres en el conjunt de les polítiques universitàries sobre la base, també, del principi de lleialtat institucional, element cabdal per a una millor eficiència en el funcionament i en la gestió de la Universitat.

Com a conseqüència dels problemes de tenir un desenvolupament del Pla d'inversions molt considerable, el Consell de Govern, reunit el novembre de 2005, va definir una política de concentració denominada *Pla d'organització territorial Horitzó 2020*.

Un dels reptes de la Universitat de Barcelona és arribar al més aviat possible al final d'aquesta organització territorial considerant una distribució en sis grans campus acadèmics, en funció dels diferents àmbits temàtics: *Campus d'Humanitats Barcelona Centre, Campus Diagonal Portal del Coneixement, Campus de Ciències de la Salut de Bellvitge Campus Medicina Clínic August Pi i Sunyer, Campus Mundet; Campus de l'Alimentació de Torribera* i un campus més estès dedicat a les activitats de formació continua: *Formació Corporativa 22@*,

Besòs, Badalona, Nou Barris. Alhora, cal dedicar esforços a les millores internes amb la mirada posada en la vida universitària de la seva comunitat (funcionament, qualitat, informatització, noves tecnologies TIC, aplicació dels principis de l'espai europeu d'educació superior, serveis a la comunitat, etc.) incorporades com a punts estratègics del Pla d'inversions de la Universitat.

2.3 Activitats acadèmiques

2.3.1 Què pretén assolir la institució en termes del seu professorat, de recerca i d'altres serveis?

La UB vol mantenir un balanç, no només entre les activitats docent i investigadora, sinó també amb les activitats de transferència, sent aquest un punt pel qual ha apostat tradicionalment. Com a exemples d'elements de transferència, sense implicar-hi cap mena de prioritat ni jerarquia organitzativa, cal esmentar el Centre d'Innovació, les Bioincubadores, el Parc Científic de Barcelona (PCB), l'Agència de Valorització i Comercialització dels Resultats de la Investigació (AVCRI) (vegeu l'apartat 6 del document).

El personal acadèmic està format pel professorat, que pot ser funcionari o contractat, i pels col·lectius d'investigadors i d'ajudants en les diferents categories que es regeixen per les normes de l'Estat i de la Generalitat de Catalunya.

La Universitat de Barcelona desenvolupa polítiques d'avaluació del seu professorat en les diferents activitats que du a terme i principalment en els àmbits de la docència, la recerca i la transferència de tecnologia.

És important assenyalar que el balanç desitjable entre aquestes tres àrees es veu limitat per la manca d'un pacte de dedicació del personal docent i investigador (PDI) de la UB. Aquesta és una tasca que ja s'està duent a terme des del Consell de Direcció.

El balanç buscat, però, no tan sols es pretén aconseguir a partir dels percentatges de dedicació, sinó que estaria condicionat per la necessitat de millorar els indicadors que defineixen la qualitat de la institució, en l'àmbit docent, de recerca i de transferència, no tots igualment propers dels estàndards de la UE.

2.3.2 Quines són les prioritats acadèmiques?

Dins els objectius estratègics de la Universitat per al període 2005–2009 (primer objectiu estratègic) s'inclouen les prioritats acadèmiques generals per a la plena adaptació a les noves estructures d'aquests estudis i les prioritats de recerca.

Estudis de grau: llicenciatures, diplomatures, enginyeries tècniques, enginyeries superiors

Actualment s'imparteixen 78 estudis (71 estudis oficials i 7 estudis propis) entre llicenciatures, diplomatures, enginyeries, en les 20 facultats i 8 centres adscrits (**Annex 6. Mapa de titulacions de primer i segon cicles de la Universitat de Barcelona**).

Des de l'any 2002 es duen a terme experiències pilot en 14 titulacions amb l'objectiu d'introduir la nova metodologia docent i el nou sistema de crèdits ECTS. Aquestes experiències van acompanyades d'altres en la formació del professorat que desenvolupa l'Institut de Ciències de l'Educació (ICE), les quals tenen un interès prioritari per a la nostra universitat.

En aquesta mateixa línia, l'any 2004 el Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació (DURSI) va engegar una convocatòria per adaptar les titulacions a l'espai europeu d'educació superior en la qual la UB va participar en 10 titulacions.

Atesa la importància i el ressò que han tingut totes aquestes experiències, la Universitat les està ampliant, incloent-hi almenys un ensenyament de cadascun dels centres de la UB, que ens han de permetre poder replantejar el processos acadèmics i les normatives actuals per adaptar-les al nou marc dels estudis de grau que actualment treballa el Ministeri d'Educació i Ciència.

A partir de tots els nous plantejaments del Ministeri d'Educació i Ciència, el 2007 es començaran a elaborar les directrius internes per dissenyar els plans d'estudi de grau i a configurar la nostra oferta, basada en criteris propis i, sobretot, estratègics. L'eina bàsica per gestionar el procés serà el Contracte programa academicodocent amb els centres.

Nous estudis de màster

Fins a aquest curs, aquests estudis estaven considerats només com a estudis propis de la Universitat de Barcelona amb la perspectiva d'especialització i de donar una formació continuada en tots els àmbits temàtics de la Universitat (tant des de les seves unitats orgàniques com també de les entitats que conformen el Grup UB).

Amb l'aprovació, per part del Ministeri d'Educació i Ciència, del Decret dels nous estudis de màster i doctorat (gener de 2005), ha començat per a les universitats espanyoles una nova etapa en la qual cadascuna ha de fer, per primer cop, la seva pròpia oferta de manera autònoma.

Aquests estudis oficials, a més, han d'oferir una formació d'alt nivell, tant especialitzada en una àrea específica del coneixement com també en àrees interdisciplinàries, amb l'objectiu de millorar les competències específiques en els àmbits professionals en què es vol dirigir l'oferta.

Per aquest motiu, la Universitat de Barcelona considera prioritari fer una oferta fortament vinculada a les àrees estratègiques de recerca i transferència de coneixement i a les àrees que tenen una forta tradició d'excel·lència docent, la qual, a la vegada, doni resposta a les demandes de la societat. A més, estem fent una aposta molt forta, també, per la transversalitat d'aquests estudis impulsant la creació d'estudis de màster interdepartamentals i interuniversitaris i per primer cop s'han volgut potenciar estudis màsters que per la seva importància social s'han considerat institucionals.

Els criteris de prioritització que la Universitat està duent a terme per a l'aprovació del seus màsters són, en primer lloc, tenir en compte l'alta qualitat en la recerca i/o la transferència del coneixement dels equips docents responsables d'impartir-los, la seva excel·lència docent, l'exigència de propostes interdepartamentals, interuniversitàries i internacionals. En segon lloc, afavorir al llarg del període de transició les reconversions dels programes de doctorat amb *menció de qualitat* i les llicenciatures de només segon cicle i que tenen un alt grau d'especialització.

En aquest cas, l'aposta de la Universitat ha estat fer una anàlisi de tota la seva programació demanant als centres una planificació (2006–2010), pensant també en la proposta dels nous graus i que permeti fer una oferta amb un horitzó temporal de més de quatre anys, per poder configurar d'aquesta manera un mapa d'estudis de màster flexible.

En els màsters s'està potenciant el fet de desenvolupar una oferta modular, on el mòdul sigui una unitat de contingut acadèmic coherent que permet oferir un coneixement específic, dissenyar itineraris, configurar l'obligatorietat i l'optativitat i a la vegada pugui ser un mecanisme per anivellar coneixements segons la procedència dels estudiants i també afavorir coneixements complementaris per accedir al doctorat.

Pel que fa els nous estudis de màster, aquest curs 2006–07 ja se n'ha iniciat la posada en marxa (la Universitat de Barcelona ofereix 41 nous màsters oficials) i la Generalitat de Catalunya ja ha aprovat 50 màsters més per al curs 2007–08. Aquests nous programes s'emmarquen dins un procés de transició, pel que fa a l'oferta, ja que van adreçats als titulats que han cursat estudis de llicenciatura, diplomatura, enginyeries tècniques, enginyeries superiors, arquitectura tècnica i arquitectura segons el model actual. Una vegada s'iniciïn els nous estudis de grau caldrà fer una adaptació dels màsters pensant també en els nous titulats, tal com ja s'ha esmentat anteriorment.

(Vegeu-ne les dades ampliades a l'annex 7: nous estudis de màster.)

Estudis de doctorat

Pel que fa els estudis de doctorat l'oferta de la Universitat de Barcelona per al curs 2006–07 ha estat de 99 programes dels quals 51 han obtingut la *menció de qualitat* del Ministeri d'Educació i Ciència. **(Annex 8. Estudis de doctorat).**

La *menció de qualitat* és un convocatori que fa el Ministeri d'Educació i Ciència anualment, des de l'any 2003, i constitueix un reconeixement a la solvència científicotècnica i formadora del estudis de doctorat, així com dels grups o departaments que desenvolupen la formació doctoral. Aquesta *menció* faculta, igualment a les universitats a participar en l'obtenció d'ajuts en les convocatòries específiques que el mateix Ministeri du a terme.

Actualment els estudis de doctorat es poden oferir com a programes de doctorat, segons l'antic model (vigent fins al curs 2008–09) o bé com a nous estudis de doctorat.

Per al nou disseny d'aquests estudis cal que s'hi inclogui, amb la finalitat que siguin aprovats, i juntament amb la proposta dels estudis de màster, les línies de recerca en les quals es

poden fer les tesis, els noms dels professors i dels investigadors encarregats de dirigir les tesis doctorals, com també els criteris d'admissió, el nombre màxim d'estudiants que proposen per cada línia de recerca i la formació necessària per a l'accés.

Per a aquesta nova oferta d'estudis de doctorat es prioritzen els programes actuals que hagin obtingut la *mentió de qualitat* del Ministeri i vulguin adaptar-se a la nova estructura.

Formació continuada

La Llei orgànica d'universitats (LOU) assenyala que les universitats podran establir ensenyaments que condueixin a l'obtenció de diplomes i títols propis, així com ensenyaments de formació al llarg de la vida. Aquests diplomes i títols no tenen la validesa oficial de l'Estat.

Una de les missions fonamentals de la Universitat de Barcelona és la transmissió dels coneixements científic, tècnic, artístic i cultural, la preparació per a l'exercici professional i el foment de la capacitat intel·lectual, moral i cultural de l'alumnat.

La Universitat de Barcelona es dota dels elements necessaris per fer una oferta pròpia de postgrau i de formació continuada que sigui de qualitat, actualitzada i coherent.

Aquesta oferta que es fa des dels diferents centres i des de l'Institut de Formació Continua (IL3-UB), en què s'instrumenta part de la formació al llarg de la vida al servei dels centres de la Universitat, està sota la responsabilitat de l'Agència de Postgrau. L'Agència, creada l'any 2003, té com a objectiu principal establir procediments de l'oferta formativa general de la Universitat en matèria d'estudis de postgrau propis (no pas els oficials) per garantir la qualitat acadèmica, l'adequació a les necessitats socials, establir els paràmetres i els criteris de la seva gestió econòmica així com analitzar les implicacions que l'entrada en vigor dels nous estudis oficials de màster tindran sobre el estudis propis de postgrau.

L'oferta d'estudis propis de postgrau i l'extensió universitària per al curs 2005-06 va ser de 360 programes.

Amb la posada en marxa, aquest curs, dels estudis oficials de màster, aquests poden coexistir amb els estudis propis de postgrau que la Universitat vulgui oferir. Aquesta dualitat amb els dos tipus d'estudis implica una transversalitat i una heterogeneïtat enriquidora però que no pot donar lloc, en cap moment, a disfuncions tant pel que fa als requisits del nivell com pel que fa a la qualitat acadèmica de tots els productes formatius que la Universitat dona a la societat.

La Universitat de Barcelona, mitjançant l'Agència de Postgrau abans esmentada, garanteix aquesta dualitat dels estudis oficials i propis amb la màxima qualitat de tota l'oferta.

2.3.3 Quins són els enfocaments didàctics preferents per a la institució?

La voluntat històrica de la Universitat de Barcelona per la innovació docent ja va quedar reflectida a l'Estatut aprovat l'any 1985 i, posteriorment l'any 1990, amb la creació del Gabinet d'Avaluació i Innovació Universitària (GAIU) com a òrgan tècnic executor dels diferents plans d'acció sobre avaluació i innovació universitària de la UB, centrat principalment en la innovació docent del professorat i en l'avaluació de l'acció docent.

Des de llavors, la UB continua desenvolupant una política decidida d'impuls al procés de convergència cap a l'espai europeu d'educació superior (EEES), tot i les dificultats que suposa la indefinició per part de les administracions central i autonòmiques. En la política docent, això suposa una clara aposta per la millora de la qualitat de la docència, entesa com un millor aprenentatge dels estudiants. Per tant, s'impulsen polítiques afavoridores d'un procés de canvi de paradigma que suposi situar el procés d'aprenentatge en el centre d'interès preferent.

Per fer possible avançar en aquest canvi de paradigma, l'actual equip rectoral va decidir diferenciar en dos vicerektorats els temes acadèmics i els docents per facilitar una major dedicació a aquests darrers i, a la vegada, visualitzar-ne la importància.

L'opció presa des de l'equip rectoral ha estat situar la preocupació per la qualitat docent com una qüestió clau, la qual cosa suposa prendre decisions que ajudin a avançar en aquesta línia. Això comporta optar per aproximacions didàctiques que se situïn en aquesta perspectiva i en el nou paradigma assenyalat anteriorment.

Per fer-ho viable, es va plantejar la necessitat de posar en marxa un procés de participació del conjunt del professorat de la UB que ajudés a configurar prioritats compartides per millorar la docència i, a la vegada, suposés un procés que per si mateix contribuís a replantejar el paper de la qualitat docent en la institució universitària.

Fruit d'aquest procés va ser l'aprovació que va fer el Consell de Govern (juliol de 2006) del *Projecte institucional de política docent* (**Annex 9. Projecte institucional de política docent**), en el marc de l'espai europeu d'educació superior (EEES) aprovat pel Consell de Govern el juliol de 2006. Tot i que som conscients de la novetat que suposa aquest procés, considerem que és una bona manera de començar el camí.

El procés d'elaboració i aprovació d'aquest projecte ha estat paral·lel i, a la vegada, inclou altres processos de millora de la docència articulats al voltant dels grans eixos següents: acció tutorial i orientació a l'estudiant, ensenyaments amb les directrius de l'espai europeu d'educació superior (EEES), metodologia, materials didàctics, avaluació dels aprenentatges i innovació docent, avaluació de l'activitat docent, suport a la docència, formació i intercanvi entre el professorat, i comunicació en l'àmbit de la política docent.

És important assenyalar que amb l'aprovació del Projecte institucional de política docent també es van aprovar dos documents que són cabdals per avançar en la línia apuntada més amunt: la normativa de plans docents i la normativa d'avaluació i qualificació dels aprenentatges. La primera suposa una necessitat de planificació de les assignatures tenint en compte el procés d'aprenentatge de l'estudiant; la segona suposa optar per l'avaluació continuada.

Els primers mesos de 2007 s'ha acordat, també, amb els vicerectorats de l'àrea acadèmica, signar amb els centres un Contracte programa acadèmicodocent, en el marc global del *Contracte programa institucional*, en el qual, pel que fa a l'àmbit docent, el centre haurà de desenvolupar el Projecte institucional, segons les seves necessitats i prioritats.

2.3.4 Té la institució una política en termes de requeriments de llengües estrangeres per a estudiants i per a l'*staff*?

La UB promou el desenvolupament de les competències lingüístiques en idiomes estrangers dels estudiants, dels professors i del personal administratiu de la UB, i des de la mateixa institució s'ofereix formació a través de l'Escola d'Idiomes Moderns, que actualment compta amb 5.000 estudiants, amb més de 60 professors i ofereix cursos en 13 llengües (entre les quals hi ha l'anglès, l'alemany, el francès, l'italià, l'àrab, l'hebreu, diverses llengües eslaviques, el japonès, el rus i el xinès). Aquests cursos s'ofereixen en diverses modalitats: anuals, semestrals, intensius, per a usos específics, per a ensenyaments específics, etc.

L'estudi d'idiomes estrangers no és, però, obligatori a la UB, ni forma part del currículum dels estudiants (exceptuant-ne als estudis de filologia). La UB no compta actualment amb màsters oficials que s'imparteixin totalment en anglès, i només algunes assignatures de lliure elecció s'ofereixen en altres llengües, en alguns dels seus estudis. La Universitat de Barcelona té entre els seus objectius estratègics augmentar progressivament l'oferta dels seus estudis en altres llengües.

Tampoc no hi ha un requeriment específic relatiu al coneixement de llengües estrangeres en el marc de la contractació del professorat. En el cas de la contractació de personal de serveis, només en casos molt excepcionals aquesta constitueix una exigència (per exemple, gestors de projectes europeus). L'ús de l'anglès com a llengua d'instrucció tant als ensenyaments de grau com de postgrau (diferents de les filologies) no supera l'1 %.

Cal destacar, però, que en aquests moments la Universitat està duent a terme accions específiques per tal de millorar les competències lingüístiques dels estudiants, dels professors i del personal d'administració i serveis (PAS) que participen en programes de mobilitat. Són les següents:

a) Establiment d'una convocatòria única per certificar els coneixements d'idioma, mitjançant l'Escola d'Idiomes Moderns de la UB per a tots els estudiants, professors i personal d'administració i serveis que no poden acreditar el nivell d'acord amb els criteris del Consell d'Europa.

b) Promoció i difusió dels cursos de preparació lingüística en llengües minoritàries en el marc del programa ERASMUS abans de l'estada a una universitat estrangera.

c) Organització i subvenció dels cursos intensius de 40 hores que ofereix l'Escola d'Idiomes Moderns per als estudiants que participen en programes de mobilitat, que són gratuïts en els nivells inicials i són subvencionats per a la resta de nivells. Establiment de condicions especials d'accés per als professors i per al personal d'administració i serveis als cursos d'idiomes que ofereix l'Escola d'Idiomes Moderns.

d) Distribució entre els estudiants de la UB (a més dels estudiants estrangers) de les guies de conversa en diversos idiomes, de les universitats d'acollida.

e) Convocatòries de mobilitat per al personal d'administració i serveis (PAS) per potenciar una tercera llengua (es tracta d'una experiència engegada l'any 2006 amb cinc places i aquest any 2007 augmenten a 15).

D'altra banda, i dins d'aquest apartat, volem esmentar la importància del coneixement de la llengua catalana per part dels estudiants de fora de l'àrea de parla catalana, tal com està definit en els d'objectius del Pla d'actuació estratègic 2005–2009.

A partir de la dècada dels noranta, a la Universitat de Barcelona es va produir un increment important de la mobilitat interuniversitària com a conseqüència de la generalització dels programes d'intercanvi europeus, de la creació del districte compartit, dins l'Estat espanyol i del fet que l'espai llatinoamericà aportava cada cop més alumnes als programes de tercer cicle.

La Universitat de Barcelona, des del Vicerectorat de Relacions Institucionals, Comunicació i Política Lingüística i des dels Serveis Lingüístics, ha desenvolupat un programa per a l'acolliment lingüístic i cultural de l'alumnat que participa en programes d'intercanvi i, en general, de l'alumnat de fora de l'àrea de parla catalana (**Annex 10. Programa d'acolliment lingüístic**).

L'objectiu d'aquest programa és aconseguir que els estudiants nouvinguts estiguin ben informats de la situació sociolingüística de la UB i disposin dels mitjans d'aprenentatge de la llengua catalana –oficial a la UB– suficients per poder incorporar-se a la vida acadèmica en aquesta Universitat. En definitiva, es tracta de fer compatible l'estada d'aquest alumnat amb l'ús del català a la UB, especialment en la docència.

2.4 Altres activitats

2.4.1 Quina és la relació de la institució amb la societat i quins són els objectius en aquesta matèria?

La relació de la Universitat amb la societat i la participació de la societat en la Universitat es porta terme mitjançant el Consell Social, que és un òrgan de govern amb el qual compten totes les universitats públiques espanyoles a partir de la l'aprovació de la Llei de reforma universitària (LRU) de l'any 1983. A Catalunya està regulada per la Llei d'universitats de Catalunya (LUC), de l'any 2003.

Cada comunitat autònoma en fixa la composició mitjançant una llei. El Consell Social està format per 15 membres: el mateix Govern de la Generalitat nomena tres membres, entre els quals hi ha el president; el Parlament de Catalunya en nomena dos; les organitzacions sindicals en nomenen un; les organitzacions empresarials, un; l'Ajuntament de Barcelona, un; un membre és nomenat en representació d'antics alumnes que hagin estudiat a la Universitat de Barcelona; finalment, el Consell de Govern de la Universitat en què hi ha el rector, el secretari general i el gerent, nomena sis membres.

Les funcions que la Llei encomana al Consell Social són, fonamentalment, d'abast econòmic. Sense entrar en el detall de les competències que la Llei hi atribueix, cal assenyalar l'aprovació del pressupost de la Universitat i també la liquidació dels comptes anuals, com a dues fites prou destacades.

Un aspecte important que cal esmentar és el de les competències que la Llei atorga al Consell Social pel que fa al control de la participació de la Universitat en tots els òrgans, les fundacions o les entitats que aquesta pugui crear perquè les seves tasques tinguin un millor desenvolupament. En aquest sentit, cal esmentar que en les fundacions potser més importants de les quals s'ha dotat la Universitat de Barcelona —la Fundació Bosch i Gimpera, la Fundació IL3-UB de Formació Contínua (en constitució) i la Fundació del Parc Científic de Barcelona— el vicepresident primer dels patronats respectius és el president del Consell Social i part dels vocals patrons són membres del mateix Consell.

En els grans temes estratègics de la Universitat (terme economicofinancer de les fundacions del Grup UB, activitats academicodocents, activitats de recerca i innovació, organització territorial) i per decisió del mateix rector, hi acostuma a participar un representant social del Consell pel que fa a la discussió dels assumptes i, a petició del rector o per decisió del president, els diferents membres participen en activitats diverses en l'àmbit de la mateixa institució, com seria la participació en diverses comissions de la Universitat o en consells que creen els centres, però també representant la institució en entitats alienes.

Els darrers anys, i per mitjà d'una petició que el Consell Social va fer en el seu moment, l'empresa que du a terme l'auditoria externa de la Universitat també té l'encàrrec de dur a terme l'auditoria de totes les institucions o entitats que s'integren i formen part del Grup UB (**Annex 2. Entitats relacionals de la Universitat**), la qual cosa permet tenir-ne una visió global

i real. El president de la Comissió d'Afers Econòmics del Consell Social és el responsable de fer el seguiment de la situació economicofinancera del Grup UB, juntament amb el gerent de la Universitat i altres responsables.

En aquest darrer curs el Consell Social és un dels impulsors del projecte del rector, anomenat Pla estratègic UB Horitzó 2020, amb una activa participació, i des de fa dos anys convoca uns premis per distingir joves doctors de la Universitat de Barcelona.

La preocupació del Consell Social per integrar-se en el teixit social, econòmic i productiu propi del seu entorn és molt important, de la mateixa manera que ho són l'impuls per la internacionalització de la Universitat de Barcelona i la preocupació per elevar els seus nivells de qualitat. Val a dir que no sempre s'assoleix la satisfacció pels resultats aconseguits. Tot això sense oblidar una de les seves principals raons de ser: garantir la millor gestió i utilització dels fons de què es nodreix la Universitat, un molt elevat percentatge dels quals són públics.

D'altra banda, és important fer ressaltar que el nou Estatut de la Universitat de Barcelona (2003) indica la possibilitat que els centres puguin establir un consell assessor consultiu mixt per incentivar les relacions entre l'activitat acadèmica i el món laboral i professional en els seus àmbits respectius i que és molt important potenciar-los.

2.5 Finances

2.5.1 Quina ha de ser la relació de la institució amb els organismes de finançament?

La Universitat, tal com queda recollit a la Llei orgànica d'universitats (LOU) —actualment en revisió— i a la Llei d'universitats de Catalunya (LUC), ha de tenir garantida la suficiència financera.

Aquesta suficiència, atès que la universitat té la doble missió de la recerca i la docència, ha de garantir el bon desenvolupament de totes dues activitats.

El bon desenvolupament s'ha de fixar a partir d'uns barems o costos de referència de docència i recerca igual per a totes les universitats i detallat per titulació, els quals han de ser pactats entre les universitats i el Govern. En el cas que, per motius exògens, es produeixin en alguna de les universitats costos superiors als costos raonablement acreditables, i que la seva reducció fos difícil d'executar a curt termini, cal pactar amb el Govern una fase de transició. Aquesta fase de transició comportaria, d'una banda, l'anàlisi de com s'ha arribat a aquesta situació i, d'altra banda, el disseny d'un pla de reconducció de la situació a mitjà o a llarg termini, les quals coses han d'aprovar tant el Govern com la mateixa universitat.

Aquesta suficiència financera ha de permetre el finançament el personal i el manteniment de les instal·lacions. Hi ha d'haver, com a mínim, un 10 % adicional, per instrumentar polítiques de millora de lliure decisió pels òrgans de govern de la Universitat (cofinançaments, ajuts, millores, etc.), garantint així el principi d'autonomia universitària que la Llei també reconeix.

El finançament s'ha de considerar com un tot global i no tan sols la subvenció. Aquest finançament, des del moment en què el Govern fixa els preus de matrícula, ha de considerar les dues parts que integren el finançament, les matrícules i la subvenció, a l'hora d'assegurar la suficiència financera, de tal manera que si s'augmenta o es redueix una de les parts, segons el nombre d'estudiants matriculats, el finançament global ha de quedar compensat amb l'altra part.

En el mateix sentit, ha d'actuar la subvenció bàsica de la recerca, que actualment és pràcticament inexistent en el model, i els *overheads* dels projectes, actualment entre el 15 % – 20 %.

Fins a avui el finançament que rebien les universitats catalanes no era suficient per cobrir la totalitat de les despeses. Després de diverses reunions entre els diferents òrgans de govern de les universitats i el Govern de la Generalitat s'han acordat diverses millores del finançament amb nous criteris de valoració, tenint present una millor gestió, eficiència i eficàcia de les universitats. Això implicarà un esforç per part de les universitats. El creixement pressupostari vol impulsar el desenvolupament d'un pla de millora en la docència, la recerca i transferència, la relació universitat/empresa, alhora que caldrà millorar la gestió, l'eficiència i l'eficàcia de les universitats públiques catalanes.

Es proposa l'articulació d'aquest Pla en una continuació, discutida i millorada, dels plans estratègics que en aquest últims anys les universitats ja havien subscrit amb el Govern.

En relació amb la distribució dels recursos, es preveu partir d'una distribució inicial entre universitats d'acord amb l'actual model de finançament, i que hi hagi una part condicionada als objectius. La consecució d'aquest objectius, que fixa el Govern, s'instrumentaran via Contracte programa amb cada universitat, i s'establiran indicadors tant qualitius com quantitatius, l'assoliment dels quals qualificaria la universitat per rebre només una fracció o la totalitat de la millora del finançament condicionada als objectius.

El Govern de la Generalitat també ha de tenir present la necessitat de disposar d'un nou mapa de titulacions que propiciï la generació d'aliances entre universitats i l'aprofitament de sinergies, així com un equilibri territorial basat en l'especialització.

Al mateix temps, també en el marc de la recerca, el Govern de la Generalitat ha d'elaborar un mapa de recerca en el qual es determinin els àmbits prioritaris i estratègics en l'àmbit de Catalunya, i que propiciï la generació d'aliances amb la societat i el món productiu, fomentant alhora la relació universitat-empresa, i intentant evitar la duplicitat d'esforços.

(L'annex 11 inclou els pressupost de la Universitat i l'informe de la Comissió per a l'Estudi de la Situació Econòmica i Financera de la Universitat.)

2.6 Grau d'autonomia

Respecte de:

2.6.1 Selecció, promoció i acomiadament del personal acadèmic i d'administració i serveis

La Universitat de Barcelona, com totes les universitats públiques, incorpora personal acadèmic a través de concursos públics, tant en els casos de contractats laborals com de funcionaris. La Universitat té autonomia plena per decidir el nombre i la categoria del personal acadèmic que necessita, en funció dels seus objectius. L'autonomia es limita perquè es necessita un requisit d'accés extern a les universitats públiques (acreditacions de docència i recerca per a agències d'acreditació, ja sigui autonòmiques i/o estatals). El mateix sistema és el que s'utilitza per a la promoció del personal acadèmic.

Pel que fa al personal d'administració i serveis, hi ha autonomia de selecció i promoció sempre en el marc legal de les normes legals aplicables. En canvi, se selecciona el personal de *staff* amb plena autonomia.

Els centres i els departaments participen en la Comissió que elabora la relació de llocs de treballs (RLT) i altres polítiques de recursos humans per configurar les necessitats de cada una de les unitats (tant en l'àmbit acadèmic com en l'administratiu).

El sistema jurídic actual de les universitats catalanes impedeix fer una política de recursos humans a llarg termini (LOU i LUC). Així mateix, la falta de participació de les universitats en la determinació dels criteris d'acreditació del personal acadèmic emprats per les agències representa una limitació de l'autonomia de contractació atès que el perfil de les persones acreditades no sempre s'adequa a les necessitats de la plantilla.

S'està treballant amb l'organisme autonòmic perquè el marc legal del personal d'administració i serveis sigui més flexible, amb la finalitat de permetre la professionalització d'aquest personal fonamentada més aviat en criteris objectius (formació, avaluació, promoció) que en els paràmetres actuals, que es basen prioritàriament en l'antiguitat.

D'altra banda, malgrat les limitacions de fer política científica en els àmbits del personal docent i en l'investigador (PDI), la UB reconeix la necessitat d'enfortir àrees de recerca potser febles però necessàries a fi de donar valor afegit a les seves estructures de recerca. Tot i que encara ens situem en una magnitud inferior a la desitjable, la contractació d'investigadors mitjançant el Programa Ramón y Cajal, en la seva nova versió, permet anticipar un nivell més alt de control de la UB d'adscripció de personal docent i investigador (PDI) a les diferents estructures de recerca. La UB està estudiant com incorporar una carrera professional pròpia de personal investigador.

2.6.2 Selecció d'estudiants

La selecció dels estudiants que accedeixen a la Universitat en els ensenyaments de primer cicle (diplomatures, enginyeries tècniques) i de primer i segon cicles (llicenciatures i enginyeries) es fa de manera centralitzada des de l'Oficina de Preinscripció de la Generalitat de Catalunya per a totes les universitats públiques catalanes i, per tant, sense que la Universitat pugui fer-ne una selecció.

L'assignació de les places es fa en funció dels criteris següents:

a) De les notes de la prova d'accés a la universitat (PAU), prova que té com a objectiu valorar la maduresa acadèmica, els coneixements i les competències adquirides en el batxillerat.

b) De les preferències d'estudis que l'alumne tria, tenint en compte la distribució entre les diverses vies d'accés, segons els criteris següents:

- Els estudiants provinents de PAU i assimilats tenen reservades com a mínim un 82 % de les places pel que fa als estudis de 1r i 2n cicles i, almenys, un 57 % en el cas dels estudis de primer cicle.
- Els titulats dels cicles formatius de grau superior (CFGS) i assimilats tenen reservades fins a un 25 % de les places ofertes als estudis de 1r cicle, a les quals els permet entrar la branca i l'especialitat que hagin cursat. Per als estudis de 1r i 2n cicles el percentatge reservat és fins a un 10 %.
- Els llicenciats o els diplomats universitaris i assimilats tenen reservades fins a un 3 % de les places a cadascun dels estudis.
- Els estrangers que compleixin el requisits de tenir superades les PAU aquest curs o l'anterior, i que justifiquin que existeix la reciprocitat d'estudis universitaris entre l'Estat espanyol i el seu país de procedència, tenen reservat un 1 % de les places.
- Els estudiants que han superat les proves d'accés a la universitat per als més grans de 25 anys tenen reservades fins a un 3 % de les places de cada ensenyament, prèvia realització de la preinscripció universitària.

Els estudiants que volen accedir als estudis de la llicenciatura en Belles Arts, el graduat superior en Cinema i Audiovisuals (centre adscrit) i la llicenciatura en Ciències de l'Activitat Física i l'Esport (centre adscrit) han d'efectuar, a més de les proves d'accés a la universitat (PAU) i la preinscripció, una prova d'aptitud personal al centre.

Pel que fa els estudiants que volen accedir al segon cicle dels actuals ensenyaments la selecció la fa el mateix centre en funció dels criteris que per a cada ensenyament acorda la Junta de Centre respectiva.

En el nou marc de les estructures el nou estudi de màster i doctorat és obligatori, per llei, que en el moment de presentació de les propostes corresponents, perquè l'aprovi la Universitat i els organismes autonòmics, s'incloguin els criteris de selecció i admissió dels estudiants en cadascun d'ells, tenint en compte el estàndards d'ENQA pel que fa a l'admissió d'alumnes. La Comissió Acadèmica de Junta de Govern finalment aprova els criteris que cadascun dels màster i estudis de doctorat han proposat.

(A l'annex 12 s'inclou el model del sistema d'educació no universitària, el sistema universitari actual i el nou.)

2.6.3 Ensenyament–aprenentatge

Política acadèmica

En aquests moments la Universitat de Barcelona, igual que altres universitats espanyoles, travessa un procés d'adaptació de les titulacions i les seves estructures acadèmiques a l'espai europeu d'educació superior. Fins fa poc temps, l'autonomia per programar titulacions ha estat molt condicionada i limitada a les regulacions del Govern estatal.

En una primera fase del procés de desenvolupament de l'espai europeu d'educació superior (EEES) —gener de 2005—, el Ministeri d'Educació va establir mitjançant decrets lleis les directrius bàsiques per elaborar i implantar les noves titulacions de màster i estudis de doctorat. Aquesta primera acció ja representava una certa autonomia per a les universitats, que es compartia amb els respectius governs autonòmics.

Estudis de grau

Pel que fa a l'establiment dels títols de grau, aquest procés ha resultat lent i difícil. A partir del setembre del 2006 el Govern està modificant els seus plantejaments i construeix les bases per donar més autonomia i responsabilitat a les universitats perquè decideixin respecte

de les titulacions de grau que volen impartir (Annex 13 Directrius per a l'elaboració dels plans d'estudis de grau).

Per a aquests nous estudis de grau es dona autonomia a les universitats perquè ofereixin el títol que considerin adients, a partir d'un marc normatiu general establert pel Govern central, en el qual actuen també els governs autonòmics. El Ministeri preveu que aquests estudis es podran iniciar a partir del curs 2008–09 i, per tant, començaran l'extinció dels actuals en un període no determinat encara, però que podria ser fins al 2010.

Màsters i doctorats

A Catalunya, les universitats han generat amb notable autonomia els estudis de màster, però amb una avaluació *ex-ante* externa de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU), condició prèvia perquè el govern autonòmic doni el seu permís d'implantació i finançament posterior. Aquesta avaluació *ex-ante* ha estat un procés poc transparent i no suficientment objectiu. Com a conseqüència, en el segon any el procés ha estat sotmès a una revisió. Tot i així, és difícil que hi hagi valoracions absolutament objectives, ja que els avaluadors estan limitats únicament a l'entorn català.

En el cas dels doctorats, l'autonomia és molt més significativa i té els referents únics de l'acreditació dels programes de doctorat, conseqüència de les polítiques prèvies d'atorgament, per part del Ministeri, de *mencions de qualitat* als estudis de doctorat de les universitats espanyoles. La Universitat de Barcelona ha aconseguit 51 mencions. Aquestes mencions estan molt condicionades per la potencialitat de la recerca associada als programes de doctorat. Allà on la recerca està més consolidada, s'ha prioritzat —sempre que la massa crítica ho permetés— la generació d'instituts propis o la participació en altres de promoguts per les administracions autonòmica i/o estatal.

Formació continuada

Tal com ja s'ha comentat amb anterioritat, la posada en marxa aquest curs dels estudis oficials de màster suposa que aquests estudis poden coexistir amb els estudis propis de postgrau que la Universitat vulgui oferir.

Aquests estudis propis (màsters, postgraus, extensió universitària) tenen una perspectiva d'especialització, connexió amb les necessitats de la societat i formació continuada, la qual té característiques de transversalitat, atès que, d'una banda, afecta pràcticament tots els àmbits temàtics de la Universitat i, de l'altra, implica també, no solament unitats orgàniques de la UB, en sentit estRICTE, sinó l'Institut de Formació Contínua IL3-UB, a més de diferents entitats del Grup UB.

Totes aquestes unitats són autònomes per fer la seva pròpia oferta, però tal com ja s'ha comentat anteriorment, l'Agència de Postgrau supervisa tota l'oferta amb la finalitat de garantir la seva adequació i la seva qualitat mitjançant l'establiment del procediment de l'oferta formativa de la UB i el seu Grup, en matèria de títols propis, i la implantació de paràmetres i criteris transparents de gestió econòmica.

Política docent

Pel que fa al grau d'autonomia respecte de les aproximacions didàctiques, cal assenyalar que la política docent que estem desenvolupant suposa portar a terme un ampli ventall d'accions que pretenen orientar i estimular el professorat a fi que opti per aproximacions didàctiques en sintonia amb el que s'ha exposat a l'apartat anterior.

Considerem que un canvi de paradigma com l'apuntat requereix dos factors clau:

- a) La implicació progressiva del mateix professorat en el procés.
- b) El desenvolupament de línies de treballs en paral·lel que, en conjunt, ajudin a configurar una nova cultura docent.

En relació amb el desenvolupament de línies de treball, a més de les normatives de plans docents i d'avaluació dels aprenentatges és important tenir en compte el Projecte institucional de política docent (vegeu l'annex 9).

2.6.4 Recerca

Els investigadors de la UB s'estructuren essencialment en grups de recerca, la majoria dels quals han estat avaluats i reconeguts per un programa extern a la institució, liderat per l'Administració autonòmica. Això no treu que hi hagi àmbits (especialment en humanitats i ciències socials) en els quals pugui haver-hi activitat de recerca més individual i no *estructurada*.

La UB ha generat estructures internes (instituts, centres de documentació i observatoris), les quals pretenen donar valor afegit a la recerca de qualitat, tal com estableix el Pla estratègic de recerca 2005–2008 de la Universitat (**Annex 14. Pla de recerca**), el marc d'actuació del qual és el mateix Pla de recerca i innovació de Catalunya (PRIC). En aquest context s'han fet accions específiques per promoure la recerca de qualitat en l'àmbit de les humanitats i les ciències socials, tot promovent-ne l'estructuració en els tres tipus d'unitats internes de la UB. Alhora, els investigadors i els grups de recerca de la UB també participen en instituts i centres de recerca promoguts des dels governs autonòmic i estatal.

La UB té total autonomia per generar o donar fi als instituts propis de recerca o a altres unitats (per exemple, observatoris i centres de documentació), com també per decidir de participar en els instituts participats, generats des d'altres institucions.

Hi ha tres nivells de finançament dels grups de recerca de la UB:

Un primer nivell europeu (VI i VII Programa marc), un segon nivell, estatal, el qual és essencialment cobert pels Plans nacionals d'R+D, i un tercer nivell que inclou fons no necessàriament consolidats d'accions del govern autonòmic o d'un considerable ventall d'institucions privades (Fundació "La Caixa", Fundació La Marató de TV3, Fundación Ramón Areces, entre d'altres).

En tant que tots els grups obtenen els seus recursos externament i competitivament, les universitats tenen poca capacitat de prioritzar àrees específiques de recerca, ja que aquestes estan determinades per les mateixes institucions convocants, majoritàriament per l'Agència Nacional d'Avaluació i Prospectiva (ANEP), que actua amb la metodologia de *peer-review*.

Igualment, la UB tampoc no incideix en les línies directrius, ja que la institució és prou gran per ser competitiva en molts àmbits, sent aquest ampli ventall d'iniciatives de finançament les que determinen essencialment la supervivència dels grups. Això no vol dir que les fortalezes de la institució, molt especialment les que s'adapten a les línies estratègiques autonòmiques i estatals, no siguin alhora identificades com a prioritàries en el mateix Pla estratègic de recerca de la UB.

La UB disposa d'estructures de gestió internes, l'OPER (Oficina de Projectes Europeus de Recerca) i l'OGR (Oficina de Gestió de la Recerca). L'OPER distribueix informació i dóna suport a la preparació i la gestió de projectes internacionals (essencialment, programes marc), i ha estat recentment potenciada amb la incorporació de cinc tècnics en aquestes tasques. L'OGR dóna suport tecnicoadministratiu a l'Àrea de Recerca del Consell de Direcció de la Universitat, distribueix informació als professors de la UB de tot l'ampli ventall de convocatòries de recerca, facilita la gestió i el seguiment dels projectes de recerca sol·licitats i també gestiona els processos de creació de les unitats internes de recerca de la UB. L'OGR aplica els criteris d'avaluació i promoció de la recerca aprovats en les comissions de recerca i de política científica del Consell de Govern, tot i que alhora es constitueix en una unitat interna d'informació i assessorament en l'àrea de recerca i en les decisions que en deriven.

La UB ha potenciat el suport tecnològic i professional necessari per als seus investigadors i grups de recerca amb la creació, l'any 1987, dels Serveis Científicotècnics (SCT), els quals s'han anat complementant amb els serveis d'altres institucions del Grup UB (PCB, IDIBAPS), tot potenciant la creació de plataformes tecnològiques mixtes d'última generació. Els SCT també donen servei a altres institucions públiques i a les empreses privades, en el marc de convenis i acords que la Universitat estableix (**es pot veure amb més detall dins l'apartat 6 de l'informe**).

2.6.5 Desenvolupament d'activitats empresarials (*spin-off*, parcs científics, incubació d'empreses)

Aquest apartat està inclòs dins l'apartat 6 de l'informe.

2.6.6 Finances

El grau d'autonomia pressupostària de la Universitat s'ha anat reduint any rere any.

Actualment la subvenció global de la universitat no arriba ni tan sols a cobrir les despeses de personal. El grau de cobertura, si es considera el total de la subvenció, és del 89 %. Per tant, el grau d'autonomia actual s'ha finançat via dèficit. Avui dia, el grau de finançament via fundacions se situa al voltant del 10 %.

Per entendre millor el percentatge que representen les polítiques de la Universitat dins el pressupost de despeses, així com el seu finançament, és important observar el desglossament que se'n fa a l'**apartat 3.4 Finances**. D'altra banda, a l'**annex 11** s'inclou el pressupost de la Universitat de l'any 2006 (pressupost total, el finançament de la Generalitat, la part del cost

controlat centralment i el gestionat directament pels centres) a més de l'informe de la comissió per a l'estudi de la situació econòmica i financera de la Universitat de Barcelona (2006).

2.7 Situació del mercat laboral autonòmic i nacional

Catalunya, igual que la resta d'autonomies, es desenvolupa en un cicle econòmic expansiu llarg, amb indicadors que ens situen en la mitjana europea dels aspectes econòmics més rellevants. Aquest èxit econòmic no seria possible si les universitats no proveïssin persones amb una formació adequada a les demandes que cada vegada més ens exigeix la societat i, en especial, el mercat laboral.

Però una universitat pública no tan sols ha d'oferir una formació tècnica de qualitat sinó que, a més, ha d'oferir als seus estudiants i titulats la possibilitat de millorar les seves habilitats laborals. Per fer-ho, la UB compta amb una oferta complementària sobre aquelles habilitats i actituds professionals que ens demanen les empreses, com ara treballar en equip, tenir capacitat d'organització del treball, tenir capacitat de comunicar-se o de prendre decisions, entre d'altres.

La UB, a través de la Unitat d'Inserció i Orientació Laboral de la UB (Feina UB) i els seus centres, aporta eines i recursos als seus estudiants i titulats per facilitar-los la inserció i les orientacions laboral i professional.

Aquest unitat organitza, conjuntament amb els seus centres, serveis d'intermediació laboral, potencia els contractes de treball i els convenis de pràctiques, promou la col·laboració amb els agents del mercat de treball amb activitats conjuntes que faciliti les relacions Universitat-empresa i presta serveis d'orientació i assessorament als seus estudiants, titulats i doctors per facilitar-los un accés millor al mercat de treball.

Des dels anys noranta, la Universitat de Barcelona ha desenvolupat estratègies pròpies amb la finalitat de dur a terme el seguiment de la inserció laboral dels seus graduats. Així, durant el període 1990-2000 es van fer enquestes als graduats dos anys després que obtinguessin la graduació per analitzar aspectes com ara el nivell salarial, els sectors d'ocupació, la relació amb la formació rebuda o la categoria professional, entre d'altres.

Des de l'any 2001, l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU) du a terme cada tres anys una enquesta als graduats de totes les universitats públiques catalanes. Es fa tres anys després de la seva graduació. A l'enquesta es recullen aspectes similars als que apareixien a l'estudi propi de la UB i es fa un èmfasi especial en el desenvolupament de competències. Com a dades, cal destacar el percentatge d'inserció del titulats de la UB, que és del 92 %, i el percentatge d'atur, que se situa al voltant del 5-6 %, és a dir, xifres properes a la plena ocupació. A més, cal assenyalar que un petit percentatge de titulats, el 2-3 % desitgen continuar cursant estudis de màster i doctorat abans de cercar de feina.

Finalment, volem afegir que dins del programa d'avaluació establert amb l'Agència de Qualitat de les Universitats Catalanes (AQU), l'any 2004 es va dur a terme l'avaluació del procés de transició al mercat laboral dels graduats de la UB.

2.8 Infraestructures

Per àrees

Àrea	Superfície docent (m ²)	Superfície construïda (m ²)	Estudiants ETC	PDI / ETC	Superfície docent (m ²) / estudiants ETC	Superfície docent (m ²) / PDI (TC)	Superfície construïda (m ²) / estudiants ETC	Superfície construïda (m ²) / PDI (TC)
Humanitats	40.380	81.967	6.591	678	6,1	59,5	12,4	120,8
C. Socials	60.495	149.726	22.149	1.376	2,7	44,0	6,8	108,8
C. Experimentals	60.294	132.388	4.614	821	13,1	73,4	28,7	161,2
C. de la Salut	46.495	78.372	4.871	894	9,5	52,0	16,1	87,7
Total	207.664	442.453	38.225	3.770	5,4	55,1	11,6	117,4

Humanitats: Belles Arts, Filologia, Filosofia i Geografia i Història

Ciències Socials: Dret, C. Econòmiques i Empres., Pedagogia, Psicologia, Biblioteconomia i Documentació, Formació del Professorat i Empresarials

Ciències Experimentals: Biologia, Física, Geologia, Matemàtiques i Química

Ciències de la Salut: Farmàcia, Medicina, Infermeria i Odontologia

ETC: estudiants a temps complet

PDI (TC): personal docent i investigador a temps complet

Per centres

Edifici	Docència	Departaments	Biblioteca	Superfície docent	Superfície útil	Superfície construïda	Estudiants ETC	PDI (TC)	m ² superfície docent / estudiants ETC (m ²)	m ² superfície docent / PDI (TC)	m ² superfície construïda / estudiants ETC	m ² superfície construïda / PDI ETC
Filologia*	4.530	5.261	2.643	12.434	26.591	35.305	1.942	265	6,4	46,9	18,2	133,2
Matemàtiques*	1.262	1.760	913	3.935	8.515	11.702	516	94	7,6	41,8	22,7	124,2
Geografia i Història i Filosofia	5.398	5.974	4.820	16.192	25.275	28.397	3.136	271	5,2	59,7	9,1	104,8
Medicina-Clinic	3.377	7.923	2.373	13.673	21.768	23.406	887	319	15,4	42,8	26,4	73,3
Empresarials	3.788	1.703	1.682	7.173	13.550	13.856	3.462	129	2,1	55,7	4,0	107,6
C. Econòmiques i Empresarials	6.098	4.679	2.557	13.334	33.848	36.834	5.613	377	2,4	35,3	6,6	97,6
Dret	5.208	4.173	2.770	12.151	22.217	24.488	5.927	283	2,1	42,9	4,1	86,4
Física i Química	14.924	13.430	3.125	31.479	58.359	67.087	2.004	382	15,7	82,5	33,5	175,8
Biologia	4.467	15.206	843	20.516	37.580	43.517	1.578	262	13,0	78,4	27,6	166,3
Geologia	690	2.509	1.165	4.364	8.436	10.082	516	84	8,5	52,1	19,5	120,4
Farmàcia	6.351	10.858	1.551	18.760	23.505	25.855	1.921	265	9,8	70,8	13,5	97,6
Belles Arts	8.045	3.549	160	11.754	16.385	18.265	1.513	142	7,8	82,7	12,1	128,5
Mundet	10.483	11.061	3.328	24.872	49.493	64.945	6.587	543	3,8	45,8	9,9	119,6
Belvitge	4.620	7.306	2.136	14.062	26.427	29.111	2.063	310	6,8	45,3	14,1	93,9
Biblioteconomia i Documentació	2.965			2.965	8.730	9.603	560	44	5,3	68,0	17,1	220,1
Total	82.206	95.392	30.066	207.664	380.679	442.453	38.225	3.770	5,4	55,1	11,6	117,4

*S'han assignat el nombre de metres quadrats comuns de Filologia i Matemàtiques seguint el càlcul facilitat pel Pla pluriennal.

Nota: a banda de la superfície docent i la superfície construïda detallada per centres, la UB disposa de 36.529 m² de superfície docent útil i 35.200 m² de superfície construïda no inclosa en aquesta taula, que pertanyen als edificis de la finca Pedro Pons, la Residència Universitària Sant Jordi, el carrer de la Ciutat de Granada, 131 i els edificis de Cervera i Vielha.

2.9 Ràtio d'estudiants/*staff*

Les taules següents mostren la ràtio d'estudiants a temps complet (ETC) *versus* el personal docent i investigador (PDI) en els diferents ensenyaments de la UB i en l'agregat de cada camp.

Com es pot apreciar a la primera de les taules, la ràtio durant el curs acadèmic 2005–06 per al conjunt de la UB ha estat de 10,14. Aquest valor, però, mostra una important dispersió segons la naturalesa experimental o no experimental de l'ensenyament o del campus.

En aquest sentit trobem que ensenyaments de l'Àrea de la Salut o ensenyaments experimentals (com ara Medicina, Odontologia, Física, Química, etc.), tenen una ràtio per sota de la mitjana global de la Universitat a causa del seu caràcter pràctic i a la necessària programació de grups reduïts d'estudiants.

En el cas dels ensenyaments d'humanitats (com, per exemple, Filologia) la ràtio se situa més propera a la mitjana però en aquests casos és degut al baix nombre d'estudiants matriculats.

Finalment, cal destacar que els ensenyaments inclosos a l'Àrea de Ciències Socials són els que tenen una ràtio estudiants/PDI més elevada, ja que es caracteritzen sobretot per ser uns ensenyaments amb una forta matrícula i s'imparteixen en forma de classe magistral. Les classes experimentals o de pràctiques o bé són minses o bé són inexistent.

Com a dada de referència volem assenyalar que per al curs acadèmic 2004–05, la ràtio d'estudiants ETC/PDI ETC per al global del Sistema Universitari Català va ser de 10,50, valor que coincideix amb la ràtio de la UB per al curs esmentat.

RELACIÓ D'ESTUDIANTS (ETC) / PDI (TC) PER ÀREA (curs 2005-06)

Campus / Àrea	Estudiants (ETC)	PDI (TC)	Estudiants / PDI
Campus d'Humanitats	6.591	678	9,72
Camp. Diag.Portal del Coneix.-Nord (C. Socials)	15.002	789	19,00
Camp. Diag.Portal del Coneix.-Sud (C.Exp. i Farm.)	6.535	1.086	6,02
Campus Medicina - Clínic August Pi i Sunyer	887	206	4,31
Campus de Ciències de la Salut de Bellvitge	2.063	424	4,87
Campus de C. Pedagògiques, Educació i Psicologia	7.147	587	12,18
Total	38.225	3.770	10,14

ETC: estudiants a temps complet

PDI (TC): personal docent i investigador a temps complet

Campus / Àrea	Estudiants (ETC)	PDI (TC)	Estudiants / PDI
Campus d'Humanitats:			
Belles Arts	1.513	142	10,65
Filologia	1.942	265	7,32
Filosofia	741	55	13,60
Geografia i Història	2.395	217	11,06
Campus de Diagonal Portal del Coneixement - Nord (C. Socials):			
Dret	5.927	283	20,92
Econòmiques	5.613	377	14,88
Empresarials	3.462	129	26,89
Campus de Diagonal Portal del Coneixement - Sud (C. Experim. i Farmàcia):			
Biologia	1.578	262	6,03
Farmàcia	1.921	265	7,25
Física	794	164	4,83
Geologia	516	84	6,16
Matemàtiques	516	94	5,47
Química	1.210	217	5,57
Campus de Medicina - Clínic August Pi i Sunyer:			
Medicina*	887	206	4,31
Campus de Ciències de la Salut de Bellvitge:			
Medicina*	443	114	3,90
Infermeria	1.072	157	6,83
Odontologia	548	153	3,58
Campus de Ciències Pedagògiques, Educació i Psicologia:			
Biblioteconomia	560	44	12,84
Pedagogia	2.292	172	13,34
Professorat	2.274	201	11,33
Psicologia	2.021	171	11,85
Total	38.225	3.770	10,14

* Medicina: estudiants distribuïts així: 2/3 a Medicina-Clínic i 1/3 a Bellvitge.

Pel que fa al PDI, s'ha distribuït assignant a Bellvitge el professorat de Ciències Fisiològiques II, Ciències Clíniques i Patologia i Terapèutica Experimental.

2.10 Serveis de suport a l'estudiant

➤ Beques i ajuts

Els estudiants tenen la possibilitat de demanar beques o ajuts a diferents organismes en funció del nivell d'estudis que estan cursant. Els més importants són:

ESTUDIS DE GRAU

- *Beques generals del Ministeri d'Educació i Ciència*

Són beques que convoca anualment el Ministeri d'Educació i Ciència per als estudiants que cursen els estudis de llicenciatura, enginyeria, arquitectura, diplomatura, enginyeria tècnica o arquitectura tècnica.

Aquestes beques s'atorguen en funció d'un barems acadèmics i econòmics (renda familiar).

ESTUDIS DE MÀSTER I DOCTORAT

- *Beques per cursar estudis oficials de màster (Ministeri d'Educació i Ciència)*

Arran de la nova estructura dels ensenyaments universitaris oficials feta d'acord amb les directrius emanades de l'espai europeu d'educació superior, el Ministeri d'Educació i Ciència ha convocat per primer cop 2.000 beques assignades per concurrència competitiva, destinades als alumnes dels nous màsters oficials, per tal que la situació econòmica no sigui un impediment per obtenir aquesta titulació oficial.

- *Beques i contractes del programa de formació de professorat universitari (FPU) (Ministeri d'Educació i Ciència)*

Són beques destinades a la formació de doctors en qualsevol àrea de coneixement científic, que facilitin la seva incorporació al sistema espanyol d'educació superior i investigació científica.

Aquest Programa de formació de professorat universitari (FPU) s'estructura en dues etapes diferenciades, de dos anys cada una:

Una primera etapa per iniciar la formació investigadora, a través dels nous programes de postgrau o mitjançant l'obtenció del diploma d'estudis avançats (DEA), amb una duració màxima de 24 mesos, descomptats els períodes en què s'hagin gaudit altres beques homologables.

Una segona etapa per finalitzar la formació investigadora i llegir la tesi doctoral. Té una durada de dos anys i es formalitza com a contracte laboral, un cop transcorreguda la primera etapa.

- *Programa d'ajuts per la formació de personal investigador (Programa FPI) (Ministeri d'Educació i Ciència)*

Aquest programa ofereix ajuts per possibilitar la formació científica dels titulats superiors universitaris que desitgin fer una tesi doctoral en projectes de recerca finançats pel Plan Nacional de R+D+I I+D+I, entre d'altres.

- *Convocatòria de beques i ajuts destinats a les universitats i als centres de recerca per a la formació i contractació de personal investigador novell (Generalitat de Catalunya)*

Es tracta de la concessió d'ajuts en règim de beca i de contracte per a la formació i contractació de personal investigador novell.

Amb aquest objectiu, la convocatòria s'estructura en dues etapes diferenciades:

La primera etapa, d'un any de duració, té com a finalitat la formació d'investigadors mitjançant la seva incorporació en programes de doctorat o en màsters oficials. Aquesta etapa es gaudeix com a beca.

La segona, de tres anys de durada en forma de contracte, vol promoure la qualitat en la recerca, mitjançant la incorporació del personal investigador novell en grups de recerca que desenvolupin un projecte d'R+D vigent.

- *Beques de formació del programa propi de la UB per a joves investigadors*

Són beques que convoca la mateixa Universitat, lligades a projectes de recerca i adreçades a joves investigadors que estan fent el doctorat o fan un màster de recerca per a estades temporals a universitats i centres de recerca de l'estranger i també poder desenvolupar tasques de col·laboració en docència pràctica.

AJUTS PER A LA MOBILITAT INTERNACIONAL

A més de l'ajut ERASMUS, els estudiants de la Universitat de Barcelona poden gaudir d'altres ajuts:

- *Ajuts per participar en programes de mobilitat internacional per a estudiants dels centres de la Universitat de Barcelona*

Són ajuts que concedeix la mateixa Universitat Barcelona per completar l'ajut de les beques ERASMUS i altres programes de mobilitat amb universitats estrangeres.

- *Ajuts del Programa de beques internacionals Bancaja per a estudiants dels centres de la Universitat de Barcelona*

Són ajuts de viatge a estudiants de la Universitat que hagin estat seleccionats per fer una estada en una altra universitat dins el programa ERASMUS, el del Grup de Coimbra i els programes de mobilitat amb universitats estrangeres.

- *Ajuts de l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR) de la Generalitat de Catalunya*

La Generalitat de Catalunya, per mitjà de la seva agència AGAUR, convoca cada any un programa d'ajuts per contribuir a les despeses que comporta la realització d'estudis a altres països per als estudiants participants en programes de mobilitat internacional.

- *Ajut complementari en concepte de residència dins la beca general i de mobilitat del Ministeri d'Educació i Ciència*

Són ajuts de la Generalitat de Catalunya per als estudiants que tenen dret a gaudir de la beca general o de mobilitat del Ministeri d'Educació i Ciència. A més, poden sol·licitar un ajut complementari en concepte de residència pel fet d'estudiar en una universitat estrangera lluny del domicili habitual.

- *Ajuts per a estudiants ERASMUS amb necessitats especials per discapacitat*

L'Agència Espanyola ERASMUS obre una convocatòria especial adreçada a l'alumnat de la UB seleccionat que tingui necessitats especials per discapacitats greus (mobilitat física, dificultats visuals, auditives, etc.). Aquest ajut intenta cobrir totes les despeses extraordinàries que té l'estudiant pel fet de canviar d'universitat, de ciutat i de país. La UB ha de sol·licitar específicament l'ajut en funció de les necessitats.

- *Ajuts econòmics al país d'acollida*

En algunes ocasions, al país d'acollida es concedeixen ajuts complementaris, com per exemple, per allotjament. Aquesta informació s'inclou a les guies pràctiques de la futura universitat europea adreçada als estudiants estrangers.

- *Altres tipus d'ajuts econòmics puntuals*

Són ajuts per als estudiants que compleixin els requisits específics de les entitats que els concedeixen (exemples d'algunes entitats: la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears, la Fundació Ciutat de Valls, l'Agrupació Mútua, la Kutxa o la Bilbao Bizcaia Kutxa (BBK), Caixa Manresa, etc.).

- *Beques Sèneca del Ministeri d'Educació i Ciència*

El Ministeri d'Educació i Ciència estableix un programa de beques de mobilitat d'estudiants de primer i segon cicles com a suport econòmic per a estudiants que han obtingut plaça en el programa de mobilitat SICUE (Sistema d'Intercanvi entre Centres Universitaris d'Espanya), que va ser creat per la Conferència de Rectors de les Universitats Espanyoles (CRUE) per facilitar els intercanvis d'estudiants entre universitats espanyoles.

ALTRES TIPUS DE BEQUES I AJUTS

- *Préstecs a estudiants universitaris (Ministeri d'Educació i Ciència i Generalitat de Catalunya)*

Aquestes ajudes tenen com a objecte facilitar als estudiants finalitzar els seus estudis oficials a les universitats espanyoles i també els estudis de postgrau (màster i doctorat), que els permeti la millor incorporació al mercat laboral.

- *Beca de col·laboració amb departaments (convocatòria del Ministeri d'Educació i Ciència)*

És una convocatòria anual del Ministeri d'Educació i Ciència destinada a facilitar que els alumnes de l'últim curs d'estudis universitaris col·laborin en els departaments universitaris, de manera que es puguin iniciar en les tasques d'investigació directament vinculades als estudis que estan cursant.

- *Beques de col·laboració (Universitat de Barcelona)*

La Universitat de Barcelona ofereix als seus alumnes la possibilitat de col·laborar en diferents òrgans de la UB i en algunes entitats externes que tenen signats convenis de col·laboració

amb la UB. A canvi, els estudiants reben un ajut econòmic. Les beques de col·laboració són una oportunitat de formació complementària, tant acadèmica com personal, per als estudiants que cursen estudis a la UB en règim d'ensenyament oficial.

- *Ajuts de la UB*

Són ajuts específics adreçats als estudiants de primer, segon i tercer cicles de la UB per intercanvi amb altres universitats que la Universitat té signat conveni o per assistir a cursos d'estiu que organitza la mateixa Universitat.

- *Ajuts del programa DRAC:*

Són ajuts econòmics destinats a promocionar la mobilitat dels diferents col·lectius a qui s'adrecen les convocatòries (estudiants, PDI i PAS) per a la realització d'activitats, cursos, seminaris o estades organitzades per l'Institut Joan Lluís Vives (IJLV) o universitats membres d'aquest institut.

L'Institut Joan Lluís Vives agrupa totes les universitats de les autonomies de parla catalana, a més d'Andorra i Perpinyà.

➤ **Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació (CRAI)**

El Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació de la UB es crea al començament de 2004, davant de la necessitat d'adaptar les biblioteques universitàries al nou espai europeu d'educació superior (EEES) i a l'espai europeu de recerca (EUR), en què es configura un nou marc d'ensenyament universitari basat en l'aprenentatge, la recerca, el desenvolupament i la innovació.

El CRAI de la UB integra els serveis de biblioteca i suport a la docència.

La Universitat de Barcelona compta en 20 biblioteques distribuïdes en el seu campus universitari, a través de les quals assegura als seus usuaris el següent:

- Una prestació unitària de tots els seus serveis i accés a tots els recursos d'informació.
- Un ampli horari d'obertura, 360 dies l'any, de dilluns a diumenge.
- Punts d'estudi, de treball i d'autoaprenentatge, tant individuals com col·lectius, dotats amb els equipaments informàtics necessaris.
- Uns fons històrics i actuals, bibliogràfics i documentals en qualsevol suport que permeten el desenvolupament de les tasques de docència, recerca i aprenentatge.
- Un personal amb coneixements i experiència per ajudar a satisfer les necessitats d'informació, investigació i docència.
- Atenció personalitzada les 24 hores del dia, 7 dies a la setmana.

L'estudiant pot consultar, entre d'altres: el catàleg per trobar i localitzar informació (llibres, revistes, etc.), les guies temàtiques per a la informació especialitzada, les assignatures a la UB i la bibliografia recomanada: dossiers electrònics i campus virtual UB, els recursos electrònics des de fora de la UB.

Els estudiants poden demanar en préstec el fons de què es disposa a les biblioteques de la Universitat i a altres biblioteques, així com utilitzar els espais i els equipaments (horaris habituals, caps de setmana, període d'exàmens i nocturns, aules d'ordinadors, sales de treball, etc.).

Finalment, cada estudiant té la possibilitat de informar-se sobre com citar bibliografia i com publicar articles (en el cas dels estudiants de postgrau) i de formar-se i aprendre l'ús dels recursos d'informació disponibles en qualsevol suport a les biblioteques. Aquesta formació es pot fer en sessions programades o bé en sessions a mida.

A l'annex 15 s'inclou el Pla estratègic del CRAI (2006–2009).

➤ **Feina UB**

El programa Feina UB busca afavorir l'orientació i la inserció laborals dels seus titulats i estudiants mitjançant la possibilitat d'accedir a la borsa de treball, la realització de pràctiques a empreses, la informació sobre el servei d'orientació professional i els de formació per a la inserció laboral, les eines i els recursos que facilitin l'accés al mercat laboral (enllaços a l'oferta pública, oposicions, beques i ajuts, borses de treball estrangeres, etc.) i les prestacions d'empreses que tinguin lloc als diferents centres, que és una manera d'apropar els futurs titulats a les empreses que volen captar estudiants.

A partir de l'any 2005 s'ha assumit un model descentralitzat on les facultats són el nucli de gestió administrativa, la qual cosa ha fet reorganitzar el programa Feina UB.

D'altra banda, les jornades d'orientació professional estan tenint molt interès a totes les facultats. S'han aconseguit assistències a un gran nombre d'estudiants, que van des de 300 estudiants a Empresarials, fins 55 a Filosofia.

➤ **Allotjament**

Col·legis majors – Hall of residence

Els col·legis majors són institucions destinades a proporcionar residència a estudiants universitaris i a promoure la formació i la convivència dels que hi viuen.

La Universitat de Barcelona compta amb tres col·legis majors propis amb una oferta de 915 places i vuit col·legis majors adscrits amb una oferta d'unes 800 places més, tots amb una àmplia oferta de serveis i activitats.

Cal dir que el nombre de places ofertes està lluny de la demanda que hi ha cada any.

Programa "Viure i conviure"

El programa "Viure i conviure" es va iniciar el setembre de 1997, mitjançant un acord signat entre diverses institucions públiques i privades de Catalunya, entre les quals es troba la Universitat de Barcelona.

Es tracta d'un tipus d'allotjament a casa d'una persona gran a la qual l'estudiant fa companyia durant el període lectiu. Cal destacar que tant l'alumne com la persona gran adquireixen un compromís per escrit, en el qual, a més del respecte mutu, s'estableixen els drets i els deures de cadascú.

El curs passat hi van participar 128 alumnes, 73 dels quals estudien a la UB. El nombre d'alumnes que hi participen ha anat creixent progressivament. Totes dues parts han manifestat satisfacció per aquest programa.

Barcelona Centre Universitari

És un centre que té la missió d'impulsar, coordinar i dirigir totes les accions que la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Barcelona, les universitats de Barcelona i la seva àrea d'influència i la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació considerin convenients per a la promoció de Barcelona com a centre universitari internacional.

El seu objectiu és facilitar tots els aspectes que tinguin a veure amb la vida extraacadèmica, com per exemple:

- a) La creació d'una central d'allotjament de l'oferta d'allotjament per a estudiants i per a professors universitaris estrangers.
- b) La gestió d'activitats destinades a la integració cultural i ciutadana dels estudiants estrangers residents a Barcelona o a la seva àrea d'influència.
- c) La creació, confecció i divulgació de materials de promoció que reflecteixin aquesta dimensió universitària interna de la ciutat i utilitzin el lema "Barcelona Centre Universitari".

➤ **Serveis Lingüístics**

L'objectiu d'aquest servei és promoure la formació i l'assessorament multilingües per a les activitats acadèmiques de la comunitat universitària en l'àmbit de la llengua catalana, la llengua castellana i tot el que fa referència a l'autoaprenentatge de terceres llengües.

En aquest marc, els Serveis Lingüístics s'organitzen en tres àrees de treball: assessorament lingüístic i terminologia, formació lingüística i documentació, i sociolingüística i dinamització.

Els serveis i els recursos lingüístics que s'ofereixen s'adrecen als tres col·lectius universitaris: professorat, alumnat, i personal d'administració i serveis.

➤ **Esports**

Esports de la Universitat de Barcelona té una llarga tradició en el món de l'esport universitari, que es remunta a l'any 1957.

Actualment és un dels complexos esportius amb major infraestructura esportiva de la ciutat, i constitueix també el centre del lleure, l'esport i la salut dels membres de la comunitat universitària.

Els seus prop de 100.000 m² acullen una àmplia oferta d'activitats dirigides i un gran ventall d'equipaments esportius que formen un punt de trobada d'un ambient genuïnament universitari, on les instal·lacions, els serveis i les activitats que s'hi ofereixen mantenen una constant vocació de qualitat al servei dels diferents col·lectius i les seves necessitats particulars.

Els diferents abonaments a Esports UB permeten accedir a l'esmentada oferta al llarg de tot un curs acadèmic o bé de manera periodificada, i s'adrecen a totes les persones vinculades al món universitari, en especial als estudiants, al personal d'administració i serveis (PAS) i al personal docent i investigador (PDI) de la Universitat de Barcelona, si bé les possibilitats d'abonament també es troben obertes a un ampli ventall de col·lectius.

En el servei es duen a terme una gran varietat d'activitats dirigides i aquesta oferta d'Esports UB pot entrar a formar part de l'itinerari curricular de l'alumne (fins a un màxim del 10 % del seu currículum). A més, anualment s'organitzen les competicions d'esport universitari en els àmbits de Catalunya i de l'Estat.

Així mateix, Esports UB també inclou la realització d'activitats adreçades a infants i joves entre 3 i 15 anys (familiars del col·lectiu de PDI i PAS de la Universitat), la programació de les quals abasta tot el curs, amb períodes especials d'activitats durant els mesos d'estiu i les vacances de Nadal.

Finalment, i a partir del conveni de col·laboració entre la Universitat de Barcelona i la Federació Catalana d'Esports per a Disminuïts Psíquics (ACELL), els estudiants, el professorat i el PAS de la UB es poden fer socis de les instal·lacions del complex Poliesportiu Llars Mundet (PLM), amb un tractament específic com a col·lectiu.

Programa de tutorització per a esportistes d'alt nivell (elit)

La UB, en col·laboració amb la Secretaria General de l'Esport de la Generalitat de Catalunya, mitjançant el Centre d'Alt Rendiment de Sant Cugat, i el Consell Superior d'Esports, dóna suport acadèmic mitjançant la tutorització i els reajustaments acadèmics necessaris a tots els estudiants de la UB que reuneixin determinats requisits esportius i necessitin comptabilitzar el seu doble compromís com a alumnes universitaris i, alhora, com a esportistes d'alt nivell. Aquest programa inclou l'assignació individual d'un professor-tutor que pot actuar com a mediador entre les necessitats acadèmiques i la càrrega esportiva de l'alumne.

Durant el darrer curs s'han beneficiat un total de 107 estudiants, quasi un 10 % més que el curs 2004–05.

Unitat d'Atenció als Estudiants

➤ **Programa d'acollida a la UB**

La Universitat de Barcelona organitza cada any, a cadascun dels seus centres, un programa de benvinguda als estudiants que accedeixen per primera vegada a la Universitat.

Un dels principals objectius de la Universitat és que el conjunt dels estudiants aconseguixin una bona adaptació a la nostra comunitat universitària, puguin assolir els seus objectius amb la màxima facilitat i eficàcia i gaudeixin d'una estada, el més profitosa possible, per augmentar els seus coneixements docents i culturals, i així formar un capital humà que contribueixi al desenvolupament de la nostra societat.

➤ **Assegurances**

La Universitat de Barcelona vol tenir informat els estudiants de totes les assegurances de què disposen al llarg de la seva estada a la Universitat. En són:

- Assegurança escolar obligatòria
- Assegurances voluntàries
- Assegurances per a estudiants estrangers que vénen a estudiar a la UB
- Assegurances d'estudiants propis que surten a l'estranger
- Urgències mèdiques
- Centres d'atenció i informació de la Seguretat Social a l'àrea de Barcelona

➤ **Antics alumnes**

Mitjançant aquest servei la Universitat de Barcelona vol continuar tenint els antics alumnes formant part de la comunitat universitària i els ofereix poder gaudir dels serveis de la UB, afavorir la relació empresa–Universitat mitjançant el servei Feina UB.

També posa a la seva disposició tota la informació necessària per ampliar la formació: idiomes, postgraus, estudis a l'estranger i a la UB com a la ciutat en els quals participen professors de la nostra Universitat.

➤ **Atenció dels alumnes amb discapacitat**

La Universitat de Barcelona, a través del programa Fem Via, vol aconseguir la plena integració dels estudiants amb alguna discapacitat física o sensorial (n'hi ha més de 200) a fi que la seva activitat acadèmica es desenvolupi amb tota normalitat.

El programa Fem Via preveu un seguit d'accions:

- Col·laborar amb l'oficina de selectivitat per donar suport als alumnes amb discapacitat.
- Col·laborar amb les secretaries dels centres de la UB per a l'atenció d'aquests estudiants.
- Entrevistar els estudiants amb discapacitat per detectar les seves necessitats.
- Recercar estudiants que donin suport a aquest programa.
- Comprovar l'adaptació arquitectònica de les facultats.

S'ha de dir que cal millorar la relació del programa amb el òrgans de govern del centre i els professors a través d'una Unitat d'Atenció a l'Estudiant i el Pla d'acció tutorial i dotar-lo d'una política pressupostària de la UB i dels organismes autonòmics.

➤ **Servei Atenció Psicològica**

És un servei d'orientació i de consell psicològic que ofereix la Universitat de Barcelona com a resposta a la demanda d'aquest tipus d'assistència expressada per la comunitat universitària.

El SAP s'adreça a la població universitària: professors, alumnes i PAS, i es considera en aquest cas tant un servei institucional com d'atenció particular. El SAP també s'adreça a població no universitària, i en aquest cas s'equipara a un servei d'atenció, orientació i assessorament psicològic particular.

Es tracta d'un servei que tant els alumnes com els professors coneixen poc. Funciona amb becaris i professors que no tenen cap compensació econòmica ni reducció de les tasques acadèmiques, si bé aquest servei actualment està en fase de formalització.

3. Organització i activitats: com ho pretén fer la institució?

3.1 Gestió

3.1.1 Anàlisi de les pràctiques de gestió: rol dels diferents òrgans de govern. Quina és la seva coordinació? Poder de decisió dels diferents òrgans (Rectorat, centres, departaments, etc.)

El nou Estatut de la Universitat de Barcelona, tal com ja s'ha esmentat a l'apartat 2.2.3, estableix una nova estructura i una nova organització interna de la Universitat en què els centres (facultats i escoles universitàries) es configuren com els eixos vertebradors de l'activitat universitària.

Aquests canvis han representat per a la Universitat una adequació de la seva governança i una redistribució de funcions entre les diferents estructures institucionals.

Intentar esbrinar dins el redactat de l'Estatut quins són els diferents òrgans i les seves competències és una mica complicat. Es per això que hem inclòs un annex (**annex 16**) en el qual de manera esquemàtica i resumida s'expliquen la governança i les estructures institucionals de la Universitat com també les funcions, tant dels òrgans de govern (Consell de Govern, Junta de Centre, Consell d'Estudis, Consell de Departament) com dels seus dirigents (rector, degà/director, cap d'estudis, director de departament).

3.1.2 Com la institució implica els estudiants en el govern de la Universitat?

L'alumnat de la Universitat de Barcelona està representat en els òrgans de govern i de representació d'acord amb el que disposen el seu Estatut i la normativa que el mateix col·lectiu estableixi. Igualment, pot crear les seves organitzacions, associacions i formes de coordinació, que seran reconegudes sempre que no s'oposin als principis de l'Estatut i amb el coneixement previ del Consell de Govern de la Universitat de Barcelona (art. 131 de l'Estatut de la UB).

Amb la finalitat de coordinar i impulsar l'organització i les activitats de l'alumnat de la Universitat de Barcelona hi ha una comissió, integrada per estudiants i vinculada al Vicerectorat, que s'encarrega dels afers d'estudiants. Aquesta comissió fa un seguiment de la partida pressupostària que es destina cada any a les accions de política d'estudiants acordades pels òrgans de govern corresponents (art. 132 de l'Estatut de la UB).

L'alumnat, a través de les seves associacions, organitzacions i formes de coordinació, pot utilitzar un local que té assignat a cada facultat o escola. Igualment, en el pressupost hi ha consignada una partida específica per finançar les activitats previstes en aquest capítol (art. 133 de l'Estatut de la UB).

Com que existeix un Consell d'Alumnat com a màxim òrgan de representació de tots les estudiants, el qual té una força important dins l'organització, cal potenciar la motivació i la conscienciació de tot l'alumnat per donar una gran importància a la representació estudiantil; d'aquesta manera, moltes de les debilitats detectades podran ser resoltes.

Cada vegada més, s'està incentivant l'organització de sessions d'informació i formació als representats per donar-los a conèixer l'estructura de la Universitat i el seu funcionament. És una via perquè puguin transmetre aquests coneixements a la resta d'estudiants.

Els mateixos representants són conscients que cal establir un reglament d'organització que pugui ser consensuat. Aquest és un dels punts febles que actualment hi ha. El Vicerectorat d'Estudiants està treballant perquè hi hagi aquest acord en el benentès que es tracta d'una responsabilitat dels representants.

Progressivament s'està conscienciant els representants de la necessitat d'establir lligams en xarxes de representació d'altres comunitats autònomes i també amb xarxes nacionals i internacionals.

(A l'annex 17 s'inclou una taula amb les diferents comissions en les quals participen els estudiants així com de les associacions que hi ha a la UB.)

FORTALESES	DEBILITATS
<p>Autogestió financera, per part dels alumnes, dels recursos destinats a les associacions culturals i polítiques.</p> <p>Existència d'un Consell de l'Alumnat com a màxim òrgan de representació de tots els estudiants.</p> <p>Bona comunicació entre la Comissió Permanent del Consell de l'Alumnat i el Vicerectorat encarregat dels afers del alumnat.</p>	<p>Manca d'implicació de l'alumnat.</p> <p>Desconeixement dels òrgans de govern de la universitat així com dels mateixos òrgans de representació estudiantil.</p> <p>Desconeixement i desorientació generalitzada dels representants d'alumnes pel que fa al funcionament orgànic de la universitat.</p> <p>Excessiva burocràcia per demanar informació o per aconseguir fer gestions a favor de la representació del alumnat.</p> <p>Manca de facilitats pel que fa als horaris per participar en el funcionament orgànic de la Universitat.</p> <p>Reglament d'organització d'estudiants poc regulat normativament i amb molts buits i ambigüitats, que són una font de conflictes al Consell de l'Alumnat (si bé hi ha grups d'estudiants que consideren positiva aquesta desregulació, ja que els dona adaptabilitat i flexibilitat en la interpretació).</p> <p>Manca de coordinació entre els representants dels alumnes, que fa que es contradiguin en els diferents organismes universitaris.</p> <p>Inexistència de col·laboracions en xarxes de representació d'altres comunitats autònomes, nacionals i internacionals.</p>

3.1.3 Com adequa la institució la seva política de recursos humans a les necessitats actuals i futures?

Tal com ja s'ha comentat a l'apartat 2.6.1, la política de recursos humans a totes les universitats públiques està limitada pel sistema jurídic actual, que impedeix fer una política de recursos humans a llarg termini. És important, però, anar avançant en tots els aspectes en què la Universitat té competències.

Pel que fa al personal docent i investigador s'ha començat a engegar un important pla de relleu generacional amb polítiques de jubilació anticipada aprofitant, però, la seva experiència per continuar vinculats a la Universitat. Es tracta d'un pla molt innovador que comencen a aplicar algunes universitats i que d'aquí a uns quants anys permetrà contractar més professorat novell.

Per a la contractació d'aquest professorat novell la Universitat considerarà com a mèrit l'acreditació d'una tercera llengua (molt especialment l'anglesa).

Durant els propers anys també vol aplicar aquestes polítiques al personal d'administració i serveis (PAS).

D'altra banda, i atesa la clara voluntat política d'anar potenciant la recerca internacional cal crear noves estructures de suport i seguir potenciant la mobilitat del nostre personal (PDI i PAS).

Som conscients, però, de les mancances dels marcs normatius, la qual cosa implica que la Universitat continui fent propostes a les diferents administracions per flexibilitzar les polítiques de personal.

La Universitat vol fer una aposta important en la formació de tot el seu personal. En altres apartats d'aquest informe s'ha pogut apreciar l'aposta de formació que es fa en els àmbits docent i de recerca i també es vol fer amb el personal d'administració i serveis.

FORTALESES	DEBILITATS
<p>La creació d'un espai de negociació comú de totes les universitats públiques del sistema universitari català.</p> <p>Aplicació del Pla de relleu generacional del personal docent i investigador (PDI) amb polítiques de jubilació anticipada afavorint, però, la seva permanència; així, aquestes persones continuen aportant la seva experiència en l'àmbit acadèmic i es facilita la contractació de PDI jove.</p> <p>La creació d'estructures de suport a la recerca tant en l'àmbit de les infraestructures com dels recursos humans.</p> <p>L'establiment de plans de mobilitat per al PDI per millorar-ne la formació i poder tenir accés a les places de professor permanent. Per al PAS la mobilitat s'ha plantejat per obtenir millors coneixements d'una tercera llengua, estades a altres universitats i formació de directius.</p>	<p>L'existència de marcs normatius universitaris i jurídicolaborals poc flexibles sobre l'accés i la permanència del PDI i del PAS fan extremadament difícil portar a terme polítiques de personal.</p> <p>La convivència de les vies de relació funcional i laboral en tots dos col·lectius (PAS i PDI) fa que es converteixin en quatre.</p> <p>L'elevada mitjana d'edat dels col·lectius entorpeix la configuració de plantilles que donin resposta a les necessitats demanades per l'actual societat del coneixement.</p> <p>La carència d'oferta de formació suficient en l'àmbit de gestió per al PDI que accedeix a càrrecs de responsabilitat a la Universitat.</p> <p>Poca cultura de comunicació interna entre els diferents nivells de responsabilitat, que repercuteix també en falta d'informació entre els membres de la comunitat universitària.</p> <p>Poca internacionalització: baix nivell de coneixement de bones pràctiques acadèmiques internacionals.</p>

3.2 Activitats acadèmiques

3.2.1 Anàlisi de l'activitat acadèmica

En aquest apartat hem separat els diferents estudis que s'estan impartint amb les seves fortaleeses i com potenciar-les, i amb les seves debilitats i com corregir-les.

Hi ha, però, una sèrie de fortaleeses i debilitats que es poden considerar comunes a tots els estudis, com per exemple les següents:

FORTALESES	DEBILITATS
<p>Manteniment de la dimensió d'universitat pública, aspecte que no es pot perdre en cap moment.</p> <p>Situació geogràfica de la UB, dels seus centres i entitats en el marc de la ciutat de Barcelona i la seva àrea metropolitana pròxima. Aquesta situació es veu incrementada amb la ubicació, aquest curs acadèmic, de les facultats de Geografia i Història i Filosofia al nou emplaçament la qual cosa ha permès anar consolidant un campus d'Humanitats i traslladar la titulació de Treball Social al campus Mundet.</p> <p>El valor reconegut de la imatge de la Universitat, que es veurà potenciada amb les millores que es proposen.</p> <p>Disponibilitat d'infraestructura i serveis per fer una oferta de qualitat.</p>	<p>Caiguda constant del nombre d'estudiants a causa de la creació de noves universitats tant públiques com privades i del descens demogràfic i també a l'augment de noves titulacions, la qual cosa implica una major competència de l'oferta.</p> <p>Poca capacitat d'oferta formativa en anglès que té la Universitat, tal com ja s'ha esmentat anteriorment, la qual cosa és un objectiu prioritari del Pla d'actuació estratègic 2005-2009.</p> <p>Certa dificultat en el reconeixement acadèmic dels estudis cursats en el marc de programes de mobilitat.</p>

Estudis de grau:

Els estudis que actualment equivalen al futur grau són les actuals llicenciatures, diplomatures, enginyeries tècniques, enginyeries, arquitectura tècnica i arquitectura. Estan regulat per la Llei de reforma universitària de l'any 1983 i es van començar a impartir a la Universitat de Barcelona l'any 1990. Al llarg d'aquests anys tots els ensenyaments han sofert modificacions i reestructuracions (la majoria per imperatius legals).

Els ensenyaments de grau que s'estan impartint actualment estan subjectes a una regulació molt estricta per part del Ministeri que era, fins ara, el que fixava les directrius pròpies dels ensenyaments i els continguts troncats de cadascun d'ells. En tots ells eren superiors al 50 % i fins i tot podien arribar fins al 90 %.

El procés d'aprovació del Ministeri estava molt burocratitzat i, a més, calia d'afegir-hi els controls que també havia de fer, per llei, cada comunitat autònoma.

Els nous plantejaments que fa el Ministeri d'Educació i Ciència, per al cas dels estudis de grau, dona a la Universitat l'oportunitat de fer una oferta pròpia i diferenciada, que hauria de configurar el nostre mapa de titulacions de grau amb molta més autonomia, la qual cosa reforçaria el lligam de la recerca amb la docència.

Les fortaleeses i debilitats detectades en aquest apartat ens han de servir per fer un nou plantejament, tant dels estudis de grau com dels de màster.

Volem que aquest nou disseny del mapa de titulacions dins la UB respecti la heterogeneïtat interna que tenim, però ens ha de permetre potenciar la transversalitat dels continguts dels diferents estudis.

Les millores en aquest apartat van enfocades al disseny de les noves titulacions de grau que està preparant el Ministeri i que la Universitat ha començat a debatre en l'àmbit de la Comissió formada per personal docent i investigador, personal d'administració i serveis, estudiants i representants del Consell Social per dissenyar el marc general d'actuació de la institució i donar directrius als diferents centres.

Els primers estudis de grau es podran començar a impartir el curs 2008-09.

FORTALESES	DEBILITATS
<p>Adaptació a les necessitats socials de l'oferta de les titulacions que ens permet el marc normatiu actual.</p> <p>Possibilitat de programar assignatures optatives (màxim el 40 % de la càrrega total).</p> <p>Introducció dels crèdits de lliure elecció, que ha de cursar cada alumne.</p> <p>Es permet una certa especialització a partir del segon any.</p> <p>Possibilitat de realitzar pràctiques externes a la Universitat amb un reconeixement posterior.</p> <p>Es dona més rellevància als continguts pràctics.</p> <p>Semestralització de molts ensenyaments i altres de moltes assignatures.</p> <p>Adequació de la matricula que fa l'alumne respecte del rendiment que n'obté.</p> <p>Avaluació global interna i externa de les titulacions.</p>	<p>Procés molt poc autònom i massa regulat pel Ministeri.</p> <p>Es tracta d'un catàleg més tàctic que no pas estratègic.</p> <p>Catàleg molt heterogeni en la importància social dels títols.</p> <p>Directrius pròpies dels títols lligades a àrees de coneixement la qual cosa implicava una exigència sobre qui podia impartir els continguts.</p> <p>Titulacions de diferent durada, diplomatures i enginyeries tècniques de tres anys, llicenciatures de quatre o cinc anys depenent de la Universitat, llicenciatures de només segon cicle de dos anys, enginyeries de cinc anys i les que tenien directiva europea (Medicina, Farmàcia, Odontologia).</p> <p>Diferent nombre de crèdits, per a una mateixa titulació, depenent de la Universitat.</p> <p>Crèdit equivalent a hores/professor i no a hores/alumne.</p> <p>Mala utilització del concepte de lliure elecció tant pel que fa a l'oferta per part de la Universitat com la utilització que en fa l'alumne.</p> <p>Procediments d'aprovació molt burocratitzats.</p> <p>Manca d'objectius i competències en tots i cadascun.</p> <p>Proliferació d'assignatures d'escàs interès social i excés d'optativitat.</p> <p>Seqüències curriculars inadequades al ritme mitjà de l'estudiant.</p> <p>Programació acadèmica molt basada en el control del procés i poc al control de resultats.</p>

Estudis de màster

Pel que fa a aquests estudis i com ja s'ha esmentat anteriorment a l'apartat 2.3.2, aquest és el primer any en què s'imparteixen els estudis de màster i, per tant, es fa difícil fer-ne una valoració tant pel que fa a les propostes que s'han portat a terme com al seu desenvolupament posterior.

El Govern de l'Estat ha d'acreditar aquests estudis una vegada en finalitzi la implementació; si bé tots els estudis que s'imparteixen aquest curs 2006-07 i el propers del curs 2007-08, tal com ja s'ha esmentat, han hagut de passar una avaluació *ex-ante* de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU).

És important la implicació que hi ha hagut per part de l'àrea acadèmica, juntament amb els centres, per fer les propostes per al curs 2007-08 i la flexibilitat que s'ha donat als centres per fer-les.

Cap a la fi de setembre es preveu començar l'avaluació dels màsters (2006–07). En aquests moments s'espera que el Govern de l'Estat en faci públics els criteris i el procediment per a l'acreditació (aspecte que segons el nostre parer s'hauria d'haver fet amb anterioritat al començament de qualsevol implantació).

Estudis de doctorat

Ens referirem als actuals programes de doctorat vigents fins al curs 2008–09.

La proposta dels programes de doctorat actuals són competència dels departaments. Els centres informen sobre les propostes que aprova la Comissió de Doctorat del Consell de Govern.

Les mencions de qualitat obtingudes en aquests programes ens permeten tenir un conjunt de doctorats amb un nivell de qualitat més que acceptable i, per tant, ens facilita continuar potenciant aquest tipus d'avaluació. Aquesta situació ens permetrà que molts dels programes que actualment s'imparteixen vagin obtenint uns mínims de qualitat; altres potser no es podran oferir més i, finalment, en alguns programes es poden aconseguir nivells d'excel·lència.

D'altra banda, atès que per continuar mantenint la *menció de qualitat* és obligatori fer-ne un seguiment anual, aquests es mantenen actualitzats en tot moment.

Pel que fa a la resta de programes, en podem distingir dos grups:

Un primer grup són els que es presenten a la convocatòria del Ministeri per obtenir la *menció de qualitat* i no ho aconsegueixen, però tenen un informe detallat de les seves febleses i, per tant, els permet fer les correccions oportunes per poder optar, en una altra convocatòria, a dita menció.

Un segon grup són els que no creuen oportú presentar-se a aquesta convocatòria i, per tant, no tenen cap control de l'adequació, però en el moment de transformar als seus programes a la nova estructura els serà difícil, ja que la Universitat ha posat com a condició prioritària haver obtingut la *menció de qualitat*. Això fa que els departaments facin un replantejament i presentin el programes de doctorat a la convocatòria del Ministeri.

És important assenyalar que tots els estudis de doctorat que actualment ja s'han transformat vénen de programes que han obtingut la *menció de qualitat*.

FORTALESES	DEBILITATS
Més implicació dels grups de recerca.	Poca valoració per part del professorat dels programes de doctorat.
Elevat tant per cent de mencions de qualitat de doctorat, respecte del conjunt d'universitats espanyoles.	Escàs control dels protocols de seguiment dels paràmetres de qualitat del conjunt del doctorats.
Augment del nombre d'estudiants estrangers i d'altres universitats espanyoles en aquests estudis.	Poc control sobre la impartició del doctorat.
Fidelització dels titulats de la mateixa Universitat.	Molta fragmentació d'assignatures en l'oferta dels programes.
	Escassa valoració del títol de doctor per part del mercat de treball.

Estudis de formació continuada

L'oferta dels estudis de formació continuada és ampla i està plenament validada i actualitzada la qual cosa ens permet, d'una banda, fidelitzar cada vegada més els estudiants i, d'una altra, tenir una imatge de prestigi social dels nostres estudis.

La creació de l'Agència de Postgrau ha estat un factor clau per posar ordre en la gran oferta pròpia de la Universitat i, a més, és la causa que, mitjançant el seguiment dels diferents programes, permeti corregir les debilitats en aquest àmbit.

La Universitat vol seguir tenint una oferta àmplia dels seus estudis propis, però aquests estudis han de ser de qualitat. Amb aquest objectiu, al final d'aquest curs acadèmic la Universitat començarà a avaluar-los.

La complexitat de la formació continuada en el nou marc del canvi educatiu ens aconsella iniciar un procés de revisió de les diferents activitats que realitzen, en aquest àmbit, els centres i les entitats, com per exemple, IL3-UB, dedicades a aquesta activitat.

FORTALESES	DEBILITATS
Oferta àmplia, validada i consolidada en diferents àmbits del coneixement.	Oferta sobredimensionada en alguns àmbits i mancances en altres àmbits.
Capacitat de detectar els col·lectius potencials.	Manca de capacitat per potenciar la comunicació externa global.
Clientela captiva i interessada.	Poca capacitat per rendibilitzar operativament la imatge.
Potencial significatiu en l'oferta més estable.	Posicionament feble en la formació continuada <i>estricto sensu</i> o permanent.
Ordenació i regulació de l'oferta pròpia.	Manca de coneixement i conscienciació de la dimensió de la formació continuada.
Establiment de circuits i protocols clars i simplificats.	Mecanisme insuficient d'atenció al client potencial i actual.
Possibilitat de mantenir l'oferta totalment actualitzada.	Poca implicació del sistema en el seguiment i el control.
Existència d'un centre especialitzat en la formació continuada presencial, semipresencial o no presencial.	Poca implicació dels agents interns i externs en l'actualització de l'oferta.
Potencial en recursos i en <i>know-how</i> en molts àmbits específics.	Manca de serveis complementaris associats a l'oferta.
Capacitat de fidelitzar els estudiants.	Mecanismes institucionalment establerts, no totalment desenvolupats en l'assegurament de la qualitat.
Capacitat de generar oferta complementària a l'oferta consolidada.	Manca de claredat de la funció específica dels diferents centres i entitats que participen en la formació continuada.
Combinació d'una organització complexa, descentralitzada–centralitzada.	Dificultat d'establir canals de comunicació per a determinats tipus d'oferta qualificada i específica.
Gestió i actualització dinàmica i constant de la base de dades dels cursos.	Manca de mecanismes per generar necessitats de demanda formativa.
Flexibilitat en el tractament de l'oferta de formació continuada <i>estricto sensu</i> .	Manca de base de dades per al seguiment dels diplomats.
Publicitar conjuntament l'oferta global del Grup UB.	Poca motivació per generar oferta complementària a la gran oferta formativa.

Ensenyaments amb les directrius de l'espai europeu d'educació superior

La Universitat de Barcelona ha estat una de les universitats espanyoles capdavantera en la realització de projectes per a l'adaptació a l'espai europeu d'educació superior participant en totes les convocatòries que s'han dut a terme tant des del Ministeri com des de la mateixa comunitat autònoma i a la vegada ha potenciat accions específiques dins la Universitat.

Aquestes experiències han permès que els òrgans acadèmics dels centres i alguns grups de professors hagin avançat en millores tant en els seus centres com en propostes específiques d'innovació docent. Creiem necessari que des de la Universitat se segueixin potenciant totes aquestes accions, si bé cal dir que aquestes experiències no han arribat al conjunt de la comunitat universitària. Actualment hi ha una manca de tradició en els canvis que s'estan produint, per la qual cosa s'estan incentivant accions encaminades a una major implicació del professorat.

Els plans estratègics que es duen a terme als centres juntament amb la introducció del contracte programa acadèmic docent iniciat des dels vicerectorats de l'àrea acadèmica ens han de permetre aconseguir progressivament aquesta conscienciació.

FORTALESES	DEBILITATS
<p>Experiència acumulada pels ensenyaments pilot.</p> <p>Experiència de professorat especialment interessat a afavorir l'aprenentatge.</p> <p>Experiència d'alguns ensenyaments en els convenis de pràctiques.</p> <p>Disseny d'un model de pla docent pilot.</p> <p>Experiències de formació del professorat.</p> <p>Existència de grups que treballen de manera reflexiva sobre l'avaluació dels aprenentatges.</p> <p>Experiència docent/avaluadora del professorat.</p>	<p>Inseguretat pel que fa a les directrius i les prioritats.</p> <p>Experiències innovadores poc esteses.</p> <p>Falta de tradició en la programació i en el treball docent, tenint en compte les competències.</p> <p>Dificultats per establir equivalències entre crèdit/hora estudiant i crèdit/hora professorat.</p> <p>Manca d'experiència en la formació d'equips docents.</p> <p>Falta d'experiència en algunes titulacions sobre la manera d'integrar les pràctiques professionalitzadores.</p> <p>Poca adequació de la política docent a la diversitat de perfils d'estudiants.</p> <p>Manca d'una decisió institucional a mitjà termini sobre la plataforma tecnològica per a la docència.</p> <p>Normativa, entorns grupals i físics i infraestructura no adequats a les necessitats de l'espai europeu d'educació superior.</p> <p>Poca coordinació entre les assignatures i entre les matèries diferents d'un ensenyament.</p> <p>Dificultat d'establir criteris per a l'avaluació qualitativa que facilitin la coordinació entre grups/professorat en una mateixa assignatura.</p> <p>Manca d'una terminologia comuna sobre docència.</p>

3.2.2 Anàlisi de la política docent

Acció tutorial i orientació a l'estudiant:

Aquesta té una llarga tradició a la Universitat, si bé no tots els centres n'han estat conscients de la importància i la necessitat. Això ha fet que alguns centres no tinguin encara una oferta d'acció tutorial. A l'apartat de *debilitats* es poden veure quins són els motius que expliquen que hi hagi aquestes mancances.

Des de l'àrea acadèmica de l'equip de Govern, a més de les normatives per a la realització dels plans docents i l'avaluació dels aprenentatges, s'està prestant una atenció preferent als estudis per a la convergència i als estudis de màster oficial. Amb aquesta finalitat, es fan jornades de treball per establir les bases per acordar un model d'acció tutorial i orientació de la UB, partint de l'experiència dels plans d'acció tutorial esmentats i promovent accions als diferents centres.

Per dur a terme accions encaminades a revaloritzar les accions tutorialis cal fer un reconeixement de les tutories com a tasca docent. El Pacte de dedicació del professorat, que s'engega aquest any des de l'àrea acadèmica i de professorat, així com les avaluacions que s'estan fent des de fa uns quants anys a la tasca docent del professor ajudaran que hi hagi més consciència de la importància que tenen les tutories.

FORTALESES	DEBILITATS
<p>Tradició de la UB en acció tutorial.</p> <p>Existència de plans d'acció tutorial en diversos ensenyaments.</p> <p>Bona valoració de la tutoria per part de l'estudiant quan la fa servir.</p> <p>Il·lusió del professorat promotor.</p> <p>Avaluació duta a terme dels plans d'acció tutorial.</p> <p>Atenció especial a l'alumnat amb necessitats educatives especials.</p> <p>Bona coordinació entre el programa de formació i els coordinadors dels plans d'acció tutorial.</p> <p>Accions tutorialis específiques adreçades als esportistes d'elit.</p>	<p>Manca d'una definició clara d'objectius i de criteris generals comuns dels plans d'acció tutorial.</p> <p>Baixa resposta de l'estudiant a l'oferta tutorial.</p> <p>Escepticisme, i fins i tot oposició, de part d'alguns grups de professors a les tutories.</p> <p>Ensenyaments sense plans d'acció tutorial.</p> <p>Poca difusió de l'avaluació feta dels plans d'acció tutorial.</p> <p>Heterogeneïtat pel que fa a les necessitats dels ensenyaments.</p> <p>Manca de claredat pel que fa a la relació entre la tutoria acadèmica de l'assignatura i la tutoria d'orientació de la titulació.</p> <p>En algunes ocasions, manca d'espais i/o de temps adequats per a la tasca tutorial.</p> <p>Poca coordinació entre l'acció tutorial i els serveis d'orientació a l'estudiant.</p> <p>Escassa tutorització adreçada a la inserció laboral dels titulats.</p> <p>Insuficient reconeixement de les tutories com a tasca docent.</p>

Metodologia, materials didàctics, avaluació dels aprenentatges i innovació docent

Des de més de deu anys, la Universitat està duent a terme accions per al desenvolupament de projectes d'innovació docent. En l'adaptació a l'espai europeu d'educació superior s'ha fet palesa la necessitat de dedicar més esforços a aquest tipus de projectes, per la qual cosa continuem potenciant les convocatòries d'ajut a projectes d'innovació i incrementant els Grups d'Innovació Docent consolidats creant a la vegada els mecanismes necessaris per avaluar-los i certificar-los.

També en col·laboració amb l'Institut de Ciències de l'Educació (ICE) seguim promovent convocatòries d'ajuts a projectes de recerca sobre docència universitària i potenciant l'assessorament a la innovació docent.

Tal com ja s'ha esmentat a l'anterior apartat, en aquest tipus d'accions és important que el professorat s'hi impliqui.

Els canvis en les estructures dels estudis comporta una dedicació docent i un reconeixement diferent a l'actual. Tal com ja s'ha esmentat, el Pacte de dedicació del professorat que s'està posant en marxa des dels vicerectorats corresponents ajudaran a aclarir i pal·liar els suggeriments que fan els professors i a reduir les debilitats detectades.

FORTALESES	DEBILITATS
<p>Increment dels projectes d'innovació metodològica a la UB i de formació sobre estratègies metodològiques.</p> <p>La qualitat de les publicacions de l'ICE.</p> <p>Importància creixent del <i>pràcticum</i> en els ensenyaments.</p> <p>Convenis de cooperació educativa per fer</p>	<p>Dificultat per estendre les experiències innovadores.</p> <p>Experiències sovint molt individualistes.</p> <p>Dificultat per treballar amb grups nombrosos d'estudiants i per avaluar-los.</p> <p>Manca d'avaluació de l'impacte de la innovació docent.</p>

<p>pràctiques entre empreses i/o institucions i centres.</p> <p>Implantació d'un sistema de gestió de la qualitat en els laboratoris de pràctiques d'alguns centres.</p> <p>Plantilla de professorat i personal investigador amb capacitat per formar en la recerca.</p> <p>Dossiers electrònics i altres plataformes per a la docència.</p> <p>Interès de nuclis de professorat per elaborar material docent de qualitat.</p> <p>Interès per cercar alternatives a l'avaluació tradicional per part de professorat divers de la UB.</p> <p>Els resultats de la comissió del Claustre per revisar la normativa d'avaluació dels aprenentatges.</p> <p>Trajectòria de la UB d'estímul i suport a la innovació docent, que inclou les convocatòries d'ajut a projectes d'innovació i el reconeixement i la consolidació de grups d'innovació docent.</p> <p>Convocatòria, cada dos anys, d'ajuts a la recerca sobre docència universitària, per part de l'ICE.</p>	<p>Intercanvi escàs entre el professorat de la UB sobre experiències d'innovació metodològica.</p> <p>Manca de normatives i de suports que considerin l'especificitat de cada tipus de <i>pràcticum</i>.</p> <p>Poca consideració pressupostària a les necessitats que generen les assignatures experimentals, les pràctiques de laboratori i les sortides de camp.</p> <p>Manca d'una definició clara sobre el concepte de semipresencialitat a la UB.</p> <p>Normativa d'avaluació desajustada amb el sistema d'avaluació continuada.</p> <p>Dificultat que suposa el fet que les noves estratègies d'avaluació comportin més dedicació del professorat a la tasca docent i que, a més, no es reflecteixin en la seva dedicació.</p> <p>Manca de reconeixement suficient de l'esforç que fa el professorat per tirar endavant projectes d'innovació docent.</p> <p>Falta de criteris públics i clars per al reconeixement de projectes i de grups d'innovació docent.</p>
--	---

Avaluació de la docència i reconeixement dels mèrits docents

Una de les fortaleeses que hi ha és la tendència, per part dels diferents organismes, d'anar potenciant els processos d'avaluació de la docència. La Universitat està fent esforços importants per seguir en aquesta línia i perquè aquesta avaluació no sigui només econòmica sinó que tingui altres repercussions positives en l'activitat docent del professor.

Un dels aspectes en el qual la Universitat ha estat capdavantera ha estat el model d'enquesta per recollir l'opinió de l'estudiant, en la qual ha anat incorporant nous aspectes com és, per exemple, la millora de l'avaluació de la docència pràctica.

FORTALESES	DEBILITATS
<p>Tendència generalitzada a potenciar els processos d'avaluació de la docència.</p> <p>Experiència d'aplicació del model experimental d'avaluació de la docència de la UB aprovat per l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya.</p> <p>Experiència en l'aplicació d'un nou model d'enquesta per recollir l'opinió de l'estudiant.</p> <p>Alta valoració social de la qualitat de la docència en molts dels ensenyaments de la Universitat de Barcelona.</p>	<p>Impacte només econòmic de l'avaluació de la docència.</p> <p>Model d'avaluació encara experimental, amb manca d'aprofundiment suficient, sobre quins han de ser els mèrits docents que cal valorar.</p> <p>Manca d'informació centralitzada suficient, la qual cosa obliga a qui sol·licita ser avaluat a cercar molta documentació.</p> <p>Inadequació del model d'enquesta per recollir l'opinió de l'alumnat a la docència pràctica.</p> <p>Algunes disfuncions en el procés d'aplicació de l'enquesta d'opinió de l'alumnat.</p> <p>Poc reconeixement dels esforços i les iniciatives per millorar i innovar en la docència.</p>

	<p>Poca valoració de la qualitat i dels mèrits en docència.</p> <p>Manca d'una base de dades que reculli el currículum en docència.</p>
--	---

Suport a la docència:

La creació del Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació (CRAI) (apartat 2.10) ha permès adaptar les biblioteques de la Universitat a les necessitats actuals per a l'aprenentatge, la recerca, el desenvolupament i la innovació.

Com tota unitat de recent creació necessita un cert temps per adaptar-se, tant pel que fa a les unitats que la integren (biblioteques, suport a la docència i publicacions i edicions) com també als mateixos usuaris.

És important assenyalar la gran experiència de la biblioteca de la Universitat de Barcelona com a servei, dins del sistema universitari català, com també en l'àmbit estatal. Ha fet diverses avaluacions externes i ha obtingut la certificació del Ministeri (any 2003).

Atesa la importància que la Universitat expressa en el suport a la docència, cal continuar impulsant les campanyes d'informació perquè el CRAI es doni a conèixer més i, a la vegada, anar solucionant les mancances que en aquest moment estan detectades en el seu funcionament.

FORTALESES	DEBILITATS
<p>Interès de la Universitat de Barcelona per crear serveis de suport a la docència.</p> <p>Experiència acumulada pels sistemes de suport que s'han posat en marxa els darrers anys.</p> <p>Creació del Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació (CRAI), amb punts de suport a la docència en tots els campus.</p>	<p>Canvis freqüents en el model de suport.</p> <p>Poc temps d'experiència de funcionament del CRAI, cosa que fa difícil proporcionar un servei àgil.</p> <p>Certa confusió entre CRAI i biblioteca i, en general, desconeixement dels serveis que ofereix el CRAI per part d'un nombre rellevant de professorat.</p> <p>Disfuncions de coordinació entre algunes unitats tècniques.</p> <p>Absència de suport logístic per al desenvolupament de les assignatures.</p>

Formació, assessorament i fòrums d'intercanvi del professorat

L'Institut de Ciències de l'Educació (ICE) coordina l'oferta formativa adreçada als professors, la qual cosa permet incidir en aspectes tant generals com específics que puguin desitjar els diferents centres.

Amb el canvi que suposa l'adaptació a l'espai europeu d'educació superior s'han incrementat els cursos de formació que s'estan demanant la qual cosa implica no disposar de suficients formadors i, per tant, el nombre de places ofertes no està en proporció a la demanda.

L'Institut de Ciències de l'Educació (ICE) arbitra les mesures adients perquè hi hagi una oferta cada vegada més adaptada a les necessitats i que aquesta, d'una manera o altra, pugui arribar al major nombre possible de professors. Tanmateix, som conscients que és impossible poder arribar a tots els professors aquesta oferta atesa la grandària d'aquest col·lectiu a la Universitat.

FORTALESES	DEBILITATS
<p>Demandes creixents de formació per part del professorat universitari.</p> <p>Oferta creixent i diversificada de formació del professorat de la Universitat de Barcelona.</p> <p>Coordinació de la formació centralitzada en l'Institut de Ciències de l'Educació.</p> <p>Realització d'algunes experiències de presentació de projectes d'innovació docent.</p> <p>Existència del Fòrum Telemàtic de Docència Universitària.</p>	<p>Dificultat per adequar l'oferta formativa a la gran diversitat de necessitats específiques.</p> <p>Manca d'un model formatiu de referència que proporcioni coherència a les accions de formació institucional.</p> <p>Dificultat per disposar dels formadors necessaris.</p> <p>Oferta de poques places per a la formació de professorat novell.</p> <p>Dificultats per a la formació del professorat d'assignatures pràctiques vinculat als centres assistencials.</p> <p>Manca d'assessorament pedagògic per als projectes d'innovació docent.</p> <p>Coneixement molt escàs de les innovacions docents que duu a terme el conjunt de la comunitat universitària.</p> <p>Poca tradició a l'hora de planificar activitats d'intercanvi d'experiències entre el professorat de la UB.</p> <p>Ressò limitat del Fòrum Telemàtic de Docència Universitària.</p>

Comunicació en l'àmbit de la política docent

FORTALESES	DEBILITATS
<p>Existència d'un vicerectorat específic de política docent.</p> <p>Consens en la necessitat de millorar la comunicació en el si de la Universitat de Barcelona.</p> <p>Existència d'un Servei d'Edicions i Publicacions de la Universitat de Barcelona.</p> <p>Publicacions de l'ICE.</p> <p>Suport i experiència en les edicions en suport digital.</p>	<p>Dificultats en la comunicació a causa de les dimensions de la UB.</p> <p>Criteris diferents segons els centres respecte dels canals i sistemes de comunicació més adients.</p> <p>Reticències en alguns sectors a l'ús habitual de les possibilitats comunicatives que ofereixen les tecnologies de la informació i la comunicació.</p> <p>Excés d'informació que rep el professorat sense una classificació que en faciliti la discriminació.</p> <p>Poc coneixement sobre les possibilitats de les edicions digitals.</p> <p>Manca de criteris polítics clars per part de la UB sobre la difusió de les experiències i innovacions docents de qualitat.</p>

3.3 Recerca i transferència de tecnologia

3.3.1 Anàlisi de la recerca i transferència de tecnologia

Per veure amb més detall aquest tema cal consultar l'apartat 6 (punt específic perquè sigui avaluat pel Comitè).

3.4 FINANCES

Sistema de finançament:

Les principals fonts de finançament de la Universitat són la subvenció de la Generalitat i els ingressos acadèmics.

El sistema de finançament de les Universitats públiques Catalanes dissenyat per la Generalitat és un sistema distributiu que es conforma de la manera següent:

- Una quantitat fixa igual per a totes les universitats, una altra part variable *fixa* depenent del nombre de crèdits matriculats i el nombre de professors.
- Una quantitat bàsica inspirada en indicadors de volum d'activitat principalment docent: els indicadors d'activitat utilitzats són el nombre de crèdits matriculats, ponderats per coeficients d'estructura, experimentalitats i rendibilitat.
- Superfície: nombre de metres quadrats.
- Indicators de recerca: trams investigadors, nombre de tesis i crèdits de doctorat si considerem aquest dins les línies de recerca de la Universitat, tot i que també té un component de docència.
- Una quantitat destinada a cobrir parcialment el cost del personal docent.
- Una quantitat estratègica on es financen determinades activitats prioritàries d'acord amb la política del govern.

Els pesos de les diferents variables del model de distribució del finançament de la GC el 2006 es recullen en el quadre següent:

15,0 %	Fixa	31,0 %	Uniforme		
		69,0 %	No uniforme	60 %	Crèdits matriculats
				40 %	PDI ETC
60,3 %	Bàsica	70,0 %	Crèdits matriculats		
		3,0 %	Trams de recerca		
		5,3 %	Doctorat i tesis		
		1,8 %	Doctorat i crèdits matriculats		
		20,0 %	Superfície construïda		
9,4 %	Derivada (segons el cost)				
15,3 %	Estratègica	80,0 %	Contracte programa + crèdits titulats equivalent		
		20,0 %	D'altres		

El model hauria de recollir altres variables, tant quantitatives com qualitatives; actualment és un model massa simplificador.

Les dades relatives al pressupost, la distribució del finançament de la UB, la part dels costos subvencionada per la Generalitat i la distribució de costos dins la Universitat s'inclouen a l'annex 11.

D'altra banda, s'ha de considerar que la pràctica totalitat dels ingressos obtinguts de l'activitat d'R+D es manifesten com a caràcter finalista i, per tant, estan destinats a les partides aprovades pels titulars de les convocatòries dels projectes científics. El volum total d'ingressos anuals presenta fluctuacions pel fet que, precisament, no representen una font estable i consolidada sinó que depenen de les dotacions que altres administracions o institucions hi destinin. Amb aquesta filosofia, la programació dels ingressos que les institucions presentaran com a conseqüència de la recerca en convocatòries concurrents i competitives és pràcticament impossible de programar i, per tant, es dificulta la gestió de les necessitats associades al desenvolupament d'aquesta activitat, que habitualment s'ha de resoldre sobre la marxa.

En termes pressupostaris, els recursos obtinguts de l'R+D de l'àmbit universitari són una part petita dels recursos generals. En concret, respecte del pressupost inicial representen el 2006 un 11 % del total del pressupost. En canvi, només un 1,5 % s'ingressa per cobrir despeses indirectes associades a l'activitat de recerca.

Els factors clau que cal tenir en compte a l'hora d'analitzar el finançament de la recerca és el poc pes que té en el model de finançament de la comunitat autònoma, que la majoria de fons

s'obtenen vinculats a projectes i actuacions concretes i que les despeses indirectes o induïdes s'han de finançar amb els *overheads*, que se situen entre el 15 % i el 21 % d'aquests ingressos, tal com ja s'ha esmentat a l'apartat 2.5.1, per la qual cosa resulten clarament insuficients.

Model de gestió:

No es pot parlar del model de gestió de la Universitat de Barcelona sense parlar del Grup UB. La Universitat ha triat un model en el qual ha externalitzat certes funcions que li són encomanades a través d'institucions que són controlada per ella:

FBG (Fundació Bosch i Gimpera) (*vegeu l'apartat 6*) – Centre Innovació Cúpules: en el qual es troba localitzada la funció de transferència de tecnologia a través dels contractes amb empreses i l'Agència de Valorització i Comercialització dels Resultats de la Investigació (AVCRI), per impulsar la valorització de patents.

FPCB (Fundació Parc Científic de Barcelona) (*vegeu l'apartat 6*): en el qual s'instrumenta la transferència de tecnologia a través de l'aportació d'espais específics i on la confluència de centres de recerca universitaris, institucionals i empresarials condueixen a un nou model de relació universitat–empresa.

IL3–UB (Institut de Formació Continua): pròximament transformat en fundació de la UB, en el qual s'instrumenta part de la formació no homologada, cursos d'especialització i complementarietat. També hi ha una part de la formació continuada, ja que una altra part l'ofereix la mateixa universitat.

Fundació Finestres: fundació que té com a objectiu la promoció i el desenvolupament de les activitats docents i pràctiques dels estudis d'odontologia i podologia que s'imparteixen a la UB, així com la col·laboració amb la Universitat en la gestió de les activitats relacionades amb la prestació de serveis.

Totes aquestes entitats tenen una certa autonomia pròpia, tot i que tenen una bona coordinació amb la Universitat, mitjançant el seus equips de direcció. D'altra banda, tant el rector com el gerent de la Universitat formen part dels seus òrgans de govern.

De tota manera, falta encara la concepció del Grup UB com una entitat conjunta i sistemàtica dins de la mateixa comunitat universitària.

El model de gestió de la UB, actualment:

Aquest model va ser objecte de canvi el 2004 i encara estem en procés d'adaptació. Va comportar la desaparició d'un nivell intermedi de gestió: les divisions. Fins al 2004, les divisions eren agrupacions de facultats i departaments en cinc àrees de coneixement i significaven veritables unitats administratives.

El canvi de model es va produir amb l'objectiu d'apropar la presa de decisions en la gestió política dels equips deganats als equips rectorals. El canvi, però, no es va fer d'una manera prou planificada i la responsabilitats i els nous processos no van ser predefinits. Això va comportar un cert caos organitzatiu durant els primers sis mesos del nou model i que cada centre o administració hagués de donar solucions pròpies.

Així doncs, actualment hi ha un model de gestió basat en:

- La Gerència i les àrees transversals
- Els centres i departaments

La coordinació, segons el nou model, venia garantida per la figura de l'administrador de centre. L'administrador era el delegat territorial de la gerència i el responsable que tot allò que s'esdevingués en el centre. En aquest sentit, es feien reunions periòdiques de Gerència: el gerent, els directors tècnics i els administradors.

Aquesta atomització ha creat certes disfuncionalitats en la gestió, des economies d'escala, i ha provocat certa ineficiència en les preses de decisions.

Gestió econòmica

Com en qualsevol entitat de dret públic, el pressupost es constitueix com el principal instrument de les polítiques de la Universitat. El pressupost conté, a més de la totalitat de les despeses presentades d'una manera conjunta, xifrada i sistemàtica, la valoració econòmica de les accions polítiques decidides per l'equip de govern per a l'exercici següent. Aquesta valoració es troba recollida sota l'epígraf de polítiques continguda en el pressupost i segueix

una classificació en programes d'acord amb les línies estratègiques indicades pel Consell de Direcció.

Junt amb el pressupost s'aproven les bases d'execució, que són la base dels processos econòmics de la Universitat, i s'estableixen les corresponents normes i les competències sobre cada procés. A més, amb la finalitat d'aclarir alguns processos no prou definits en les bases, hi ha un manual de gestió econòmica al qual poden accedir els usuaris des de la xarxa.

Els altres instruments econòmics han estat fins al 2006 el Contracte programa i el Pla pluriennal d'inversions. Aquests dos instruments tenen un abast pluriennal i són acordats entre la universitat i la Generalitat.

El Pla d'inversions universitàries (PIU) tenia una vigència des del 2001 fins al 2006. Les universitats han presentat ja els seus respectius projectes però el nou pla encara no ha estat aprovat. El Contracte programa, que tenia vigència fins al 2005, s'ha decidit prorrogar-lo per al 2006 i instrumentar-ne un nou. Se n'ha presentat un esborrany, el qual està pendent de revisió i discussió.

La presa de les grans decisions econòmiques com ara el pressupost i les seves bases d'execució, o la fixació dels preus públics pels serveis prestats per la Universitat correspon en última instància al Consell Social. Així doncs, els procediments són que la Gerència elabora aquestes grans decisions, es discuteixen en el si del Consell de Direcció i el rector les presenta al Consell de Govern perquè les aprovi amb l'informe previ de la comissió delegada. Finalment, s'eleva al Consell Social perquè les aprovi definitivament.

La coordinació amb els centres es vehicula mitjançant la Conferència de Degans a la qual assisteixen els degans dels centres i el Consell de Direcció. El rector la presideix.

Distribució interna de fons

Durant els exercicis 2004 i 2005 es va aplicar un sistema intern de distribució de fons per als centres i els departaments. Aquest sistema de distribució, altament contestat, considerava:

- a) Part fixa: 30 %
- b) Part sobre activitat: 50 %
- c) Part sobre resultat: 20 %

Aquest model va néixer amb importants limitacions però va suposar un avenç. Era la primera vegada que es trencava amb el sistema incrementalista (per a una anàlisi més detallada, vegeu l'annex 11: pressupost de la Universitat i també l'informe de la comissió per a l'estudi de la situació econòmica i financera de la Universitat). Les limitacions del seu naixement va fer impossible que s'apliqués el 2006, quan les limitacions pressupostàries eren importants. Actualment, el Consell de Direcció analitza la implantació d'un nou model de distribució del pressupost entre els diferents centres i departaments, considerant indicadors i criteris de repartiment més adaptats a la situació pressupostària actual i tenint presents les noves propostes del Govern de la Generalitat.

Els fons atorgats en el pressupost inicial a centres i departaments es completen durant l'exercici amb els fons equivalents provinents dels contractes programa de recerca i acadèmicodocent, des de diferents vicerectorats.

La resta d'unitats, en concret les àrees transversals, basen el seu pressupost en un sistema historicista que s'hauria de revisar durant els propers anys. El sistema hauria de ser el de pressupost *base zero* en el qual cada activitat necessita de justificació i revisió en cada exercici; a més, cal exigir la consecució d'uns objectius concrets mesurats en indicadors qualitatius i quantitatius.

Sistema de costos totals

La Universitat té un sistema de comptabilitat analítica de consum intern basat en l'Activity Based Cost (ABC). Aquest sistema permet calcular el total de l'activitat de docència, recerca i altres activitats. Aquest sistema, però, no està sotmès a un procés d'auditoria i presenta certes deficiències d'informació que s'han de solucionar:

1. No hi ha informació per vincular despesa de nòmines amb despesa global de personal.
2. L'inventari del qual s'obté la informació sobre l'amortització necessita després dels canvis organitzatius i de localització una revisió.

Contracte programa (annex 18)

Des de l'any 1997 s'ha anat establint amb totes les universitats públiques catalanes la fórmula del Contracte programa de qualitat. Es basa en la fixació d'uns objectius de la millora de la qualitat de la docència, la recerca, els serveis i la gestió de les universitats, que s'avaluen anualment per mitjà d'uns indicadors quantitativs i qualitativs preestablerts de comú acord entre el DURSI i cada universitat. Aquest fet comporta un finançament addicional a la universitat vinculat directament a uns objectius estratègics.

Fins a l'any 2005 la Universitat de Barcelona ha signat dos contractes programa amb el DURSI; el primer correspon al període 1999–2002 i el segon, entre 2002 i 2005. Coincidint amb el segon contracte programa, a partir del 2002, el finançament associat a cada contracte programa s'inclou dins la *subvenció estratègica* del model de distribució del finançament de totes les universitats públiques de Catalunya.

En relació amb el grau d'acompliment, l'avaluació de les diferents anualitats ha estat sempre positiva i, per tant, s'ha assolit sempre l'objectiu del 100 % dels recursos addicionals vinculats a aquesta font de recursos. Prenent com a referència la darrera anualitat tancada i liquidada (corresponent a l'any 2004 per un import de 4.200.000 euros) i l'estructura del darrer contracte programa, el pes relatiu que representen les diferents àrees en relació amb el finançament rebut és el següent:

Taula de pesos relatius i finançament derivat per àmbits estratègics. Dades de 2004

Àmbit estratègic	Pes relatiu	Finançament UB
Formació i procés d'aprenentatge	40 %	1.680
Receptivitat i projecció social, millora dels serveis i internacionalització de les universitats	15 %	630
Recerca i transferència tecnològica i dels coneixements	30 %	1.260
Qualitat lingüística	5 %	210
Qualitat de la gestió i dels processos	10 %	420
Total rebut mitjançant el Contracte programa		4.200

Les conclusions que es poden extreure del contracte programa vigent són que els àmbits estratègics escollits foren cinc, sent els dos més importants la formació i el procés d'aprenentatge, amb un 40 %, i la recerca i transferència de coneixement, amb un 30 %. Els dos objectius en el primer cas foren la millora i/o el manteniment de la captació d'estudiants de secundària, amb un 11,5 % i la millora de la qualitat de la formació i el rendiment acadèmic, amb un 28,5 %. Els objectius relacionats amb l'R+D foren amb similar percentatge la captació de recursos competitiu, el desenvolupament de mecanismes de transferència i potenciar la formació de tercer cicle i la incidència en la inserció laboral.

Cada objectiu es troba relacionat amb un excessiu nombre d'indicadors que no presenten correlació amb el valor econòmic real de cada objectiu dins de cada àmbit. Com a exemple cal indicar que la millora de la qualitat de la formació està desglossat en vuit indicadors.

Val a dir que, tot i el balanç positiu, quant a l'acompliment de l'objectiu que cal assolir cada any, el Contracte programa no ha esdevingut un veritable instrument financer ni per la quantia que han representat les successives anualitats ingressades (aproximadament entre el 2,5 i el 3 % del pressupost d'ingressos) ni pel nul incentiu que suposa per a la Universitat haver d'assolir uns objectius vinculats a unes quantitats prefixades, sobre les quals no hi ha cap capacitat d'incidir-hi.

Actualment, havent-se presentat les dades d'acompliment dels objectius per al 2005, resta pendent el tancament de l'anualitat 2005 i la definició d'un nou contracte per al període 2006–2009. A partir d'una base comuna que serveixi per a totes les universitats, s'hi treballa per complementar el Contracte programa amb una sèrie d'indicadors d'excel·lència que garanteixin la necessària flexibilitat dels ingressos derivats d'aquests indicadors que pugui definir cada universitat.

FORTALESES	DEBILITATS
<p>La situació deficitària de la Universitat ens obliga a fer unes anàlisis en clau interna i en clau externa que han d'ajudar a la millora de l'eficiència i a una major exigència de resultats.</p> <p>L'elaboració d'un Pla estratègic global que emmarcarà l'actuació de la universitat durant els propers anys: Horitzó 2020.</p> <p>L'esforç per part de la Universitat de voler fer participar en els seus projectes altres agents públics i privats, presentant iniciatives que siguin d'interès per a ambdues parts.</p> <p>La Universitat de Barcelona ocupa actualment una posició destacada en l'àrea de recerca dins del sistema universitari espanyol i també europeu (està dins de les millors 200 universitats del món).</p> <p>Els canvis dins de l'entorn acadèmic, com a conseqüència del procés de Bolonya, poden ajudar a fer una reorganització justificada d'alguns ensenyaments que actualment són molt deficitaris.</p>	<p>Un sistema de finançament que no inclou l'activitat de recerca ni el manteniment de les infraestructures costoses com ara els Serveis Científicotècnics. El Contracte programa no arriba al 5 % del finançament del Govern.</p> <p>El sistema de finançament no recull especificitats pròpies de la Universitat com ara l'antiguitat dels seus edificis, la dispersió territorial, la dimensió i la complexitat de gestió o l'heterogeneïtat dels seus ensenyaments.</p> <p>La creació de noves universitats a l'entorn a Catalunya ha generat a la Universitat de Barcelona una important disminució d'alumnes.</p> <p>Per la seva dimensió, els canvis que han tingut lloc en la demografia en les darreres dècades han incidit en la UB de manera més que proporcional a com han afectat en universitats més petites.</p> <p>Un sistema en què el rector i el dirigents de la Universitat estan sempre en contínua negociació amb els agents de la comunitat universitària provoca que les decisions s'hagin d'obtenir sota un consens que, en ocasions, va en contra de l'eficient destinació dels recursos.</p> <p>L'assumpció de decisions d'altres àmbits, estatal o català, sobre els conceptes retributius o sobre preus i exempcions d'ingressos sense que es dotin dels corresponents recursos addicionals per suportar el cost sense detriment d'altres aplicacions dels recursos.</p> <p>Un model organitzatiu encara en procés d'assentament i una poca coordinació entre les facultats.</p> <p>Un entorn extern econòmic en revisió o pendent: Contracte programa, Pla d'inversions, etc.</p>

4. Qualitat: com la institució coneix el que fa?

4.1 Implicació actual de la Universitat en la garantia de la qualitat

A principis dels anys 90, la Universitat de Barcelona fa una forta aposta cap a la millora continuada de la qualitat amb la creació, d'una banda, del Gabinet Tècnic de Programació i Estudis (GTPE), i de l'altra, del Gabinet d'Avaluació i Innovació Universitària (GAIU), òrgan tècnic d'assessorament i execució de la política del Rectorat de la Universitat en matèria d'avaluació, formació i innovació de la docència en els diferents ensenyaments de la UB, com també de suport tècnic a les diferents institucions en l'anàlisi de les qüestions de caràcter pedagògic.

L'any 1992, des del Consell Social de la Universitat de Barcelona es posa en marxa un programa pilot de millora de qualitat a partir d'un ventall d'actuacions en els diferents àmbits de la Universitat.

Aquesta experiència va desencadenar la creació, dins el mateix Consell Social, del Consell de Qualitat de la Universitat i l'aprovació d'un Pla de qualitat que va donar lloc al Pla estratègic que ja s'ha esmentat al principi d'aquest document.

Es així com la UB va estar en condicions de promoure la participació d'alguns dels seus ensenyaments i serveis en els programes que s'iniciaven des del Consell de Coordinació Universitària, i que han tingut la seva continuïtat amb les realitzades des de l'Agència de la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU) i des de l'Agència Nacional (ANECA) tant pel que fa a les avaluacions dels seus ensenyaments com també dels serveis.

Fins a l'any 2001 l'impuls en tots els temes de qualitat es donaven des de el Consell Social, si bé amb els canvis organitzatius produïts per la modificació de l'Estatut de la Universitat de Barcelona (2003) i pel que fa als temes de qualitat, es crea, d'una banda, la Unitat d'Informació, Avaluació i Prospectiva amb funcions encaminades a donar suport a:

- Avaluació institucional (titulacions, doctorat, professorat, recerca i serveis)
- Programació, Contracte programa
- Sistema d'informació: explotació de dades i indicadors del conjunt d'àrees per a utilització del conjunt d'unitats de la UB, enquestes i estudis
- Prospectiva (acadèmica i de recerca)

D'altra banda, es crea la Unitat d'Organització i Qualitat en la qual s'integra part de planificació de projectes, temes d'organització i qualitat, i processos molt transversals vinculats al conjunt de l'organització i amb unes funcions molt diverses com són:

- Codificacions transversals
- Sistemes de registre de documents
- Arxiu
- Registre d'unitats organitzatives
- Organigrames
- Creació, supressió de departaments i centres
- Processos i manuals
- Auditories de procés
- Processos d'autoservei
- Planificació de processos institucionals
- Carnet UB

Per a l'avaluació dels temes relacionats amb la recerca la Universitat de Barcelona disposa, des de l'any 1994, de la Unitat de Garantia de Qualitat (UGQ), integrada en l'estructura dels Serveis Científicotècnics (SCT) de la Universitat i ubicada al Parc Científic de Barcelona (PCB), amb l'objectiu de donar resposta a les necessitats que s'havien generat en la institució respecte als sistemes de gestió de la qualitat en aquest àmbit.

Les seves activitats principals són:

- Difusió i divulgació dels sistemes de gestió de la qualitat d'aplicació a les diferents activitats desenvolupades a la UB (ISO 9001, GLP, ISO 17025). Participa també en el disseny i la realització d'activitats de formació del personal de laboratoris.
- Assessorament en la implantació, manteniment i obtenció de reconeixement formal (certificació, acreditació) dels sistemes de gestió de la qualitat implantats, adaptant el sistema que s'ha de desenvolupar a les característiques de l'activitat.
- Realització d'inspeccions i auditories per verificar el grau d'implantació dels sistemes de qualitat, d'acord amb l'estàndard d'aplicació en cada cas.
- Gestió i arxiu de la documentació associada als sistemes de qualitat.
- Préstec de patrons de referència per calibrar els equips d'ús comú.

Actualment, la Unitat de Garantia de Qualitat està involucrada en sistemes de gestió de la qualitat de laboratoris de recerca, activitats de docència (laboratoris de pràctiques) i activitats de suport a la recerca, i treballa simultàniament amb diversos estàndards de qualitat (ISO 9001, GLP i ISO 17025).

Avui dia, en un entorn cada vegada més competitiu en què la Universitat de Barcelona ha de ser una referència en els àmbits europeu i mundial, cal que hi hagi una coordinació del seus recursos, per tal de donar una millor resposta a les seves necessitats, evitant així les duplicacions de feines i poder abordar amb total garantia els nous reptes i permetre que tinguin establert en tots els seus àmbits (docència, recerca i gestió) sistemes de garantia de qualitat per poder analitzar les desviacions de la planificació i les àrees susceptibles de millora i, a la vegada, implantar propostes de millora continuada.

4.2 Quins són els processos disponibles per a la qualitat interna?

Avaluació institucional

L'avaluació institucional es va encetar a la UB al 1995 de manera pionera a l'Estat com un treball en col·laboració entre l'equip rectoral i el Consell Social. Des de llavors ha mantingut un ritme sostingut en col·laboració amb l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU) i amb l'Agència Nacional d'Avaluació de la Qualitat i Acreditació (ANECA). Els últims anys s'ha reduït el ritme però mantenint les avaluacions transversals, ja que tot el sistema s'ha enfocat cap a la transformació necessària per a la convergència europea, en plans d'estudi, sistemes d'aprenentatge i sistema d'acreditació de titulacions.

Fins a avui, s'han avaluat pràcticament la totalitat d'ensenyaments de la Universitat i en aquest període algunes titulacions han dut a terme l'avaluació dues vegades i altres han fet un seguiment de l'avaluació.

Tradicionalment, la implantació de millores derivades de l'avaluació ha tingut un encaix difícil en els procediments de decisió de la UB. En una primera etapa, les millores es canalitzaven a través del Consell de Qualitat, el qual suposava un canal paral·lel als circuits de decisió i de disponibilitat de recursos que no facilitava la implantació de millores. S'ha de comptar també que, d'una banda, els documents resultats de l'avaluació eren força feixucs i no facilitaven un diagnòstic ràpid, i que, d'altra banda, l'avaluació externa, tot i que donava major credibilitat al procés, no sempre garantia unes conclusions fiables per a la presa de decisió.

Amb la nova guia d'avaluació impulsada per l'AQU es resolien algunes d'aquestes dificultats. La guia obligava a elaborar un document més sintètic amb valoracions molt concretes tant per part del comitè intern com de l'extern, i, a més a més, la UB havia dissenyat un model d'informe final, que permetia sintetitzar ambdós documents i facilitar la reflexió i la prioritització de les millores.

Acreditació i proves pilot del DURSI

L'ANECA va encetar l'any 2003 l'elaboració d'una metodologia encaminada a cobrir els procediments d'acreditació derivats de la nova Llei orgànica d'universitats (LOU) i la convergència a l'espai europeu d'educació superior (EEES). En aquesta convocatòria van participar les titulacions de Biologia, Economia i Medicina.

Fruit de l'anàlisi d'aquestes proves pilot i del treball fet des de ANECA, aquesta Agència ha lliurat al Ministeri d'Educació i Ciència (MEC) els estàndards, les directrius i els indicadors per a l'acreditació dels futurs graus, màsters i doctorats. Està pendent que el MEC publiqui amb caràcter definitiu el decret corresponent sobre l'acreditació dels estudis universitaris a Espanya.

A la vegada, l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU) ha elaborat els criteris i la guia perquè el Govern autonòmic aprovi els nous estudis de màster. La Universitat l'ha utilitzat per presentar les seves propostes des del curs 2005-06.

Tota aquesta metodologia ens serveix per posar a punt tots aquells mecanismes que seran necessaris per tal d'anticipar-nos-hi i estar preparats per al moment en què aquests processos siguin preceptius.

Avaluació del professorat

Tot i que l'any 1997 la Universitat de Barcelona, a través del Consell de Docència, va aprovar un document de base sobre l'avaluació docent del professorat, no va ser fins a l'any 2003, amb motiu de la decisió del DURSI d'iniciar el pagament del complement retributiu autonòmic, que es va materialitzar en l'elaboració d'un *Manual d'avaluació docent del professorat* (manual certificat per l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU)) aprovat pel Consell de Govern i ratificat per l'AQU.

El *Manual d'avaluació* preveu un desplegament, de manera experimental, fins a l'any 2006, per gestionar les convocatòries d'avaluació vinculades a la concessió dels complements autonòmics retributius. Les convocatòries que ja s'han fet han estat les dels anys 2003, 2004 i 2005.

En el procés d'avaluació de la docència es valoren les aportacions que el professorat funcionari de la UB ha dut a terme durant els darrers cinc anys en l'àmbit de la millora de l'activitat docent. En el procés d'avaluació intervenen diferents agents/responsables

acadèmics, en funció de la fase en la qual ens situem, i finalitza amb una proposta de valoració emesa per la Comissió Acadèmica de Consell de Govern, proposta que esdevindrà definitiva un cop hagi estat ratificada pel Consell Social de la Universitat de Barcelona.

En el conjunt de les tres convocatòries realitzades, un cop finalitzats els terminis per presentar-ne les sol·licituds i lliurar la documentació pertinent, s'han tramitat 1.102 sol·licituds, de les quals 1.054 s'han resolt favorablement (un 95,6 %); la resta (48 sol·licituds) no han assolit els requisits establerts en les respectives convocatòries.

Avaluació del doctorat

La reflexió sobre l'avaluació interna del doctorat es va encetar l'any 2002. L'objectiu era disposar d'un model propi utilitzant el màxim possible de dades existents en les bases institucionals, minimitzant les dades que han de subministrar els coordinadors. Aquesta avaluació interna havia de servir per prioritzar les propostes de programes de doctorat que es volgués presentar al Programa de *menció de qualitat* que llaçava el MEC. Cal dir que dels programes presentats a les diferents convocatòries per a la *menció de qualitat*, el 77 % l'han obtinguda.

En relació amb el doctorat, també cal esmentar que s'han encetat les enquestes de satisfacció als estudiants que s'examinen del diploma d'estudis avançats (DEA) sobre els programes de doctorat (es va encetar el curs acadèmic 2004–05), amb un índex de resposta molt elevat. Aquesta ha de ser una informació de gran utilitat per als coordinadors dels diferents programes.

Avaluació de serveis de suport

La Universitat de Barcelona ha fet dues avaluacions al servei de Biblioteques, totes dues promogudes per l'AQU, en les quals han participat totes les universitats catalanes amb estàndards i directrius desenvolupats per la mateixa Agència.

D'altra banda, és important destacar que aquest servei també ha obtingut la certificació estatal realitzada per ANECA a partir d'una convocatòria del Ministeri.

Enquestes a usuaris

En aquest apartat s'han fet diverses enquestes i temàtiques però poques han tingut la continuïtat que es requereix com a part d'un sistema de qualitat.

Les enquestes que s'han fet de manera sistemàtica han estat:

- Enquesta d'opinió de l'alumnat sobre l'acció docent del professorat
- Enquesta de satisfacció dels programes de doctorat
- Enquesta de satisfacció als estudiants de l'Escola d'Idiomes Moderns (EIM)
- Enquesta d'ús del català a les aules
- Enquesta de satisfacció dels estudiants dels cursos d'estiu Juliols UB
- Enquestes a l'alumnat sobre l'acció docent del professorat de centres adscrits a la UB
- Enquesta de satisfacció dels graduats
- Enquesta de satisfacció als estudiants de postgrau
- Enquesta de satisfacció als usuaris dels menjadors universitaris

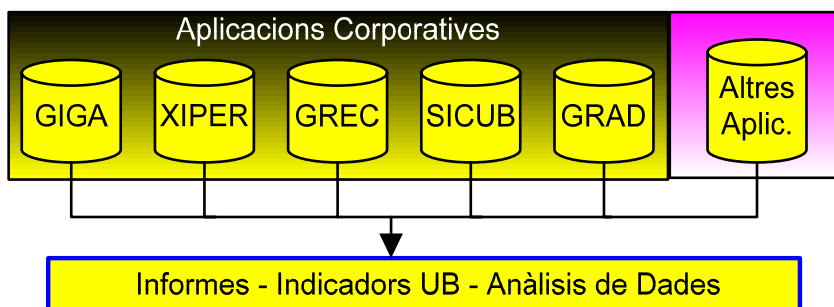
I de manera esporàdica:

- Enquesta d'inserció laboral dels graduats
- Enquesta sobre instal·lacions i serveis
- Enquesta de satisfacció al PAS
- Enquesta de satisfacció als usuaris de la Biblioteca de la Universitat (BUB)

Indicadors per a la base de dades cooperativa del DURSI i datawarehouse

Des de fa més de deu anys, la Universitat de Barcelona juntament amb les altres universitats del sistema universitari català, subministra dades cada dia més completes al que s'ha constituït com a base de dades cooperativa del Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació (DURSI).

Aquestes dades provenen de les aplicacions corporatives de què disposem i inclou la gestió dels alumnes, dels recursos humans, la recerca, la gestió financera i els recursos docents, a més d'altres aplicacions específiques.

GIGA: gestió d'alumnes (expedients acadèmics dels alumnes, matrícula, títols, plans d'estudis, etc.)

XIPER: gestió dels recursos humans (contractació, nòmines, etc.)

GREC: gestió de la recerca (currículums, projectes de recerca, grups de recerca, etc.)

SICUB: gestió financera (gestió pressupostària, tresoreria, pagaments, etc.)

GRAD: gestió dels recursos docents (gestió dels espais i horaris, càrrega docent, oferta acadèmica, etc.)

Altres aplicacions: beques, biblioteques, campus virtuals, etc.

En els últims anys s'ha fet un esforç per polir i millorar la qualitat de la informació de manera conjunta, establint una sistemàtica de treball entre les universitats i un clima de confiança necessari per a la difícil tasca de compartir dades, algunes d'elles sensibles si es fan servir des d'una òptica de competència entre institucions.

Els informes disponibles actualment han estat molt acurats quant a les comparacions entre institucions, ja que si bé aquestes són possibles, el model d'informe no ho emfatitza.

Aquest enfocament facilita la confiança però també exigeix una responsabilitat en l'ús de les dades disponibles. Això forma part d'un codi ètic de l'ús del data que no s'ha explicitat però que a priori està implícit en el funcionament.

Les dades que històricament i sistemàticament s'envien al Departament (DURSI) any rere any són les següents:

- Dades sobre unitats orgàniques de la UB que donen el marc bé per a la docència (facultats, departaments, etc.), bé per a l'adscripció del personal acadèmic, però també del tècnic relacionat amb la recerca (departaments, instituts, serveis diversos).
- Dades sobre l'oferta acadèmica (plans d'estudi vigents cada any, tant de primer i segon cicles com de doctorat).
- Dades d'estudiants de primer i segon cicles i doctorat molt detallades (dades identificatives, matrícula i rendiment).
- Dades de titulats tant de primer i segon cicles, com diploma estudis avançats DEA i tesis doctorals.
- Dades de centres adscrits, quant a titulats.
- Dades sobre crèdits, matriculats per cada assignatura i departament.
- Dades molt exhaustives sobre personal acadèmic (dades identificatives, titulació categories laborals, trams, mobilitat).
- Dades sobre el personal investigador.

La majoria de processos que s'han esmentat en aquest apartat i en els altres apartats d'aquest informe són processos enfocats cap a la millora i tots ells són voluntaris.

En el cas de la *mentió de qualitat* del doctorat es tracta d'un procés en què la seva avaluació positiva per part del Ministeri implica estar integrats en la relació oficial de *doctorats de qualitat* del Ministeri i és un referent de garantia de qualitat que pot ser utilitzat amb diverses finalitats, com per exemple:

- a) Participació en programes nacionals de subvencions i ajuts de foment i promoció de l'educació superior i la recerca, així com polítiques de formació de recursos humans i obtenció de beques.
- b) Assignació de recursos, tant públics com privats.

- c) Cooperació amb el sector empresarial, així com amb altres entitats nacionals i internacionals.

L'avaluació de l'activitat docent del professorat també és una avaluació voluntària i té conseqüències econòmiques amb la concessió del tram de docència atorgat per la comunitat autònoma.

El contracte programa esmentat a l'apartat de finances suposa un increment del pressupost que assigna el govern autonòmic. En el cas nostre, tot i haver complert el 104 % del que es va acordar, ha suposat només al voltant del 3 % del total.

4.3 L'aposta cap al futur

El primer criteri d'ENQA per a la garantia de qualitat interna de les institucions d'educació superior fa referència a la política i als procediments que tota institució ha de tenir per a la garantia de la qualitat dels seus programes i títols, a més de comprometre's al desenvolupament d'una cultura que reconegui la importància de la qualitat en el seu treball.

Per tant, la Universitat ha de disposar d'una política de qualitat, assegurar el desenvolupament d'una cultura i necessita una estratègia.

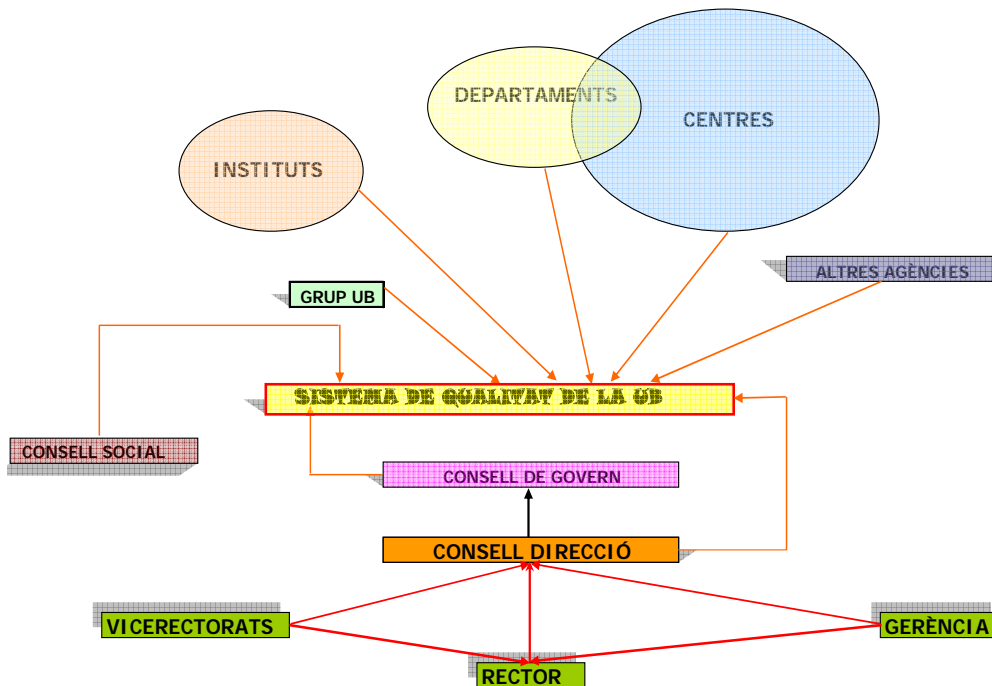
A la Universitat de Barcelona, des de fa anys, s'està treballant en sistemes de garantia de qualitat que es duen a terme des de diferents àrees i per diferents agents, però aquesta transversalitat i heterogeneïtat, en principi enriquidora, que hi ha a la nostra Universitat no pot donar lloc a disfuncions a l'hora d'aclarir els requisits de nivell i qualitat, com a part essencial de la garantia que la UB i les entitats vinculades han de donar a la societat.

Cal que hi hagi una coordinació dels seus recursos, amb la finalitat de donar una millor resposta a les seves necessitats, evitant així les duplicacions de feines, poder abordar amb total garantia els nous reptes i permetre establir, en tots els seus àmbits (docència, recerca i gestió), sistemes de garantia de qualitat per poder analitzar les desviacions de la planificació, les àrees susceptibles de millora i, a la vegada, implantar propostes de millora continuada.

La construcció d'un sistema de qualitat i del marc institucional adequat requereix d'una aposta per la professionalització en el context del disseny de sistemes i de processos. Per aquest motiu creiem que és molt important i necessari dissenyar i crear el marc de qualitat de la UB amb l'Agència de Qualitat, que consolidarà les eines de planificació estratègica i millora continuada.

L'Agència de Qualitat de la Universitat ha de tenir com a objectiu principal donar suport als òrgans de govern, centres, instituts, departaments, unitats administratives i altres ens de la mateixa Universitat, en tots els processos de planificació i avaluació per a la presa de decisions de la seva activitat, preparar-la per a les acreditacions a les quals aquesta ha d'estar sotmesa per diferents organismes (nacionals i internacionals) i crear mecanismes d'avaluació, qualitat i sistemes d'informació en tots els àmbits d'actuació de la UB.

AGENTS IMPLICATS EN EL SISTEMA DE QUALITAT DE LA UB

Les funcions que ha de desenvolupar l'Agència de Qualitat estan emmarcades en les àrees acadèmico-docent, recerca i política científica i organització, economia, comunicació i relacions institucionals i en els àmbits d'actuació següents:

- Processos d'avaluació institucional (en els àmbits nacional i internacional (EUA)), avaluació, certificació i propostes d'implantació de les millores de les titulacions, centres, departaments, Grup UB, instituts i serveis.
- Sistemes d'informació per a la presa de decisions en els quals s'inclou l'elaboració i el disseny d'indicadors i estadístiques així com la seva anàlisi i les tendències amb propostes d'actuació per millorar en docència, estudiants (qualitat percebuda), recerca, serveis i la relació amb la societat.
- Observatori d'opinió en els diferents àmbits de la UB (enquestes, promoció de fòrums de debat i reflexió sobre qualitat universitària, creació de premis i incentius a la qualitat interna, etc.).
- Coordinació de les relacions de la Universitat amb les agències d'avaluació i acreditació nacionals i internacionals, com també amb altres organismes nacionals i internacionals en l'àmbit de la qualitat.
- Avaluació de la recerca.
- Avaluació del professorat i de la docència.

5. Estratègies de gestió i capacitat de resposta als possibles canvis: com la institució va canviant per millorar?

5.1 Fins a quin punt la institució és receptiva a les exigències, amenaces i oportunitats presents en el seu entorn immediat?

Els darrers vint-i-cinc anys i precisament a partir que el Govern de l'Estat va publicar la Llei de reforma universitària (LRU) l'any 1983, les universitats espanyoles han experimentat un canvi molt important, el qual, en general, es pot considerar força positiu.

Pel que fa a Catalunya, el traspàs de les competències d'universitats a la Generalitat, l'any 1985, va suposar també un fet de gran importància per a l'autonomia universitària. Això no obstant, el fet que importants competències homogeneïtzadores quedin després de vint-i-cinc anys encara en mans de l'Estat fa molt complicada la presa de decisions. Una paradoxa important que volem esmentar és que sent la Generalitat qui finança les Universitats, moltes competències i decisions romanen en mans de l'Estat.

Aquest sistema massa encotillat per les normes legals fa que hi hagi un excés de legislació amb competències externes (Govern de l'Estat, Generalitat) encavalcades amb les de la mateixa Universitat. Això fa que la societat percebi un cert corporativisme universitari en tots els àmbits.

La Universitat de Barcelona, conscient d'aquesta percepció de la societat i de la necessitat d'impulsar els canvis que calguin per corregir les amenaces i potenciar les oportunitats, com a institució que vol afrontar aquest segle amb nous i importants reptes, i poder conèixer l'opinió d'experts externs a la Institució, allunyats de l'entorn autonòmic i estatal, considera que és una ocasió única i a la vegada una contribució de gran utilitat per al nou marc estratègic que ja s'ha engegat, anomenat *Universitat de Barcelona, Horitzó 2020*.

La nostra Universitat ocupa un lloc de lideratge entre la resta d'universitats catalanes i de la resta de l'Estat, amb un bon prestigi en els àmbits nacional, estatal i internacional i amb una bona posició competitiva de partida. Estem, però, en un moment de major exigència social amb un entorn on conviuen, dins l'àrea metropolitana de Barcelona, quatre universitats públiques, una de no presencial amb finançament públic i tres de privades, amb una reducció del nombre d'estudiants i, per tant, amb una competència per aconseguir els millors estudiants, amb el risc de no saber adaptar-nos als canvis que s'estan produint. Això fa que no puguem caure en el conformisme i hàgim de cercar nous mercats internacionals, potenciant els programes d'intercanvi i les relacions amb altres universitats (nacionals, estatals i internacionals).

El canvis en les estructures dels estudis superiors a Espanya per adaptar-nos a l'espai europeu d'educació superior, comentat àmpliament en el document, és realment una gran oportunitat per millorar la qualitat de la nostra oferta formativa com també millorar la qualitat de la docència. Hem de ser conscients que la voluntat política de l'equip de govern no és suficient; cal que hi hagi una credibilitat per part de la comunitat universitària, en totes les accions que es duguin a terme i una implicació del professorat, amb cert escepticisme als canvis. D'altra banda, hem de tenir en compte que els estudiants, en general, tenen escassa voluntat de participació, per consegüent, hem d'incloure mesures que incentivin realment aquesta participació i vegin la importància dels canvis que es proposen.

La tradició, el dinamisme i la interdisciplinarietat dels centres de la UB han permès dur a terme, durant els darrers anys, una política molt activa d'apropament a empreses i serveis públics, amb un augment espectacular de la transferència de capacitats i resultats entre els grups de recerca del Grup UB. La Universitat creu, però, que una bona part d'aquestes accions no es podran seguir portant a terme si no hi ha una dotació addicional dels recursos disponibles per a recerca a la UB. S'han d'aprofitar els nous escenaris, tant en els àmbits estatal com autonòmic en què es preveu un increment de recursos d'R+D, potenciant a la vegada les xarxes de relacions amb institucions nacionals i internacionals i contrarestar la pèrdua de pes específic de les universitats en la recerca bàsica i aplicada a Catalunya i a Espanya com a conseqüència de la forta competència apareguda per la creació d'altres centres de recerca aliens a les universitats.

Cal no oblidar, d'altra banda, els compromisos de la Universitat de Barcelona adquirits amb la formació al llarg de la vida. L'aposta per la creació de la Fundació Institut ILE3-UB de Formació Contínua de la Universitat de Barcelona ens permetrà fer una reorganització de tota la nostra oferta pròpia, de manera conjunta amb els centres i poder així garantir una formació d'excel·lència, en obert i en corporatiu, i en les diverses modalitats d'impartició.

La Universitat és indubtablement una organització complexa, per molts motius: per les seves dimensions, per la història i la tradició, i per la diversitat i la dispersió geogràfica que té.

El model organitzatiu de gestió de la Universitat serà els propers anys una clau important de l'èxit de la institució i la Gerència amb les corresponents direccions d'àrees. Amb el suport de les administracions de centre han de garantir un servei de qualitat integral als nostres alumnes, professors i investigadors, i, alhora, ha de facilitar la vertebració territorial dels centres i Dels campus.

5.2 Com s'involucra als representants de l'entorn immediat en la gestió estratègica de la institució?

Com ja s'ha comentat a l'apartat 2.4.1, la relació de la Universitat amb la societat i la participació de la societat en la Universitat es porta a terme mitjançant el Consell Social.

Dins els consells socials hi ha dues facetes clarament diferenciades. La primera, que ja s'ha esmentat a l'apartat 2.4.1, és la de control i seguiment dels temes pressupostaris i econòmics. La segona, i tal vegada més atractiva, és servir de pont en les relacions Universitat–societat.

Aquesta segona faceta no és precisament la més generalitzada arreu dels consells socials de les universitats espanyoles i depèn molt de les relacions entre els equips de govern i els mateixos consells socials.

A la Universitat de Barcelona i des de la creació dels consells socials per decisió expressa, tant dels rectors com dels diferents presidents que hi hagut (tres), la implicació del Consell ha estat sempre màxima. La participació de membres del Consell en els grans temes estratègics de la Universitat és un dels aspectes que fan involucrar els agents externs en la gestió estratègica de la Universitat.

El mateix Consell Social constitueix fòrums a fi de promoure la participació i l'assessorament de les persones, les institucions i les entitats, les quals, per les seves competències, activitats, coneixements o experiències poden ajudar a complir les funcions del Consell i, a la vegada, ajudar la Universitat.

Hi ha un punt que creiem que té gran importància i transcendència: és la implicació de la Universitat en les comunitats locals del seu entorn, en el cas de la nostra Universitat, amb l'àrea metropolitana de Barcelona. Hem de tenir en compte que la Universitat té una participació important en l'estructura urbanística de la ciutat i de la seva àrea metropolitana, tal com es pot veure al llarg del document i a l'annex 2. La Universitat de Barcelona és conscient d'aquesta implicació i també ho són els ajuntaments de Barcelona i de la seva àrea metropolitana. El rector de la UB és un dels vicepresidents del Consell General del Pla estratègic metropolità de Barcelona, òrgan de màxima representació del Pla, promogut per l'Ajuntament de Barcelona.

Aquest Pla neix per respondre als nous reptes econòmics i socials del segle XXI i configurar una àrea metropolitana que es pugui gestionar i governar de la manera més eficaç i més eficient possible.

La universitat, com una de les institucions més antigues d'Europa, té tradicions que corresponen a períodes molt distints i que d'alguna manera han anat revestint-nos d'elements renovables. La nostra Universitat és conscient que només les universitats que s'adaptin als canvis que ens exigeix la societat seran capaces de resistir.

El Pla estratègic de la UB Horitzó 2020 pretén afrontar aquest futur, d'una banda, orientant-la cap a una veritable reforma interna que ens permeti esdevenir una universitat de referència a escala europea i, d'altra banda, influir en el govern del sistema universitari, a partir d'una reflexió rigorosa sobre els reptes i les necessitats de la Universitat, que cobreixi en part la gran i greu mancança de definició de política universitària en la qual ens trobem actualment a Catalunya i a Espanya. El fet que el Consell Social sigui precisament un dels impulsors del projecte del Pla estratègic ens permet tenir garantit el lligam amb el nostre entorn immediat.

5.3 Quins canvis cal esperar que es realitzin per aconseguir els objectius de la institució?

Al Pla d'actuacions estratègiques 2005–2009 (annex 4) hi ha inclosos 147 punts que marquen d'alguna manera els canvis que s'haurien de dur a terme per aconseguir els objectius de la institució per a aquest període.

A l'apartat 3 de l'informe hi ha detectades les debilitats i fortaleces de la institució en els diferents àmbits, que ens ajudaran a poder afrontar els canvis esmentats anteriorment.

D'altra banda, els grups de treball que des del Pla estratègic Horitzó 2020 s'han engegat han començat a identificar i a desenvolupar una sèrie d'eixos que s'identifiquen clarament amb els grans objectius inclosos en el Pla d'actuacions estratègiques, com per exemple:

- Una major implicació dels alumnes en els òrgans de decisió.
- Una major internacionalització tant en la docència com en la recerca.
- La cerca d'una major interdisciplinarietat de la recerca i una major flexibilització en la dedicació del professorat en la docència i la recerca.
- La necessitat d'una major professionalització del personal d'administració i serveis.
- Una suficiència financera amb recursos públics i amb finançament privat addicional.
- Finalment, una adopció de mecanismes d'incentivació i de respostes amb geometries variables, tant en relació amb el personal acadèmic com amb el d'administració i serveis.

5.4 Com es pot aconseguir una millor equivalència entre les missions actuals i futures i els objectius i les activitats (programes d'estudi, recerca, serveis a la societat)?

Des de l'any 1997 en què es va aprovar el primer pla estratègic, la Universitat de Barcelona vetlla per l'adequació entre la seva missió i les seves actuacions a mig i llarg termini, mitjançant el desenvolupament de diferents eines de planificació.

Així, i prenent com a punt de partida la reflexió que havia donat lloc al pla estratègic, l'any 1998 es va signar el primer contracte programa entre la UB i la Generalitat de Catalunya per al període 1999-2002 on quedaven explicitats els compromisos entre ambdues institucions en el període de referència. Aquest contracte programa recollia un conjunt d'objectius en els àmbits de la docència, la recerca i la transferència de tecnologia, la gestió, els serveis, la política lingüística i les noves tecnologies, entre d'altres, d'acord amb la missió reflectida en el pla estratègic.

Al mateix temps, es posaven en marxa els contractes programa de recerca entre el Vicerectorat de Recerca i les antigues divisions; i igualment, es va dur a terme una adaptació del contracte programa institucional a l'àmbit de cada divisió per tal de planificar actuacions en els diferents àmbits de l'organització amb la màxima coherència.

Actualment, continuen vigents els contractes programa de recerca, ara entre el Vicerectorat i cadascun dels centres de la universitat, i es troba prorrogat per els anys 2006 i 2007 el contracte programa institucional 2002-05.

A banda d'aquest marc de referència que proporciona el contracte programa institucional, la Universitat de Barcelona ha establert el seu pla d'actuacions estratègiques 2005-2009, com a pont per el pla estratègic "Horitzó 2020". Com a concreció a curt termini d'accions de millora vinculades a la política acadèmica i la política docent, s'han impulsat els contractes programa de centre amb els vicerectorats corresponents que actualment es troben en fase de signatura.

Els nous instruments incorporen ja un seguit d'actuacions necessàries per a la plena implantació de l'Espai Europeu d'Educació Superior així com les vinculades a aspectes com ara la competitivitat en l'àmbit de la recerca, la mobilitat internacional tant d'estudiants com de professorat i Personal d'Administració i serveis (PAS), els mecanismes de garantia de la qualitat, la implantació de les noves tecnologies i la prestació de serveis a la comunitat universitària, tal com ja s'ha esmentat en els diferents apartats del document.

En el llarg termini, la UB ha iniciat ja la seva reflexió estratègica que ha de permetre revisar la seva missió en l'horitzó 2020 i preparar les actuacions en els diferents àmbits (recerca, docència, finances, societat i recursos humans).

Aquest nou pla estratègic pretén en una primera fase, al llarg d'aquest any 2007, marcar les línies de futur que ha de recórrer la institució. En una segona fase el pla s'haurà de desplegar, tant pel que fa a les polítiques transversals com a les diferents unitats i centres, amb plans estratègics específics que integrin la seva reflexió estratègica, partint de la seva realitat particular. Aquesta segona fase preveu la seva finalització al final de 2009. Per últim, l'Horitzó 2020, comportarà la implantació del pla mitjançant plans operatius anuals per centre o unitat.

5.5 Quin paper representa el seguiment i la gestió de la qualitat en aquest desenvolupament?

Tot pla d'actuacions estratègiques porta implícit un procés de seguiment de les activitats programades mitjançant la revisió periòdica d'uns indicadors que permetin detectar possibles desviacions respecte dels objectius a assolir.

A l'apartat 4.3 ja s'ha comentat que la Universitat de Barcelona, des de fa anys, està treballant en sistemes de garantia de qualitat que es duen a terme des de diferents àrees i per diferents agents i son ells els que fan el seguiment de les diferents accions. Aquesta forma de treballar ha donat lloc a certes disfuncions en matèria de clarificació dels requisits de nivell i qualitat.

La manca de coordinació dels mecanismes de seguiment fa que es desconegui, en molts casos, si aquests estan arbitrats, a partir dels resultats reflectits en indicadors vinculats a les seves principals activitats, i si acaben traduint-se, en algunes ocasions en actuacions o polítiques correctores.

La creació de l'Agència de Qualitat de la UB, detallada a l'apartat 4.3, es una aposta per consolidar les polítiques de qualitat internes a la Universitat de Barcelona.

Apartat 6: punt específic

**La recerca i la transferència de tecnologia a la Universitat de
Barcelona**

6.1 Introducció

La Llei de reforma universitària (LRU), publicada l'any 1983, va significar en el seu moment un canvi important per a les universitats espanyoles. Pel que fa al foment de la recerca, al desenvolupament científic i a la innovació tecnològica a les universitats, la Llei indicava la responsabilitat de les administracions d'assegurar la vinculació entre la recerca universitària i el sistema productiu mitjançant la transferència de coneixement i també la possibilitat perquè els departaments i els instituts universitaris i el seu professorat poguessin contractar, amb entitats públiques i privades o persones físiques, la realització de treballs de caràcter científic, tècnic o artístic, així com desenvolupar cursos d'especialització. Deixava a cadascun dels estatuts de les universitats establir el procediment per l'autorització d'aquests contractes i els criteris per a l'afectació dels béns i ingressos obtinguts.

La Llei d'universitats de Catalunya (LUC), de 2003, va fer un pas molt important en incorporar uns nous conceptes que conformen la voluntat emprenedora d'un sistema universitari, com són els parcs científicotecnològics, la transferència de tecnologia i el coneixement, el foment de la capacitat emprenedora i la propietat industrial i intel·lectual. A més, aclareix la possibilitat de crear empreses *spin-off*.

El primer Estatut de la Universitat de Barcelona (1985) incloïa ja el mandat fet a la Llei de reforma Universitària (LRU) i assenyalaven la necessitat d'afavorir els contactes, les relacions i els convenis amb altres universitats i centres de recerca, així com amb entitats públiques i privades, que permetessin assolir més fàcilment els objectius de la seva política de recerca (Relació Universitat-Empresa).

Posteriorment, les modificacions que s'han fet de l'Estatut (1997, 2003) adequen i amplien el que han anat marcant les noves reglamentacions estatals i autonòmiques.

L'any 1988, des de la Secretaria General del Pla Nacional d'R+D es promou la creació de les oficines de Transferència de Resultats d'Investigació (OTRI) com a unitats de intermediació entre les universitats i altres organismes públics d'investigació i el sector industrial. La missió encomanada a aquestes oficines consistia a vertebrar i dinamitzar les relacions entre els entorns científic i productiu per integrar l'empresa espanyola en allò que el I Plan Nacional de I+D anomenava una *dinàmica innovadora*.

Els objectius específics que es van marcar les OTRI en el moment de la seva aparició en el sistema nacional d'innovació van ser:

- Elaborar el banc de dades de coneixements, infraestructura i oferta d'R+D de les universitats.
- Identificar els resultats generats pels grups d'investigació, avaluant aquests grups, el seu potencial de transferència i donant-los l'adequada difusió entre les empreses, directament o en col·laboració amb altres organismes d'intermediació.
- Facilitar la transferència d'aquests resultats a les empreses o, en el seu cas, la correcta assimilació de tecnologies foranes.
- Col·laborar i participar en la negociació de contractes d'investigació, assistència tècnica, assessoria, llicència de patents, etc., entre els grups d'investigació i les empreses.
- Gestionar, amb el suport dels serveis administratius de les universitats, els contractes d'R+D.
- Informar sobre els programes europeus d'R+D, donant suport tècnic a l'elaboració i la gestió d'aquest tipus de projectes.

Des de l'any 1988 la majoria d'universitats espanyoles han anat creant aquestes OTRI i l'any 1997 des de la Conferència de Rectors (CRUE) s'acorda constituir la xarxa d'Oficines de Transferència de Resultats d'Investigació de les Universitats Espanyoles (RedOTRI) com a grup de treball permanent emmarcat en la comissió sectorial d'R+D de la CRUE.

Les tipologies d'oficines de transferència que s'han anat creant són o bé un model d'oficina única sense constituir una entitat jurídica independent i, per tant, integrada a la mateixa universitat o bé el model d'oficina separada, amb constitució d'una entitat jurídica independent (model de la UB amb la Fundació Bosch i Gimpera).

Els resultats de les 60 OTRI de les universitats espanyoles l'any 2005 han estat:

- 10.088 contractes I+D
- 339 milions d'euros de volum contractat
- 336 sol·licituds de patent nacional
- 117 extensions internacionals
- 106 contractes de llicència
- 88 empreses *spin-off* creades

Per un altre, i per afavorir les relacions entre la Universitat i l'empresa, es crea l'any 1997 la xarxa nacional de Fundacions Universitat Empresa (FUE), vinculada institucionalment, mitjançant els seus membres, amb 45 universitats espanyoles i amb més de 1.000 organitzacions entre les quals hi ha empreses, cambres de comerç, associacions empresarials, així com entitats de les administracions local i regional.

Actualment integren la REDFUE 31 entitats amb presència a les 17 comunitats autònomes. Pel que fa a Catalunya, hi ha integrades a la REDFUE la Fundació Bosch i Gimpera de la Universitat de Barcelona, la Fundació Empresa i Ciència de la Universitat Autònoma de Barcelona i la Fundació URV de la Universitat Rovira i Virgili.

La Universitat de Barcelona, seguint el corrent de pensament que mou un nombre important d'universitats dinàmiques europees compromeses amb R+D+I, s'incorpora a la nova visió de la diversificació del finançament universitari cercant, a més de la subvenció aportada per les administracions públiques, altres fons de finançament, entre les quals cal remarcar els retorns econòmics obtinguts per la gestió de la transferència del nostre coneixement a partir de la recerca generada en departaments i instituts de recerca per part d'un important nombre de professors.

La funció transferència de resultats es materialitza i es desenvolupa a la Universitat des de dos àmbits cada vegada més complementaris:

Per una banda banda, des de la gestió del coneixement propi, a partir dels aspectes següents:

— La gestió de l'oferta de capacitats, estructurada sobre el saber fer i els recursos propis, que es materialitzen en la investigació contractada i col·laboradora, o de desenvolupament de serveis d'investigació i innovació, segons la base que aporta l'article 83 de la LOU.

— La gestió i comercialització dels resultats protegits (IPR), que són la base per a:

- la llicència i comercialització de patents i altres títols de propietat
- l'aliança estratègica amb empreses
- el desenvolupament d'empreses de base tecnològica (*spin-off*), afavorint la creació
- un nou teixit productiu

— La gestió de l'espai com a element de relació universitat-empresa (parc científic).

D'altra banda, des de la gestió i l'adequació dels models d'organització de la investigació (instituts mixts, transferències tecnològiques, laboratoris compartits, centres de referència, etc.) que optimitzen la generació de coneixement, o de les estructures i espais físics (parcs científics, unitats de comercialització, etc.) que faciliten la materialització de la funció de transferència.

Les universitats han de recollir des d'una visió integrada la gestió d'aquest conjunt de processos i actius complementaris i convergents:

1. La gestió del *coneixement* generat, IPR (*Intellectual Property Rights*) per fer servir el terme establert, és la base del procés de transferència i l'actiu que cal valoritzar des de la investigació pública.
2. La gestió de les capacitats i l'oferta de la universitat (R+D col·laboradora).
3. L'espai, o l'entorn en què es genera el coneixement i es materialitzen les relacions Universitat-empresa s'ha convertit també en un important actiu pel seu atractiu per a la ubicació d'empreses intenses en coneixement i en entorns que ofereixen l'accés, no tan sols al coneixement, sinó també a recursos humans qualificats i altres serveis especialitzats.

La UB, universitat pública de referència en el compromís i lideratge per al desenvolupament econòmic de Catalunya i per a la millora de la competitivitat empresarial, vol donar un impuls renovat a la seva recerca, exercint una nova iniciativa en la creació i transferència de coneixement i tecnologia.

6.2 Estructures de recerca

Amb la finalitat de promoure una gestió global de la recerca que es fa a totes les estructures del Grup UB, la Universitat de Barcelona té constituïdes dues comissions: la Comissió de Recerca i la Comissió de Política Científica.

La Comissió de Recerca és l'òrgan que fa el seguiment de les activitats de recerca i de la transferència de coneixement de la UB. La presideix el rector i la formen, a més, un màxim de quinze membres nomenats pel Consell de Govern. Entre les seves funcions inclou la d'"impulsar la transferència de tecnologia".

La Comissió de Política Científica està presidida pel rector i consta d'un màxim de vint-i-cinc membres. Entre les seves funcions figura la de "marcar les grans directrius polítiques estratègiques de recerca del Grup UB", i la de "realitzar un informe anual sobre l'estat de la recerca i la seva transferència al Grup UB, i adreçar-lo al Consell de Govern i al Consell Social".

Pel que fa al suport que es dona des de la Universitat als temes de recerca i transferència de tecnologia, existeix l'Oficina de Gestió de la Recerca i Convenis com a unitat tecnicoadministrativa vinculada al Vicerectorat de Recerca. L'Oficina té com a funcions bàsiques les següents:

- La gestió i el seguiment dels projectes d'investigació, infraestructura científica i ajuts a la recerca sol·licitats per professors de la Universitat de Barcelona.
- La gestió i el seguiment de les sol·licituds de creació d'instituts universitaris i centres de recerca.
- L'aplicació dels criteris d'avaluació i de promoció de la recerca aprovats per la Comissió de Recerca i la Comissió de Política Científica.
- L'aplicació dels criteris de distribució de fons de recerca aprovats pels òrgans competents.
- La informació i l'assessorament en tots els temes relacionats amb la recerca.
- El disseny, la creació, l'explotació i la realització d'estudis i informes de la base de dades de recerca de la Universitat de Barcelona.

L'Oficina de Projectes Europeus de Recerca (OPER), unitat que té com a objectiu la promoció de la participació i la gestió dels projectes de recerca finançats a càrrec de la Comissió Europea. Aquesta gestió comprèn, bàsicament:

- la difusió d'informació
- el suport a la preparació de propostes (impresos i pressupost)
- la gestió econòmica (el control del pressupost, el pagament de despeses, l'elaboració d'informes econòmics, etc.)

L'Àrea de Transferència de Tecnologia dins la Fundació Bosch i Gimpera té com a finalitat ajudar les organitzacions (ja siguin grups de recerca de la Universitat que accedeixen al mercat com a empreses de diferents sectors) en l'aplicació de les seves polítiques d'innovació amb la finalitat de millorar els seus productes i els seus processos.

Cal dir que fins al febrer de 2007 la Fundació Bosch i Gimpera (FBG) ha actuat en dues diferents línies d'activitats: la formació continuada, a través d'IL3-UB, i la transferència de coneixement i tecnologia a partir del seu Centre d'Innovació. Des del mes de febrer s'ha escindit l'activitat de formació, per crear una nova fundació denominada Fundació Institut de Formació Continua (IL3-UB), i s'ha reservat la fundació mare (FBG) per a la transferència i la innovació.

Els serveis de l'Àrea de Transferència de Tecnologia estan enfocats de la manera següent:

- Divulgació dels nous coneixements
- Avaluació tecnològica d'empreses
- Estudis multiclient
- Disseny de productes de recerca nacional i internacional amb cerca de socis
- Servei en l'àmbit europeu de compra i venda de tecnologia

- Serveis d'alt valor afegit amb la utilització d'equipaments d'última generació
- Promoció i gestió de centres de referència
- Gestió de contractes i convenis de col·laboració

Des d'aquesta àrea també es participa en diferents activitats i xarxes de col·laboració per concretar l'avenç tecnològic i posar-lo a l'abast de les empreses i la societat.

Hi ha altres estructures que actuen gestionant transferència en àmbits assistencials dels hospitals universitaris integrats dins la UB, en especial dedicats a la gestió de projectes amb *assajos clínics*, Fundació Clínic, Fundació IDIBAPS (vegeu l'apartat 6.2.2).

El punt de partida per a la transferència de resultats a la Universitat és l'activitat de recerca que es porta a terme. Així, la recerca a la UB està organitzada en les següents estructures que actuen de clients de l'oferta de la Fundació Bosch i Gimpera:

6.2.1 Grups de recerca

Els grups de recerca són equips que agrupen diversos investigadors que col·laboren conjuntament en el desenvolupament de línies de recerca comunes i coherents i amb finançament compartit; si bé tenen un caràcter dinàmic, mantenen una continuïtat en la seva estructura entre projectes.

Aquests grups tenen capacitat per establir els seus objectius i les seves línies de recerca i obtenir el seu finançament.

Els grups de recerca han de ser reconeguts per la Comissió de Recerca de la Universitat, d'acord amb la normativa establerta, que inclou la regulació dels drets de propietat intel·lectual. L'acord inclou l'adscripció del grup a la unitat que correspongui.

Actualment, la Universitat de Barcelona disposa de 354 grups de recerca reconeguts.

6.2.2 Instituts de recerca

Són entitats dedicades a fomentar i dur a terme activitats de recerca interdisciplinària i/o d'especialització en diferents camps de la ciència, la tècnica i les arts, les quals, a més, podran proporcionar assessorament científic i tècnic en l'àmbit de la seva competència. L'article 2 del Text refós de les normatives de la UB reguladores dels instituts de recerca estableix entre les seves funcions i competències la de "canalitzar la transferència de coneixement científic i tecnològic generada per l'activitat d'R+D dels seus membres (propietat intel·lectual i industrial, *spin off*, etc.) en el marc de la legislació vigent i d'acord amb la normativa que desenvolupi el Consell de Govern". Poden ser propis de la UB o participats, que són aquells dels quals la UB forma part, conjuntament amb altres universitats o entitats públiques o privades.

Els instituts propis de la UB són els següents:

- Institut de Recerca d'Economia Aplicada Regional i Pública
- Institut de Recerca en Nutrició i Seguretat Alimentària
- Institut de Recerca de l'Aigua
- Institut de Nanociència i Nanotecnologia
- Institut de Ciències del Cosmos
- Institut de Biomedicina

Els instituts de recerca participats són aquests:

- 1 Consorci Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer (IDIBAPS) (ubicat a la Universitat de Barcelona)

Aquest consorci va ser creat l'any 1996 pel Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació (DURSI), la UB, l'Hospital Clínic i el Centre Superior d'Investigacions Científiques (CSIC), amb l'objectiu de desenvolupar la recerca en l'àmbit de les ciències biomèdiques i d'ajuntar grups de recerca en biomedicina que desenvolupen la seva tasca en l'àmbit de Catalunya. Per acord de les institucions fundadores se'n cedeix la presidència al director general de Recerca del DURSI (departament de la Generalitat responsable de les universitats i la recerca). La Junta de Govern n'és l'òrgan de govern. Com a òrgan consultiu del Consorci hi ha un Consell Científic.

La gestió econòmica i administrativa infraestructura de suport a la recerca de l'IDIBAPS recau en la Fundació Clínic per a la Recerca Biomèdica.

L'objectiu fonamental de l'IDIBAPS consisteix a integrar la recerca clínica de qualitat

contrastada amb la recerca bàsica d'alt nivell. Així aconsegueix una transferència més eficaç dels avenços científics obtinguts en la prevenció i el tractament dels problemes de salut més prevalents en el nostre país.

2 Institut d'Investigacions Biomèdiques de Bellvitge (IDIBELL)

La missió de l'Institut és promoure, desenvolupar, gestionar i difondre la recerca biomèdica i la formació en recerca en l'àmbit de les ciències de la salut, principalment al campus de Bellvitge. Amb aquesta finalitat, la Fundació ha de promoure i potenciar les relacions i l'intercanvi de coneixements entre els investigadors i els grups de recerca que pertanyen als diversos centres i dispositius del campus biomèdic de Bellvitge, i promoure la col·laboració amb altres institucions i entitats, prioritzant la realització de projectes conjunts; recaptar fons per finançar activitats de recerca d'interès per als esmentats centres i dispositius i gestionar els recursos ordenats a la investigació que les diverses institucions i entitats que en formen part li encomanin. Entre les seves finalitats es troba la de "produir i difondre a la societat els avenços científics, així com facilitar la innovació i la transferència de tecnologia al sector productiu". IDIBELL ha signat un conveni amb el PCB per a la creació de xarxes per a la transferència de tecnologia i la creació de plataformes biotecnològiques mixtes.

L'Hospital Universitari de Bellvitge disposa de dos altres centres de recerca: l'Institut Català d'Oncologia (ICO) i l'Institut de Recerca Oncològica (IRO). L'IDIBELL integra recursos en investigació de l'Hospital Universitari de Bellvitge, de l'Institut Català de la Salut, la mateixa UB, l'Institut Català d'Oncologia, l'Institut d'Investigació Oncològica, l'Institut de Diagnòstic per la Imatge i el Centre de Transfusions i Banc de Teixits.

3 Institut d'Estudis Espacials de Catalunya (IEEC) (ubicat a la Universitat Politècnica de Catalunya)

L'Institut d'Estudis Espacials de Catalunya és una fundació privada sense afany de lucre que té com a finalitat col·laborar i participar en el desenvolupament, la promoció i la difusió de tot tipus d'activitats, estudis i projectes relacionats amb la tecnologia espacial i la recerca científica des de l'espai i de l'espai, en benefici de totes les persones, entitats i institucions que demostrin interès per conèixer-les.

És un Institut en què participen la Fundació Catalana per a la Recerca (FCR), El Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC), el Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació (DURSI) i les universitats de Barcelona (UB), Politècnica de Catalunya (UPC) i Autònoma de Barcelona (UAB)

4 Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF) (ubicat a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB))

Es tracta d'un centre que té com a objectiu realitzar recerca bàsica i aplicada sobre els sistemes ecològics terrestres i desenvolupar eines conceptuals i metodològiques per millorar la gestió del medi així com difondre aquests coneixements mitjançant activitats de formació, assessorament i difusió.

El consorci està constituït per la Generalitat de Catalunya, la Universitat Autònoma de Barcelona, la Universitat de Barcelona i l'Institut d'Estudis Catalans.

5 Institut de Recerca Biomèdica (IRB) (ubicat al Parc Científic de Barcelona)

L'Institut de Recerca Biomèdica de Barcelona (IRB Barcelona) va ser creat el mes d'octubre de 2005 amb la participació del Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació (DURSI), el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, la UB i el PCB, amb la finalitat de proporcionar un entorn privilegiat per potenciar les activitats d'innovació i de transferència de coneixement i de tecnologia en l'àmbit de la biomedicina, en col·laboració amb les estructures existents per a aquesta finalitat a la UB.

L'objectiu de l'IRB de Barcelona és promoure la recerca multidisciplinària d'excel·lència en la interfície entre la biologia i la química, així com fomentar la col·laboració entre les entitats locals i els instituts de recerca internacionals, impulsant i coordinant la recerca interdisciplinària en biomedicina. L'IRB Barcelona està ubicat al Parc Científic de Barcelona (PCB), en un entorn en el qual convergeixen la recerca pública de primera qualitat i el sector privat en un estimulant ambient de primera línia científica.

6 Institut de Bioenginyeria de Catalunya (IBEC) (ubicat al Parc Científic de Barcelona)

Constituït per la Generalitat de Catalunya, la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) i la Universitat de Barcelona el mes de desembre de 2005, la seva activitat principal es troba en l'entorn de les Nanotecnologies aplicades a la Biomedicina. Dintre dels seus objectius hi ha augmentar el ventall de serveis de transferència de tecnologia que puguin subcontractar tant les empreses com el sistema sanitari.

7 Centre Mixt de Recerca de Geomodels

És un centre mixt d'investigació que té com a objectiu incorporar noves tecnologies en la recerca de les ciències de la Terra, i, específicament, el desenvolupament de tècniques de modelatge per caracteritzar i entendre correctament els sistemes i processos que determinen la formació, la localització i la qualitat dels recursos i els reservoris geològics, el comportament geomecànic del terreny i els fenòmens que es relacionen amb els riscos geològics i els seus efectes sobre el territori.

6.2.3 Instituts universitaris de recerca

L'article 37 de l'Estatut els defineix com "les entitats o unitats dedicades fonamentalment a la recerca en camps d'especialització de la ciència, la tècnica o les arts". Poden organitzar i desenvolupar estudis de doctorat. Han de vetllar per cercar els recursos econòmics per afrontar el seu autofinançament. Poden ser de la mateixa universitat, interuniversitaris, mixtos i adscrits. L'article 41 c disposa que pel que fa a la recerca tenen les mateixes competències que els departaments (per exemple, l'Institut de Recerca en Nutrició i Seguretat Alimentària, aprovat pel Consell de Govern de 6.05.2005). Els crea, modifica i suprimeix la Generalitat de Catalunya, a proposta del Consell Social i amb l'informe previ del Consell de Govern de la Universitat.

Els instituts es regeixen pel seu propi reglament intern, que ha de ser aprovat pel Consell de Govern. El seu director és elegit entre els doctors que siguin membres de l'Institut; és qui el representa i n'exerceix les funcions de direcció i gestió ordinària.

Les funcions que tenen assignades els instituts universitaris de recerca són:

- a) Organitzar, desenvolupar i avaluar els seus plans de recerca.
- b) Proposar la contractació de personal investigador.
- c) Coordinar les activitats de recerca dels seus membres (espais, incorporació de personal investigador, adquisició i manteniment de les infraestructures de recerca d'ús comú).
- d) Organitzar i impartir ensenyaments de doctorat i cursos de postgrau, com també cursos d'especialització i d'actualització professionals.
- e) Concertar i executar treballs científics, tècnics i artístics amb persones i entitats públiques o privades.

Els instituts universitaris propis de la UB són els següents:

- Institut Universitari del Pròxim Orient Antic
- Institut Universitari de la Matemàtica

A més, la Universitat de Barcelona participa amb l'institut interuniversitari Institut de Barcelona d'Estudis Internacionals juntament amb les universitats Politècnica de Catalunya, Autònoma de Barcelona, Pompeu Fabra, Oberta de Catalunya i el Centre d'Investigació de Relacions Internacionals i Desenvolupament (CIDOB).

6.2.4 Centres de recerca / centres especials de recerca

Segons l'article 109.1 de l'Estatut, "els centres de recerca poden ser: propis de la UB, participats per la UB i altres universitats o entitats públiques o privades, mitjançant un conveni o una altra forma de cooperació, i vinculats, mitjançant un conveni, quan la titularitat és d'una entitat pública o privada. Els centres propis, formats per personal de diferents grups de recerca, són estructures internes de la UB que neixen amb la finalitat, entre d'altres, de fomentar activitats de recerca de tipus interdisciplinària o d'alta especialització científica, tècnica o artística".

La Normativa reguladora del procediment de creació de centres especials de recerca els defineix com a "estructures internes de la UB, creades per aquesta a l'empara de l'article 7.2 i 2.2 c) de la Llei orgànica d'universitats (LOU) i que neixen amb la finalitat de fomentar activitats de recerca tipus interdisciplinària i també d'alta especialització científica, tècnica o artística, que sobrepassen l'àmbit dels departaments i, al mateix temps, d'un abast i unes característiques no adequats a la configuració d'un institut universitari de recerca".

La Universitat de Barcelona actualment disposa de 17 centres de recerca propis i participa en els centres de recerca també juntament amb altres universitats i institucions. Són els següents:

- Centre de Recerca d'Alta Muntanya
- Centre d'Estudis Històrics Internacionals (CEHI)

- Consorci Institut d'Infància i Món Urbà (CIIMU)
- Centre d'Informació i Documentació Internacional a Barcelona (CIDOB)

6.2.5 Altres estructures

A més a més d'aquestes estructures, de manera puntual la recerca també fa a través d'investigadors que duen a terme activitats de manera individual. Aquesta situació es dona més freqüentment en els àmbits de les humanitats i les ciències socials, on en molts casos no cal una infraestructura de suport al desenvolupament de les activitats de recerca.

6.3 Estructures de suport relacionades amb la transferència de coneixement i tecnologia

6.3.1 Biblioteca

Els serveis de biblioteca constitueixen una part essencial del sistema de recursos documentals i de difusió del coneixement.

S'organitzen en coordinació amb els altres sistemes bibliotecaris universitaris estatals i internacionals de manera que puguin complir òptimament els seus objectius de suport a la recerca.

En l'apartat 2.10 s'explica el funcionament del Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació (CRAI) que integra els serveis de biblioteques i suport a la docència (<http://www.bib.ub.edu>)

6.3.2 Serveis Científicotècnics

Els Serveis Científicotècnics (SCT) són un centre de la Universitat de Barcelona (UB) destinat a la prestació de serveis de suport a la recerca a la mateixa Universitat, així com a altres centres públics o privats. La Junta de Govern de la UB, reunida el 15.12.1987 en va aprovar la creació.

És un dels elements importants per fer que les empreses PIMES (petites i mitjanes empreses) siguin més competitives en poder recórrer al suport tecnològic.

Els SCT desenvolupen les seves activitats en diverses instal·lacions localitzades als campus de la Diagonal, Casanova i Bellvitge de la Universitat de Barcelona, i al Parc Científic de Barcelona. Actualment ocupen una superfície de 6.000 m².

Les unitats són les cèl·lules bàsiques de funcionament i es corresponen en general a una tècnica instrumental concreta o a un conjunt de tècniques afins. Les unitats afins s'agrupen per seccions i aquestes s'estructuren en tres àrees.

El funcionament dels SCT està regulat pel seu reglament. La Junta de Govern de la Universitat de Barcelona en va aprovar la darrera versió el 16.02.2000.

Les finalitats dels SCT són les següents:

- Donar suport a la investigació dels diferents departaments, grups, centres i instituts de recerca de la Universitat de Barcelona, com també d'altres centres públics o privats, en el marc de convenis, concerts o acords que estableixi la Universitat.
- Incorporar-se dintre les xarxes de centres de suport a la recerca de l'Estat espanyol i estructurar el centre dintre de les xarxes europees.
- Desenvolupar la investigació metodològica pròpia en les tècniques experimentals necessàries per millorar i ampliar les prestacions, d'acord amb les directrius de la política científica de la Universitat de Barcelona.
- Assessorar la comunitat universitària en tot el que faci referència al seu àmbit d'actuació.
- Actuar com a element intermediari en les relacions Universitat-empresa en el camp del desenvolupament i la transferència de tecnologia, afavorint els serveis de suport a la innovació.

Els SCT disposen des de l'any 2005 d'un sistema de gestió de la qualitat certificat segons la ISO 9001.

6.3.3 Servei d'Experimentació Animal

El Servei d'Experimentació Animal (SEA) té com a objectiu principal donar suport a la recerca amb animals d'experimentació.

Amb més de 5.000 m² repartits en sis unitats independents, que estan inscrites com a centres usuaris d'animals d'experimentació en el Registre de Centres de la Generalitat de Catalunya,

el SEA ofereix als projectes aprovats pel Comitè Ètic d'Experimentació Animal la possibilitat de treballar amb qualsevol model inclòs a la legislació vigent de Catalunya, referent a l'ús d'animals en experimentació.

Actualment, el SEA es compon de sis unitats experimentals ubicades en els diferents campus de la UB, atenent el tipus d'estudi i el model a emprar.

6.3.4 Plataformes tecnològiques

Les plataformes biotecnològiques mixtes són unitats de suport a la recerca en biotecnologia, biomedicina i química fina, equipades amb la darrera tecnologia i dotades de personal altament especialitzat. La novetat del camp d'aplicació fa que un enfocament de servei clàssic no sigui l'adequat i comporta una participació activa de la plataforma en projectes de recerca, xarxes de plataformes, projectes de desenvolupament tecnològic i convenis que van més enllà en temps i complexitat del servei puntual.

Les plataformes es caracteritzen pel seu valor estratègic que justifica la seva disponibilitat per al col·lectiu d'R+D tant públic com privat. Les activitats principals que es desenvolupen dins les plataformes biotecnològiques mixtes del Grup UB són de serveis científics de suport a la recerca, desenvolupament tecnològic (posada a punt de noves metodologies) i de participació en projectes de recerca.

D'altra banda, en el context del Grup UB, s'han creat altres plataformes biotecnològiques que es troben ubicades al PCB (Plataforma de Química Combinatòria, Plataforma de Nanotecnologia i Plataforma Automatitzada de Cristal·lografia).

6.3.5 Altres serveis especialitzats

La UB també disposa d'altres serveis especialitzats que donen suport a la recerca, que es troben ubicats als diferents centres i tots els investigadors de la institució poden accedir als diversos serveis que ofereixen (per més informació podeu consultar: <http://www.ub.edu/organitzacio/estructura/serveis.htm>).

6.4 Transferència de coneixement i tecnologia

6.4.1 Estructures internes de la UB (Grup UB)

a) Fundació Privada Bosch i Gimpera (FBG)

L'any 1983, la Universitat de Barcelona va crear la Fundació Bosch i Gimpera amb l'objectiu de promoure l'acostament entre la universitat i la societat. Durant aquests anys, la Fundació Bosch i Gimpera ha portat a terme una intensa labor de transferència de coneixement i tecnologia de la Universitat de Barcelona al món empresarial que ha anat evolucionant d'acord amb els canvis experimentats, tant per la mateixa Universitat de Barcelona, com per la societat en la qual aquesta s'insereix. Així, l'any 1998 es va detectar la necessitat de cercar noves fórmules per dur a terme aquesta transferència i es va engagar un programa orientat a professionalitzar les activitats de transferència de tecnologia des dels mateixos grups d'investigació: el Programa Quasi Empreses (vegeu l'apartat C.3.1). Posteriorment, l'any 2001 es va crear una nova àrea en el marc del Centre d'Innovació de la Fundació Bosch i Gimpera –el Centre d'Empreses– amb l'objectiu de donar suport a la creació de *spin-offs* acadèmiques sorgides de l'entorn de la Universitat de Barcelona.

Els objectius de l'Àrea Centre d'Empreses són, en primer lloc, aconseguir que els resultats de la investigació de la Universitat de Barcelona amb potencial comercial suficient, puguin arribar al mercat a través de dues vies: a) creació de noves empreses de base tecnològica (*spin-off*); b) llicència de patents. En segon lloc, promoure la protecció dels resultats de la investigació de la UB per mitjà de patents i de la propietat intel·lectual conjuntament amb l'Agència de Valorització i Comercialització dels Resultats de la Investigació (AVCRI) i el Centre de Patents de la UB. El tercer objectiu de l'Àrea Centre d'Empreses és promoure la cultura emprenedora en l'àmbit universitari.

L'Àrea Centre d'Empreses ofereix assessorament en les diferents etapes del procés de creació de noves empreses, és a dir, des de la concreció de la idea de negoci fins a l'elaboració del pla d'empresa i la negociació amb socis financers o industrials. Es tracta d'un procés evolutiu que requereix un tractament diferenciat i uns serveis individualitzats segons el tipus i la situació de cada projecte.

A principis de l'any 2001, la Universitat de Barcelona va designar la Fundació Bosch i Gimpera com el seu trampolí tecnològic, per la qual cosa va passar a formar part de la Xarxa de Trampolins Tecnològics (Xarxa TT) creada pel Centre d'Innovació i Desenvolupament Empresarial (CIDEM, Departament de Treball i Indústria de la Generalitat de Catalunya)

(vegeu l'apartat 6.3.2).

La Universitat de Barcelona participa en dues societats de capital risc que inverteixen en projectes empresarials de base tecnològica en fase de capital llavor: Barcelona Emprèn vinculada a Barcelona Activa, que és l'Agència de Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona i Invertec, vinculada al CIDEM del Departament de Treball i Indústria de la Generalitat de Catalunya. D'altra banda, la UB a través del Centre d'Innovació de la FBG, i quatre universitats catalanes més (UPC, UAB, UDG, URL) han engegat la Xarxa d'Inversors Privats (Business Angels), UNIBA.

La Universitat de Barcelona va constituir durant l'any 2003 una societat denominada CIC-UB (Cultura Innovadora i Científica – Universitat de Barcelona), que actua com a societat *holding*, i que posseeix les participacions i les accions que la Universitat de Barcelona té en les empreses *spin-offs* sorgides de la seva base. L'Àrea Centre d'Empreses ha col·laborat amb l'equip de govern de la Universitat de Barcelona en la definició i implementació del mecanisme de participació de la UB en les empreses creades sota el Grup UB. Igualment, l'Àrea Centre d'Empreses de la Fundació Bosch i Gimpera és la responsable de gestionar aquestes participacions, ja que l'equip de la unitat té experiència en l'assessorament en el procés de creació i desenvolupament de noves empreses de base tecnològica.

Des del seu origen, l'Àrea Centre d'Empreses de la Fundació Bosch i Gimpera ha assessorat uns 60 projectes, 20 dels quals han constituït noves empreses de base tecnològica. Vint d'aquests projectes han obtingut finançament de capital concepte a través de la Xarxa de Trampolins Tecnològics, set de les *spin-offs* creades compten amb la participació d'inversors de capital risc i cinc tenen un soci industrial. La UB participa en el capital de cinc d'aquestes empreses *spin-off* a través de la societat CIC-UB.

Complementàriament a tot això, la Fundació Bosch i Gimpera impulsa des dels seus diferents àmbits diverses iniciatives orientades a promocionar la cultura emprenedora en l'entorn de la Universitat de Barcelona. En primer lloc, organitza seminaris i presentacions dirigides a professors, investigadors i estudiants de doctorat que estan en el procés de crear una empresa o que podrien fer-ho a curt termini. D'altra banda, organitza o col·labora en l'organització de cursos de creació d'empreses dirigits a estudiants universitaris amb l'objectiu que es plantegin la creació d'una empresa com una possible sortida professional i assegurar, d'aquesta manera, el flux de nous projectes empresarials en el futur.

Inclusa dins la Fundació, l'any 1989 es va crear la Fundació Privada Clínic per a la Recerca Biomèdica amb la finalitat de desenvolupar activitats de promoció i gestió de la recerca biomèdica en el si de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona. Pel que fa a l'organització interna, disposa d'una junta de patronat, una junta de govern, un comitè científic i l'àrea de gerència.

b) Fundació Privada Parc Científic de Barcelona (PCB)

En el moment que es crea la Fundació Parc Científic de Barcelona, l'any 1997, no hi havia cap precedent d'iniciativa universitària en què l'objectiu fos construir una nova estructura de transferència de tecnologia, en espais del campus universitari, en la qual empreses i grups públics de recerca compartissin coneixements, interessos, espais, i serveis tecnològics d'alt nivell. Actualment, el Parc Científic de Barcelona (PCB) constitueix, junt amb la Fundació Bosch i Gimpera, la principal eina de la Universitat de Barcelona per desenvolupar les seves polítiques de transferència de coneixement i tecnologia, així com per executar la seva tercera missió com a universitat emprenedora: el foment del desenvolupament econòmic de l'entorn.

El PCB es defineix com l'estructura d'intermediació del sistema ciència–tecnologia–empresa que concentra grups de recerca universitaris, institucionals i empresarials en un únic espai equipat amb una àmplia oferta tecnològica. En el seu Pla estratègic, el PCB estableix com a missió "crear un marc adequat per a la generació de sinergies entre la recerca pública i l'empresa, que faciliti la transferència de coneixements i tecnologia, afavoreixi el retorn econòmic mitjançant una moderna comercialització del coneixement i afavoreixi la competitivitat empresarial i la creació de noves empreses de base tecnològica".

El projecte engloba tres eixos fonamentals d'actuació:

1. Grups públics de recerca d'alt nivell.
2. Unitats de recerca i desenvolupament d'empreses: empreses amb una component predominant d'R+D+I, i noves empreses de base tecnològica o d'alt contingut tecnològic (empreses *spin-off* i *start-up*).
3. Un entorn tecnològic d'excel·lent suport als dos eixos anteriors.

Així mateix, el seu camp d'activitat se centra especialment en:

Formatat: Numeració i pics

1 Un entorn farmacèutic i biotecnològic de caràcter públic, lligat a l'activitat de l'Institut de Recerca Biomèdica Barcelona (IRB-PCB), format per onze grups de la UB, i del Programa ICREA –incorporació d'investigadors sènior– i quatre grans grups procedents de l'Institut de Biologia Molecular de Barcelona (IBMB-CSIC); i de caràcter privat, constituït pels laboratoris de les empreses Merck Farma i Química, Laboratoris Esteve, Grup Uriach, Medichem, Prouscience; de l'empresa *start-up* Kymos Farma Services; de les *spin-off* Advancell, Crystax Pharmaceuticals, Enantia, Era Plantech, Oryzon Genomics i OED; de les unitats o laboratoris mixtos amb el PCB: Almirall Prodesfarma – PCB, Eli Lilly – PCB i Pharma Mar – PCB; i les empreses ubicades en espais d'oficines Applera Hispania, Biolab, Bruker, MetaGroup Spain, Quimera i Sani-red.

2 Un centre de noves tecnologies en nanobioenginyeria lligat a l'activitat del Laboratori de Recerca en Nanobioenginyeria, que pertany a l'Institut de Bioenginyeria de Catalunya (IBEC), centre impulsat per la Universitat de Barcelona (UB), la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) i el Govern de la Generalitat, una unitat del Centre de Recerca en Química Teòrica (CRQT) i el Laboratori de Recerca en Clima (LRC).

Formatat: Numeració i pics

3 Un entorn multidisciplinari, format per grups de recerca instal·lats en oficines, d'àrees d'humanitats, ciències socials, dret i economia, amb voluntat de ser quasiempreses o de tenir un paper actiu en transferència de coneixement i tecnologia. Igualment, es reserven espais (Torre D) per a noves empreses *spin-off* d'àmbits multidisciplinaris com són Diopma, Thera, ZBM patents i Meteosim.

El PCB també ha incorporat una important concentració d'instrumentació, serveis científicotècnics i plataformes tecnològiques, especialment relacionades amb la biotecnologia i la biomedicina, que conformen un centre tecnològic de referència i altament competitiu dedicat a la indústria farmacèutica i la química fina.

El Parc Científic actualment disposa de 23.000 m² que es troben en plena ocupació. L'alliberament dels espais del costat seu ha permès iniciar una segona fase de construcció que incrementarà el parc inicial fins a 85.000 m² i que comptarà amb nous espais de laboratori (15.000 m²), nous espais d'oficina (14.000 m²), un estabulari de 3.000 m², un centre de convencions, un restaurant i dues plantes d'aparcament.

L'espai disponible permetrà el creixement tant de les empreses com dels instituts actualment ubicats en el Parc, així com poder atendre les peticions d'espai que s'han rebut.

c) Cultura Innovadora i Científica UB, SL

El 20 de febrer de 2003, el Consell Social de la UB va autoritzar el rector perquè dugués a terme la constitució d'una Societat Limitada Unipersonal dins el Grup UB amb l'objecte social únic de tinença de les accions derivades d'iniciatives de *spin-off* i d'altres iniciatives de base científica i tecnològica generades en el Grup UB.

6.4.2 Sistemes de valorització i comercialització de la innovació del Grup UB

a) Agència de Valorització i Comercialització dels Resultats de la Investigació (AVCRI)

L'Agència de Valorització i Comercialització dels Resultats de la Investigació (AVCRI) és una estructura interna de la UB, de tipus transversal, que va crear el Consell de Govern de la Universitat de Barcelona en sessió del 20 de juliol de 2005.

L'AVCRI és l'agència responsable de la gestió estratègica i operativa de la transferència dels resultats de la recerca mitjançant la identificació, valorització, protecció i comercialització de la propietat industrial i intel·lectual generada a la Universitat de Barcelona.

La missió de l'agència és coordinar, potenciar, valoritzar i comercialitzar els resultats de la recerca en tots els àmbits de coneixement i en totes les estructures ja existents al Grup UB vinculades a l'activitat de transferència; d'aquesta manera es pretén donar un nou impuls a la recerca agregada de tot el grup i a la potencialitat de la seva transferència a la societat.

Els seus objectius són els següents:

1 Identificar/crear la recerca del Grup Universitat de Barcelona: identificar projectes i àrees clau del Grup UB amb resultats transferibles potencials i coordinar els passos necessaris per comptabilitzar els interessos de protecció i divulgació de la innovació a través d'un entorn d'equip de projecte.

2 Protegir la recerca del Grup Universitat de Barcelona: fomentar la generació de la propietat industrial en el Grup UB d'alt valor afegit, fomentar la protecció de resultats de recerca abans de la seva divulgació, enfocat a l'estratègia de comercialització i protegir els interessos del Grup UB respecte dels resultats de recerca.

Formatat: Numeració i pics

- | **3** Valorització la recerca del Grup Universitat de Barcelona: fomentar la transversalitat entre les diferents àrees de coneixement dins la Universitat de Barcelona per generar nous resultats de recerca.
- | **4** Comercialitzar la recerca del Grup Universitat de Barcelona: crear una política única per a la transferència i comercialització de la recerca del Grup Universitat de Barcelona.

b) Centre de Patents

Creat l'any 1987, el Centre de Patents és un centre de recerca de la Universitat de Barcelona que es dedica principalment a tasques de recerca i docència en el camp de la propietat industrial i de la documentació. D'altra banda, també ofereix un seguit de serveis adreçats al públic en general i, especialment, a les entitats vinculades a la UB i al PCB. "En virtut d'un conveni signat amb el CIDEM pel qual el centre ha d'entrar a formar part de la Xarxa de Promotors de la Propietat Industrial–Intel·lectual, el personal del centre s'encarrega de promocionar el sistema de patents entre els investigadors de la UB i estimular la protecció per patent de la recerca feta a la UB i de la seva transferència al sector productiu, en col·laboració amb el Centre d'Innovació de la Fundació Bosch i Gimpera".

c) Càtedra d'Emprenedoria

Fruit d'un acord signat l'octubre de 2006 entre la Universitat de Barcelona i el Banc Santander es crea la càtedra d'Emprenedoria, amb l'objectiu de contribuir al foment de la cultura emprenedora que promogui i realitzi recerca en emprenedoria i creació d'empreses, que organitzi accions de difusió i seminaris especialitzats sobre el tema i que serveixi també per reforçar la dimensió acadèmica de la creació d'empreses i impulsar iniciatives de tot tipus que contribueixin al fet que els alumnes tinguin els coneixements i les aptituds necessàries.

Aquesta càtedra complementa, des de una perspectiva acadèmica, les activitats que es duen a terme tant a l'Àrea Centre d'Empreses de la FBG com al mateix Parc Científic (PCB).

6.4.3 Estructures externes generals de suport a la transferència

a) Centre d'Innovació i Desenvolupament Empresarial (CIDEM), de la Generalitat de Catalunya

És una entitat de dret públic amb personalitat jurídica pròpia la qual, mitjançant el Departament de Transferència Tecnològica, canalitza totes les accions i els instruments dirigits a crear un sistema dinàmic i interdependent de ciència, tecnologia i empresa, especialment pel que fa a la creació d'estructures d'interfase que facilitin la transferència tecnològica al mercat i la subcontractació empresarial de tecnologia a centres de recerca. Entre les seves funcions es troba la de fomentar la transferència de coneixements i tecnologia a les empreses, dins el marc dels plans de recerca i innovació aprovats pel Govern, la de promoure la comercialització i la valoració de la tecnologia produïda a Catalunya, i la de promoure la creació d'instruments financers per a l'impuls de les empreses catalanes en les primeres fases de creixement.

L'any 1999, el CIDEM va crear la xarxa de centres de suport a la innovació (Xarxa IT) en la qual diversos grups de recerca de les universitats catalanes van començar a gaudir de subvencions durant tres anys per fer material promocional i per contractar un promotor que ajudés a augmentar la contractació del grup amb les empreses.

En aquesta primera fase, la UB va aconseguir entrar a la xarxa dotze grups de recerca. L'any 2005, el CIDEM va suggerir al Centre d'Innovació la incorporació d'un coordinador/dinamitzador dels grups de la UB amb l'objectiu de cercar sinergies entre ells per augmentar la seva contractació amb les empreses.

La Universitat de Barcelona ha estat la primera universitat catalana a l'hora de coordinar i impulsar les activitats dels diferents grups de la Xarxa d'Innovació Tecnològica (XIT) del CIDEM.

Actualment hi ha deu grups de recerca del Grup UB a la xarxa IT.

b) Fundació BioRegió de Catalunya

És una fundació impulsada pel Govern de la Generalitat de Catalunya. Té com a objecte la coordinació de les potencialitats de la recerca, el desenvolupament i la innovació empresarial existent a Catalunya, relacionades principalment amb els àmbits de la biomedicina, la biotecnologia i les ciències de la salut i de la vida i gestionar-ne la visualització, l'estratègia de comunicació i les activitats de creació de valor tant en l'àmbit de Catalunya com en l'internacional.

c) Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació (FCRI)

És una institució privada que té com a finalitat contribuir a l'articulació del conjunt dels elements del Sistema Català de Recerca i Innovació, així com promoure un major reconeixement de la importància de la ciència. El seu objectiu és convertir-se en una entitat de referència a Catalunya pel que fa a l'assessorament en polítiques públiques de ciència, tecnologia i innovació, posant a disposició dels diferents agents del Sistema Català de Recerca i Innovació la informació necessària per a la presa de decisions.

d) Fundació Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats (ICREA)

Va ser impulsada pel DURSI i la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació amb la finalitat de potenciar la recerca a Catalunya en qualsevol àrea de coneixement. Mitjançant un conveni marc de col·laboració es regulen determinades actuacions per al desenvolupament de la recerca i la innovació. Els pilars sobre els quals s'assenta aquesta Fundació són la universitat, la investigació, la innovació i les tecnologies de la informació i la divulgació. Es persegueix que la transferència dels coneixements científics que naixen a la universitat i altres institucions siguin canalitzades i comunicades a la societat.

e) Consorci de Transferència de Coneixement (CTC)

Mitjançant un acord del Govern de la Generalitat de Catalunya es constitueix aquest Consorci i se n'aproven els Estatuts. Està integrat pel DURSI i les universitats que pertanyen al sistema universitari de Catalunya.

Segons els Estatuts, el seu objectiu general és "promoure la transferència del coneixement científic generat a les universitats i als centres de recerca cap al teixit social i productiu, així com la col·laboració entre tots els agents que intervenen en el procés". Entre els seus objectius específics hi ha els d'identificar, gestionar i valoritzar el coneixement (R+D), reforçar el treball que duen a terme els centres de transferència tecnològica de les universitats, tot afavorint els projectes conjunts que suposin un increment de transferència de coneixement, així com incentivar la col·laboració entre el sector públic i el privat en aquest àmbit.

f) Centro de Desarrollo Tecnológico Industrial (CDTI)

Entitat pública empresarial, depenent del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç, que promou la innovació i el desenvolupament tecnològic de les empreses espanyoles amb l'objectiu de contribuir a la millora del seu nivell tecnològic mitjançant activitats d'avaluació tècnico-econòmica i finançament de projectes de R+D+I desenvolupats per empreses, de gestió i promoció de la participació espanyola en programes internacionals de cooperació tecnològica, de promoció de la transferència internacional de tecnologia empresarial i dels serveis de suport a la innovació tecnològiques i finalment de suport a la creació i consolidació d'empreses de base tecnològica.

g) Fundación para la Innovación Tecnológica (COTEC)

És una Fundació d'origen empresarial que té com a missió contribuir al desenvolupament del país mitjançant el foment de la innovació tecnològica en l'empresa i en la societat.

L'objectiu principal és contribuir a que el sistema d'innovació espanyol assumeixi que les empreses incorporin a les seves avantatges competitives, la innovació basada en la generació de tecnologia pròpia

6.4.5 Accions i instruments de política científica per a la innovació

a) Quasiempreses

Una quasiempresa és un grup d'investigació amb una capacitat científica d'alt nivell, una clara orientació a donar resposta a la demanda tecnològica de l'entorn, que s'ha dotat d'una estructura addicional –de promoció i de gestió– que li permet relacionar-se de manera més àgil, eficaç i còmoda amb el mercat.

El Programa Quasi Empreses és l'instrument de suport a la professionalització de la transferència de tecnologia –pel que fa als aspectes de promoció i de gestió– dels grups d'investigació de la Universitat de Barcelona, amb l'objectiu de potenciar la seva capacitat de satisfer les demandes empresarials.

Els objectius del programa són, en primer lloc, incrementar el volum de contractació de projectes dels grups d'investigació amb empreses i institucions, però també avaluar la possibilitat de crear una nova empresa basada en els resultats de la investigació del grup. Finalment, el Programa Quasi Empreses juga un paper important en la promoció de la cultura

emprenedora en l'entorn universitari.

El Programa Quasi Empreses es va posar en marxa inicialment el 1998, amb el suport del Programa ATYCA de l'antic Ministeri d'Indústria i Energia (MINER), etapa en la qual es van crear onze quasiempreses. Aquestes quasiempreses han donat lloc que aquests grups siguin inclosos dins el programa de grups universitaris de la Xarxa d'Innovació Tecnològica (XIT).

L'any 2002, el programa va entrar en la segona fase gràcies al suport del Programa Innovation de la Unió Europea. Aquesta segona fase va suposar la internacionalització del programa i per això es va comptar amb dos socis: l'AREA Science Park de Trieste, a Itàlia i TechMincho a Guimaraes, Portugal. Finalment es va posar en marxa una tercera fase finançada pel Programa PROFIT del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç (MITYC). Aquest ajut va permetre constituir quatre noves quasiempreses en el camp de la biomedicina, en sentit ampli.

El finançament dels diferents programes –amb una durada de 18 mesos– inclou el 50 % del sou del promotor (el grup d'investigació es fa càrrec del 50 % restant) i la coordinació i la gestió del programa per part del Centre d'Innovació de la Fundació Bosch i Gimpera.

b) Trampolins tecnològics

Un trampolí tecnològic (TT) és una unitat de suport a la creació d'empreses basades en el coneixement.

El Centre d'Innovació i Desenvolupament Empresarial (CIDEM, Departament de Treball i Indústria, de la Generalitat de Catalunya) va crear la Xarxa de Trampolins Tecnològics (Xarxa TT). L'esmentada Xarxa constitueix un dels instruments del Pla d'innovació de Catalunya per al desenvolupament d'aquest Pla i té com a objectiu específic impulsar la creació d'empreses *spin-off* sorgides de l'entorn de les universitats.

Així, la Xarxa TT està integrada per un conjunt de centres de suport a la creació d'empreses de base tecnològica de diferents universitats i escoles de negocis, tot ells amb capacitats per oferir serveis d'assessorament, que resulten clau per resoldre les problemàtiques en què s'enfronten els emprenedors a l'hora d'impulsar una empresa en els àmbits vinculats a l'R+D o a partir de projectes tecnològics.

c) Bioincubadora CIDEM-PCB (2006). Bioincubadora PCB – Grup Santander (2007)

Els requisits específics de la investigació en biotecnologia, així com l'estat incipient de desenvolupament de les idees generades en els laboratoris públics fa indispensable l'existència d'estructures que ofereixin espais adequats per transformar la idea biotecnològica en projecte d'empresa i posteriorment modelar aquesta empresa en un entorn permissiu que li permeti, en una etapa inicial (de dos o tres anys), dissenyar, validar i desenvolupar un model de negoci adequat.

La demanda creixent d'espai de bioincubació va dur el PCB i la FBG a iniciar un programa de bioincubació en l'any 2002, amb el suport del Govern català. La Bioincubadora CIDEM-PCB sorgeix d'un acord el 5 de juliol de 2002 entre la Generalitat de Catalunya —a través del Centre d'Innovació i Desenvolupament Empresarial (CIDEM), adscrit al Departament de Treball i Indústria de la Generalitat de Catalunya—, la Universitat de Barcelona —per mitjà del Parc Científic de Barcelona (PCB)— i la Fundació Bosch i Gimpera (FBG). El projecte s'emmarca en la política de suport a la creació de *spin-off* universitàries i d'un instrument denominat Xarxa de Trampolins Tecnològics del CIDEM (www.cidem.com). El seu objectiu principal és facilitar un espai de qualitat per al naixement de noves empreses del sector de la biotecnologia, proporcionant infraestructures científicotecnològiques de suport així com serveis de gestió empresarial i suport financer. El PCB exerceix el paper de promotor, amb un impuls econòmic, i representa jurídicament la Bioincubadora.

El Centre d'Innovació de la FBG d'acord amb les seves funcions i capacitats en l'àmbit de l'acompanyament de les noves iniciatives empresarials ofereix serveis d'assessorament en gestió empresarial a les empreses ubicades a la Bioincubadora.

L'estada màxima a la Bioincubadora és de tres anys, durant els quals les empreses reben suport econòmic del CIDEM i del PCB. La subvenció que ofereix el PCB ha disminuït al llarg d'aquests tres darrers anys.

Els serveis que el PCB ofereix són els següents:

- 1 Accés a espais de laboratori totalment equipats, amb les instal·lacions i equipaments específics per a l'activitat de l'empresa. Entrada immediata en els espais de laboratori, ja que els permisos (d'activitat, de reactius peril·losos, de residus, de radioactivitat, de treball amb animals, etc.) els sol·licita i els obté el mateix PCB.

2 Accés a tots els serveis generals i de suport del PCB.

Formatat: Numeració i pics

3 Accés gratuït i en autoservei als serveis científics comuns del PCB (SCC-PCB).

4 Accés preferent, com a usuaris interns, als serveis científics especialitzats i plataformes.

5 Possibilitat d'ampliar espais, fora de la Bioincubadora, però dins del mateix edifici modular del PCB.

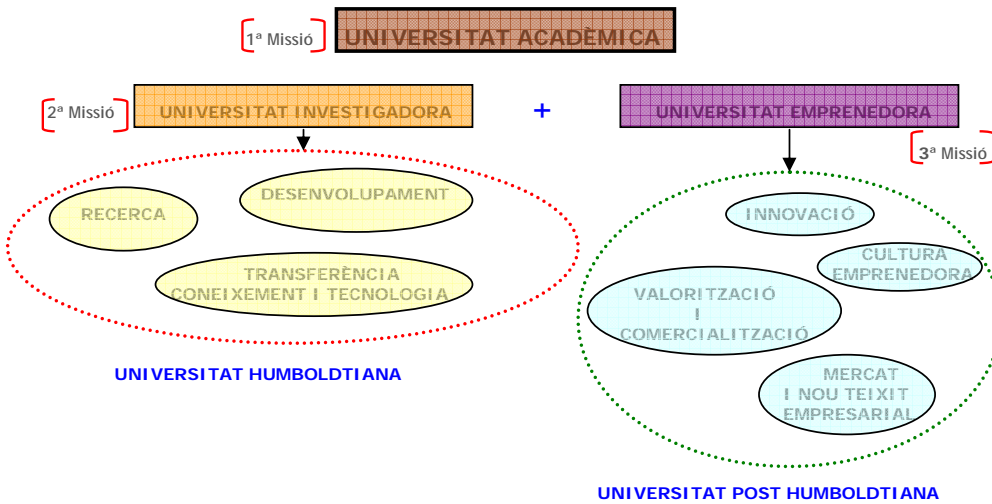
Cinc empreses s'han situat en la Bioincubadora CIDEM-PCB en aquesta primera fase. Aquestes empreses han seguit una evolució molt positiva com mostren l'evolució d'alguns indicadors analitzats (nombre de treballadors, facturació, inversió en I+D, sol·licituds de patents). Cal destacar l'impacte altament positiu de la convivència amb empreses consolidades del sector, que ha originat nombroses col·laboracions, projectes conjunts i fins i tot acords que han dut a constituir unions temporals d'empreses.

Actualment, tres d'aquestes empreses s'han graduat després de quatre anys d'estada a la Bioincubadora, encara que mantenen la seva seu al Parc com a empreses consolidades. Al començament de 2007 és previst l'inici de la segona fase de la Bioincubadora, en 600 m² de nova construcció en el marc de l'ampliació del Parc Científic de Barcelona (Edifici Satèl·lit). Tant l'edifici com la Bioincubadora han obtingut una subvenció del Grup Santander. Aquest suport financer permetrà ampliar tant la cartera de serveis de la Bioincubadora com el suport que s'aportarà als emprenedors. Actualment, s'ha iniciat el procés de selecció de les sol·licituds d'ingrés rebudes.

6.5 Anàlisi de la situació actual

La voluntat de la UB per transformar-se des d'una visió Humboldtiana d'universitat, amb el duet docència-recerca, en una estreta interrelació que dona lloc a les dues principals funcions, en una tercera funció de més implicació en el desenvolupament econòmic i el benestar social del nostre entorn regional. Aquesta tercera funció requereix una clara voluntat de transformar el coneixement generat per mitjà de l'R+D en valors econòmic i de millora social.

Aquesta voluntat institucional requereix d'una clara política de transferència de coneixement i tecnologia que arriba fins a entrar lleugerament en el camp de la innovació. En especial, cal considerar el nou paper de la funció transferència en l'àmbit de la creació de noves empreses de base tecnològica (*spin-off*) per incidir en la millora de la competitivitat a través del suport a la innovació tecnològica.

Tot i que el procés de transformació del nou coneixement en producte de mercat no és lineal cal tenir present que amb fortes interaccions creuades les principals etapes són les indicades.

A més, atès que a la UB, i a l'entorn del seu Grup Universitat de Barcelona (Grup UB), una de les majors potencialitats en termes quantitativs són els àmbits de la salut, la biotecnologia, la biomedicina i la bioenginyeria, en què els hospitals adscrits a la Universitat tenen un paper fonamental, el procés de transferència agafa un paper molt especial, ja que en aquest camp és on la cadena de valors està més estudiada i protocol·litzada.

Cal fer constar que aquesta tercera missió de la Universitat del principi del segle XXI requereix la introducció, a tota la institució, d'un caràcter emprenedor, i això únicament es pot fer amb un canvi de cultura. Aquesta voluntat porta a definir la Universitat com a *universitat emprenedora*.

En els anteriors apartats hem fet una descripció de l'estructura de la recerca i transferència de tecnologia a la UB on es pot veure l'esforç que s'està fent per potenciar-la.

Un exemple recent d'aquesta política de potenciació s'ha traduït, en aquest darrer any, d'una banda en la generació d'un *biopol*, en el campus biomèdic de Bellvitge (com a extensió del Parc Científic de Barcelona), on caldrà incorporar empreses i algun dels instituts amb més activitat potencial de transferència, com per exemple l'IBEC (Institut de Bioenginyeria de Catalunya); d'una altra banda, en el projecte de campus de l'alimentació de Torribera (amb especial interès per incorporar indústria en l'àmbit de la nutrició i la seguretat alimentària) i molt vinculat també a la generació de l'INSA (Institut de Recerca en Nutrició i Seguretat Alimentària).

Cal dir que l'activitat de transferència de la UB es posa de manifest, entre altres qüestions, per la rellevant participació dels seus investigadors en la Xarxa d'Innovació Tecnològica (Xarxa IT) de la Conselleria d'Indústria. Als grups de recerca UB vinculats a la Xarxa IT se'ls aportarà (actualment en fase de disseny) una estructura d'índole interna que pugui contribuir a incrementar la seva visualització externa i, eventualment, a coordinar les seves tasques de transferència d'una manera més global, tot i contribuint a valoritzar-les i a transferir-les més eficaçment.

Actualment, les idees sorgides de la investigació dins la Universitat sovint conviuen en l'entorn dels departaments, on es beneficien dels laboratoris i de l'accés a serveis científics (estabularis, sales de cultiu, centrífugues, microscopis, etc.), si bé és una situació que no es dona encara de manera generalitzada a la UB, ja que hi ha alguns grups de recerca que no tenen ni l'espai, ni l'equipament tècnic ni el personal de suport necessaris per poder implicar-se en els projectes amb empreses, encara que l'àrea de coneixement sigui l'adequada. Cal establir, doncs, unes regles de joc que flexibilitzin la definició de figures contractuals que permetin la incorporació i la desvinculació àgil del personal investigador en formació, i també regular els drets d'accés en els espais existents.

La creació del Parc Científic de Barcelona (PCB) ha permès disposar, cada vegada més, d'espais per a la ubicació dels investigadors amb idees innovadores en entorns favorables al seu desenvolupament així com per a la creació de noves empreses de base tecnològica. La disponibilitat de bones estructures de suport científicotècnic, tant pròpies de la UB com en forma de plataformes mixtes o serveis d'accés per conveni, permet potenciar les activitats de recerca ubicades en aquests espais, si és que cal disposar de personal especialitzat suficient per poder atendre adequadament les demandes dels usuaris.

El procés de valorització d'una línia de recerca innovadora i potencialment útil en el mercat implica la necessitat de protegir convenientment aquests resultats a partir d'una gestió moderna dels drets de propietat intel·lectual i industrial, així com de creació de valor i de comercialització. Amb la creació de l'AVCRI, la UB disposa d'una estructura interna de tipus transversal que té competències adequades i recursos humans professionalitzats per a la valorització i comercialització dels resultats de la recerca. Cal destacar que la UB disposa d'àrees en les quals és molt potent i que són, alhora, àrees amb molta capacitat de transferència, per la qual cosa s'espera una millora important dels resultats en aquest àmbit, encara que es detecta que, de manera general, la gestió de la propietat intel·lectual està encara poc assentada a la cultura comuna.

La creació d'empreses de base tecnològica (empresa *spin-off* acadèmica) és una de les vies fonamentals per a la comercialització d'una idea innovadora patentada. En aquest sentit cal destacar l'àmplia experiència del Centre d'Innovació de la Fundació Bosch i Gimpera en l'assessorament de noves iniciatives empresarials, principalment en el sector farmacèutic i en el sector de la inversió capital risc, així com la seva extensa xarxa de contactes (nacionals i internacionals) en els àmbits de la innovació, l'emprenedoria i la creació d'empreses. D'altra banda, l'existència de diverses estructures per al suport a la creació de *spin-off* (FBG, PCB, Bioincubadora CIDEM-PCB), encara que els genera més oportunitats, requereix d'una adequada planificació de la coordinació entre aquestes estructures.

Recentment, el Pla estratègic de recerca de la UB (2005) aporta una major concreció dels reptes i objectius per als proper mesos. No obstant això, el insuficient grau de definició de la

transferència de coneixement en el text ens obliga a proposar a la comunitat universitària la presentació, a mitjà termini, d'un Pla estratègic de transferència que englobi tot el conjunt d'institucions i estructures relacionades amb el Grup Universitat de Barcelona.

A la taula següent es presenten les fortaleeses i debilitats detectades.

FORTALESES	DEBILITATS
Bona capacitat de formació d'investigadors, reflectida pel nombre de programes de doctorat de qualitat.	Insuficient nombre de personal docent investigador (PDI) actiu en projectes de recerca.
Alta competitivitat de la recerca de la UB en tots els seus àmbits.	No hi ha un pacte de dedicació que permeti assolir el necessari equilibri individual i alhora global entre les diferents activitats del PDI.
Bons resultats, en termes comparatius, en les convocatòries competitives estatals.	Manca de flexibilitat pel que fa a la mobilitat de personal tant en l'àmbit de la UB, com del seu grup i de tot el sistema d'I+D públic estatal.
Bona massa crítica en molts dels àmbits de la recerca no només a la UB i al seu grup sinó a l'entorn de Barcelona.	Certa rigidesa en la definició de figures contractuals que permetin la incorporació i la desvinculació àgil de personal investigador en formació en l'àmbit del seu primer <i>post-doc</i> .
Bones estructures de suport científicotècnic, tant de pròpies de la UB, com en forma de plataformes mixtes o serveis d'accés per conveni.	Insuficient personal especialitzat de suport a la recerca.
Bon accés a noves figures o eines per potenciar la incorporació d'investigadors, mitjançant iniciatives com els programes ICREA o CIBER, tot potenciant la contractació àgil (i, eventualment, la seva desvinculació) dins del sistema universitari català.	Manca d'estructures de suport, personal tècnic i espais per a la recerca als centres d'humanitats i ciències socials.
Algunes de les àrees en les quals la UB és molt potent són alhora àrees amb molta capacitat de transferència i, de fet, són les que ja estan donant resultats en aquest àmbit.	Poca difusió a l'entorn de la UB dels serveis que ofereix el centre d'empreses per a la creació d'una empresa de base tecnològica.
Àmplia experiència a l'hora d'assessorar en noves iniciatives empresarials, principalment en el sector farmacèutic i en el sector de la inversió capital risc.	Necessitat de desenvolupar un pla de comunicació específic, adreçat a investigadors i estudiants de doctorat.
El centre d'innovació de la Fundació Bosch i Gimpera disposa d'una extensa xarxa de contactes (nacionals i internacionals) en els àmbits de la innovació, l'emprenedoria i la creació d'empreses.	Poc desenvolupament de la cultura emprenedora en tots els col·lectius.
Existència d'estructures per a la gestió de la propietat intel·lectual.	Poca oferta formativa en l'àmbit de la innovació i la creació d'empreses.
Experiència pionera a l'hora de professionalitzar la gestió dels grups de recerca perquè esdevinguin <i>spin-off</i> .	Necessitat d'una estructura per oferir assessorament als estudiants que volen crear una empresa que no estigui basada en tecnologia o en coneixement generat.
Existència de diverses estructures per al suport a la creació d' <i>spin-off</i> (FBG, PCB, Bioincubadora CIDEM-PCB), la qual cosa els genera més oportunitats.	Manca de recursos financers propis per invertir en la valorització de la tecnologia, proves de concepte i inversió llavor en <i>spin-off</i> .
Existència d'estructures que ofereixen espais adequats per a la creació de noves empreses de base tecnològica.	Poca exclusivitat en l'explotació de la propietat intel·lectual perquè compleixi les regles del mercat.
Ubicació dels investigadors amb idees innovadores en entorns favorables al seu	Poca planificació de la coordinació entre els diferents estructures de suport a la creació d' <i>spin-off</i> .
	Poc assentament de la gestió de la propietat intel·lectual a la cultura comuna.
	Manca de regulació interna de la gestió de la propietat intel·lectual.

<p>desenvolupament, amb accés a serveis de suport a la recerca.</p> <p>Creació de l'AVCRI, mitjançant la qual s'estableixen les competències adequades i s'aporten recursos humans professionalitzats per a la valorització i la comercialització dels resultats de la recerca que es fa a la UB.</p> <p>El Parc Científic acull la primera Bioincubadora de l'Estat espanyol, fet que l'ha consolidat com un entorn d'incubació especialitzat i n'ha permès la visualització internacional.</p>	<p>Insuficients recursos tècnics i materials d'alguns grups de recerca per implicar-se en projectes de transferència de resultats.</p> <p>Manca de reconeixement dels contractes amb empreses en l'avaluació dels mèrits de recerca dels investigadors.</p> <p>Manca de tradició en les processos de valorització de la recerca en àmbits de la salut.</p>
--	--

6.6 Principals indicadors de transferència del Grup UB: el punt de partida

INDICADOR	2005
Número de projectes d'R+D per contractació directa amb empreses ⁽¹⁾	255
Número de projectes a finançar per la Comunitat Europea ⁽²⁾	53
Número de projectes de cooperació empresarial a finançar per les AA.PP ⁽³⁾	203
Productivitat (ingressos per transferència total/investigador) (€)	28.320
Projectes totals negociats i administrats (1)+ (2) +(3)	511
Número de sol·licituds de patent prioritària	8
Número d'extensions de patent	6
Número de patents o propietat intel·lectual llicenciades	3
Número de projectes de creació de noves empreses assessorats	18
Número d'empreses de base tecnològica creades	4

INDICADORS DE LA RECERCA I LA TRANSFERÈNCIA DE TECNOLOGIA I CONEIXEMENTS A LA UB

	2003	2004	2005
Ingressos per recerca * (milers d'€)	49.153	53.156	58.231
Projectes de recerca	42.484	44.702	53.409
Infraestructures	531	3.248	2.002
Altres Ajuts	4.352	3.670	1.162
Convenis gestionats per FBG	1.786	1.536	1.658

* Inclou UB, FBG, IDIBAPS i IDIBELL. Pendent de liquidació l'exercici 2006

	2003	2004	2005
Tesis doctorals lligides	485	511	554
Publicacions científiques*	1.997	2.324	2.644

*Recollides per l'ISI (Institute for Scientific Information)

Any 2005	IDIBAPS	IDIBELL
Ingressos per projectes (milers d'€)	7.701	3.527
Publicacions científiques*	519	390
Factor d'impacte mitjà	4,19	3,77

Activitat de recerca	2003	2004	2005
Professors integrats en projectes R+D (%)	59,3%	58,4%	58,0%
Becaris de recerca	938	1.010	1.022
Grups de recerca consolidats de la Generalitat	193	193	226
Xarxes temàtiques coordinades	64	71	71
Projectes de Recerca Actius	542	544	543
Patents sol·licitades	16	11	14
Instituts de recerca propis	2	5	7
Instituts de recerca participats			8
Centres de recerca	28	30	29

Projectes gestionats trampolí tecnològic 200	18	Empreses spin-off creades 2005	4
Projectes presentats l'AVCRI (2006)	44	Contractes de llicències de patents 2005	3

Parc Científic de Barcelona	2003	2004	2005
Inversions acumulades (milers d'€)	60.000	66.681	67.433
Empreses instal·lades	22	29	22
Grups de recerca públics instal·lats	50	53	30

Superfície útil PCB (m2)	2005
R+D+I d'instituts i grups de recerca	5.892,57
R+D+I d'empreses	3.354,67
Oferta tecnològica (serveis científics -inclouent SCT-)	4.660,84

Serveis Científicotècnics (SCT)	2003	2004	2005
Usuaris interns (investigadors principals)	864	430	579
Facturació externa (milers d'€)	1.200	1.197	1.362

Personal dels SCT	140	Valoració de l'equipament científic (milers)	32.000
Superfície	6.000 m2		

ANNEXOS
INFORME AUTOAVALUCIO INSTITUCIONAL
UNIVERSITAT DE BARCELONA

ANNEX 1
UNIVERSITATS PÚBLIQUES I PRIVADES A CATALUNYA

Universitat de Barcelona
<http://www.ub.edu/>

Universitat Autònoma de Barcelona
<http://www.uab.es/>

Universitat Politècnica de Catalunya
<http://www.upc.edu/>

Universitat Pompeu Fabra
<http://www.upf.edu/>

Universitat de Lleida

Universitat de Lleida
<http://www.udl.es/>

Universitat de Girona
<http://www.udg.edu/>

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

Universitat Rovira i Virgili
<http://www.urv.es/>

Universitat Ramon Llull
<http://www.url.edu/>

Universitat Oberta de Catalunya
<http://www.uoc.edu/>

Universitat de Vic
<http://www.uvic.es/>

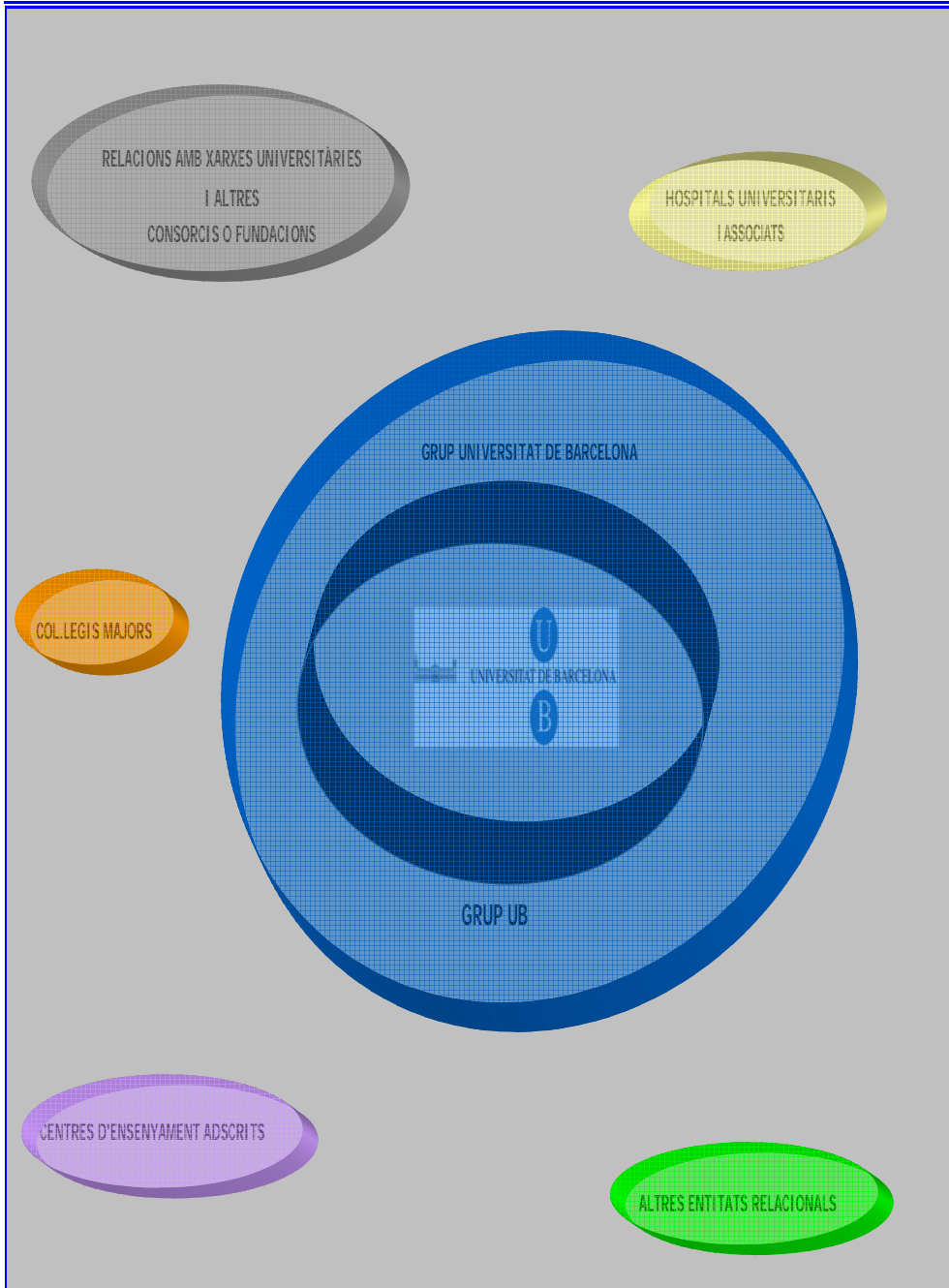
Universitat Internacional de Catalunya
<http://www.unica.edu/>

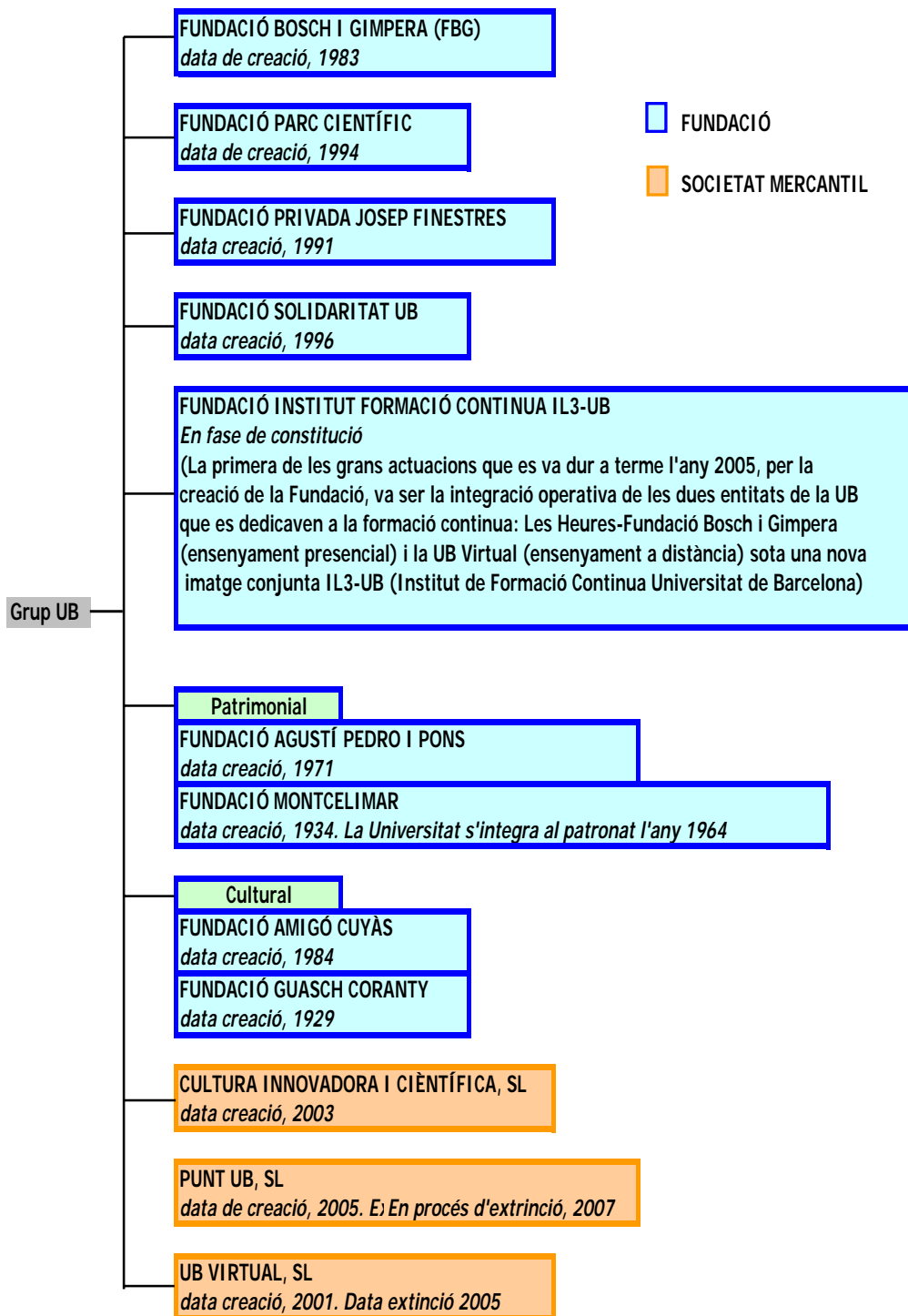
Universitat Abad Oliba CEU
<http://www.abatoliba.edu/>

ANNEX 2
ENTITATS RELACIONALS DE LA UNIVERSITAT

UNIVERS RELACIONAL DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

GRUP UB (UNIVERSITAT DE BARCELONA)

COL.LEGIS MAJORS

- Propis de la Universitat de Barcelona
- Privats, adscrits a la Universitat de Barcelona

COL.LEGIS MAJORS

C.M. Penyafort-Montserrat
C.M. Ramón Llull
C.M. Sant Jordi

C.M. Àgora BCN
C.M. Bonaigua
C.M. La Salle
C.M. Lestonnac
C.M. Master Salvatoris
C.M. Monterols
C.M. Pedralbes
C.M. Sagrat Cor

CENTRES ADSCRITS

art 120: Estatuts Universitat de Barcelona

Es poden adscriure a la Universitat de Barcelona institucions docents de titularitat pública o privada mitjançant un conveni aprovat pel Consell de Govern i pel Consell Social

art 121: Estatuts Universitat de Barcelona

La Universitat de Barcelona vetlla per la qualitat docent dels ensenyaments impartits per aquestes institucions

Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya (INEFC)

Centre d'Ensenyament Superior de Nutrició i Dietètica (CESNID)
(en procés de desadscripció)
Centre Superior de Cinema i Audiovisual de Catalunya (ESCAC)
Escola Superior de Relacions Públiques de Barcelona
Escola Universitària d'Hosteleria i Turisme (CETT)
Escola Universitària d'Infermeria Sant Joan de Deu
Escola Universitària d'Infermeria Santa Madrona
(en procés de desadscripció)

CENTRES D'ENSENYAMENT
ADSCRITS

- Centres dependents de l'Administració Pública
- Centres Privats

RELACIONS AMB XARXES UNIVERSITÀRIES I ALTRES CONSORCIS O FUNDACIONS

ASSOCIACIÓ CATALANA D'UNIVERSITATS PÚBLIQUES (ACUP)
CONFERENCIA RECTORES UNIVERSIDADES ESPAÑOLAS (CRUE)
XARXA UNIVERSITATS INSTITUT JOAN LLUIS VIVES
AGRUPACIÓN ESPAÑOLA INFORMÁTICA Y MATEMÁTICAS APLICADAS (AEDMA)

EUROPEAN UNIVERSITY ASSOCIATION (EUA)
EUROPEAN ASSOCIATION FOR INTERNATIONAL EDUCATION (EAIE)
UNIVERSITY COIMBRA GROUP
HISPANIC ASSOCIATION OF COLLEGES UNIVERSITIES (HACU)
INTERNATIONAL ASSOCIATION OF SCIENCE PARKS (IASP)
EUROPEAN SCIENCE FOUNDATION (ESF)
EUROLIFE
EUROMED PERMANENT UNIVERSITY FORUM (EMPUF)
EUROREGIÓ PIRINEUS MEDITERRÀNIA
4 MOTORS PER EUROPA
GRUPO TORDESILLAS
ASOCIACIÓN UNIVERSITARIA IBEROAMERICANA DE POSGRADO (AUIP)
PEACE PROGRAMME
UNIVERSITÁ DEL MEDITERRANEO
AGENCE UNIVERSITAIRE DE LA FRANCOPHONIE

CONSORCI BIBLIOTEQUES UNIVERSITATS DE CATALUNYA (CBUC)
CENTRE DE SUPERCOMPUTACIÓ DE CATALUNYA (CESCA)
PATRONAT CATALÀ PER EUROPA

AGENCIA NACIONAL DE EVALUACIÓN DE LA CALIDAD Y ACREDITACIÓN (ANECA)
AGÈNCIA PER LA QUALITAT DEL SISTEMA UNIVERSITARI DE CATALUNYA (AQU)
FUNDACIÓ PER A LA UNIVERSITAT OBERTA DE CATALUNYA (UOC)

UNIVERSIA S.A

- Associacions Nacionals i Internacionals
- Consorcis
- Fundacions
- Societat Mercantil

HOSPITALS UNIVERSITARIS I ASSOCIATS

HOSPITAL CLÍNIC I PROVINCIAL DE BARCELONA
HOSPITAL UNIVERSITARI DE BELLVITGE
HOSPITAL DE VILADECANS
HOSPITAL SANT JOAN DE DEU

HOSPITAL DOS DE MAIG
HOSPITAL GENERAL DE L'HOSPITALET
HOSPITAL DE L'ESPERIT SANT
HOSPITAL ASIL DE GRANOLLERS
MÚTUA DE TERRASSA
QUINTA DE SALUT L'ALIANÇA/HOSPITAL SAGRAT COR

- Hospitals Universitaris
- Hospitals associats

ALTRES ENTITATS RELACIONALS

FUNDACIÓ CIDOB
FUNDACIÓ CONCÒRDIA FARMACÈUTICA
FUNDACIÓ EULÀLIA TORRAS DE BEÀ
FUNDACIÓ MAURICE E MÜLLER
FUNDACIÓ MÚTUA UNIVERSAL
FUNDACIÓ PER A LA MOTIVACIÓ DELS RECURSOS HUMANS
FUNDACIÓ PRIVADA PUIG I CUÑER
FUNDACIÓ UNIVERSITAT DE CERVERA
FUNDACIÓ TRIPTOLEMUS

CENTRE D'ESTUDIS DE SEGURETAT
CONSORCI DE LA INFÀNCIA I EL MÓN URBÀ
CONSORCI EL FAR
CONSORCI DE TRANSFERÈNCIA DE CONEIXEMENT
GEOCAMPUS DE CATALUNYA
INSTITUT D'ESTUDIS REGIONALS I METROPOLITANS DE BARCELONA
OBSERVATORI CATALÀ DEL PAISATGE

PLA ESTRATÈGIC DE BARCELONA
AGRUPACIÓN DE DESARROLLO BEMBEA
AGRUPACIÓN DE DESARROLLO SECTORIAL NEXOS
ASSOCIACIÓ BARCELONA CENTRE FINANCER EUROPEU
PONTS DE MEDIACIÓ
EUROPEAN PLANT SCIENCE ORGANISATION

BARCELONA EMPRÉN
INVERTEC

- Fundacions
- Consorcis
- Associacions
- Societats Mercantils

ANNEX 3

PLÀNOL DELS CAMPUS DE LA UNIVERSITAT I DADES GENERALS

Campus UB

- 1**
 - Rectorat, Gerència i Serveis Generals
 - Facultat de Filologia
 - Facultat de Filosofia
 - Facultat de Geografia i Història
 - Facultat de Matemàtiques

- 2**
 - Facultat de Medicina (Casanova)
 - Hospital Clínic i Universitari de Barcelona

- 5**
 - EU d'Infermeria
 - Facultat de Medicina (Bellvitge)
 - Hospital Universitari de Bellvitge
 - Facultat d'Odontologia

- 4**
 - Facultat de Biblioteconomia i Documentació
- 3**
 - EU d'Estudis Empresarials
 - Facultat de Dret
 - Facultat de Ciències Econòmiques i Empresarials

- 6**
 - Facultat de Belles Arts
 - Facultat de Biologia
 - Facultat de Farmàcia
 - Facultat de Física
 - Facultat de Geologia
 - Facultat de Química

- 7**
 - Parc Científic de Barcelona
- 8**
 - Col·legis majors: Col·legi Major Penyafort-Montserrat, Col·legi Major Sant Jordi, Col·legi Major Ramon Llull
- 9**
 - Instal·lacions esportives universitàries

- 10**
 - Facultat de Formació del Professorat
 - Facultat de Pedagogia
 - Facultat de Psicologia
 - Institut de Ciències de l'Educació

- 11**
 - IL 3. Institut de Formació Contínua, Universitat de Barcelona

CAMPUS DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA ACTUALMENT

CAMPUS ORGANITZACIÓ TERRITORIAL "HORITZÓ 2020"

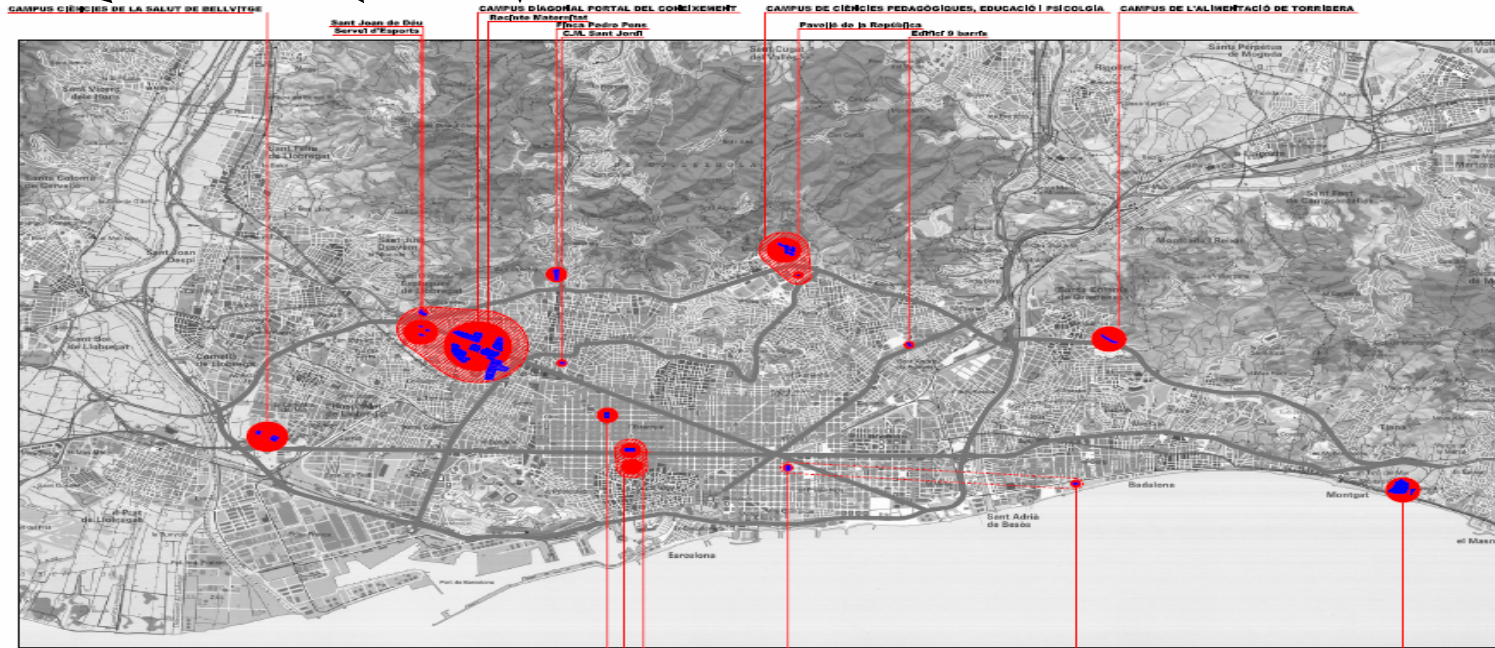
CAMPUS CIÈNCIES DE LA SALUT
BELLVITGE

SANT JOAN DE DEU
SERVEI ESPORTS

CAMPUS DIAGONAL "PORTAL CONEIXEMENT"
RECINTE MATERNITAT
FINCA PEDRO I PONS
C.M. SANT JORDI

CAMPUS CIÈNCIES PEDAGÒGIQUES
EDUCACIÓ I PSICOLOGIA

CAMPUS ALIMENTACIÓ "TORRIBERA"

CAMPUS MEDICINA- CLÍNIC: AUGUST PI I SUÑER

CAMPUS DE MEDICINA - CLÍNIC AUGUST PI I SUÑER

Edifici Històric
Edifici Facultat de Filosofia i Geografia i Història

CAMPUS HUMANITATS

EDIFICI HISTÒRIC: RECTORAT
EDIFICI FILOSOFIA I GEOGRAFIA- HISTÒRIA

Edifici antiga fàbrica Canela

CAMPUS FORMACIÓ CONTINUADA I CORPORATIVA

CAMPUS FORMACIÓ CONTINUADA I CORPORATIVA

EDIFICI CACI
EDIFICI ANTIGA FÀBRICA ACANELA

Edifici CACI
Fundació Mestres Pons

CAMPUS: ORGANITZACIÓ TERRITORIAL HORITZÓ 2020

DADES BÀSIQUES DE LA UB

	2003-04	2004-05	2005-06
Estudiants (1r i 2n cicle, doctorat i postgrau)	93.137	90.510	84.807
Personal Docent i Investigador	4.448	4.517	4.548
Personal d'Administració i Serveis	1.991	2.025	2.141
Pressupost 2006 (milers €)	286.648	310.751	355.783
Ingressos per recerca (milers €)	49.153	53.156	58.232
Superfície construïda (m ²)	533.757	547.332	546.392
Centres (facultats i escoles)	20	20	20
Centres Adscrits	9	9	8
Ensenyaments ofertats (homologats i propis)	75	77	73
Departaments	100	105	105
Programes de doctorat	96	98	103
Programes de postgrau	321	327	360
Cursos de formació continuada	659	611	583
Tesis doctorals (2004-05)	485	511	554
Titulats-1r i 2n cicle i doctorat (2004-05)	8.369	8.047	7.862

DOCÈNCIA

ESTUDIANTS DE LA UB

	2003-04	2004-05	2005-06
Estudiants Nous	11.812	11.813	12.108
Estudiants Primer i Segon Cicle	53.533	52.238	51.446
Estudiants equivalents temps complet -ETC	40.769	38.837	38.225
Estudiants de Doctorat	3.199	3.148	2.975
Estudiants de Postgrau	7.814	8.933	9.357
Estudiants de formació contínua (IL3)	28.591	28.061	24.049
Estudiants de Centres Adscrits	4.799	4.820	4397
Estudiants estrangers acollits*	1.581	1.807	1.919 (1)
Estudiants UB a l'estranger*	843	856	861
Estudiants en pràctiques no curriculars	2.232	2.522	2.305
Diplomats	2.652	2.627	2.799
Llicenciats	5.238	4.951	4.504
Titols de Doctor	479	469	559

* En el marc de programes de mobilitat

(1) Curs 2005-06	Europa	Magrib	15
EUA i Canadà	320	Àsia Oceania	17
Amèrica Llatina	241	Europa Central-no UE	4

	2003-04	2004-05	2005-06
Altres estudiants			
Escola d'Idiomes Moderns	4.844	4.885	4.704
Estudis Hispànics	3.601	2.989	2.542
Llengua Catalana	2.507	2.260	2.662
Cursos d'estiu - Els Julials UB -	1.604	1.933	2.215
Institut de Ciències de l'Educació	15.959	19.508	22.985

Aules de la g	4.500	Places en residències universitàries: pròpies	925
		centres adscrits	900

PERSONAL DOCENT I INVESTIGADOR (PDI)

	2004	2005	2006
PDI Total	4.448	4.517	4.548
Catedràtics d'Universitat	587	578	557
Catedràtics d'Escola Universitària	59	59	58
Titulars d'Universitat	1.589	1.588	1.567
Titulars d'Escola Universitària	456	439	425
Professors Agregats		21	70
Professors Lectors	7	41	93
Professors Col·laboradors	17	17	36
Associats	1.217	1.298	1.417
Ajudants	108	92	83
Investigadors program Ramon y Cajal	81	92	68
Investigadors ICREA	-	19	17
Altres	327	273	157

	2005	2004	2006
Professors ETC	3.716	3.742	3.779
PDI Permanent*	2.691	2.685	2.677
PDI Dones (%)	41%	41%	41%

* Inclou professors Catedràtics, Titulars i Agregats

PERSONAL D'ADMINISTRACIÓ I SERVEIS I PRESSUPOST

PERSONAL D'ADMINISTRACIÓ I SERVEIS (PAS)

	2004	2005	2006
PAS Total	1.991	2.025	2.141
PAS Funcionari	925	962	1.137
PAS Laboral	1.066	1.063	1.004
Ratio PAS/PDI	0,54	0,54	0,47
PAS Dones (%)	65%	65%	65%

PRESSUPOST

	2004	2005	2006
Ingressos	286.948	310.751	355.783
Transferències públiques (cap.4 i 7)	213.182	239.754	286.246
Autofinancament (cap.3, 5 i 6)	59.386	70.997	66.542
Passius Financers (cap.9)	14.380	-	2.995
Despeses	286.948	310.751	355.783
Despesa Corrent (cap.1, 2 i 4)	246.798	262.947	295.225
Inversions (cap.6)	29.631	44.073	41.584
Altra Despesa (cap.3, 7 i 8)	5.184	3.741	18.974
Passius Financers (cap.9)	5.335	-	-

CENTRES UB

	1r i 2n cicle			3r cicle					Total professors
	Ensenyaments	Nous estudiants	Total estudiants	Títulats	Estudiants Postgrau*	Programes de doctorat	Estudiants de doctorat	Tesis doctorals llegides	
TOTAL UB	73	12.108	51.446	7.303	6.337	103	2.975	554	4.539
Belles Arts	1	426	1.981	253	178	7	144	22	155
Biblioteconomia i Doc.	2	260	860	144	313	1	38	1	56
Biologia	3	490	2.249	311	366	15	376	73	293
Dret	8	1.872	7.785	1.072	833	3	239	31	342
Econòmiques i Empresarials	8	1.538	7.555	810	1.112	4	143	37	429
Estudis Empresarials	1	1.222	4.849	863	338	-	-	-	141
Farmàcia	2	410	2.153	260	177	5	159	38	318
Filologia	15	687	2.837	371	153	11	220	24	285
Filosofia	1	248	1.053	76	20	4	146	14	57
Física	2	211	1.071	113	63	4	104	28	193
Formació del Professorat	7	948	2.933	714	352	5	100	3	213
Geografia i Història	5	847	3.576	445	254	10	393	63	229
Geologia	2	127	663	58	38	2	47	3	90
Infermeria	2	404	1.390	314	694	-	-	-	248
Matemàtiques	2	176	765	70	-	1	25	2	103
Medicina	1	252	1.421	194	650	11	393	102	553
Odontologia	1	123	618	65	136	1	89	7	208
Pedagogia	6	907	3.041	540	160	3	98	41	197
Psicologia	1	577	2.655	405	362	8	123	18	191
Química	3	383	1.991	225	138	8	138	47	238

* No inclou els títols UB gestionats per l'Institut de Formació Continua -IL3 i per l'ICE que suposen un total de 3.020 estudiants

66 Ensenyaments Homoloqats

7 Ensenyaments Propis

7 Ensenyaments en Centres Adscrits

53 Programes de Doctorat amb Menció de Qualitat

72 Grups d'Innovació Docent

ALTRES DADES

BIBLIOTECA

	2003	2004	2005
Nombre de biblioteques	19	19	19
Fons monografies	1.523.175	1.469.789	1.527.159
Fons publicacions periòdiques	43.045	47.914	41.867
Lectors (Entrades)	7.185.784	6.253.126	5.937.558
Préstecs	584.917	587.107	594.261
Consultes a bases de dades	361.846	888.069	640.609
Visites a les pàgines web	15.677.960	19.395.555	18.511.387
Llocs de lectura	6.674	5.733	5.733
Metres lineals de prestatgeria	76.662	64.804	64.804
Superfície (m ²)	38.320	38.321	38.322
Monografies / PDI doctor	511	474	487
Superfície (m ²) / Estudiants ETC	0,90	0,94	0,99
Metres lineals de prestatgeria / Estudiants ETC	1,81	1,59	1,67

FACULTATS

<http://www.ub.edu/organitzacio/estructura/facultats.htm>

SERVEIS ESPECIALITZATS I CIENTIFICOTÈCNICS

<http://www.ub.edu/organitzacio/estructura/serveis.htm>

DEPARTAMENTS

<http://www.ub.edu/organitzacio/estructura/departaments.htm>

UNITATS ADMINISTRATIVES

<http://www.ub.edu/organitzacio/estructura/unitats.htm>

ANNEX 4
PLA D'ACTUACIONS ESTRATÈGIQUES 2005-2009

1. Antecedents

La Universitat de Barcelona va elaborar, l'any 1997, un Pla estratègic en què es recollia la descripció i l'anàlisi dels diversos factors de l'entorn i com aquests afectaven la nostra Universitat, i analitzava, en cada cas, les amenaces i oportunitats, i els punts forts i els punts febles de la institució enfront de cadascun d'aquests factors. A més, recollia la planificació estratègica estructurada en els blocs següents:

- La missió actualitzada de la Universitat i la visió de futur de la UB, com a objectiu general, globalitzador i integrador del conjunt del Pla, i els objectius que es pretenia aconseguir amb el Pla esmentat.
- 7 grans línies estratègiques o temes clau per poder assolir la visió de futur tot partint de la situació actual.
- 23 objectius distribuïts dintre de cada línia, i que contribuïen a assolir els objectius de cadascuna.
- 58 subobjectius dels diferents objectius.
- 200 accions determinades de diferent nivell, per assolir els subobjectius.

La missió de la UB que es reflectia en el Pla estratègic de l'any 1997 era:

«Assegurar i ampliar el capital humà de la societat mitjançant la formació global, tot garantint la llibertat i respectant la pluralitat, creant, conservant, transmetent i aplicant coneixements.»

«Les seves funcions han de contribuir a la millora de la nostra societat, a través de la formació, la reflexió i la crítica, i, específicament, mitjançant la docència, la recerca i la transferència de tecnologia.»

D'altra banda es proposava també:

«Desenvolupar la seva missió mantenint i potenciant la seva posició d'universitat de referència per a altres i, també, innovant per recuperar el paper motor o capdavanter de la universitat en la societat, establint sistemes més exigents que n'assegurin la qualitat a tots els nivells, avaluant continuament els seus resultats i afavorint la informació objectiva sobre el que demana la societat i sobre el seu funcionament. Aquesta visió de futur s'ha de sustentar en un dels punts més forts, el seu capital humà, que també ha d'evolucionar a través de sistemes més responsables i millor incentivats.»

Des de l'any 1997 i des del Govern de la Generalitat s'ha anat establint amb totes les universitats la fórmula del contracte programa de qualitat, que es basa en la fixació d'uns objectius per millorar la qualitat de la docència, la recerca, els serveis i la gestió de les universitats, que s'avaluen anualment per mitjà d'uns indicadors quantitativs i qualitativs preestablerts de comú acord entre el Departament competent en matèria d'universitats. Aquesta dinàmica ha anat comportant un finançament addicional a la Universitat vinculat directament a uns objectius estratègics. La configuració d'aquest contracte programa parteix, pel que fa a la Universitat de Barcelona, del Pla estratègic esmentat.

Fins a l'any 2005 la Universitat de Barcelona ha signat dos contractes programa amb el DURSI, el primer, corresponent al període 1999-2002 i el segon, entre els anys 2002 i 2005 i prorrogat els anys 2006 i 2007.

D'altra banda, el març de 2005 la Universitat va aprovar el Pla estratègic de recerca, per al període 2005-2008, en què s'establien les línies d'acció de la UB en l'àmbit de la recerca i la innovació, que s'ha anat complementant amb els plans estratègics específics de les altres entitats de recerca del Grup UB (per exemple, el Parc Científic, l'Hospital Clínic, etc.).

L'establiment d'aquest procés de planificació estratègica proporciona a la Universitat un seguit de beneficis com ara:

- Afavorir la definició clara dels objectius de la institució, dels camps d'acció prioritària, així com de les accions específiques que s'han de desenvolupar per aconseguir aquests objectius.
- Donar suport a la presa de decisions i a l'assignació eficient dels recursos.
- Evitar els problemes associats a la immediatesa i anticipar-se als canvis de l'entorn.
- Tractar els problemes d'una manera global.
- Facilitar la comunicació entre les diferents unitats i els col·lectius universitaris, i estimular la participació dels seus agents.
- Dinamitzar els sistemes de gestió i desenvolupar unitats organitzatives proactives amb vista al futur.
- Preparar la institució davant els reptes del futur i ajudar-la a ordenar i prioritzar les decisions.

Amb el canvi de l'equip rectoral, el maig de 2005, i dins el programa de la seva candidatura, l'equip abordava la situació actual de la Universitat de Barcelona fent un diagnòstic en funció de les oportunitats i amenaces i proposava diferents objectius i accions a curt i a mitjà termini (2005-2009), que es concreten amb aquest Pla d'actuacions estratègiques 2005-2009, amb la intenció clara d'engegar un Pla estratègic amb un horitzó suficientment ampli per poder establir un marc denominat *Universitat de Barcelona. «Horitzó 2020»*. Aquest procés es va iniciar el primer semestre de 2006.

La majoria d'universitats europees han elaborat, coincidint amb el nou mil·lenni, plans estratègics amb horitzons similars.

PROCÉS I EINES DE LA PLANIFICACIÓ ESTRATÈGICA UB, 1999-2007

	PROCÉS INTERN		PROCES EXTERN: GENERALITAT-UB
1.	PLA ESTRATÈGIC VISIÓ DE QUALITAT 1997-2000		
		1.	1r CONTRACTE PROGRAMA 1999-2002
2.	PLA DE RECERCA 2005-2008	2.	2n CONTRACTE PROGRAMA 2002-2005
3.	PLA D'ACTUACIONS ESTRATÈGIQUES 2005-2009		PRÒRROGA DEL CONTRACTE PROGRAMA DE L'ANY 2006
4.	PLA ESTRATÈGIC ACADEMICODOCENT DE CENTRES, 2007-2010		PRÒRROGA DEL CONTRACTE PROGRAMA DE L'ANY 2007
5.	PLA D'INTERNACIONALITZACIÓ 2007-2009		
6.	PLA ESTRATÈGIC «HORITZÓ 2020»		

2. Objectius del Pla d'actuacions estratègiques 2005-2009

MISSIÓ

La missió de la Universitat de Barcelona, com a universitat estretament vinculada a la història de Barcelona i Catalunya, però que també es proposa ser una universitat europea del segle XXI, és:

Fer de la Universitat de Barcelona una de les institucions més reconegudes en l'àmbit europeu pel seu alt nivell científic, el seu caràcter innovador, i per uns ensenyaments de prestigi i qualitat que la converteixin, en definitiva, en una universitat de referència en l'àmbit global en l'horitzó 2020.

VISIÓ

La visió de la nostra Universitat en l'horitzó 2020, entesa com una de les universitats europees públiques de referència i amb voluntat de lideratge global, és la següent:

- Una institució d'educació superior pública, moderna, catalana, independent i fermament compromesa amb Catalunya.
- Valorada socialment i reconeguda internacionalment.
- Que prepara els seus estudiants al llarg de tota la vida i els orienta en les sortides professionals adaptades al seu currículum.
- Atractiva per la seva història i per la qualitat del seus ensenyaments de grau i postgrau.
- Capdavantera en recerca i capaç d'atreure els millors estudiants.
- Una institució centrada en les persones, que valori el conjunt del seu personal acadèmic, d'administració i serveis i els seus estudiants com un dels seus valors més preuats.
- Innovadora: basada en el coneixement, que valori i promogui la transferència de coneixement a partir d'una metodologia de valoració efectiva, encaminada a una comercialització moderna, amb l'objectiu d'incidir en la promoció de la competitivitat, en el desenvolupament econòmic de Catalunya i en la millora del benestar social.
- Emprenedora i compromesa amb el desenvolupament cultural, econòmic i social del nostre país.

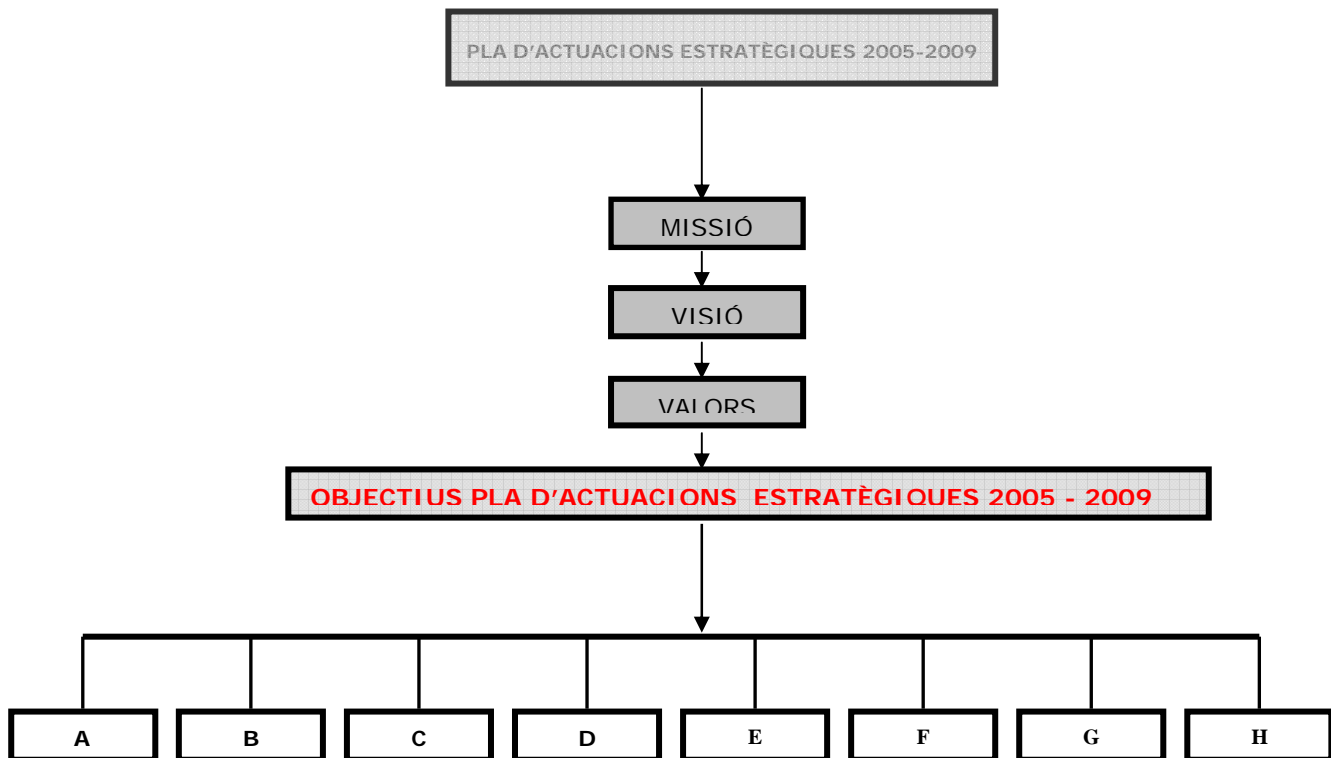
VALORS

Aquest Pla d'actuacions estratègiques pretén orientar la Universitat de Barcelona cap a la promoció dels valors següents:

- L'autonomia universitària en l'àmbit institucional, acadèmic i financer.
- Llibertat acadèmica del professorat i del personal investigador en l'elecció dels centres d'interès.
- Total responsabilitat de la comunitat universitària pel que fa als valors de la tolerància i el diàleg com a punt de partida de l'enriquiment de la vida social i cultural.
- Una idea d'universitat en què la comunitat universitària se senti implicada i protagonista en els grans reptes d'obertura al nou espai europeu, i reconeguda com una institució d'excel·lència, tant pel que fa a l'educació superior i a la recerca, com pel que fa a la transferència de coneixement i tecnologia, on els estudiants es puguin preparar per als nous reptes professionals.
- Fer de la universitat un entorn de qualitat i promoure-hi un ambient de treball segur, on es puguin aplicar al màxim les habilitats i potencialitats de tot el personal, amb criteris d'equitat i justícia.
- Uns estàndards alts quant a valors ètics i de conducta de tots els membres en tot allò que fa referència a la recerca, a l'ensenyament, a l'organització i als diferents nivells d'administració.
- La valoració institucional de les iniciatives innovadores de risc encaminades a transformar el nou coneixement i la tecnologia en projectes emprenedors.
- Rendiment de comptes a la societat amb la qualitat i l'excel·lència en la nostra tasca.

Missió, visió i valors que s'articulen a partir d'uns objectius estratègics «Horitzó 2020», i que abastin àmbits com ara:

1. La universitat resultant de la completa convergència europea de l'espai europeu d'educació superior (EES).
2. Una universitat científica i emprenedora en l'espai europeu de recerca i innovació.
3. El finançament, la gestió dels recursos i el rendiment de comptes.
4. El canvi generacional del personal acadèmic i d'administració i serveis.
5. El paper de la societat en la planificació estratègica de la UB.

OBJECTIUS DEL PLA D'ACTUACIONS ESTRATÈGIQUES 2005-2009

- A) Configurar la UB com una institució d'excel·lència en la docència. (29 accions)
 - a.1 Programació acadèmica: estudis de grau, estudis de màster i doctorat i estudis de postgrau propis
 - a.2 Docència
- B) Fer de la UB una institució líder en la recerca bàsica i competitiva en l'aplicada. (21 accions)
 - b.1 Política científica i de recerca
 - b.2 Política de transferència de coneixement i tecnologia
- C) Consolidar el paper internacional de la UB entre els centres d'ensenyament superior capdavanters en l'intercanvi d'estudiants, docents i investigadors, i potenciar l'obtenció dels recursos necessaris. (6 accions)
- D) Desenvolupar les potencialitats de la UB com a institució que ofereix a la comunitat i a la societat instruments de formació a través dels seus serveis. (25 accions)
 - d.1 La Biblioteca de la Universitat de Barcelona
 - d.2 Els Serveis Científicotècnics i l'oferta tecnològica del Grup UB
 - d.3 Publicacions
 - d.4 Àrea de Tecnologies
 - d.5 Serveis externs (salut, esports, etc.)
 - d.6 Serveis d'assessorament
 - d.7 Serveis en cooperació i desenvolupament
- E) Potenciar i consolidar la cultura catalana i la presència de la llengua catalana en la vida universitària com a llengua pròpia i oficial de la UB. (11 accions)
- F) Disposar d'una organització flexible i adequada a la missió i als objectius de la Universitat, capaç d'adaptar-se ràpidament a les demandes socials, i disposar d'un finançament adequat. (19 accions)
 - f.1 Política econòmica
 - f.2 Organització
 - f.3 Rendiment de comptes i relacions amb la societat
- G) Augmentar la implicació social de la Universitat i millorar-ne la imatge per tal que sigui entesa com una institució que combina els valors de la tradició amb la modernitat i que contribueix a la millora de la qualitat de vida. (11 accions)
- H) Valorar la comunitat universitària, el professorat, l'alumnat i el personal d'administració i serveis i fomentar els valors comuns i la implicació amb la institució. (28 accions)
 - h.1 Professorat
 - h.2 Personal d'administració i serveis
 - h.3 Estudiants

SUBOBJECTIUS

A) Configurar la UB com a institució d'excel·lència en la docència.

A.1 PROGRAMACIÓ ACADÈMICA

1. Liderar i impulsar el procés de convergència europea de manera coordinada amb els centres, mitjançant una cultura de la planificació estratègica de l'organització docent i de l'avaluació continuada de les fites assolides per millorar els nostres objectius.

2. Incentivar els processos d'avaluació institucional i protocol·litzar els canvis necessaris en els centres i en els programes formatius per assolir amb èxit els reptes que exigiran les noves titulacions.

A.1.1 ESTUDIS DE GRAU

3. Decidir les titulacions que s'hauran d'oferir a la UB per ser capaços d'arribar a acords amb visió institucional i posicionar la Universitat de Barcelona en el lloc capdavanter que li pertoca en el context nacional i internacional i amb col·laboració amb altres universitats, si escau.

4. Desenvolupar un pla estratègic academicodocent, i desplegar-lo a través de contractes programa amb els centres i departaments per poder planificar el procés d'implantació de les noves titulacions i a la vegada dimensionar les estructures docents per motivar i implicar el professorat.

5. Establir directrius sobre l'organització acadèmica i docent dels ensenyaments que permetin avançar en el procés de convergència europea.

6. Incentivar i potenciar les activitats pràctiques i del pràcticum en empreses i institucions, i descentralitzar-ne la gestió i el disseny cap als centres i adequar la normativa a les característiques d'aquest tipus de docència i a la diversitat de models que hi ha a la UB.

7. Estimular i donar suport a la posada en marxa d'experiències pilot i impulsar-ne un conjunt variat, flexible, i dissenyat des del centre, cap a l'espai europeu d'educació superior.

8. Prioritzar els acords interdepartamentals, intercentres i interuniversitaris per afavorir l'augment de l'oferta d'estudis de grau i màster, motivada pels principis de transversalitat, complementarietat i cooperació.

9. Analitzar i establir polítiques per implantar les propostes de millora de les avaluacions institucionals i integrar-les dins la planificació estratègica acadèmicodocent, i preparar a la Universitat per als processos d'acreditació futurs.

10. Adequar la nova normativa reguladora de l'avaluació dels aprenentatges.

A.1.2 ESTUDIS DE MÀSTER I DOCTORAT

11. Analitzar i avaluar el mapa actual de la UB pel que fa a la formació de segon i tercer cicle.

12. Configurar i estructurar un oferta capdavantera dels nous programes de postgrau (màster i doctorat) i adaptar-la a l'EEES d'acord amb les necessitats i les demandes socials, i dissenyar totes les vies possibles d'accés als doctorats per enfortir les relacions entre docència i recerca de qualitat.

13. Garantir la qualitat de l'oferta dels estudis de màster i doctorat perquè sigui altament competitiva mitjançant la posada en marxa de mecanismes de qualitat externs i interns.

14. Construir indicadors per a l'acreditació dels cursos de màster i doctorat.

15. Establir normes per a la certificació del professorat.

16. Comprovar la viabilitat econòmica dels projectes de formació de màsters i doctorat que es presentin.

A.1.3 ESTUDIS DE POSTGRAU PROPIS

17. Analitzar el mapa actual de l'oferta de la UB i coordinar-la amb la que es pugui dur a terme en els estudis de màster oficials.

18. Estructurar una oferta dels estudis propis de postgrau homogènia i consolidada pel que fa a les diferents àrees.

19. Potenciar l'Agència de Postgrau i dotar-la de l'estructura adient.

20. Consolidar l'Institut de Formació Contínua (IL3-UB).

21. Desenvolupar noves activitats educatives en el camp de la formació al llarg de la vida.

A.2 DOCÈNCIA

22. Redefinir i impulsar la política de formació del professorat en el context de l'espai europeu d'educació superior.

23 Afavorir la millora de la docència del conjunt de la nostra Universitat, potenciant l'interès pels processos d'aprenentatge de l'alumnat i proporcionant suport a la tasca docent.

24. Revisar i millorar els sistemes d'acció tutorial que s'estan portant a terme per al seguiment i l'orientació de l'alumnat.

25. Elaborar un mapa de grups consolidats d'innovació docent, estimular i afavorir l'intercanvi i la difusió de les innovacions i la recerca en docència universitària.

26. Aprofundir en la conceptualització dels processos d'avaluació de la docència i millorar-los; dur a terme avaluacions sobre l'impacte de les innovacions.

27. Donar suport, assessorar, formar i impulsar la recerca, la innovació i la millora en l'elaboració de materials i d'entorns d'aprenentatge de qualitat.

28. Modificar la normativa d'avaluacions amb l'objectiu d'adaptar-la al nou escenari de l'espai europeu d'educació superior.

29. Estudiar la implantació de recursos per tal d'adquirir les competències necessàries per assolir els objectius d'aprenentatge dels primers cursos dels ensenyaments universitaris, tenint en compte les especificitats de les diferents titulacions.

B) Fer de la UB una institució líder en la recerca bàsica i competitiva en la recerca aplicada

B.1 POLÍTICA CIENTÍFICA I DE RECERCA

30. Potenciar la recerca en àrees identificades com a estratègiques en el nostre entorn, i alhora reconèixer i promoure la recerca generalista a la UB.

31. Afavorir les polítiques de desenvolupament d'una recerca de qualitat en el marc de les humanitats i les ciències socials.

32. Prioritzar les nostres fortaleses i promocionar-les com a importants especificitats que facin de la UB, en aquests camps, una entitat de referència europea.

33. Potenciar la màxima eficiència i efectivitat de la recerca desenvolupada a la UB, mitjançant l'ús dels serveis de suport a la recerca en igualtat de condicions per part de tots els investigadors de la nostra institució, i millorar els aspectes de suport a la recerca tradicionalment deficitaris, fent un èmfasi especial en les condicions ambientals, tècniques i de suport humà.

34. Extreure de la recerca bàsica duta a terme a la UB el màxim d'aplicabilitat per a la societat, a partir de mecanismes de protecció i valorització, i en especial, difondre-la a l'empresa per potenciar-ne l'ús.

35. Dur a terme una política de promoció d'estructures de centres, observatoris i instituts de recerca mitjançant la promoció d'objectius avaluable en el marc dels contractes programa de recerca amb centres i observatoris.

36. Establir un pla d'acció per tal d'abordar les disfuncions creades en repartir-se la recerca dels investigadors entre la dedicació als departaments universitaris i la dedicació als centres i instituts de recerca.

37. Establir un marc clar i eficaç de relacions i de gestió entre la política del Rectorat i la dels centres, per tal d'afavorir la resolució eficaç i àgil de tots els problemes que es deriven de l'activitat investigadora.

38. Afavorir, amb la participació de tots els agents implicats, la progressiva implementació de protocols i normes de bones pràctiques per tal de dotar de valor afegit les activitats de recerca dutes a terme a la UB.

39. Millorar la recerca internacional a partir de les accions següents:

- a) promoure una major participació dels grups de recerca UB en activitats científiques internacionals;
- b) promoure la participació de la UB en projectes del VII Programa marc de la UE;
- c) donar el màxim suport per afavorir la coordinació de projectes internacionals per part del professorat de la UB, i
- d) promoure la participació del personal de la UB en associacions científiques internacionals, en comitès d'avaluació etc., perquè n'obtinguin el coneixement necessari per millorar la política de la Universitat.

40. Potenciar els sistemes de qualitat de la recerca, pel que fa al control dels objectius del contracte programa, avaluacions i obtenció d'indicadors.

41. Actualitzar, en funció dels objectius, el finançament intern a departaments, centres, grups de recerca i investigadors.

42. Incrementar la pressió, davant les administracions, atès l'enorme potencial de la UB en recerca, per tal d'aconseguir tots els fons externs adients per poder dur a terme totes les accions derivades dels objectius anteriors.

B.2 POLÍTICA DE TRANSFERÈNCIA DE CONEIXEMENT I TECNOLOGIA

43. Crear un consell consultiu de la transferència del Grup UB que aplegui totes les sensibilitats entre els principals usuaris de les fundacions, amb activitats de contractació i gestió de convenis, contractes i serveis tant de l'àmbit acadèmic com de l'empresa.

44. Crear una agència de comercialització del Grup UB que inicialment incorpori totes les activitats de transferència universitat-empresa i, especialment, la unitat de valorització i protecció de la recerca; la unitat de creació d'empresa («trampolí tecnològic») i la d'incubació d'empreses (incubadora tecnològica UB-PCB).

45. Elaborar un codi ètic del Grup UB en relació amb la funció de transferència, especialment, per col·laborar i contractar projectes, per participar en activitats mixtes amb empreses, per establir els protocols de propietat intel·lectual i industrial, i per a l'establiment de normatives pròpies d'incentivació en la creació d'empreses de base tecnològica.

46. Promoure a través del Parc Científic (PCB) que la transferència de tecnologia de qualsevol professor o grup de recerca, que no pugui fer-se des del departament per criteris de qualitat, manca de condicions tecnològiques o altres requeriments, tingui l'oportunitat de dur-se a terme en espais especialment preparats.

47. Promoure en tota l'activitat docent i de recerca l'esperit emprenedor i desenvolupar mecanismes d'incentivació dirigits tant a l'alumnat, com al professorat o al personal d'administració i serveis, a través de l'activitat d'una càtedra d'emprenedoria de la UB.

48. Adaptar el concepte de *Parc Científic* de la Universitat de Barcelona per tal d'encabir-hi altres iniciatives sectorials que, localitzades en altres entorns de la Universitat de Barcelona, trobin un avantatge competitiu pel fet de formar part de l'estructura del PCB.

49. Promoció de la Fundació Bosch i Gimpera (FBG) con una gran entitat que reflecteixi la transferència a la UB.

50. A partir del coneixement de la demanda sectorial i empresarial, o social, aportar el coneixement obtingut del procés de la recerca bàsica.

C) Consolidar el paper internacional de la UB entre els centres d'ensenyament superior, capdavanter en l'intercanvi d'estudiants, docents i investigadors, i potenciar l'obtenció dels recursos necessaris

51. Potenciar la projecció internacional dels nostres docents, investigadors, estudiants i personal d'administració i serveis, i fer que la nostra Universitat esdevingui un dels focus d'atracció per a docents, investigadors i estudiants estrangers.

52. Fer de la dimensió internacional, i particularment europea, un dels eixos essencials pel que fa a la planificació i l'estructuració dels nous estudis en el marc del procés de convergència europea, i també en el foment de l'estructuració de la recerca en grups i instituts universitaris i en el desenvolupament i l'avaluació d'aquests.

53. Incrementar les nostres relacions en àmbits com ara l'educació i la recerca amb les institucions acadèmiques de l'entorn dels països del Magrib i de la resta de països africans així com dels països de l'Amèrica Llatina.

54. Potenciar l'execució dels convenis existents a la UB i les relacions amb les institucions acadèmiques dels Estats Units, el Canadà i amb els països asiàtics.

55. Establir condicions que possibilitin l'estudi de llengües estrangeres per tal d'impulsar la mobilitat de l'alumnat, del professorat i del personal d'administració i serveis.

56. Afavorir la mobilitat de l'alumnat potenciant l'augment del nombre d'ajuts i beques per tal d'assolir progressivament la internacionalització.

D) Desenvolupar les potencialitats de la UB com a institució que ofereix a la comunitat i la societat instruments de formació a través dels seus serveis

D.1 LA BIBLIOTECA DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

57. Revisar, garantint la participació de tots els col·lectius implicats, el funcionament del Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació (CRAI) mitjançant la cerca d'un sistema que correspongui a les necessitats docents i de recerca amb un alt nivell de qualitat.

58. Garantir l'adquisició de llibres i revistes per mantenir la qualitat de la docència i la recerca, amb atenció especial a les necessitats de les àrees menys afavorides pel finançament competitiu per a projectes, com ara les humanitats, les ciències socials i l'educació.

59. Potenciar les obres de millora per adequar les biblioteques a les necessitats actuals.

60. Potenciar la política de digitalització dels fons de la Biblioteca i ampliar el patrimoni de revistes electròniques, d'acord amb les necessitats de les àrees més dinàmiques i actives en docència i en recerca.

61. Aprofundir en la recerca de serveis a l'usuari que responguin a les noves necessitats generades per la societat de la informació i la comunicació.

62. Crear plataformes per facilitar la distribució de la producció científica de la comunitat universitària de la UB seguint el model «d'accés obert».

63. Establir, de comú acord amb els representants dels estudiants, la política d'ampliació d'espais i d'obertura especial de les biblioteques i sales d'estudi en horaris de nit i de cap de setmana i les mesures generals per millorar els serveis.

64. Ampliar les activitats de cooperació amb el sector privat per millorar les aportacions econòmiques dedicades a millorar aquest servei.

65. Mantenir el suport a les activitats del Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya i descentralitzar despeses i activitats, actualment centralitzades a les universitats.

D.2 ELS SERVEIS CIENTIFICOTÈCNICS I L'OFERTA TECNOLÒGICA DEL GRUP UB

66. Millorar de manera global la gestió de tota l'oferta tecnològica reorganitzant les tecnologies dependents dels centres, dels SCT i del PCB i apropant-les als investigadors.

67. Incrementar el nombre de tecnologies bàsiques al voltant dels equips de recerca dels departaments que en siguin usuaris habituals, per tal de fer més eficient la relació tècnic-usuari.

68. Avançar en la unificació de totes les tecnologies de nivell mitjà i elevat en una única oferta tecnològica amb totes les garanties per als usuaris, amb atenció especial al personal investigador de la Universitat.

69. Establir polítiques de col·laboració entre institucions que afavoreixin accions de cofinançament de les administracions a través de contractes programa per fer més sostenibles aquestes instal·lacions.

70. Establir una política de compres transparent per a tot el conjunt del Grup UB aprofitant totes les tipologies de convocatòries, sense oblidar les que provenen d'àmbits d'innovació.

71. Difondre en tots els campus el concepte de *plataforma tecnològica en xarxa*, i aproximar als usuaris les tecnologies mitjanes.

D.3 PUBLICACIONS

72. Elaborar projectes destinats a difondre i divulgar l'activitat científica i pedagògica de la Universitat d'acord amb les polítiques editorials, culturals i lingüístiques que es determinin.

73. Confeccionar i aplicar unes normes d'estil editorial, la gestió dels drets de propietat intel·lectual i un fort impuls en la promoció, la distribució i la comercialització de les publicacions.

74. Innovar i aprofundir en els sistemes informàtics relacionats amb la revisió i la traducció lingüístiques, i amb el màrqueting i la comunicació per xarxa, per aconseguir la màxima qualitat i eficàcia en els usos lingüístics i en la difusió de les publicacions.

75. Establir procediments per a l'avaluació de la qualitat del contingut de les publicacions.

76. Crear un comitè editorial, d'assessors científics i de directors de col·lecció.

D.4 ÀREA DE TECNOLOGIES

77. Fomentar una gestió flexible que permeti adaptar-se a les necessitats dels entorns de centres, departaments i serveis, i alhora, el manteniment d'uns criteris generals que assegurin un ús racional dels recursos i una política de seguretat total.

78. Definir un codi de bones pràctiques sobre l'ús dels recursos informàtics.

79. Mantenir un pla d'inversions constant que actualitzi el parc d'ordinadors de la Universitat de Barcelona i n'estudii noves maneres d'actualització substitutòries de la compra.

80. Continuar el pla de millora de la xarxa de comunicacions afavorint modificacions a l'alça que avancin la percepció de la comunitat universitària respecte de la millora assolida.

81. Millorar les comunicacions i les prestacions tècniques als campus més aïllats de la xarxa UB.

E) Potenciar i consolidar la cultura catalana i la presència de la llengua catalana en la vida universitària com a llengua pròpia i oficial de la UB

82. Aplicar el desplegament de l'article 6 de l'Estatut de la Universitat de Barcelona (EUB) i potenciar la Comissió de Política Lingüística de la UB.

83. Mantenir i reforçar la cooperació entre les universitats de l'àmbit lingüístic català i, sobretot, les activitats que s'impulsin des de la xarxa d'universitats Institut Joan Lluís Vives.

84. Completar els *Criteris de la UB* (conjunt de criteris lingüístics de la UB, CUB); ampliar la base de dades terminològica (UBTerm) i consolidar els Serveis Lingüístics de la UB com a servei multilingüe amb preeminència de la llengua catalana.

85. Impulsar la revisió dels dossiers electrònics, de les pàgines web institucionals, la catalanització del programari d'ús a la UB, la política de qualitat lingüística i d'homogeneïtzació de la imatge corporativa adreçada als punts d'informació dels centres.

86. Oferir serveis multilingües de correcció i traducció de textos, de resolució de consultes lingüístiques i terminològiques, i vetllar per un ús adequat de les llengües de relació institucional.

87. Iniciar una política que potencii l'aplicació de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) al tractament de les llengües i a la gestió del multilingüisme.

88. Ampliar la política de formació de la llengua catalana destinada a tota la comunitat universitària i mantenir i promoure les accions impulsades per la Universitat per facilitar el coneixement de la nostra llengua i de la nostra societat als estudiants, docents i investigadors que s'incorporin a la Universitat de Barcelona, i al mateix temps adoptar accions específiques per facilitar-ne la integració.

89. Impulsar la Borsa d'intercanvi lingüístic com a instrument d'aprenentatge i foment de la llengua pròpia de la UB.

90. Impulsar la publicació de manuals, textos universitaris i altres materials docents en català i potenciar les diverses publicacions dels Serveis Lingüístics, especialment en les àrees més deficitàries.

91. Consolidar l'Escola d'Idiomes Moderns (EIM), i continuar el procés de modificació de la seva estructura.

92. Potenciar el Servei Extern d'Idiomes en el marc d'un programa de relacions amb la societat.

F) Disposar d'una organització flexible i adequada a la missió i als objectius de la Universitat, capaç d'adaptar-se ràpidament a les demandes socials i disposar d'un finançament adequat

F.1. POLÍTICA ECONÒMICA

93. Dur a terme una anàlisi de la situació economicofinancera de la UB i establir-ne indicadors, àmpliament acceptats, per avaluar de manera analítica l'eficàcia i eficiència i la productivitat corresponent.

94. Establir un pla de viabilitat i de control pressupostari que permeti en el període 2006-2010 aconseguir l'equilibri pressupostari intern.

95. Promoure un sistema de finançament de les universitats catalanes més just i equilibrat que permeti a les universitats grans, amb un alt nivell de recerca i transferència, una distribució més equilibrada dels ingressos provinents de l'Administració.

96. Crear un sistema transparent de costos en les diferents activitats de la UB que ajudi cada membre de la comunitat universitària a apreciar millor l'esforç i la prioritització de la UB, i promoure activitats d'estalvi i millora.

97. Desenvolupar un sistema de control econòmic de les fundacions del Grup UB que permeti una informació puntual de l'estat pressupostari per part de la Gerència, del Consell de Govern i del Consell Social.

98. Proposar un model de finançament de centres i departaments que tingui en compte les seves necessitats i que incorpori incentius per objectius de manera coordinada amb els contractes programa universitat-centre.

99. Establir un sistema revisat de despeses fixes i del seu repartiment.

100. Establir un sistema d'informació clar a tots els col·lectius sobre la situació econòmica, de totes les despeses i ingressos, i dels resultats de les auditories anuals de tot el Grup UB.

F.2. ORGANITZACIÓ

101. Consolidar i desplegar plenament l'estructura organitzativa i l'aparell normatiu que deriva de l'Estatut de la UB, amb una voluntat clara d'estabilització del conjunt.

102. Aclarir i eliminar les possibles disfuncions entre els diferents òrgans de govern i els òrgans de gestió, control i consulta, així com les relacions entre aquests.

103. Aprofundir en la descentralització enfortint les competències i capacitats de decisió i de gestió dels centres, departaments i d'altres unitats, per mitjà dels mecanismes adequats de rendiment de comptes i de control i d'exigència de responsabilitat institucional.

104. Desenvolupar una cultura comuna de qualitat entre els òrgans centrals, els centres, departaments, instituts i altres entitats, identificant, concretant i pactant les responsabilitats per tal d'incrementar l'eficiència interna i la innovació en la nostra organització.

105. Intensificar les accions del Pla d'organització territorial «Horitzó 2020» per consolidar la nova política de campus.

F.3. RENDIMENT DE COMPTES I RELACIONS AMB LA SOCIETAT

106. Resituar la UB en el lloc que li pertoca en la societat pel seu grau de coneixement acumulat i enfortir la nostra presència en les institucions catalanes públiques i privades així com en el món polític, social, econòmic, cultural i associatiu.

107. Reforçar els nostres valors a l'hora de complir les funcions de servei públic i obtenir resultats per a la nostra ciutadania.

108. Establir de manera col·legiada els objectius institucionals.

109. Garantir, dins la nostra direcció estratègica, una coherència interna, disciplina corporativa i assumptió, per part de la institució, dels resultats que es persegueixen.

110. Avaluar els resultats periòdicament mitjançant la verificació dels objectius interns i externs.

111. Continuar impulsant la nostra responsabilitat social (Solidaritat UB).

G) Augmentar la implicació social de la Universitat i millorar-ne la imatge per tal que sigui entesa com una institució que combina els valors de la tradició amb la modernitat i que contribueix a la millora de la qualitat de vida

112. Identificar els àmbits de participació activa i de manera coordinada en el disseny i l'execució de la política de comunicació del Grup UB.

113. Fer arribar a la societat i a la comunitat universitària, amb la màxima claredat i transparència, totes les activitats i els missatges que generi la institució.

114. Millorar el recurs web per vehicular la informació institucional i la que es vulgui adreçar a determinats col·lectius.

115. Coordinar i donar suport a les necessitats de publicitat i difusió.

116. Potenciar la imatge corporativa i protegir la marca UB.

117. Impulsar i descobrir noves vies de finançament extern i enfortir-ne les actuals.

118. Generar més relacions i contraprestacions amb la societat i les empreses.

119. Elaborar un pla de mitjans.

120. Oferir els diferents productes formatius i de recerca del Grup UB.

121. Incentivar les actuacions en matèria de captació de nou alumnat.

122. Seguir les iniciatives per mantenir la connexió entre la UB i els seus antics alumnes.

H) Valorar la comunitat universitària, el professorat, els estudiants i el personal d'administració i serveis, fomentant els valors comuns i la implicació en la institució

H.1 PROFESSORAT

123. Disposar d'una metodologia per mesurar i assignar l'activitat acadèmica del professorat (dedicació, adscripció a centres, requisits lingüístics, etc.) i afrontar, a la vegada, els reptes de l'EEES.

124. Elaborar una plantilla de professorat que permeti afrontar els problemes d'envelliment (prejubilacions), de precarietat d'alguns contractes i de l'impacte de la recerca en la plantilla jove.

125. Analitzar la problemàtica dels investigadors Ramón y Cajal, per intentar trobar la millor solució per a aquest col·lectiu.

126. Analitzar la situació dels diferents professors de les institucions i els establiments sanitaris per tal d'enfortir la seva vinculació a la Universitat.

H.2 PERSONAL D'ADMINISTRACIÓ I SERVEIS

127. Reforçar la valoració de l'actiu que representa per a la Universitat el personal d'administració i serveis, mitjançant accions centrades en les persones.

128. Aprofundir i reforçar el disseny d'una política de promoció i de qualificació professional vinculada al rendiment personal i als coneixements.

129. Continuar promovent les polítiques i els programes de formació del personal d'administració i serveis, amb l'adopció consensuada dels propers plans de formació.

130. Elaborar la Relació de Llocs de treball (RLT) i desenvolupar a partir d'aquesta relació les polítiques de promoció, formació i mobilitat.

131. Millorar la planificació de les diferents unitats administratives a l'hora de definir competències, i introduir-hi els canvis necessaris en els processos amb l'objectiu d'adequar la gestió per donar suport a la docència i la recerca.

132. Procedir a l'anàlisi i a la revisió dels criteris i barems dels concursos sota els principis bàsics de la transparència, l'objectivitat i la publicitat.

133. Millorar les capacitats de comunicació interna i de difusió d'informació.

134. Mantenir un diàleg constant amb les instàncies de representació del personal d'administració i serveis.

H.3 ESTUDIANTS

135. Mantenir un nivell de comunicació eficaç amb l'alumnat, per tal d'aconseguir que disposi de tota la informació necessària per garantir un bon seguiment del currículum.

136. Analitzar conjuntament amb l'alumnat la situació actual de les instal·lacions dels diferents centres i aconseguir-ne l'adequació a les necessitats de recursos per facilitar l'aprenentatge i la interrelació entre les persones que constitueixen la comunitat universitària.

137. Mantenir una bona comunicació que estimuli la participació.

138. Afavorir la creació per part de l'alumnat d'organitzacions, associacions i formes de coordinació, que no s'oposin als principis de l'Estatut de la UB i impulsar-ne la participació en els òrgans de govern de la UB.

139. Incentivar la participació de l'alumnat en els processos de millora.
140. Ampliar el servei d'orientació acadèmica en tots els àmbits.
141. Potenciar les campanyes informatives als centres de batxillerat i de formació professional, adreçades tant a l'alumnat com al professorat.
142. Dissenyar un programa d'acollida de l'alumnat de nou ingrés i del que fa una estada d'intercanvi.
143. Coordinar accions d'orientació i inserció laboral conjuntament amb els centres, atenent la seva diversitat.
144. Incentivar l'esperit emprenedor dels nostres estudiants tant en els àmbits professionals i empresarials com en els àmbits socials.
145. Millorar el programa de seguiment que s'ofereix als estudiants amb necessitats educatives especials.
146. Mantenir la línia de col·laboració amb els col·legis majors i augmentar l'oferta d'allotjament per a la comunitat de la Universitat de Barcelona, tant per al professorat com per a l'alumnat.
147. Vetllar pel disseny d'un sistema d'accés a la Universitat de Barcelona que respecti els principis d'igualtat, mèrit i capacitat.
148. Millorar els criteris de gestió i adjudicació d'ajuts i beques vetllant especialment per una bona comunicació i intentant garantir que no s'exclouï ningú per motius econòmics.
149. Mantenir la política actual de foment de l'esport i intentar d'aconseguir ajuts per a infraestructura esportiva.
150. Continuar generant estratègies de captació d'usuaris per a les nostres instal·lacions esportives.

ANNEX 5
OBJECTIUS PLA INTERNACIONALITZACIÓ I ACCIONS ESPECÍFIQUES

OBJECTIUS DEL PLA D'INTERNACIONALITZACIÓ

La tercera línia estratègica del pla d'actuacions 2005-2009 assenyala, pel que fa a l'àmbit de la internacionalització:

Consolidar el paper internacional de la UB entre els centres d'ensenyament superior, capdavanter en l'intercanvi d'estudiants, docents i investigadors, i potenciar l'obtenció dels recursos necessaris

El objectius inclosos dins aquesta línia estratègica eren:

Potenciar la projecció internacional dels nostres docents, investigadors, estudiants i personal d'administració i serveis i, fer que la nostra Universitat esdevingui un dels focus d'atracció per a docents, investigadors i estudiants estrangers.

Fer de la dimensió internacional, i particularment europea, un dels eixos essencials pel que fa a la planificació i estructuració dels nous estudis en el marc del procés de convergència europea, com també en el foment de l'estructuració de la recerca en grups i instituts universitaris i en el seu desenvolupament i avaluació.

Incrementar les nostres relacions en àmbits com ara l'educació i la recerca amb les institucions acadèmiques de l'entorn dels països del Magreb i de la resta de països africans així com també dels països d'Amèrica Llatina.

Potenciar l'execució dels convenis existents a la UB amb les institucions acadèmiques dels Estats Units d'Amèrica i amb el Canadà.

Establir condicions que facin possible l'estudi de llengües europees per tal d'impulsar la mobilitat de l'alumnat.

Afavorir la mobilitat de l'alumnat potenciant l'augment del nombre d'ajuts i beques en la línia d'una progressiva internacionalització.

Les accions específiques que actualment s'estan duent a terme consisteixen a:

a) Organització i potenciació de les oficines tècniques:

- a.1) Reorganització de les oficines de gestió dels programes i la mobilitat internacional i de projectes de recerca europeus
- a.2) Reforç d'aquestes oficines amb la dotació de gestors de projectes de suport
- a.3) Reestructuració de la preparació i execució de les convocatòries dels programes internacionals acadèmics, de mobilitat i de recerca europea
- a.4) Millora dels serveis de difusió de la informació en aquestes oficines
- a.5) Consolidació de la recent creada Comissió de Mobilitat Internacional, formada pels representants dels centres de la UB

b) Mesures de suport a la mobilitat d'estudiants, professorat i personal d'administració:

- b.1) Millora de la qualitat i dels canals d'informació als estudiants, i al professorat
- b.2) Reorganització de les convocatòries dels programes de mobilitat
- b.3) Campanya de difusió dels programes de mobilitat internacional, amb la col·laboració dels centres de la UB
- b.4) Suport econòmic als estudiants i als professors de la UB que participen en programes acadèmics, de recerca o de mobilitat internacional
- b.5) Adopció de la Normativa de mobilitat internacional d'estudiants a la UB; accions d'acollida institucional dels estudiants, professors i investigadors estrangers.

c) Formació de grau i postgrau en un context internacional:

- c.1) Participació de la UB als programes educatius de la UE (Sòcrates, Erasmus Mundus, E-Learning, etc.)
- c.2) Foment del desenvolupament de plans d'estudi, assignatures, i mòduls amb un contingut, orientació i organització europees
- c.3) Accions amb Amèrica Llatina de promoció dels postgraus de la UB i creació de consorcis
- c.4) Estudi de propostes per postgraus conjunts internacionals i articulació del procediment amb col·laboració dels centres.

d) Recerca en un context internacional:

- d.1) Preparació del setè Programa Marc de la UE a través de la creació d'una comissió de professors interlocutors per àmbits temàtics mitjançant la CRUE
- d.2) Creació d'una comissió de treball per tal d'adaptar la UB al model de costos totals del setè Programa Marc
- d.3) Contractació de gestors de projectes per assistir als investigadors, millora de la qualitat i dels canals de difusió de la informació
- d.4) Fomentar la participació en projectes i xarxes conjuntes de les diferents convocatòries europees, facilitant els mecanismes per afavorir la participació dels grups de recerca de la UB a través de mesures d'incentivació
- d.5) Difondre a nivell europeu les activitats que realitzen els investigadors de la UB, establint una estratègia de comunicació a la comunitat científica i no científica dels resultats de la recerca, per tal de facilitar i augmentar les possibilitats d'interaccions i col·laboracions amb altres grups de recerca europeus
- d.6) Afavorir la possibilitat d'incorporar de forma temporal a la UB a investigadors procedents d'altres institucions
- d.7) Foment i promoció de la internacionalització dels programes de doctorat/postgraus de recerca i els règims de co-tutela de tesis doctorals

e) Programes de cooperació al desenvolupament:

- e.1) Coordinació i potenciació de les activitats de cooperació
- e.2) Impuls a l'activitat de la Fundació Solidaritat UB
- e.3) Definició de la Plataforma UB per la cultura de la Pau i la cooperació al desenvolupament (desenvolupament dels pobles del Tercer Món, construcció d'una cultura de pau, protecció i defensa del Drets Humans, diàleg entre cultures)
- e.4) Finançament d'activitats de cooperació al desenvolupament a través del 0'7 d'ingressos d'activitats econòmiques de la UB

ANNEX 6
TITULACIONS DE PRIMER I SEGON CICLE DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA
<http://www.ub.edu/organitzacio/estructura/facultats.htm>

ANNEX 7
NOUS ESTUDIS DE MÀSTER
<http://www.ub.edu/masteroficial/>

Mapa de Programes Oficials de postgrau (POPs) de la UB

Aprovat pel Consell de Govern l'11 de novembre de 2005

La UB ha elaborat el primer mapa de programes oficials postgraus d'acord amb els criteris que estableix el RD 56/2005, de 21 de gener. Aquests programes se articulen en programes integrats per els ensenyaments conduents a l'obtenció dels títols de Màster i Doctor. És el primer pas de la nostra Universitat per estructurar els estudis homologats d'acord amb els principis de l'EEES, en l'àmbit dels estudis de segon cicle. Els programes oficials de postgrau (POPs) inclouen tant l'oferta de màsters de recerca, de coneixements avançats com de coneixements professionalitzadors i l'establiment dels títols de doctor, mitjançant les línies de recerca programades i l'establiment dels requisits d'accés al tercer cicle de la formació superior.

Per primera vegada, las universitats públiques, d'acord amb l'esperit del RD 56/2005 tenim capacitat per exercir la nostra autonomia en l'àmbit de la programació universitària de segon cicle, i articular una oferta de formació que tingui en compte els principis de qualitat, i que periòdicament passarà un procés d'acreditació per complir amb els requisits de la Declaració de Bolonya i del marc establert per l'EEES. El nou àmbit de programació comporta una profunda transformació de l'estructura d'ensenyaments universitaris, tot i la incertesa respecte de la configuració dels ensenyaments de grau i del calendari de desplegament de les seves directrius.

La Comunitat Autònoma de Catalunya ha fet un pas endavant en desenvolupar el marc necessari per programar aquest nova oferta d'ensenyaments homologats i, d'aquesta manera, iniciar el canvi del nostre sistema de programació, i accelerar el procés de convergència europea. L'impuls innovador esdevé una realitat en el marc legal, després d'uns anys d'experiències pilot de programació dels estudis universitaris de primer i segon cicle a Catalunya, la qual cosa ens ha aportat un coneixement necessari i orientador dels canvis que s'han d'impulsar en el nostre sistema universitari.

La UB entén aquest procés de reforma com una oportunitat per a la renovació de la seva oferta formativa i l'impuls de canvis interns que necessàriament ens portaran a un marc de millora de la qualitat docent i d'atracció d'estudiants de qualsevol indret cridats pel nostre prestigi i la nostra solidesa en l'àmbit de la docència i la recerca. Ben certa és l'afirmació que estem programant una oferta de segon cicle sense tenir graduats, cosa que comportarà necessàriament la necessitat de la seva posterior reforma. Però, precisament hem de convertir les dificultats en oportunitats per afavorir la nova cultura metodològica i docent que suposen els reptes d'una oferta formativa programada en ECTS, i acceptar que el nou marc de programació de l'oferta de segon cicle és un marc flexible, obert i sotmès a canvis permanents, que caldrà anar ajustant de manera continuada a les necessitats de la societat per tal que l'oferta formativa que proporcioni als nostres estudiants les eines necessàries per afrontar els reptes del futur, com a persones compromeses amb l'esdevenir del món i com a individus que volen incorporar-se a una societat moderna amb fortes interrelacions amb el seu entorn.

El mapa de **POPs UB Horitzó 2010** és una proposta de programació de la nostra Universitat, que té la intenció d'establir un marc de reflexió entre tota la nostra comunitat universitària, que permeti incrementar els lligams entre tots els nostres centres i les seves capacitats docents i de recerca de manera que s'afavoreixi la interdisciplinarietat i la transversalitat del coneixement, recollint, d'aquesta manera, l'esperit del RD, llei de postgraus que impulsa l'oferta formativa de col·laboració entre els centres de la mateixa universitat i també amb altres universitats.

La nostra Universitat està formada per un complex i heterogeni conjunt de centres que ofereixen ensenyaments disciplinaris molt diferents, però que a la vegada poden oferir multiplicitats d'interseccions i donar pas a la possibilitat d'una oferta multidisciplinària amb una forta transversalitat. El nostre objectiu durant els pròxims anys és aprofitar precisament aquestes fortaleces del nostre coneixement, per treballar amb el present mapa, que es considera un primer punt de partida d'aquesta fortaleza que cal potenciar fins a les últimes possibilitats.

En aquest sentit, el compromís de la UB per programar una oferta de qualitat es recull en el document *Criteris generals per als POPs de la UB* aprovat pel Consell de Govern el 21 de juliol de 2005. L'oferta de qualitat queda definida pels criteris de capacitat científica i de recerca dels professors implicats en l'oferta, per la capacitat de connexió amb la societat i per la capacitat d'oferir una programació arrelada en la nostra excel·lència docent. El model definit per la normativa interna preveu el disseny de POPs, organitzats en màsters amb estructura modular que permeten flexibilitat i transversalitat en el disseny.

Atenent als criteris de programació, hem donat prioritat a la qualitat i a la innovació davant de l'actual oferta formativa i la seva possible reconversió als requisits del nou marc de programació. Cal destacar que dins dels criteris de programació establerts pel DURSI, l'oferta que presentem garanteix una forta proposta interuniversitària, atès que **més del 48 % dels màsters programats per als pròxims quatre anys són màsters interuniversitaris, i més del 56 % del màsters presentats per a la seva programació oficial per al 2006-07, són interuniversitaris.**

El fort component de màsters que tenen com a origen els programes de qualitat amb menció de qualitat és una de les altres característiques de la nostra proposta que compleix els criteris de programació establerts. A la vegada, gran part de les propostes responen a una demanda social contrastada per ofertes dels nostres programes de doctorat, de titulacions oficials de segon cicle i de títols propis oferts des de fa molts anys.

Finalment, per complir amb els requisits d'optimització dels recursos, gran part de l'oferta és intercentres o interuniversitària (més del 70 %) per poder-los compartir i oferir, així, la millor qualitat docent i de recerca disponible. Precisament, per potenciar la riquesa i complexitat del coneixement que disposa la UB, hem desenvolupat un model organitzatiu múltiple, basat en el disseny de POPs institucionals i POPs configurats des dels centres.

POPs Institucionals

El primer model organitzatiu de POPs són els anomenats POPs institucionals UB. Representa l'opció institucional de la UB a l'hora d'impulsar les propostes de programes de postgrau que, per les seves característiques, són una aposta estratègica i incorporen una forta transversalitat del coneixement, per la qual cosa impliquen diversos centres de la nostra institució. Els requisits que estableix la UB preveuen que totes les titulacions que integren el POP UB han de ser majoritàriament d'intercentres UB, no s'exclou, però, que els màsters continguin un altre tipus de col·laboracions. Les àrees d'investigació prioritàries i consolidades que ja estan definides en el Pla estratègic de recerca 2005-2008, com ara la plataforma de biomedicina, biotecnologia, nanociències i nanotecnologia, nutrició i seguretat alimentària, biofísica i biodiversitat, ciències mediambientals, energia, estudis espacials, de les matèries i del mar, i recerca educativa i educació superior, són l'objecte d'aquest tipus d'intervencions institucionals. A la vegada, considerem que s'han de potenciar altres àrees transversals en el camp de les humanitats molt vinculades al nostre lideratge en innovació docent i que permeten desenvolupar propostes en aquests àmbits. En aquests casos quan cap dels centres de la UB tingui una assignació igual o superior al 60 % dels crèdits docents oferts en els POPs, la coordinació recaurà en l'Agència de Postgrau. Es crearà una unitat central de gestió acadèmica dels POPs sota el principi de màxima seguretat i independència de l'estudiant, i se l'atendrà en línia o bé al centre mateix on s'imparteix la docència.

Els POPs institucionals que es presenten són:

1. POP CIÈNCIES I TECNOLOGIES DEL MEDI AMBIENT
2. POP BIOMEDICINA
3. POP CIÈNCIES DEL MAR
4. POP ALIMENTACIÓ I NUTRICIÓ
5. POP TECNOLOGIA DE LES CIÈNCIES (UNIÓ DELS POPS DE NANOCIÈNCIES I BIOTECNOLOGIA)
6. POP ACTIVITAT FÍSICA I ESPORT
7. POP GESTIÓ CULTURAL I DEL PATRIMONI
8. POP ESPANYOL COM A LLENGUA ESTRANJERA
9. POP FORMACIÓ DE PROFESSORAT SECUNDÀRIA
10. POP EDUCACIÓ SUPERIOR
11. POP ALTS ESTUDIS INTERNACIONALS

Per la rellevància estratègica dels POPs institucionals, es descriuen seguidament els trets justificatius bàsics que han donat lloc a la seva configuració:

1. El POP de Ciències i Tecnologies del Medi Ambient té com a objectiu garantir una oferta conjunta i coherent en temes mediambientals fruit d'una llarga tradició dins la UB en recerca científica i desenvolupament d'oferta formativa dirigida als professionals del medi ambient. Es tracta d'un POP que presenta una oferta important de màsters amb interrelacions mitjançant un mòdul comú obligatori i potencia la transversalitat amb la participació de molts centres de la UB.

2. El POP Biomedicina constitueix l'aposta estratègica més forta i potent de la UB en l'àrea de ciències de la salut i experimentals, tant pel que fa al seu component acadèmicodocent com pel que es relaciona amb les estructures de recerca que donen suport a l'oferta. És un projecte treballat des de fa molts anys pels investigadors i docents de les ciències biomèdiques no només de la UB, sinó d'altres universitats catalanes, tal com es desprèn de l'oferta interuniversitària que s'ofereix. La qualitat de la recerca biomèdica de la UB i el desenvolupament de la plataforma BioMed-UB, garanteix la qualitat d'aquesta nova proposta amb voluntat de competir pels primer llocs de l'oferta europea.

3. El POP d' Alimentació i Nutrició impulsa la demanda de coneixements especialitzats i multidisciplinaris en aquest àmbit i recull l'impuls d'aquesta àrea estratègica de recerca de la UB, aprofitant el fet que la oferta formativa en Farmàcia es troba precisament a la UB.

4. El POP de Ciències del Mar, és un projecte liderat per la UB, en què participen la UAB, la UPC, la UdG i el CSIC. Partint dels estudis de Ciències del Mar de llarga tradició docent a Catalunya i vinculada a programes de doctorat de qualitat, es presenta una oferta de màsters mixta que es fonamenta en la qualitat dels grups de recerca que hi ha al darrere.

5. El POP de Tecnologia de les Ciències inclou dues àrees: Biotecnologia i Nanociències. L'àrea de Biotecnologia pretén organitzar de manera interdisciplinària un seguit de matèries procedents de diversos camps científics però amb un factor comú, com és l'aplicació tecnològica de processos biològics; és un programa eminentment professionalitzador, uneix diversos programes de doctorat, amb menció de qualitat i sorgeix d'un entorn de recerca de qualitat. L'àrea de Nanociències és una oferta emergent en l'àmbit científic que interacciona amb diferents camps científics, tots presents en l'oferta formativa de la UB. Es tracta d'una oferta molt interdisciplinària que parteix de programes de doctorat de qualitat, amb equips de recerca amb activitat consolidada.

6. El POP d'Activitat Física i Esport es proposa el repte d'introduir nous plantejaments en l'àmbit formatiu de l'esport i aprofitar una oferta multidisciplinària que permeti als professionals i treballadors de l'esport cursar una oferta formativa de caire professional. La participació de totes les universitats catalanes i l'INEFC permet dibuixar aquest POP com una oferta catalana de qualitat en aquest àmbit.

7. El POP Gestió de la Cultura i del Patrimoni pretén la formació en dos àmbits: la gestió cultural i la gestió i conservació del patrimoni en què la demanda de professionals és significativa. Hi ha una forta tradició a la UB i a la Universitat de Girona d'oferta i col·laboració conjunta de títols propis que ara poden obtenir el reconeixement oficial i optimitzar allò que s'ha compartit amb els recursos docents per oferir una proposta de qualitat als professionals d'aquest àmbit.

8. El POP Espanyol com a Llengua Estrangera recull l'oferta formativa de dos centres de la UB, la Facultat de Filologia i la Facultat de Formació del Professorat que en el marc de la formació de l'espanyol com a llengua estrangera han desenvolupat unes xarxes interuniversitàries potents tant en un sentit formatiu amb una oferta de títol propi, com en el marc de recerca.

9. El POP de Formació del Professorat de Secundària, es programarà per a l'any vinent, quan el MEC estableixi les directrius especials en aquest àmbit de la formació. A la UB hi ha un conjunt important de centres que han estat actius en l'oferta de disciplines de didàctica formativa del coneixement científic, a la vegada els continguts disciplinaris es poden oferir des dels nostres centres estructurats de manera modular.

10. El POP d'Educació Superior que es desenvoluparà l'any proper és fruit de la necessitat d'analitzar en profunditat els objectius i els models universitaris i l'educació superior en general. La necessitat de formar els professionals universitaris en les noves metodologies docents, els processos d'avaluació institucional i en el futur l'acreditació, així com la necessitat d'especialització en les tasques de gestió universitària justifiquen aquesta oferta. La UB ha desenvolupat una forta tradició formativa en aquest àmbit tant des de la Facultat de Pedagogia com des de l'ICE i ha estat capdavantera en innovació docent i en formació del professorat.

11. POP Alts Estudis Internacionals

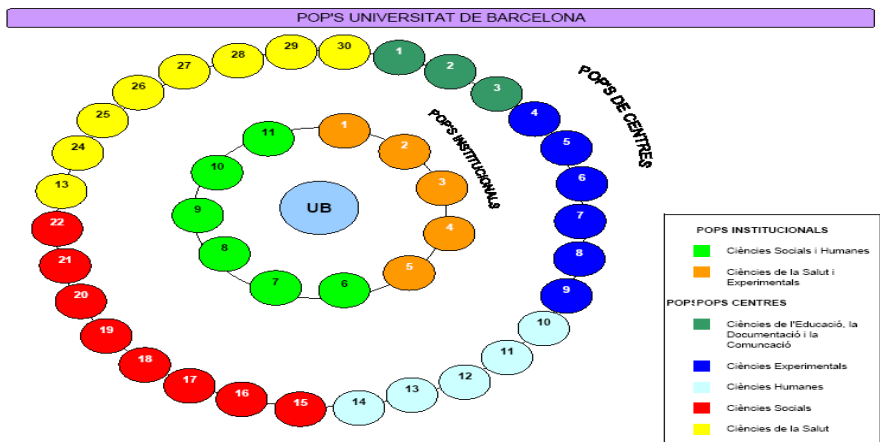
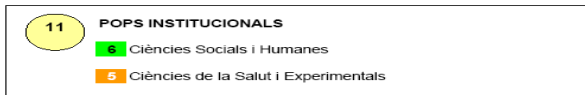
POPs de Centres

El segon model organitzatiu de la nostra oferta és la proposta formativa elaborada pels nostres centres en què s'aposta per una oferta tant interuniversitària com intercentres i interdepartamental. Cada centre ha organitzat el seu coneixement de postgrau en funció de les seves característiques i de la seva qualitat en recerca. Els POPs de centre que es presenten recullen cinc ofertes de ciències de la salut, set de ciències experimentals, sis de ciències socials, tres de ciències humanes i dues de ciències de l'educació, documentació i comunicació. Com a trets característics d'aquests POP podem destacar que:

1. Recullen la diversitat de tipologies d'estudi presents als diferents centres de la UB
2. Reflecteixen les diferents velocitats i estratègies que es segueixen per a la seva implantació en un futur immediat
3. Permeten posicionar la UB en el procés de convergència europea tant de cara al 2006/2007 com de cara a l'horitzó d'hipotètica implantació total del procés
4. No tanquen cap porta a possibles evolucions i aliances que fomentin les sinèrgies tant entre centres com entre universitats.

La relació de POPs és la següent:

1. POP INFORMACIÓ I DOCUMENTACIÓ EN LA SOCIETAT DEL CONEIXEMENT
2. POP EDUCACIÓ I SOCIETAT
3. POP FORMACIÓ DEL PROFESSORAT: PRÀCTICA EDUCATIVA I COMUNICACIÓ
4. POP BIODIVERSITAT
5. POP BIOLOGIA DE SISTEMES
6. POP CIÈNCIA I TECNOLOGIES QUÍMIQUES
7. POP CIÈNCIES DE LA TERRA
8. POP FÍSICA
9. POP MATEMÀTIQUES
10. POP BELLES ARTS
11. POP FILOLOGIA
12. POP FILOSOFIA
13. POP HISTÒRIA DE L'ART
14. POP LINGÜÍSTICA
15. POP ANTROPOLOGIA SOCIAL I CULTURAL
16. POP D'ESTUDIS JURÍDICS
17. POP ECONOMIA
18. POP EMPRESA
19. POP GEOGRAFIA APLICADA I RECERCA AVANÇADA
20. POP SOCIETAT I CULTURA
21. POP SOCIOLOGIA
22. POP TURISME UB/CETT
23. POP ATENCIÓ A LA INFÀNCIA
24. POP CIÈNCIA COGNITIVA
25. POP CIÈNCIES ODONTOLÒGIQUES
26. POP EN FARMÀCIA
27. POP INFERMERIA-CIÈNCIES INFERMERES
28. POP MEDICINA
29. POP PODOLOGIA-CIÈNCIES PODOLÒGIQUES
30. POP PSICOLOGIA

POPS INSTITUCIONALS

- 1 POP CIÈNCIES I TECNOLOGIES DEL MEDI AMBIENT
- 2 POP BIOMEDICINA
- 3 POP TECNOLOGIA DE LES CIÈNCIES
- 4 POP CIÈNCIES DEL MAR
- 5 POP ALIMENTACIÓ I NUTRICIÓ
- 6 POP ACTIVITAT FÍSICA I ESPORT
- 7 POP GESTIÓ DE LA CULTURA I DEL PATRIMONI
- 8 POP ESPANYOL COM A LLENGUA ESTRANGERA
- 9 POP FORMACIÓ PROFESSORAT SECUNDÀRIA
- 10 POP EDUCACIÓ SUPERIOR
- 11 POP ALTS ESTUDIS INTERNACIONALS

POPS CENTRES

- 1 POP INFORMACIÓ I DOCUMENTACIÓ EN LA SOCIETAT DEL CONEIXEMENT
- 2 POP EDUCACIÓ I SOCIETAT
- 3 POP FORMACIÓ DEL PROFESSORAT; PRÀCTICA EDUCATIVA I COMUNICACIÓ
- 4 POP BIODIVERSITAT
- 5 POP BIOLOGIA DE SISTEMES
- 6 POP CIÈNCIA I TECNOLOGIES QUÍMIQUES
- 7 POP CIÈNCIES DE LA TERRA
- 8 POP FÍSICA
- 9 POP MATEMÀTIQUES
- 10 POP BELLES ARTS
- 11 POP FILOLOGIA
- 12 POP FILOSOFIA
- 13 POP HISTÒRIA DE L'ART
- 14 POP LINGÜÍSTICA
- 15 POP ANTRÒPOLOGIA SOCIAL I CULTURAL
- 16 POP D'ESTUDIS JURÍDICS
- 17 POP ECONOMIA
- 18 POP EMPRESA
- 19 POP GEOGRAFIA APLICADA I RECERCA AVANÇADA
- 20 POP SOCIETAT I CULTURA
- 21 POP SOCIOLOGIA
- 22 POP TURISME UB/CETT
- 23 POP ATENCIÓ A LA INFÀNCIA
- 24 POP CIÈNCIA COGNITIVA
- 25 POP CIÈNCIES ODONTOLÒGIQUES
- 26 POP EN FARMÀCIA
- 27 POP INFERMERIA-CIÈNCIES INFERMERES
- 28 POP MEDICINA
- 29 POP PODOLOGIA-CIÈNCIES PODOLÒGIQUES
- 30 POP PSICOLOGIA

ANNEX 8

ESTUDIS DE DOCTORAT CURS 2006-2007

<http://www.ub.edu/acad/doctorat/oferta/welcome.html>

<http://www.ub.edu/acad/doctorat/doctorat.htm>

ANNEX 9

PROJECTE INSTITUCIONAL DE POLÍTICA DOCENT

http://www.ub.edu/comint/projdocent/docs/projecte_politica_docent.pdf

ANNEX 10
PROGRAMA ACOLLIMENT LINGÜÍSTIC
<http://www.ub.edu/si/ca/acollida/>

ANNEX 11

**PRESSUPOST DE LA UNIVERSITAT I INFORME COMISSIÓ PER A L'ESTUDI DE LA
SITUACIÓ ECONÒMICA I FINANCERA DE LA UNIVERSITAT**

Total pressupost aprovat pel Consell social	355.782.964,60	
Distribució del finançament de la UB		
Ingressos Alumnes (inclou beques matricula)		
Ingressos acadèmics	43.639.100,22	
Postgraus i ensenyaments propis	6.904.000,00	
	50.543.100,22	14,2%
Finançament de la GC		
Finançament model + CP profor (una part)	202.145.440,29	
Altres subvencions	2.518.439,55	
Conveni CIRIT	2.114.925,65	
Pla inversions universitària	20.913.393,02	
Projectes de recerca	4.432.767,83	
Overhead	153.442,00	
	232.278.408,34	65,3%
Dèficit (indicat com subvenció GC)	28.654.258,21	8,1%
Finançament de l'Estat		
Subvencions específiques categories de personal	3.149.806,60	
Projectes de recerca	5.989.160,00	
Overhead	861.935,00	
	10.000.901,60	2,8%
Altres entitats de dret públic		
Altres institucions públiques	137.069,06	
Projectes recerca FBG administracions i institucions públiques	8.200.000,00	
Projectes Unió europea FBG	4.000.000,00	
	12.337.069,06	3,5%
Ingressos privats		
Ingressos propis	6.931.602,17	
Alienacions	7.737.625,00	
Contractes amb empreses FBG	6.200.000,00	
Overheads FBG	1.100.000,00	
	21.969.227,17	6,2%
	355.782.964,60	
Total alumnes	50.543.100,22	15,5%
Total Sector públic	254.616.379,08	77,8%
Total privat	21.969.227,17	6,7%
	327.128.706,47	100,0%

Finançament de la GC		
<i>Finançament global</i>		
Finançament model	200.345.440,29	86,3%
<i>Finançament específic</i>		
Altres subvencions	4.318.439,55	
Conveni CIRIT	2.114.925,65	
Pla Inversions universitàries	20.913.393,02	
Projectes de recerca	4.432.767,83	
Overhead	153.442,00	
	31.932.968,05	13,7%
	232.278.408,34	
Liquidat 463	198.526.273,97	
Liquidat 763	31.070.494,71	
Total drets liquidat GC	229.596.768,68	
Liquidat Finançament general	193.089.478,93	84,1%
Les subvencions de l'Estat i de la resta d'institucions públiques són finalistes		
No considerada en el càlcul ja que és dèficit encobert		
Subvenció equilibradora	28.654.258,21	

Part del cost controlada centralment		
Criteri: les decisions sobre la despesa és presa per la gerència i OOGG		
Manteniments, lloguers i subministraments centralitzats	21.849.343,81	
Rentings i equipament informàtic	2.811.702,00	
Fons Bibliogràfic (decidit per OOGG)	4.849.046,88	
Polítiques docents i de recerca	11.085.313,35	
Actuacions de grup	598.958,99	
Inversions	25.553.044,44	
Càrrega financera	202.000,00	
Personal	225.241.293,51	
	292.190.702,98	
Percentatge sobre el total		82,1%
NOTA:		
La part no gestionada ni centralment, ni per les facultats i departaments és la despesa de les àrees transversals. Si aquesta la considerem central, llavors ho haurem de sumar a la part superior.		
	37.525.726,77	

Part gestionada directament per les facultats i departaments		
Departaments funcionament	4.856.915,00	
Facultats i administracions de centre	1.310.692,02	
Indicadors de productivitat	688.000,00	
Reparació aparells	660.000,00	
Conservació edificis	1.225.000,00	
Postgraus i ensenyaments propis	6.904.000,00	
Projectes de recerca	10.421.927,83	
	26.066.534,85	7,3%
Manteniments		
Cost sobre metro quadrat, antiguitat i tipologia usos		
Rep. Aparells - segons necessitat ex. Anterior		
Postgraus i ensenyaments - oferta centre		
Projectes de recerca - sol.-licituds investigadors		
Model de distribució centres i departaments		
va haver model 2004 i 2005, al 2006 no es va aplicar		
(explicat power point el model antic)		
<i>Actualment en revisió el model pel consell de direcció, per implantar-ne un de nou el 2007</i>		
A més dins les polítiques de recerca i docència existeix una dotació per efectuar que després és controlat pel centre (dades pressupost inicial		
Contracte programa de recerca	801.450,30	
Instituts de recerca (per aconseguir uns objectius)	680.000,00	
Doctorat de qualitat (no sé criteri)	75.000,00	
Tesis doctorals	290.000,00	
Contracte programa académico-docent	376.000,00	
Projectes innovació docent	551.148,40	
	2.773.598,70	0,8%
En el 2006, el contracte programa de recerca s'ha distribuït segons indicadors		

Percentatge del pressupost noves iniciatives

La universitat destina aquests fons a polítiques	11.085.313,35	3,1%
Algunes amb continuïtat d'anys anteriors	8.547.958,66	2,4%
Altres de noves accions	2.537.354,69	0,7%

Resum

Informe de la Comissió per a l'estudi de la situació econòmica i financera de la Universitat de Barcelona (2006)

I. TERMES DE REFERÈNCIA DE L'INFORME

1. L'encàrrec del rector al responsable de la Comissió per a l'estudi de la situació econòmica i financera de la Universitat de Barcelona (UB), Dr. Antón Costas, es va fer en els termes següents:
 - Identificar i aclarir la situació econòmica de la UB amb l'objectiu de detectar les insuficiències quant a finançament, tant en els àmbits de la docència com de la recerca.
 - Analitzar els graus d'eficiència i de productivitat de les funcions principals de la UB.
 - Descriure una sèrie de conclusions de l'estudi elaborat, i oferir propostes i recomanacions dirigides a la millora dels resultats.
 - Facilitar la redacció d'un pla de viabilitat econòmica i financera de la UB, d'acord amb els departaments de la Generalitat de Catalunya amb responsabilitats pel que fa a universitats i economia per al període 2007-2010.

II. Objectius

2. Els termes de referència esmentats en el punt anterior constitueixen, al seu torn, els objectius bàsics o generals d'aquest informe. Així mateix, s'han abordat objectius específics que tenen a veure amb un coneixement més exhaustiu del funcionament intern de la UB, i també objectius derivats dels anteriors.

III. Resum de conclusions

A) Una bona universitat, llastada per un dèficit financer insostenible

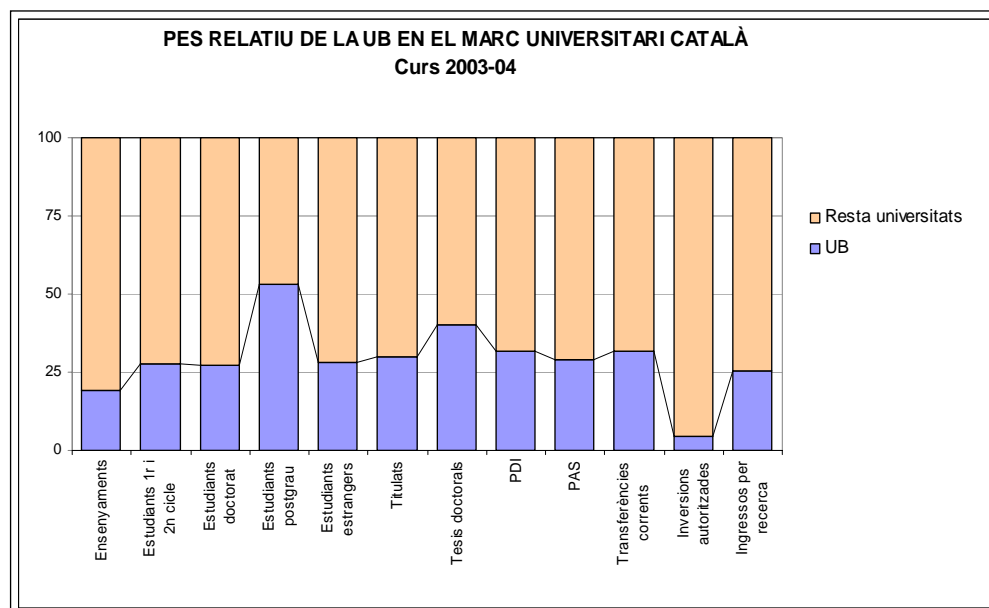
3. La UB és una de les millors universitats espanyoles, si no la millor.
 - És l'única universitat catalana i espanyola que figura entre les dues-centes millors universitats de tot el món i entre les cent millors d'àmbit europeu, segons l'Institut d'Educació Superior de la Universitat Jiao Tong de Xangai i *The Times Higher Education Supplement*.
 - Els investigadors de la UB són citats en les publicacions científiques internacionals més prestigioses, la qual cosa la situa com la primera universitat espanyola pel que fa a publicacions més citades durant el període 1996-2002.
 - La UB apareix en primer lloc entre les universitats espanyoles en el mapa de copublicacions que edita la Universitat de Leiden.
 - Pel que fa a la seva posició en rànquings sectorials, la UB se situa en una posició preeminent en sectors com ara la química o la biomedicina, tant en investigació fonamental com en investigació clínica, àmbit en què l'Hospital Clínic apareix en una posició clarament preferent gràcies a l'aposta que representa l'IDIBAPS.
 - Quant a preferències del nou alumnat, malgrat l'oferta més gran de places, com a conseqüència de la seva major dimensió dins el sistema universitari català, la UB té un índex de demanda d'1,24. Això significa que, almenys en vint de les titulacions que ofereix la UB, la demanda de places de nous estudiants és més gran que l'oferta. Alguns dels seus ensenyaments —com ara Medicina, Psicologia o Administració d'Empreses— són els més sol·licitats en primera preferència pels alumnes que accedeixen a les universitats catalanes. La nota de tall mitjana del primer 20 % d'estudiants que es matricula en els estudis de primer i segon cicle se situa en el 7,15. També cal assenyalar el fet que en algunes titulacions —com ara Medicina o Odontologia—, en igualtat de condicions quant al nombre de

places ofertes per les diferents universitats, les notes de tall són les més elevades del sistema universitari català.

- La UB és pionera en la creació i el desenvolupament d'empreses de base tecnològica i empreses derivades (*spin-off*). Igualment és pionera en l'establiment de parcs científics amb la creació del Parc Científic de Barcelona, integrat al Grup UB. És, així mateix, molt activa en la creació de xarxes per aconseguir projectes competitiu a escala espanyola i europea.
- Altres indicadors de la posició que ocupa la UB en el sistema universitari català — com ara estudiants estrangers, estudiants de postgrau, estudiants de doctorat, titulats o tesis doctorals— es poden consultar en el quadre i el gràfic següent:

Posició de la UB en el Sistema Universitari Català curs 2003-2004

Magnituds	Dades	Pes relatiu UB	Pes relatiu de la Resta universitats
Ensenyaments	75	19,2%	80,8%
Estudiants 1r i 2n cicle	53.533	27,6%	72,4%
Estudiants doctorat	3.199	27,1%	72,9%
Estudiants postgrau	7.039	53,1%	46,9%
Estudiants estrangers	1.581	28,0%	72,0%
Titulats	8.339	29,8%	70,2%
Tesis doctorals	485	40,4%	59,6%
PDI	4.448	31,9%	68,1%
PAS	1.991	29,1%	70,9%
Transferències corrents	209.000	31,7%	68,3%
Inversions autoritzades	14.380	4,6%	95,4%
Ingressos per recerca	49.153	25,3%	74,7%

4. Aquesta bona posició docent i investigadora es veu llastada per un dèficit financer acumulat, la quantia del qual estimem que és de 71 milions d'euros a 31 de desembre de 2006, cosa que representa el 29 % dels ingressos corrents de la UB. En cas de no resoldre's, aquest dèficit llastarà el liderat i el procés de millora de la Universitat.

- El dèficit de la UB a 31 de desembre de 2005 era de 45,9 milions d'euros, dels quals 28 milions es van generar en el mateix exercici de 2005.

- En el pressupost del 2006 es va iniciar una política de contenció amb l'aprovació d'un dèficit inicial de 28 milions d'euros. Aquesta contenció significava absorbir els increments salarials i vegetatius del capítol 1 del pressupost (despeses de personal) amb la disminució d'altres despeses.
- Les previsions de tancament de l'exercici de 2006 representen, tanmateix, un estalvi, respecte del que s'havia previst inicialment, de gairebé 3 milions d'euros. Això significa una previsió a 31 de desembre de 2006 de 25,7 milions de dèficit corrent.
- La UB té un dèficit estructural anual que estimem en 36 milions d'euros. Aquest dèficit estructural s'explica bàsicament pel diferencial entre la quantia de la transferència corrent de la Generalitat de Catalunya i la de les despeses de personal. Així, les despeses de personal, sense el finançament específic de la seva totalitat, ascendia l'any 2006 a 222 milions d'euros, mentre que la subvenció de la Generalitat destinada a aquest concepte era de 168 milions d'euros.
- Semblava previsible que aquest diferencial important es reduiria després de la nova dotació addicional aprovada per la Generalitat de Catalunya, mitjançant l'acord d'octubre de 2006. Però no ha estat així, per la qual cosa s'ha mantingut aquest diferencial entre despeses de personal i subvenció de la Generalitat per aquest concepte. Els motius han estat els següents:
 - L'aplicació dels acords retributius signats el 22 de desembre de 2005 amb el PAS laboral i el PAS funcionari. Aquests acords tenen efectes econòmics per a totes les universitats catalanes el 2006 i el 2007.
 - La signatura, el 9 d'octubre de 2006, del conveni col·lectiu del personal docent i investigador de les universitats públiques catalanes.
 - La signatura, el 12 de desembre de 2006, de l'acord entre la Gerència i la Junta del PAS funcionari, amb efectes econòmics que incidiran en els exercicis de 2007 i 2008.
 - L'aprovació en la Llei de pressupostos de l'Estat per al 2007 de la incorporació de les pagues extres al complement específic del personal funcionari docent i administratiu, fins a assolir el 100 % en tres anys. Per tant, aquesta mesura tindrà efectes econòmics en el capítol 1 del pressupost de la UB des de l'any 2007 fins al 2009.
- El manteniment de les forces de fons que alimenten aquest diferencial del capítol 1 —les quals persistiran almenys fins al 2009— fa més urgent d'analitzar les causes del dèficit i les possibles vies per resoldre'l.

B) Les fonts del dèficit financer de la UB són de tres tipus

B.1 Causes d'entorn, relacionades amb els costos de transició a la competència que per a la UB ha significat l'expansió i la descentralització territorial del sistema universitari català, coincidint amb la construcció del nou Estat de les autonomies.

B.2 Causes relacionades amb certes especificitats de la UB, derivades, d'una banda, de certes funcions d'utilitat social, o servei públic, que continua desenvolupant pel seu tarannà d'universitat històrica, o «mare», del sistema universitari català i, de l'altra, del patrimoni arquitectònic i ambiental, i de la dispersió geogràfica dels campus. Aquests trets singulars generen externalitats positives per a altres universitats i també per a la ciutat de Barcelona, però imposen un cost addicional a la UB.

B.3 Causes internes de la UB, relacionades amb les inèrcies de gestió i la manca de planificació que n'han llastat el funcionament intern i que han impedit prendre les decisions necessàries per adaptar-se al nou escenari que ha viscut el sistema universitari català en aquesta etapa de transició a la competència.

B.1 Causes d'entorn (institucionals, demogràfiques i de regulació)

5. Coincidint amb el desplegament de l'Estat de les autonomies i de la Generalitat de Catalunya, el sistema universitari català va experimentar un procés d'expansió i de descentralització territorial amb la creació de noves universitats. Aquest procés de liberalització ha suposat un canvi de model del sistema universitari català, d'un model centralitzat a un model territorial, més competitiu en la captació de nous estudiants. La transició d'un a un altre model ha implicat uns costos de transició a la competència els

efectes de la qual han recaigut especialment en la UB, tant pel que fa als ingressos com als costos.

6. A aquesta caiguda d'estudiants i d'ingressos per la major competència dins el sistema universitari català, s'hi han afegit els efectes del canvi demogràfic de les dues últimes dècades, amb la consegüent seqüela de disminució del nombre d'alumnes que accedeixen a la universitat. Per la seva gran dimensió, aquests canvis demogràfics han incidit de manera més proporcional a la UB que a les universitats més petites i recents. La major caiguda relativa d'estudiants també ha significat una major caiguda relativa d'ingressos.
7. Aquesta disminució d'alumnes i d'ingressos ha afectat especialment les titulacions que s'impartien històricament a la UB i que van incorporar també les noves universitats. Aquesta disminució d'alumnat i d'ingressos no ha anat acompanyada d'una disminució correlativa de costos, tant docents com generals, en aquestes titulacions deficitàries. El resultat ha estat que aproximadament 22 titulacions que actualment ofereix la UB són clarament deficitàries des del punt de vista dels ingressos i els costos.
8. L'aparició d'un problema d'excés d'oferta i de capacitat docent en certes titulacions, com a conseqüència de la major competència per part dels alumnes, hauria d'haver conduït la UB a una política de reconversió de recursos excedents i de disminució de costos. Sense desmerèixer la responsabilitat de la UB, cal assenyalar que aquesta reconversió necessària s'ha vist dificultada, si més no, impossibilitada, per dos fets. En primer lloc, per la inexistència d'una planificació d'un mapa de titulacions per part de la Generalitat de Catalunya. En segon lloc, perquè en el nostre sistema universitari no és possible la mobilitat docent si no és dins una mateixa àrea de coneixement. Aquesta rigidesa del marc regulador general de la mobilitat del personal docent universitari comporta que excedents docents en determinades àrees no es puguin destinar a cobrir deficiències existents en d'altres.
9. A aquesta rigidesa de la mobilitat docent provocada pel marc regulador general de les universitats espanyoles, cal afegir-hi les inèrcies pressupostàries que recauen sobre els pressupostos de les universitats com a conseqüència de decisions salarials adoptades per agents externs a les mateixes universitats.

Hi ha tres àmbits de negociació salarial que afecten el col·lectiu de funcionaris de les universitats: l'estatal, l'autonòmic i el de la mateixa universitat. En molts casos, les decisions a escala estatal i autonòmica que signifiquen millores retributives del personal de les universitats no s'acompanyen de l'augment paral·lel de recursos per cobrir-les. Aquest dèficit impacta de manera més intensa en universitats grans, com ara la UB, amb un major nombre de personal funcionari. Els acords retributius d'aquest tipus adoptats per la Generalitat de Catalunya i els pressupostos de l'Estat del 2007, als quals hem fet referència més amunt, han tingut un fort impacte en el dèficit acumulat de la UB i continuaran projectant els seus efectes en el període 2007-2009.

10. Al principi de la transició del model centralitzat cap al nou model territorial d'universitats, es van reconèixer alguns d'aquests costos de transició a la competència que requeïen en la UB, mitjançant el reconeixement de l'estructura de costos que tenia la UB l'any 2001. Però, amb la modificació posterior del model de finançament, aquest reconeixement de costos de transició va desaparèixer. El resultat ha estat l'agudització del dèficit.
11. Un altre aspecte del model de finançament actual del sistema universitari català que té un fort impacte sobre el dèficit corrent i acumulat actual és el reconeixement insuficient de l'esforç investigador dins el model de finançament. Aquesta insuficiència afecta de manera més intensa a aquelles universitats que tenen un elevat contingut investigador dins la seva estructura de costos, com és el cas de la UB. Es pot pensar que en l'inici de la transició del model universitari, amb la creació de noves universitats, tenia certa justificació l'asimetria en el finançament de docència i recerca, ja que l'expansió del nombre d'universitats implicava una atenció preferent a noves inversions en infraestructures i docència, més que no pas en recerca. Però, en qualsevol cas, aquesta asimetria financera va significar un altre cost de transició que va penalitzar la UB, atès el pes que la investigació té dins la seva estructura de costos.
12. A més, fins al moment de la creació de les universitats de Lleida i de Tarragona, no s'han aplicat fórmules compensatòries de les inversions que hi ha dut a terme la UB.

B.2 Causes relacionades amb especificitats pròpies de la UB com a universitat històrica, o «mare», del sistema universitari català

13. Per la condició d'universitat històrica i per la seva dimensió, a la UB li ha pertocat la funció de garantir el dret d'accés a l'ensenyament superior a molts estudiants catalans que, per les seves característiques, no encaixen en l'oferta d'altres universitats. La UB ha

complert aquesta funció social addicional o específica, en la mesura que garanteix el dret a l'educació universitària a un segment de la població que, per la nota de selectivitat o per la necessitat de combinar els estudis amb la feina, no s'adapta a l'oferta de places d'altres universitats.

14. Aquesta funció social o de servei públic que caracteritza una part de l'oferta de la UB té, tanmateix, una contrapartida, en termes de majors costos, que no hi hauria en cap altre cas. D'una banda, el rendiment d'una part de l'alumnat, especialment d'aquell que combina l'estudi amb la feina, és potencialment menor i la durada dels estudis més gran que la mitjana de la dels estudiants a temps complet. D'altra banda, els recursos que la UB ha de dedicar per cobrir la major càrrega docent que implica aquesta tipologia d'estudiants és més gran del que seria en un altre cas. Per tant, aquesta funció social o activitat de servei públic que compleix la UB ha contribuït i contribueix al dèficit de la institució. Aquest sobrecost derivat de la tipologia d'una part de l'alumnat no queda recollit en el model de finançament de les universitats.
15. A més, aquesta garantia d'accés universal a l'educació universitària per a aquells estudiants que només poden assistir a les aules en determinades franges horàries, i el període lectiu dels quals és més llarg, té un cost d'imatge per a la UB, en la mesura que la comparació de resultats amb les altres universitats no es fa en termes homogenis. Aquest aspecte tampoc no queda recollit de manera adequada en el model de finançament actual.
16. La UB presta, a més, una sèrie de serveis els beneficis dels quals ultrapassen l'alumnat i el personal propi. Aquesta externalitat positiva d'alguns serveis no es recull en el model de finançament, ni té una altra cobertura financera més enllà dels pressupostos de la UB. Es tracta tant de serveis científicotècnics, bibliotecaris i altres, com ara els menjadors universitaris i l'oferta esportiva. El cost d'aquests serveis recau sobre els pressupostos de la UB, però els beneficis depassen el personal de la Universitat.
17. Per acabar, la condició d'universitat històrica implica que la UB és propietària d'un patrimoni arquitectònic, cultural i mediambiental distribuït per tot el seu campus universitari a la ciutat de Barcelona. Aquest patrimoni històric beneficia el conjunt de la ciutat, però els costos recauen sobre la UB, i això contribueix al dèficit.

B.3 Causes internes del dèficit financer

18. El mínim que es pot dir en aquest terreny és que la UB ha estat reticent a adoptar decisions necessàries i inevitables per adaptar-se als canvis que la creació de noves universitats per part de la Generalitat ha comportat en la demanda d'estudis i en els ingressos de la Universitat, i, per tant, en l'oferta docent i l'estructura de costos. La continuïtat d'inèrcies de gestió pròpies del vell model i l'absència d'una planificació estratègica adequada han impedit de prendre les decisions que, en qualsevol cas, eren i són necessàries, en primer lloc, per adaptar el funcionament intern i l'oferta docent i investigadora a la nova demanda, i, en segon lloc, per adaptar l'estructura de costos interns a les condicions i les especificitats del model de finançament actual del sistema universitari català.
19. El mateix ha succeït amb l'oferta de serveis que la UB presta a la comunitat universitària en general. Molts d'aquests serveis, com ara els menjadors universitaris, els esports, les biblioteques o els serveis científicotècnics necessiten ser reavaluats i reconsiderats en vista del nou escenari universitari català. En uns casos, això pot significar que s'hagin de reconvertir, que s'hagin de compartir costos amb altres institucions que se'n beneficien o que s'hagin de transferir a altres institucions o organismes públics.
20. Per descàrrec dels òrgans de govern i del conjunt de la comunitat universitària de la UB, cal assenyalar que la rigidesa del marc de mobilitat docent actual, que es limita a l'àmbit estricte de cada àrea de coneixement, hauria dificultat, però no impedit, d'ajustar els excessos de capacitat docent a la caiguda de la demanda en algunes titulacions, en el supòsit que la UB s'hagués plantejat aquesta opció. Respecte d'això, l'absència d'un mapa de titulacions per part de la Generalitat és un handicap que bloqueja qualsevol decisió de la UB pel que fa a aquesta qüestió.
21. De la mateixa manera, cal esmentar les fortes limitacions amb què topen les universitats a l'hora de gestionar les despeses de personal del capítol 1, en la mesura que les decisions externes adoptades per l'Estat o per la Generalitat tenen efectes econòmics sobre els pressupostos de la UB, sense que, en gaires casos, s'acompanyin de la contrapartida pressupostària equivalent. L'efecte diferencial d'aquestes decisions retributives externes és més gran en el cas de la UB, tant per les seves grans dimensions com pel percentatge elevat de personal funcionari, que té com a conseqüència de la llarga història que la precedeix.

22. Finalment, cal indicar que l'absència d'un mapa de prioritats de recerca per part de la Generalitat, com també el reconeixement insuficient de costos generals als mecanismes actuals de finançament de la recerca, llasten l'adopció de decisions necessàries que la UB ha de prendre també en aquest aspecte.

C) Una vegada tancada l'etapa de transició al nou sistema universitari català, la continuïtat de les causes del dèficit llasta la capacitat de lideratge i millora de la UB, amb les repercussions consegüents en la modernització econòmica i social de Catalunya

23. En general, la UB ha resistit relativament bé l'etapa de transició a la competència del sistema universitari català, com també els costos de la transició demogràfica. Però, d'altra cara d'aquest esforç ha estat l'aparició d'un dèficit corrent anual que al llarg dels darrers cinc anys s'ha convertit en una càrrega històrica pesada. Aquest ha estat el passiu de la transició per a la UB.

24. Una vegada tancada l'etapa de transició al nou model territorial del sistema universitari català, la continuïtat de les fonts d'aquest dèficit, tant les externes com les internes, llasten de manera irremeiable el seu lideratge i la capacitat d'adaptació a les noves condicions, accentuades pel repte que signifiquen els criteris de Bolonya i la competència universitària internacional creixent, tant en la captació d'estudiants com de personal docent i investigador.

25. El final de l'etapa de transició del model universitari català i aquest nou escenari competitiu internacional exigeix l'adopció de mesures, en alguns casos radicals, d'una banda, per afrontar el problema del dèficit i, de l'altra, per enfortir la capacitat de lideratge i millora de la UB.

IV. Les mesures per reduir el dèficit i enfortir la capacitat de lideratge de la UB: resum de recomanacions

A) Mesures d'entorn

26. Un cop acabada l'etapa de transició del sistema universitari, amb la creació i la consolidació de les noves universitats, ara és necessari adoptar dues decisions d'àmbit general per al sistema universitari català. D'una banda, un mapa de titulacions. De l'altra, un mapa de prioritats de la recerca. Sense aquestes mesures d'entorn, que corresponen a la Generalitat de Catalunya, la UB tindrà dificultats per ajustar el dèficit i construir el futur de manera sòlida i coherent.

27. Actualment, el sistema universitari català no té establert un mapa de titulacions. Això produeix una dispersió d'esforços i el desaprofitament d'economies d'escala. Aquesta situació perjudica especialment la UB, com a universitat històrica del sistema. La seva continuïtat impedeix d'abordar de soca-rel el problema del dèficit. Aquest mapa ha d'establir quines titulacions són estratègiques i, per tant, convé mantenir encara que generin un dèficit per a la universitat o les universitats que les imparteixin. Aquesta consideració estratègica ha d'aportar un contingut de servei públic a aquestes titulacions, de manera que el dèficit es cobreixi amb ingressos públics addicionals al sistema general de finançament universitari.

28. Es fa necessari també que el Govern de la Generalitat estableixi un mapa de prioritats de recerca d'interès estratègic per a Catalunya i el conjunt del sistema universitari. Aquestes prioritats han de tenir un finançament bàsic, ja sigui a través del model de finançament de les universitats o del model de finançament complementari. Aquests recursos nous haurien de garantir la consolidació del finançament d'estructures bàsiques, de manera que l'augment dels projectes competitiu i de la recerca no generi encara més dèficit per a les universitats.

29. Aquest nou sistema de finançament ha de ponderar de manera més adequada la recerca de qualitat i el reconeixement dels costos generals que, per a les universitats, signifiquen les activitats d'investigació, costos que avui no es preveuen adequadament en els mecanismes de finançament actuals.

30. Actualment, la participació de les variables de recerca en el model de finançament vigent és molt escassa (5 %). Aquesta situació es veu agreujada per la falta de finançament bàsic específic a través d'uns *overheads* insuficients que no permeten de cobrir les despeses de l'activitat d'investigació que no tenen contrapartida en els ingressos. Aquest fet és especialment determinant en universitats que dediquen un percentatge important a la recerca bàsica i a la transferència corresponent a la societat.

31. Es pot esperar que la pròxima edició dels contractes programa esdevinguin un vertader instrument financer, tant pel que fa a la quantia dels recursos com a fi que siguin un instrument de planificació plurianual que estimuli les decisions estratègiques de les universitats.
32. En l'actualitat, i encara més en el futur proper, la nova xarxa de transports i de comunicacions ha de facilitar la reordenació del mapa universitari català, tant pel que fa al mapa de titulacions com de recerca, ja que aquest escenari nou resta sentit a la duplicació o triplicació de titulacions i centres de recerca en una corona de cent quilòmetres.
33. Entre les mesures d'entorn necessàries per afrontar el dèficit de la UB, cal esmentar-ne dues més. D'entrada, les mesures que facilitin l'ajust de la capacitat excedentària en aquelles titulacions en què la creació de noves universitats, juntament amb els efectes del canvi demogràfic, han originat forts desajustaments entre la demanda i l'oferta de places del sistema universitari català en conjunt. A més, cal incloure-hi les mesures que afavoreixin la mobilitat entre àrees de coneixement, i entre universitats, o que facin possible la jubilació anticipada de la força docent excedentària.
34. Finalment, el dèficit estructural que hi ha al capítol 1 dels pressupostos de la UB, al qual hem fet referència més amunt, com a conseqüència del desajust entre despeses de personal i la subvenció consegüent de la Generalitat de Catalunya per aquest concepte, requereix que les decisions externes preses en el marc dels pressupostos de l'Estat o dels acords retributius de la Generalitat s'acompanyin de les partides pressupostàries corresponents. Altrament, el marge d'autonomia de la UB per controlar el dèficit del capítol 1, que correspon a les despeses de personal, quedarà molt limitat.

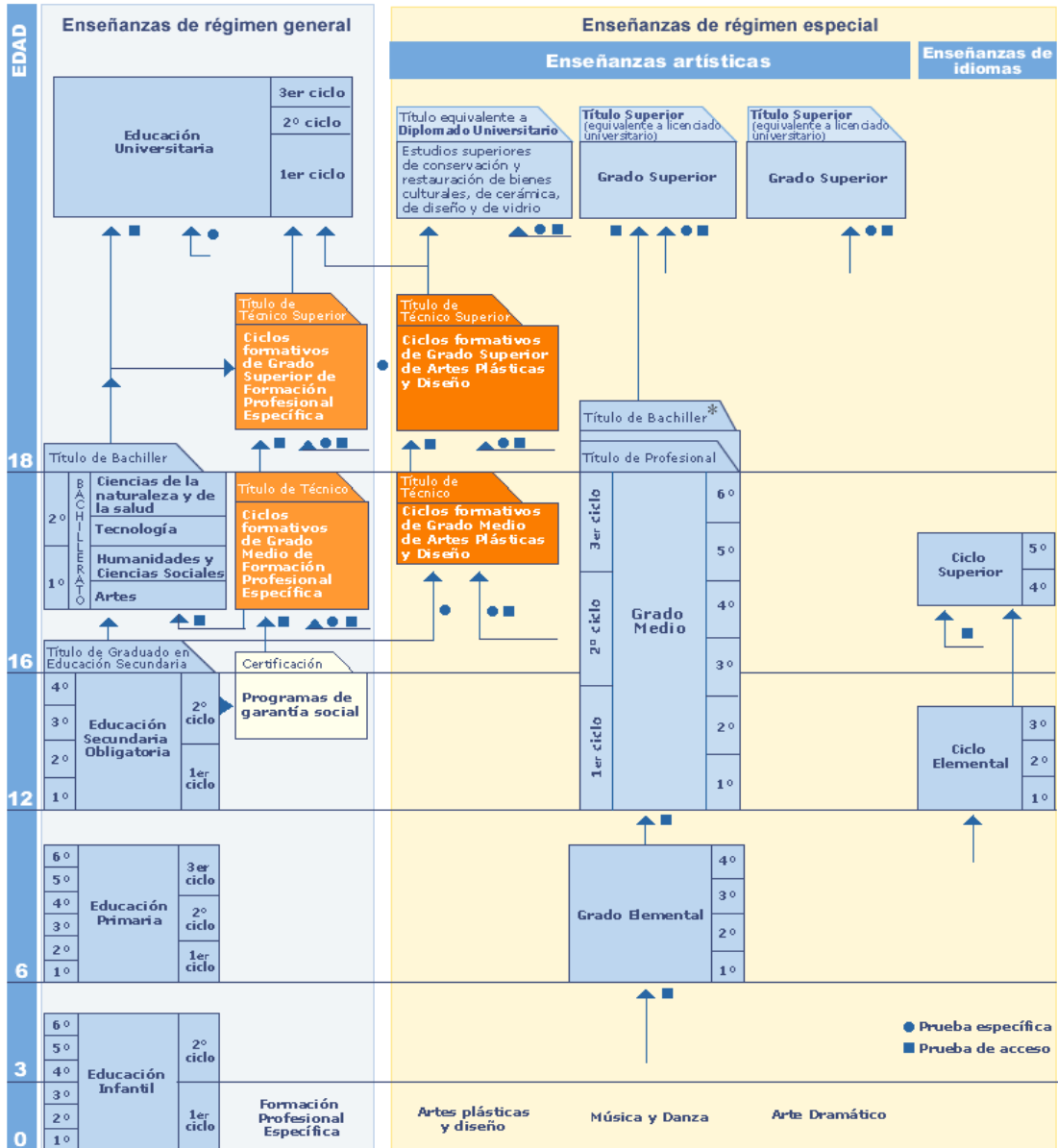
B) Mesures internes

35. Les mesures d'entorn que acabem d'esmentar no són suficients per si soles per afrontar el problema del dèficit financer de la UB, ni molt menys per establir les bases per a l'enfortiment del seu lideratge, la qualitat docent i investigadora, i la seva internacionalització. Aquests objectius propis de la UB requereixen mesures internes relacionades amb l'adequació de l'oferta docent a la demanda; la millora de la gestió i l'orientació a objectius; la millora de l'eficiència i la productivitat de totes les unitats docents, investigadores, de difusió del coneixement i de prestació de serveis, i, en general, l'orientació a la qualitat, a la rendició de comptes.
36. Un dels objectius prioritaris ha de ser l'ajust de la capacitat docent excedentària a la demanda realment existent en algunes titulacions. Els òrgans de direcció de la UB han de buscar amb urgència acords en el marc de la comunitat universitària catalana i amb les autoritats de la Generalitat de Catalunya per reajustar l'oferta de la majoria de les 22 titulacions que en aquest moment són deficitàries.
37. Un altre dels àmbits en què són necessàries mesures urgents d'ajust és el de serveis que avui presta la UB i que presenten un fort dèficit. Com hem assenyalat, algun d'aquests serveis estén els beneficis més enllà de l'àmbit que li és propi en el marc de la UB. Per això, cal trobar acords amb aquelles altres institucions o col·lectius que es beneficien d'aquests serveis de la UB i, quan això no sigui possible, estudiar-ne la transferència a altres organismes públics o, si escau, reconvertir-los o tancar-los.
38. L'orientació a la qualitat i a l'eficiència en l'ús dels recursos exigeix de posar en marxa polítiques de gestió que combinin la fixació d'objectius i d'incentius, com ara el reconeixement públic de l'excel·lència i la destinació de recursos addicionals per a les unitats docents i investigadores més eficients i competitives.
 - En l'àmbit del professorat, convé establir plans de dedicació dels docents en funció de l'orientació prioritària a la docència, la recerca o la gestió. La política d'incentius en aquest camp ha d'anar precedida i acompanyada del desenvolupament i de la consolidació de mecanismes d'avaluació, tant interns (enquestes institucionals) com externs (AQU, ANECA, EUA, etc.), que permetin d'avaluar la tasca desenvolupada i els resultats obtinguts.
 - En l'àmbit del personal d'administració i serveis, s'ha d'avançar en el disseny d'un pla de formació que propiciï un vertader canvi organitzatiu per mitjà de la formació de directius i la internacionalització i professionalització de les funcions. Així mateix, és necessari introduir canvis en els criteris de promoció que tinguin en compte els mèrits i la capacitat. Aquest pla de formació hauria d'aconseguir la transformació d'un personal administratiu avui molt generalista en un personal de suport més especialitzat i de qualitat.

39. Quant al capítol de despesa de personal, s'hauria d'aprofundir, com ja hem indicat de manera reiterada, en l'anàlisi dels diferents factors de cost i en el disseny d'una estratègia, a mitjà i llarg termini, de reassignació de recursos avui excedentaris en algunes titulacions, d'acord amb la demanda social realment existent de titulacions i amb la producció de recerca i de transferència tecnològica.
- En l'àmbit del personal docent, aquesta reassignació de recursos hauria d'incidir en un pla de dedicacions i de revisions d'incompatibilitats, i també hauria de potenciar el pla de jubilacions iniciat el 2006.
 - En l'àmbit del personal d'administració i serveis, a partir d'una nova relació de llocs de treball, s'hauria de dur a terme una reorganització territorial i funcional, l'establiment d'objectius i el control de l'absentisme. Així mateix, s'hauria d'iniciar l'estudi d'un pla de jubilació per a aquesta tipologia de personal.
40. Els indicadors de productivitat i d'eficiència han de ser la guia bàsica de la planificació dels recursos pressupostaris relacionats amb la despesa corrent dins tota l'organització de la UB, en sintonia amb els objectius fixats per la Generalitat per al conjunt del sistema universitari. En aquest sentit:
- La producció científica d'excel·lència s'ha de veure recompensada, de manera que faci visible la posició relativa dels diferents agents o unitats implicats.
 - Cal propiciar economies d'escala en algunes despeses relacionades amb els serveis que presta la UB, amb la reordenació territorial en campus. Es pot, fins i tot, arribar a externalitzar-los al conjunt del sistema universitari. En aquest cas, per exemple, hi hauria els fons bibliogràfics, els serveis científicotècnics o el suport informàtic.
 - És necessari, així mateix, com ja hem esmentat, racionalitzar i replantejar altres serveis —com ara Menjadors, Esports o l'Escola d'Idiomes Moderns—, amb l'objectiu de millorar-ne la rendibilitat econòmica i disminuir el cost que, en aquest concepte, suporta la UB en solitari, sense cap contrapartida externa per la prestació d'aquests serveis d'ús més general que el de la comunitat universitària de la UB.
41. Quant a l'àmbit financer del Grup UB, s'hauria de situar l'esforç en la reorganització econòmica de les diverses unitats que el formen. L'instrument bàsic són els plans de viabilitat econòmica, com a mecanisme per garantir la continuïtat dels projectes sota el criteri estricte de l'autosuficiència financera.
42. Finalment, la UB ha de replantejar les estratègies en l'àmbit de les relacions amb la societat. En aquest sentit:
- S'haurien de canalitzar les relacions entre la universitat i la societat a través del Consell Social. D'aquesta manera, es concentren els esforços i s'evita la dispersió que actualment s'observa en les diferents entitats del Grup UB.
 - És necessari avaluar i obtenir el retorn de la societat sobre els joves llicenciats de la UB que accedeixen al mercat laboral. És especialment important l'anàlisi dels abandonaments dels nostres estudiants, per tipificar-los i trobar solucions adequades a cada tipologia. L'objectiu no és altre que reduir substancialment l'índex d'abandonament actual, o bé reorientar aquest alumnat cap a una formació a mida una vegada surten de la UB.
 - La UB ha estat pionera a l'hora de perfilar una formació continuada àmplia i variada. Ara, continuant aquest compromís, caldria incidir més en la formació a mida i en la formació orientada a professionals amb estudis universitaris. És necessari avançar-se a les necessitats i generar vertaderes estratègies de titulació.
43. La UB, a través del Consell Social, ha de saber valorar el capital avui amortitzat que representen els exalumnes. L'experiència d'altres universitats en aquest terreny, especialment les de l'àmbit anglosaxó, és un bon referent per a la valorització d'aquest capital.
44. Com a marc de referència general per enfortir el lideratge i millorar la qualitat de tots els serveis, la UB ha de mirar cap a fora i fer *benchmarking* amb les millors universitats. La internacionalització ha de ser el referent bàsic per al conjunt de totes les actuacions de la Universitat.

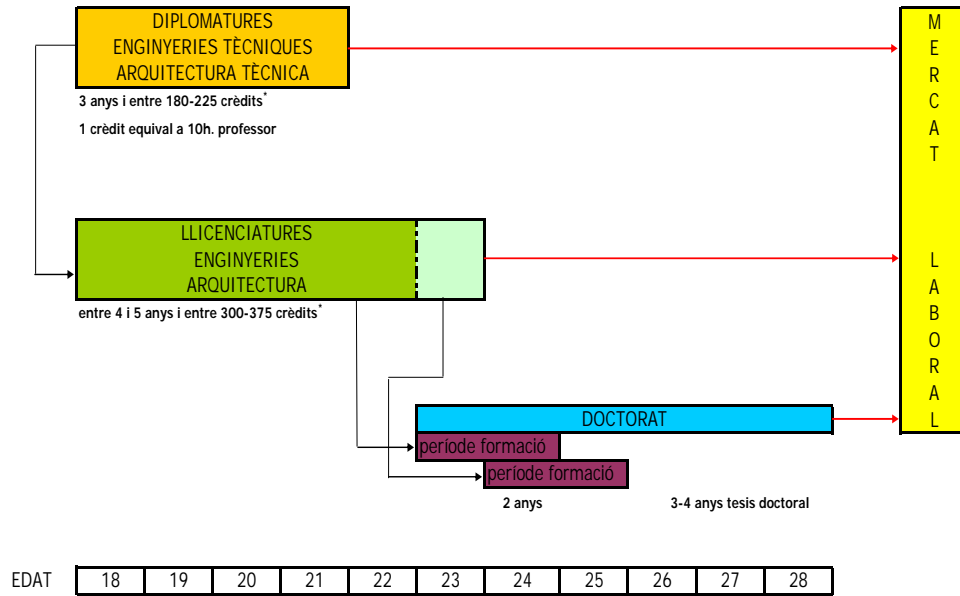
ANNEX 12
MODEL SISTEMA D'EDUCACIÓ NO UNIVERSITARI
MODEL SISTEMA D'EDUCACIÓ UNIVERSITARI ACTUAL
I NOU MODEL SISTEMA EDUCACIÓ UNIVERSITARI

SISTEMA D'EDUCACIÓ NO UNIVERSITARI

* Con materias comunes de Bachillerato

MODEL SISTEMA D'EDUCACIÓ UNIVERSITARI ACTUAL

NOU MODEL SISTEMA D'EDUCACIÓ UNIVERSITARI

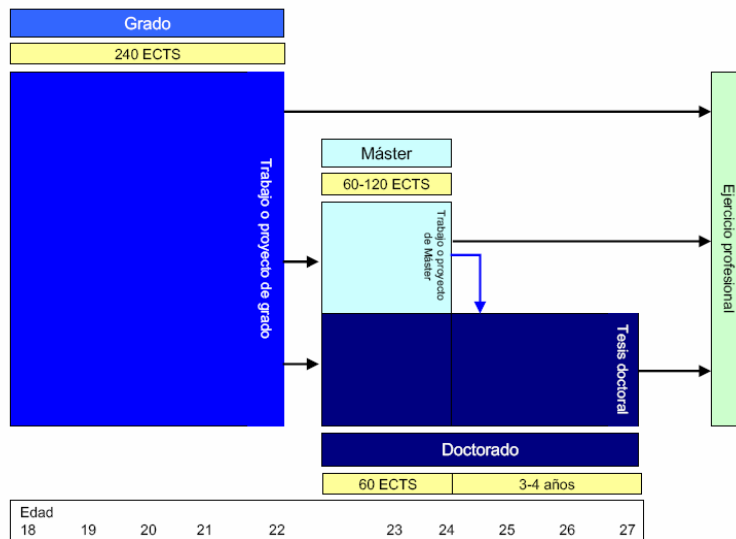

Ilustración 1. Estructura de los niveles de títulos universitarios.
La edad es una orientación sobre la secuencia temporal estimada de un estudiante a tiempo completo

ANNEX 13
DIRECTRIUS ELABORACIÓ PLANS D'ESTUDI

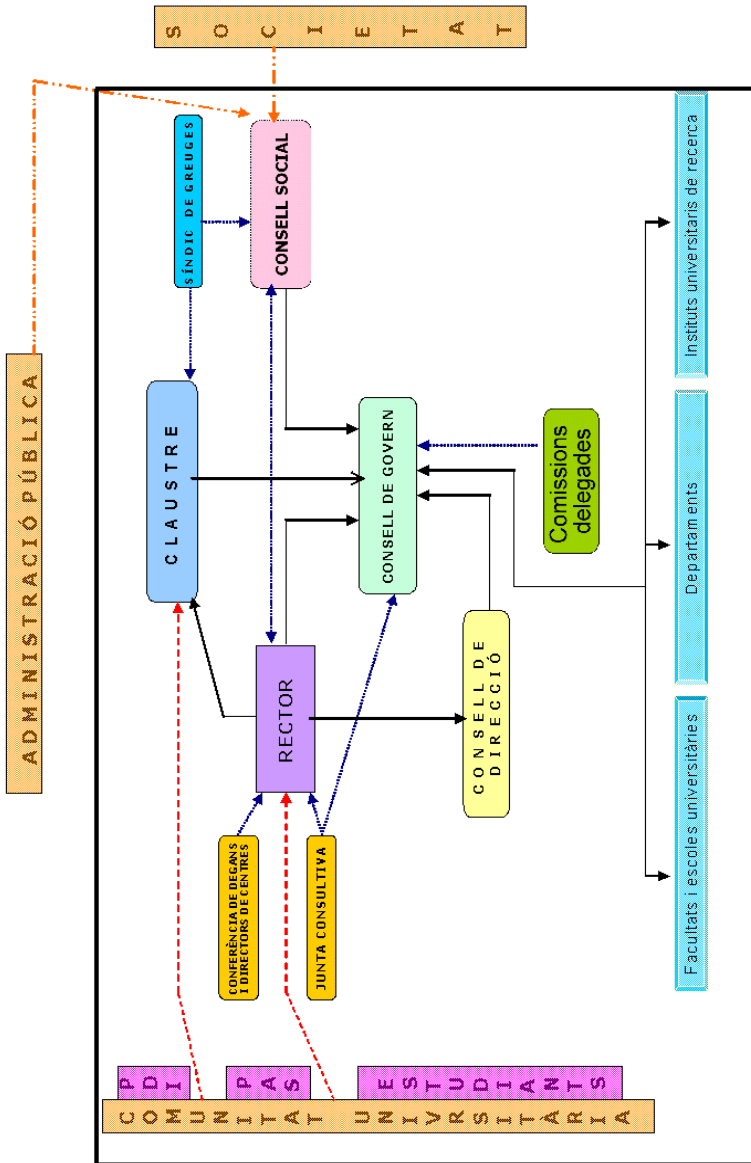
<http://www.mec.es/educa/ccuniv/>

ANNEX 14
PLA DE RECERCA
http://www.ub.es/reerca/Pla_estrategic_2005-2008.pdf

ANNEX 15
PLA ESTRATÈGIC DEL CENTRE DE RECURSOS PER A L'APRENTATGE I LA
INVESTIGACIÓ (CRAI) 2006-2009

<http://www.bib.ub.edu/crai/pla-estrategic/>

ANNEX 16
LA UNIVERSITAT DE BARCELONA:
GOVERNANÇA, ESTRUCTURA INSTITUCIONAL I FUNCIONS ÒRGANS DE GOVERN

COMUNITAT UNIVERSITÀRIA

- La comunitat universitària de la Universitat de Barcelona està formada per l'alumnat, el personal acadèmic i el personal d'administració i serveis.
-
- Són alumnes de la Universitat de Barcelona les persones que estan matriculades en qualsevol dels ensenyaments que s'hi imparteixen.
-
- El personal acadèmic de la Universitat de Barcelona està format pel professorat funcionari i contractat i pels investigadors i ajudants.
-
- El personal d'administració i serveis de la Universitat de Barcelona es compon del personal funcionari de les escales de la mateixa Universitat i del personal laboral que s'hagi contractat. El personal d'administració i serveis intervé en es condicions de treball mitjançant la Junta de Personal d'Administració i Serveis Funcionari i el Comitè d'Empresa

CLAUSTRE

- El Claustre Universitari és el màxim òrgan de representació de la comunitat universitària.

Li correspon:

- Elaborar l'Estatut de la UB
- Controlar la gestió dels càrrecs i dels òrgans de govern, inclòs el rector
- Aprovar les línies generals d'actuació de la UB
- Ser l'òrgan de consulta principal de la UB

Els 303 membres que el formen són:

- El rector
- Els vicerectors, el secretari general i el gerent
- Els degans i els directors dels centres
- Una representació del personal acadèmic
- Una representació dels estudiants
- Una representació del personal d'administració

Escull:

- El síndic de greuges
- Els seus representants en el Consell de Govern
- Els seus representants en les comissions delegades del Claustre

RECTOR

- El Rector és la màxima autoritat acadèmica de la Universitat i n'exerceix la representació legal.

Li correspon:

- Exercir la direcció, la gestió i la representació de la Universitat
- Nomenar i separar els càrrecs de govern i de direcció de la Universitat, i també el personal
- Presidir totes les entitats del Grup UB
- Expedir els títols acadèmics
- Altres competències reconegudes en l'Estatut i en la legislació vigent

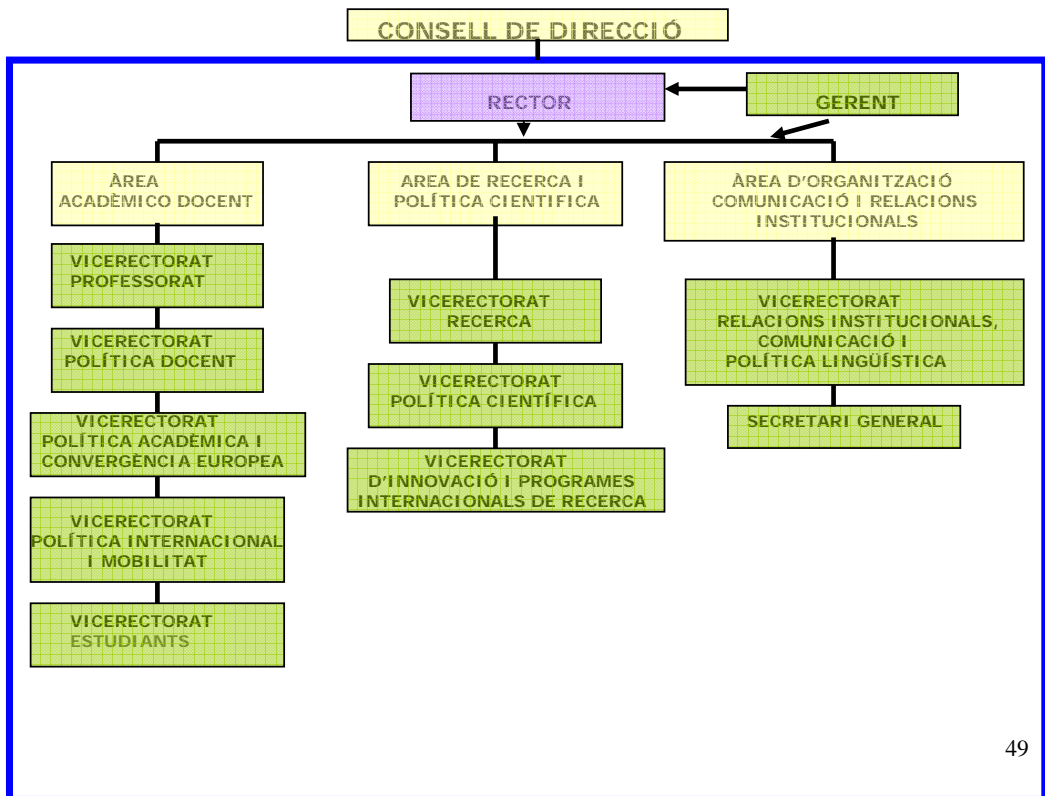
És elegit per la comunitat universitària, mitjançant l'elecció directa i el sufragi universal lliure i secret, entre el personal funcionari del cos de catedràtics d'universitat en actiu que presti serveis a la Universitat de Barcelona.

Escull:

- El Consell de Direcció
- El gerent

Presideix:

- El Claustre Universitari
- El Consell de Govern
- La Junta Consultiva
- Les entitat del grup UB

El Consell de Direcció assisteix el rector en l'exercici de les competències que li són pròpies.

Li correspon:

- Assistir el rector en la presa de decisions
- Actuar amb l'autoritat delegada del rector per exercir funcions específiques
- Presidir les comissions del Consell de Govern que s'ocupin dels seus àmbits funcionals

Està format per:

- El rector
- Els vicerectors
- El secretari general
- El gerent
- Els delegats del rector i els directors de les àrees acadèmiques i agències, o altres persones que siguin convocades pel rector, els quals poden assistir a les reunions
- del Consell de Direcció

Són nomenats i separats pel rector:

- Els vicerectors, entre el professorat doctor de la UB
- El secretari general, entre el personal funcionari públic del grup A

Altres figures que existeixen són delegats del Rector que depenen directament d'ell i adjunts als vicerectors que realitzen activitats de cadascun dels vicerektorats

CONSELL DE GOVERN

El Consell de Govern és l'òrgan col·legiat de govern de la Universitat de Barcelona.

Li correspon:

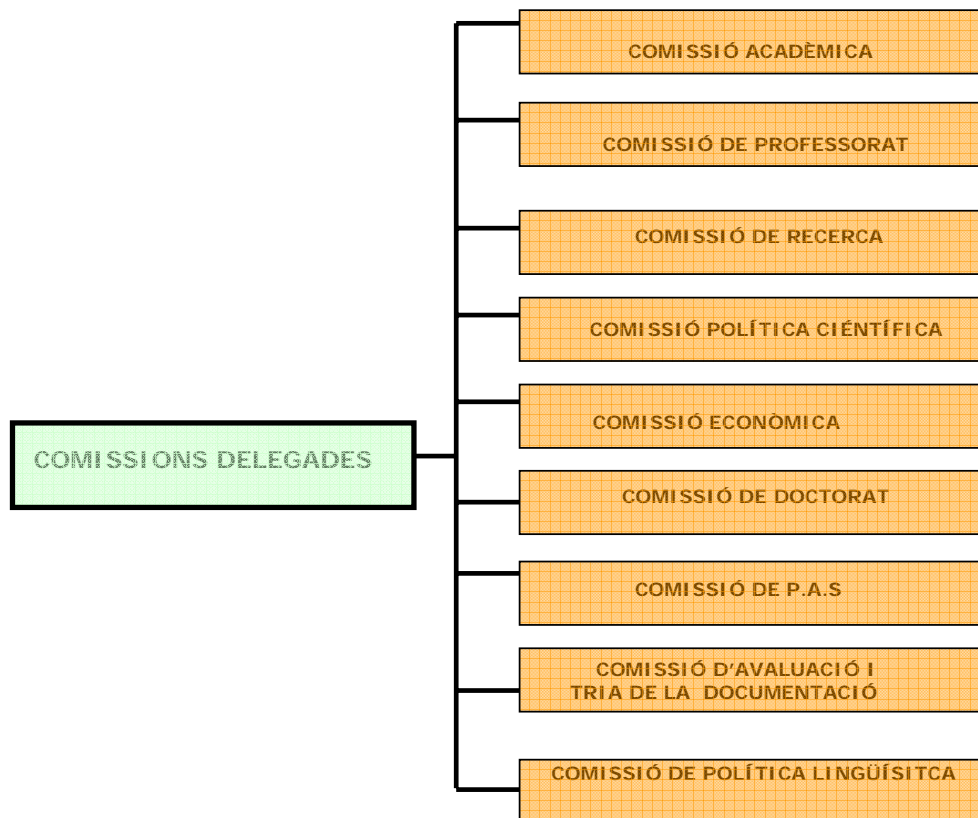
- Establir les línies estratègiques i programàtiques de la Universitat
- Aprovar les directrius i els criteris d'organització, de la docència, la recerca i els recursos humans i econòmics de la Universitat

Està format per:

- El rector, el secretari general i el gerent
- Tres membres del Consell Social
- Vint membres elegits pel Claustre en funció de la composició dels diferents sectors
- Deu representants dels degans i els directors dels centres
- Quinze representants de la comunitat universitària designats pel rector
- Cinc representants dels departaments i els instituts universitaris de recerca

Escull:

- Els seus representants en el Consell Social i en la Junta Consultiva
- Les seves comissions delegades

ORGÀNUS CONSULTIUS

JUNTA CONSULTIVA

La Junta Consultiva és l'òrgan d'assessorament del rector i del Consell de Govern en matèria acadèmica.

Li correspon:

- Informar sobre les propostes d'implantació, de modificació i de supressió d'ensenyaments
- Informar sobre les propostes d'aprovació i de modificació de plans d'estudis

Està formada per:

- El rector, que la presideix
- El secretari general
- Fins a vint-i-cinc membres designats pel Consell de Govern entre el professorat funcionari i contractat permanent

La Junta Consultiva es reuneix un mínim de dos cops a l'any i sempre que ho decideixi el rector, o per acord del Consell de Govern.

Una de les activitats de la Junta consultiva és l'anàlisi de temes estratègics a mig i llarg termini en forma de ponències, amb un coordinador de la pròpia Junta

CONFERÈNCIA DE DEGANS I DIRECTORS DE CENTRES

La Conferència de Degans i Directors de Centre és un òrgan consultiu i d'assessorament al rector i a altres òrgans de govern.

Li correspon:

- Informar i assessorar el rector i la resta d'òrgans de govern
- Escollir la seva representació en el Consell de Govern

Està integrada pels degans i els directors dels centres propis de la Universitat.

La Conferència de Degans i Directors de Centre es reuneix un mínim de dos cops a l'any i sempre que ho decideixi el rector.

CONSELL SOCIAL

El Consell Social és l'òrgan de participació de la societat en la Universitat i l'òrgan de relació de la Universitat amb la societat (Llei del Parlament de Catalunya 16/1998).

Li correspon:

- Supervisar les activitats de caràcter econòmic i el rendiment de serveis de la Universitat
- Promoure la col·laboració de la societat en el finançament de la Universitat
- Col·laborar amb el Consell de Govern en el planejament estratègic de la Universitat

Està format per:

- El rector
- El secretari general i el gerent
- Un representant del personal acadèmic
- Un representant dels estudiants
- Un representant del personal d'administració i serveis
- Una representació de la societat catalana escollida d'acord amb la Llei d'universitats de Catalunya

Dóna el consentiment al nomenament del gerent, a proposta del rector.

A més es realitzen reunions conjuntes amb el Consell de Direcció sempre que el Rector o el President així ho creuen convenient

SINDIC DE GREUGES

El síndic de greuges és la sindicatura encarregada de vetllar pels drets i les llibertats dels membres de la comunitat universitària davant les actuacions dels diferents òrgans i serveis universitaris.

Li correspon:

- Controlar, sota els principis d'independència i autonomia, el funcionament administratiu de la Universitat
- Formular recomanacions per a la millora de la qualitat universitària en tots els àmbits
- Sol·licitar informació i presentar propostes de resolució sobre els assumptes que siguin competència seva davant els òrgans universitaris oportuns

Procediment d'elecció: el rector, després d'escoltar els representants de la comunitat universitària i amb l'informe previ del Consell Social, proposa un candidat a síndic de greuges, que sotmet a l'aprovació de la majoria del Claustre Universitari.

Presenta anualment

un informe al:

- Claustre Universitari
- Consell Social

ESTRUCTURA I ORGANITZACIÓ INTERNA DE LA UNIVERSITAT

FACULTATS I ESCOLES UNIVERSITÀRIES

Les facultats i les escoles universitàries són els centres encarregats de l'organització dels ensenyaments i dels processos acadèmics, administratius i de gestió conduents a l'obtenció dels títols acadèmics.

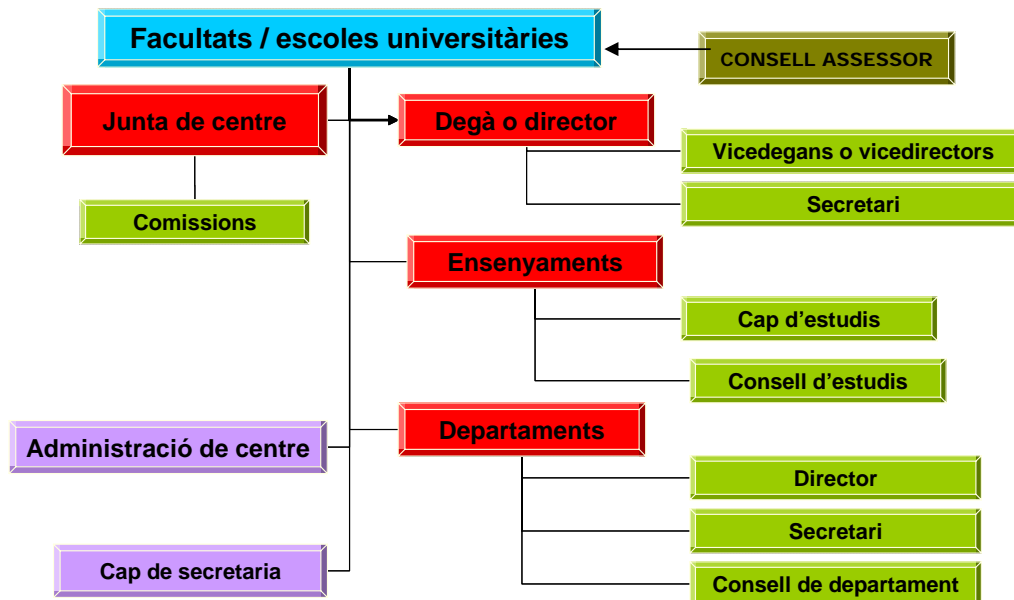
Les facultats i les escoles universitàries es poden agrupar en àrees acadèmiques per a un millor compliment dels seus objectius, per a un millor ús dels recursos i per afavorir la descentralització de la Universitat.

Les facultats i les escoles universitàries estan integrades pel personal acadèmic, docent i investigador adscrit, l'alumnat dels seus ensenyaments i el personal d'administració i serveis del centre.

Les facultats tenen un degà i un màxim de tres vicedegans i un secretari, i les escoles universitàries, un director i un màxim de tres vicedirectors i un secretari.

També hi ha una junta de facultat o d'escola, consells d'estudis i caps d'estudis d'ensenyament, un cap de secretaria i un administrador de centre.

Les facultats i les escoles universitàries són unitats de representació a través de les quals s'elegeixen els òrgans col·legiats generals de govern de la Universitat.

DEPARTAMENTS

Els departaments són els òrgans encarregats de coordinar la docència d'una o de diverses àrees de coneixement en un ensenyament o més, d'acord amb la programació docent de la Universitat.

Els departament agrupen els membres del personal docent i investigador les especialitats dels quals es corresponguin amb les seves àrees de coneixement.

Són membres d'un departament el professorat funcionari i contractat, el personal investigador, el col·lectiu d'ajudants i d'investigadors en formació, l'alumnat matriculat de doctorat i el personal d'administració i serveis. Cada departament té un consell de departament, un director i un secretari.

D'acord amb la legislació aplicable, els departaments es constitueixen per afinitat d'àrees de coneixement científic, tècnic o artístic.

INSTITUTS UNIVERSITÀRIS DE RECERCA

Els instituts universitaris de recerca són entitats o unitats dedicades fonamentalment a la recerca en camps d'especialització de la ciència, la tècnica o les arts.

Els instituts universitaris de recerca actuen sota el principi d'obtenir el màxim grau d'autofinançament i, en aquest sentit, han de vetllar per buscar els recursos econòmics necessaris.

Són membres d'un institut el professorat funcionari i contractat que li sigui assignat, el personal investigador propi, el personal d'administració i serveis i altre personal temporal regulat en convenis de col·laboració amb altres entitats.

Cada institut té un consell de direcció format pel director, que el presideix, i per una representació de tots els membres de l'institut. A més dels instituts universitaris que han de ser aprovats per la Generalitat de Catalunya, la Universitat pot aprovar instituts de recerca propis.

(L'explicació més detallada Instituts universitaris està inclosa a l'apartat 6)

Els Estatuts de la Universitat de Barcelona en el seu article 77 indiquen que:

- Correspon al o a la gerent la direcció i la gestió dels recursos de la Universitat sota la direcció del rector o la rectora i seguint les directrius establertes pel Consell de Govern i pel Consell Social.
- La Gerència fixa els criteris d'actuació que han de permetre un millor funcionament administratiu de la Universitat i vetlla pel compliment de la normativa de seguretat, salut i medi ambient en el seu àmbit d'actuació per tal de facilitar i garantir al personal unes condicions segures en l'exercici de les seves activitats.
- El o la gerent és responsable, davant el rector o la rectora i davant el Claustre Universitari, del personal d'administració i serveis.
- El o la gerent és nomenat o nomenada, d'acord amb el Consell Social, i separat o separada, escoltat el Consell de Govern, pel rector.
- El o la gerent forma part del Claustre Universitari, del Consell de Govern i del Consell Social.
- El o la gerent no pot exercir funcions docents

La Gerència està estructurada en set Àrees a més dels serveis jurídics i l'Oficina Executiva del Pla Plurianual que integren totes les unitats administratives de la Universitat:

Àrea de Planificació i Serveis Acadèmics,

Àrea de Suport a la Recerca i Innovació

Àrea de Personal i Formació Corporativa,

Àrea de Projectes Territorials,

Àrea de Tecnologies de la Informació i la Comunicació,

Àrea de Finances,

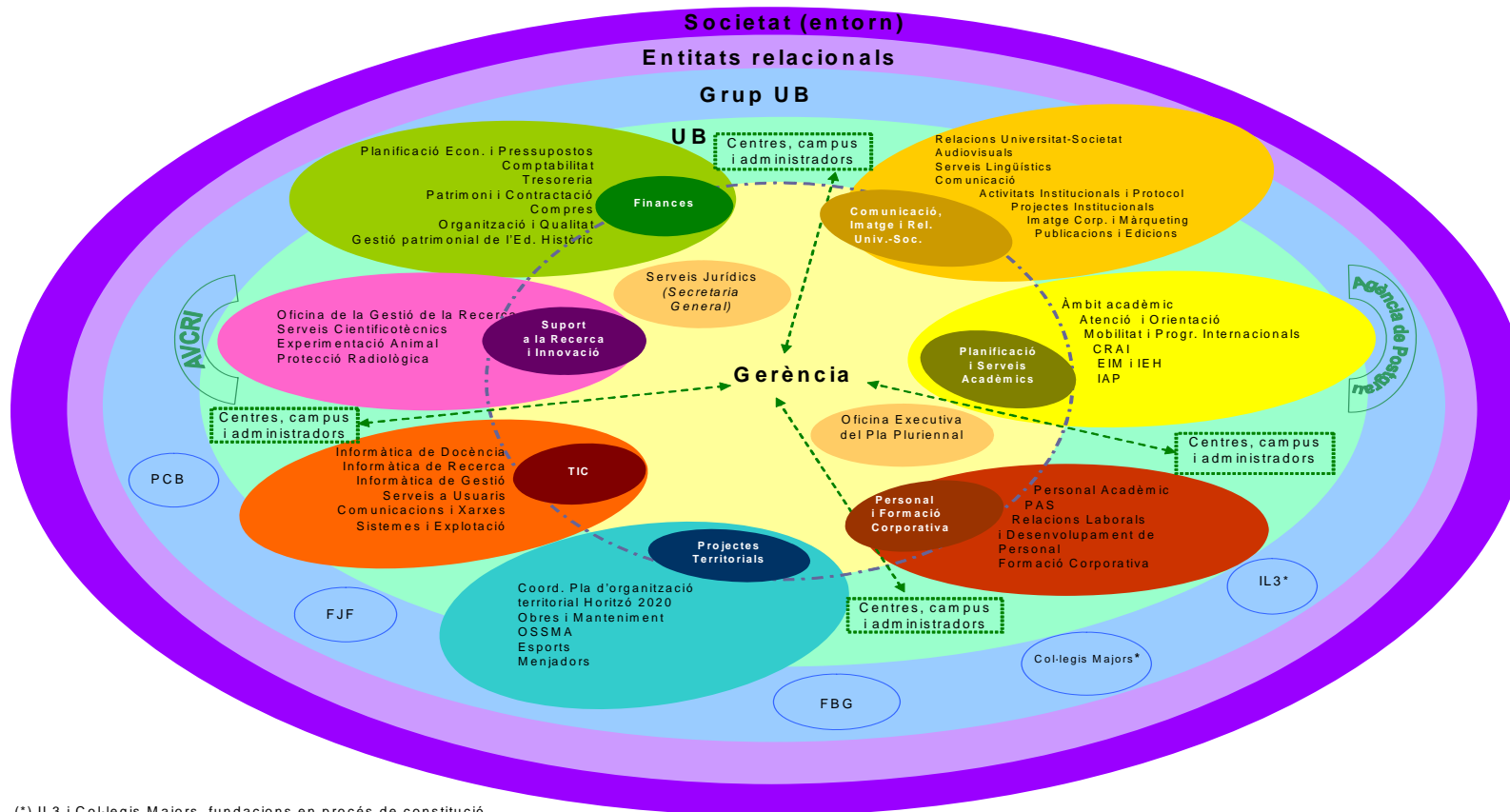
Àrea de Comunicació, Imatge Corporativa i Relacions Universitat-Societat

Serveis Jurídics

Oficina Executiva del Pla Pluriennal

A la pàgina següent s'inclou un arbre dels òrgans de gestió i serveis de suport

ORGANS DE GESTIÓ I SERVEIS DE SUPORT

(*) IL3 i Col·legis Majors, fundacions en procés de constitució.

AGÈNCIES

Agència de Valorització, Comercialització dels Resultats de la Investigació (AVCRI)

L'Agència de Valorització, Comercialització dels Resultats de la Investigació (AVCRI) és una estructura interna de la UB, de tipus transversal, creada pel Consell de Govern de la Universitat de Barcelona en sessió del 20 de juliol de 2005.

L'AVCRI és l'agència responsable de la gestió estratègica i operativa de la transferència dels resultats de la Recerca mitjançant la Identificació, Valorització, Protecció i Comercialització de la Propietat Industrial i intel·lectual generada a la Universitat de Barcelona

La missió de l'agència és la coordinació, potenciació, valorització i comercialització dels resultats de la recerca en tots els àmbits de coneixement i en totes les estructures ja existents al Grup UB vinculades a l'activitat de transferència, donant així un nou impuls a la recerca agregada de tot el grup i a la potencialitat de la seva transferència a la societat.

Els seus objectius són:

- 5 Identificació/Creació de la recerca del Grup Universitat de Barcelona: identificar projectes i àrees claus del grup UB amb resultats transferibles potencials i coordinar els passos necessaris per a comptabilitzar els interessos de protecció i divulgació de la innovació, a través d'un entorn d'equip de projecte.
- 6 Protecció de la recerca del Grup Universitat de Barcelona: fomentar la generació de la Propietat Industrial en el Grup UB d'alt valor afegit, fomentar la protecció de resultats de recerca abans de la seva divulgació, enfocat a l'estratègia de comercialització i protegir els interessos del Grup UB respecte els resultats de recerca.
- 7 Valorització de la recerca del Grup Universitat de Barcelona: fomentar la transversalitat entre les diferents àrees de coneixement dins la Universitat de Barcelona per a la generació de nous resultats de recerca.
- 8 Comercialització de la recerca del Grup Universitat de Barcelona: crear una política única per a la transferència i comercialització de la recerca del Grup Universitat de Barcelona

Formatat: Numeració i pics

Agència de Postgraus

L'Agència de Postgraus va ser creada per acord de Junta de Govern del novembre de 2003 i és la responsable d'establir el procediment de l'oferta formativa de la UB i el seu Grup en matèria de Postgrau propis en sentit ampli (màsters, postgraus, extensió universitària) per tal de garantir la qualitat acadèmica i l'adequació a les necessitats socials. També es la responsable d'establir els paràmetres i criteris transparents de gestió econòmica.

El marc regulador de l'espai europeu d'ensenyament superior ha introduït ja en les nostres universitats novetats addicionals que són molt rellevants, com és la possibilitat d'incorporar a la formació reglada titulacions de postgrau amb la denominació de Màster, essent necessari analitzar l'impacte acadèmic que aquest marc tindrà.

Entre els seus objectius principals cal esmentar:

Gestió del procés de proposta i aprovació de cursos de postgrau propis i extensió universitària de la UB i el seu grup.

Coordinació amb els òrgans i unitats implicades la incorporació de cursos als procediments acadèmics i econòmics de la UB.

Impuls i coordinació de les campanyes institucionals de promoció de l'oferta educativa de la UB en aquest àmbit.

Donar suport a els òrgans de govern i unitats de la UB en tot el referent als estudis de postgrau propis.

Assessorar a centres i professorat em tots els processos relacionats amb els cursos de postgrau i extensió universitària propis

Avaluar, en coordinació amb l'Òrgan de la Universitat responsable de la Qualitat, tota la formació pròpia de la Universitat que s'imparteixi

Analitzar l'impacte del procés de convergència europea en matèria de postgrau des del punt de vista acadèmic

CONSELL DE GOVERN	JUNTA DE FACULTAT	CONSELL D'ESTUDIS	CONSELL DEPARTAMENT
<p>a) informar sobre la implantació i la supressió d'ensenyaments homologats de qualsevol nivell i trametre-les al Consell Social perquè les aprovi,</p> <p>b) aprovar la implantació i la supressió d'ensenyaments no homologats de qualsevol nivell i trametre-les al Consell Social perquè les ratifiqui,</p> <p>c) aprovar la proposta de modificació d'un ensenyament i trametre-la al Consell Social perquè la ratifiqui,</p> <p>d) aprovar els plans d'estudis i les modificacions corresponents que s'escaiguin,</p> <p>e) proposar la programació general i sectorial de la docència amb un abast pluriennal per tal de sotmetre-la a l'aprovació del Consell Social,</p> <p>f) establir, d'acord amb els criteris bàsics establerts pel Claustre Universitari, la normativa d'avaluació o de verificació dels coneixements, les habilitats i les competències adquirits per l'alumnat,</p> <p>g) proposar les normes que regulen el progrés i la permanència de l'alumnat, escoltat el Claustre Universitari, i trametre-les al Consell Social perquè les aprovi,</p> <p>h) elaborar i difondre les polítiques de prevenció de riscos laborals i de protecció del medi ambient de la Universitat de Barcelona,</p> <p>i) elaborar la normativa de funcionament intern de la Universitat sobre qüestions que no hagin estat establertes pel Claustre Universitari,</p> <p>j) aprovar els reglaments de funcionament dels diferents òrgans de govern de la Universitat de Barcelona, excepte en els supòsits en què l'Estatut estableixi un mecanisme diferent,</p>	<p>a) elaborar i aprovar-ne el reglament, que ha d'incloure les normes de funcionament de la junta,</p> <p>b) elegir-ne el degà o la degana, o bé el director o la directora,</p> <p>c) escollir els representants per integrar els òrgans col·legiats de govern,</p> <p>d) coordinar l'organització dels diferents ensenyaments,</p> <p>e) proposar, d'acord amb el que estableix el títol IV d'aquest Estatut, la impartició de nous ensenyaments al Consell de Govern perquè siguin aprovats,</p> <p>f) elaborar els plans d'estudis i elevar-los al Consell de Govern perquè siguin aprovats,</p> <p>g) determinar, d'acord amb els criteris fixats per la Comissió Acadèmica del Consell de Govern, el nombre de consells d'estudis i els ensenyaments adscrits a cadascun d'ells, com també establir-ne els mecanismes de coordinació,</p> <p>h) organitzar ensenyaments de doctorat i cursos de postgrau, com també cursos d'especialització, reciclatge i extensió universitària,</p> <p>i) aprovar les directrius d'actuació i establir els criteris bàsics d'organització i coordinació de les activitats docents,</p> <p>j) participar en l'elaboració de la relació de llocs de treball i en els canvis de denominació, amortització, minoració i redistribució de les places docents,</p> <p>k) proposar els membres de les comissions d'accés i contractació de personal acadèmic, d'acord amb el que estableix el present Estatut,</p> <p>l) organitzar els serveis necessaris per al desenvolupament de l'activitat acadèmica i el suport de la recerca, i impulsar la realització</p>	<p>a) vetllen per la coherència i la interrelació de les matèries de cada ensenyament en el marc dels plans d'estudis i perquè la docència s'adapti al pla docent de l'assignatura,</p> <p>b) informen i fan el seguiment dels plans docents de les assignatures de l'ensenyament,</p> <p>c) informen sobre la modificació dels plans d'estudis,</p> <p>d) organitzen i supervisen les tutories acadèmiques dels seus ensenyaments,</p> <p>e) tenen la comesa d'organitzar anualment els ensenyaments i els cursos dels quals són responsables, i</p> <p>f) fan el seguiment i control de la docència.</p>	<p>a) elaborar el reglament del departament .que ha d'incloure les normes de funcionament del consell de departament., el qual ha de ser aprovat pel Consell de Govern, amb un informe previ de la junta de facultat o d'escola universitària i, si escau, del consell de direcció de l'àrea,</p> <p>b) elegir el director o la directora de departament,</p> <p>c) elaborar el pla anual d'activitats docents,</p> <p>d) elaborar els plans docents de les assignatures,</p> <p>e) proposar i organitzar programes de doctorat,</p> <p>f) planificar les despeses del departament i fer-ne el seguiment,</p> <p>g) sol·licitar les modificacions de la relació de llocs de treball de personal acadèmic,</p> <p>h) proposar els membres de les comissions d'accés i contractació de personal acadèmic d'acord amb el que estableix el present Estatut,</p> <p>i) proposar la modificació, la requalificació i la redistribució del personal d'administració i serveis que el departament té adscrit, i participar en els procediments de provisió de llocs de treball de personal d'administració i serveis que hi siguin adscrits,</p> <p>j) conèixer els plans individuals de docència i recerca dels seus membres,</p>

<p>k) aprovar la normativa per a la creació de centres de recerca,</p> <p>l) informar sobre el pressupost, la programació pluriennal de la Universitat i la memòria econòmica, per tal de sotmetre'ls a l'aprovació del Consell Social,</p> <p>m) elaborar la proposta definitiva de la relació de llocs de treball del personal de la Universitat, així com aprovar l'amortització, la minoració i el canvi de denominació de places de personal acadèmic i de personal d'administració i serveis, i proposar altres retribucions addicionals per al professorat universitari per mèrits docents, investigadors i de gestió,</p> <p>n) aprovar la normativa de prestació de serveis del personal d'administració i serveis,</p> <p>o) designar els membres del Consell de Govern que han de formar part del Consell Social i del Consell Interuniversitari de Catalunya,</p> <p>p) acordar transferències de crèdits pressupostaris,</p> <p>q) entendre en totes les matèries d'ordre disciplinari d'acord amb el que estableix el present Estatut,</p> <p>r) autoritzar la presa d'acords amb altres universitats i amb altres entitats públiques o privades,</p> <p>s) informar al Consell Social, perquè tinguin els tràmits ulteriors, la creació i supressió de facultats, escoles universitàries, departaments i instituts universitaris,</p> <p>t) desplegar l'Estatut d'acord, si escau, amb els criteris bàsics establerts pel Claustre Universitari i exercir les funcions normatives, si no són atribuïdes a altres òrgans universitaris, i</p>	<p>d'activitats complementàries i dinamitzadores de la vida universitària,</p> <p>m) proposar despeses en infraestructura per a la recerca, suggerir-ne les prioritats i vetllar pel suport a la recerca,</p> <p>n) dur a terme la matriculació de l'alumnat i el seguiment del seu currículum,</p> <p>o) resoldre els trasllats, aprovar els complements de formació i establir els criteris de convalidació d'assignatures i de reconeixement de crèdits, d'acord amb el que hagi regulat el Consell de Govern,</p> <p>p) proposar les modificacions, la requalificació i la redistribució del personal d'administració i serveis que tenen adscrit i participar en els procediments de provisió dels llocs de treball,</p> <p>q) proposar inversions en obres majors i en obres de conservació, i fer-ne el seguiment,</p> <p>r) participar en la gestió de les biblioteques i dels altres serveis generals de suport a la docència i la recerca, i coordinar-ne el funcionament segons les necessitats del centre,</p> <p>s) gestionar, administrar i fer públics els recursos atribuïts pel Consell de Govern,</p> <p>t) proposar al Consell de Govern l'establiment de convenis amb altres centres i institucions,</p> <p>u) vetllar pel compliment de la normativa de seguretat, salut i medi ambient en el centre de manera coordinada amb els departaments per tal de garantir unes condicions segures per a l'exercici de l'activitat que li és pròpia, i</p> <p>v) totes les altres competències que aquest Estatut i els reglaments de la Universitat de Barcelona els atribueixin.</p>		<p>k) elaborar cada quatre anys la memòria i un programa d'activitats del departament, que s'han d'actualitzar anualment i trametre al Consell de Govern, i</p> <p>l) totes les altres que la normativa vigent, el present Estatut i els reglaments de la Universitat de Barcelona li atribueixin.</p>
---	---	--	--

u) totes les altres que la normativa vigent i el present Estatut li atribueixin.

RECTOR	DEGA	CAP D'ESTUDIS	CAP DEPARTAMENT
<p>a) representar oficialment la Universitat davant els poders públics i les entitats públiques i privades, com també delegar per a l'exercici d'aquesta representació,</p> <p>b) expedir, en nom del cap d'estat, els títols homologats dels ensenyaments que la Universitat imparteix i, en nom propi, els títols, diplomes i certificats propis de la mateixa Universitat,</p> <p>c) nomenar i separar els càrrecs de govern de la Universitat,</p> <p>d) nomenar i separar els vicerectors i les vicedirectores i delegar-los competències,</p> <p>e) nomenar i separar el secretari o la secretària general,</p> <p>f) nomenar, d'acord amb el Consell Social, i separar, escoltat el Consell de Govern, el o la gerent,</p> <p>g) presidir les fundacions i participar en els òrgans de govern de les entitats i empreses del Grup Universitat de Barcelona, personalment o mitjançant el nomenament d'un o més representants de la Universitat,</p> <p>h) nomenar el personal acadèmic i el personal d'administració i serveis de la Universitat i signar-ne els contractes,</p> <p>i) nomenar els membres de les comissions dels concursos d'accés i de contractació del personal acadèmic,</p> <p>j) adoptar les decisions relatives a les situacions administratives i les incompatibilitats del personal de la Universitat, i exercir-hi la potestat disciplinària,</p> <p>k) resoldre els recursos administratius d'acord</p>	<p>a) representar la facultat o escola,</p> <p>b) presidir la junta de facultat o escola, així com totes les seves comissions delegades,</p> <p>c) dirigir i coordinar l'activitat de la facultat o l'escola i representar-la,</p> <p>d) designar els vicedegans i les vicedeganes o bé els vicedirectors i les vicedirectores, i el secretari o la secretària,</p> <p>e) coordinar les activitats dels o de les caps d'estudis adscrits a la facultat o escola, i</p> <p>f) totes les altres que la normativa vigent, el present Estatut o els reglaments de la Universitat li atribueixin.</p>	<p>a) Informar a la junta de facultat o d'escola universitària i els departaments participants en l'ensenyament sobre els acords presos en el consell d'estudis.</p> <p>b) Resoldre les sol·licituds de convalidació i reconeixement de crèdits, d'acord amb els criteris establerts per la junta de facultat o d'escola universitària i el consell d'estudis.</p> <p>c) Informar a la Junta de facultat o d'escola universitària de les incidències relatives a l'aplicació de la normativa reguladora de l'avaluació i la planificació docent</p>	<p>a) presidir les reunions del consell de departament,</p> <p>b) dirigir i coordinar l'activitat del departament,</p> <p>c) representar el departament davant qualsevol altra instància, universitària o no,</p> <p>d) administrar les partides pressupostàries assignades al departament,</p> <p>e) responsabilitzar-se del compliment de la docència assignada al departament, i</p> <p>f) totes les altres funcions que la normativa vigent, el present Estatut i els reglaments de la Universitat de Barcelona li atribueixin.</p>

<p>amb aquest Estatut i la legislació vigent,</p> <p>l) autoritzar les despeses i ordenar els pagaments de la Universitat,</p> <p>m) exercir totes les facultats de govern i administració no atribuïdes expressament per aquest Estatut als altres òrgans de la Universitat, i</p> <p>n) totes les que la normativa vigent i el present Estatut li atribueixin.</p>			
--	--	--	--

ANNEX 17
COMISSIONS EN LES QUE PARTICIPEN ELS ESTUDIANTS I NOMBRE DE
REPRESENTANTS EN CADASCUNA D'ELLES

COMISSIONS EN LES QUE PARTICIPEN ELS ESTUDIANTS I NOMBRE DE REPRESENTANTS EN CADASCUNA D'ELLES

Consell Social: 1 REPRESENTANT
Comissió Política Lingüística: 4 REPRESENTANTS
Comissió de Biblioteques: 4 REPRESENTANTS
Comissió del Serveis Científico-tècnics: 2 REPRESENTANTS
Comissió Acadèmica: 3 REPRESENTANTS
Comissió de Doctorat: 1 REPRESENTANT
Comissió de Professorat: 1 REPRESENTANT
Comissió de Política Científica: 1 REPRESENTANT
Comissió Econòmica: 4 REPRESENTANTS
Mesa del Claustre: 2 REPRESENTANTS
Junta Electoral: 2 REPRESENTANTS
Consell Interuniversitari de Catalunya: 1 REPRESENTANT
Institut Joan Lluís Vives: 2 REPRESENTANTS
Comissió de Medi Ambient: 3 REPRESENTANTS
Comissió de Control Marca UB: 2 REPRESENTANTS
Consell de Tecnologies: 1 REPRESENTANTS
Consell de l'Esport: 1 REPRESENTANTS
Beques Generals: 1 REPRESENTANTS
Comissió de selecció de Beques de Col·laboració: 8 REPRESENTANTS

A més cal afegir les corresponents a cadascun dels centres de la Universitat

ASSOCIACIONS D'ESTUDIANTS REGISTRADES A LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Associació d'Estudiants d'Informàtica
Associació d'Estudiants Progressistes-Associació Catalana d'Estudiants
Associació de Joves Estudiants de Catalunya
Bloc d'Estudiants Independentistes
Coordinadora d'Associacions d'Independents
D-Recerca
Estudiants de Biologia
Estudiants de Pedagogia
Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya
Goliardos
Moviment per una Universitat Alternativa
Odontòlegs Universitaris-Associació Estudiants d'Odontologia de Catalunya
Plataforma Pro Drets Universitaris

**ANNEX 18
CONTRACTE PROGRAMA**

<http://www.ub.edu/iap/>